

**Briuselis, 2026 m. birželio 3 d.
(OR. en)**

10094/26

**Tarpinstitucinė byla:
2026/0139 (COD)**

**COMPET 666
IND 388
MI 582
RC 13
RECH 258
TELECOM 290
FIN 812
CADREFIN 262
CODEC 1088**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. birželio 3 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 504 final
Dalykas:	Pasiūlymas EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS dėl Sąjungos puslaidininkių ekosistemos stiprinimo priemonių sistemos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) 2023/1781, (Lustų aktas 2.0)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 504 final.

Pridedama: COM(2026) 504 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 06 03
COM(2026) 504 final

2026/0139 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl Sąjungos puslaidininkių ekosistemos stiprinimo priemonių sistemos, kuriuo
panaikinamas Reglamentas (ES) 2023/1781, (Lustų aktas 2.0)**

{SEC(2026) 504 final} - {SWD(2026) 504 final} - {SWD(2026) 505 final}

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Puslaidininkiais grindžiamos visos skaitmeninės technologijos: nuo išmaniųjų dėvimųjų prietaisų ir automobilių iki medicinos, gynybos ir ypatingos svarbos įrangos, taip pat duomenų centrai, kurie yra dirbtinio intelekto (DI) revoliucijos varomoji jėga. Nuo 2020 m. daugybė tiekimo sutrikimų ir mėginimų daryti ekonominį spaudimą ES išryškino Europos puslaidininkių ekosistemos nestabilią situaciją ir jos galutinių naudotojų pramonės pažeidžiamumą. Šiuos sutrikimus lėmė pasaulinės krizės, pavyzdžiui, COVID-19 pandemija, individualūs sukrėtimai, pavyzdžiui, „Nexperia“ atvejis, ir nuolatinis struktūrinis pasiūlos ir paklausos neatitikimas pasaulinėje rinkoje. Kartu šie veiksniai atskleidė, kaip pernelyg didelė priklausomybė nuo išorės tiekėjų gali lemti ištisų rinkų pažeidžiamumą.

Be to, didėjanti geopolitinė konkurencija, įskaitant Kinijos ir Amerikos santykių įtampą, ir spartus DI kūrimas dar labiau išryškino strateginę puslaidininkių svarbą. Ne tik pažangiausi, bet ir įprasti lustai tampa vis svarbesniu geopolitiniu turtu, o pasaulinėje puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje atsirado keletas kritinių taškų. Todėl paspartėjo lenktynės dėl šių kritinių taškų dalių kontrolės.

Didėjantis šios pramonės mastas atspindi jos geopolitinę svarbą. Puslaidininkiai yra trečia pagal dydį biržos prekė pasaulyje (po naftos ir transporto priemonių), o jų pasaulinės pajamos 2025 m. siekė 700,9 mlrd. USD¹. Numatoma, kad rinka viršys **1 trln. USD iki 2026 m.², o iki 2030 m. išaugs iki 1,6 trln. USD³**. Puslaidininkių sektorius, kaip beveik visų šiuolaikinių pramonės šakų ir jų palaikymo infrastruktūros ypatingos svarbos tiekimo šaltinis ir strateginė įgalinanti priemonė, tapo **strateginiu ištekliumi**. Ryžtingesnėje ir vis labiau sandoriais grindžiamoje pasaulinėje aplinkoje dėl šios pozicijos jis taip pat yra potencialus **geopolitinio sverto** šaltinis. Todėl kyla rizika, kad regionai, kuriuose trūksta reikšmingų puslaidininkių projektavimo ar gamybos pajėgumų, taps priklausomi nuo komponentų, kuriuos kiti gali apriboti arba diktuoti sąlygas.

2022 m. vasario mėn. pasiūlytas Europos lustų aktas buvo **pirmasis ES strateginis atsakas į kritinį pažeidžiamumą** pasaulinėje puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje, kurį atskleidė COVID-19 pandemija ir stiprėjanti pasaulinė trečiųjų valstybių subsidijomis grindžiama konkurencija. ES nusprendė, kad **ryžtinga ir koordinuota intervencija yra labai svarbi** siekiant spręsti struktūrinės priklausomybės puslaidininkių ekosistemoje problemą ir remti pramonę. Be didelių investicijų į mokslinius tyrimus ir gamybos pajėgumus ir tinkamų reagavimo į krizes mechanizmų Europa ir toliau būtų struktūriškai pažeidžiama. Lustų aktas gimė tada, kai **daug dėmesio buvo skiriama žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai** ir stiprėjo Europos bendras sutarimas dėl poreikio stiprinti regiono **ekonominį konkurencingumą ir pakeisti pramonės pajėgumų mažėjimo tendenciją**. Vėliau šie susirūpinimą keliantys klausimai buvo išdėstyti 2024 m. rugsėjo mėn. M. Draghi pranešime, raginant skubiai atnaujinti pramonę⁴.

¹ „WSTS Semiconductor Market Forecast Spring 2025“, <https://www.wsts.org/76/103/WSTS-Semiconductor-Market-Forecast-Spring-2025>.

² „Global Semiconductor Sales Increase Substantially in February“, <https://www.semiconductors.org/global-semiconductor-sales-increase-substantially-in-february/>.

³ McKinsey, „The next era of semiconductor value creation“, <https://www.mckinsey.com/industries/semiconductors/our-insights/the-next-era-of-semiconductor-value-creation>.

⁴ Mario Draghi, „The future of European competitiveness“, B dalies 3 skyrius, https://commission.europa.eu/topics/competitiveness/draghi-report_lt.

Atlikus Europos lustų akto vertinimą matyti, kad **juo pasiekta reikšmingų rezultatų**. Pavyzdžiui:

- sukurtos infrastruktūros, įskaitant kompetencijos centrus, ankstyvojo kūrimo etapo platformą ir penkias pažangiausias bandomąsias linijas, kurios yra vienos iš novatoriškiausių technologijų infrastruktūrų pasaulyje;
- daugiau kaip 52 mlrd. EUR įsipareigota skirti viešosioms ir privačioms investicijoms į esamus gamybos įrenginius pagal II ramstį ir
- pagal III ramstį per Europos puslaidininkių tarybą (EPT), kurioje dalyvauja visos valstybės narės ir Komisija, sukurtas koordinavimo ir reagavimo į krizes mechanizmas.

Nepaisant šios didelės pažangos ir Sąjungos pranašumų masinio naudojimo puslaidininkių vertės kūrimo grandinės segmentuose, tokiuose kaip pagrindiniai puslaidininkių gamybos procesai (galios elektronika, mikrovaldikliai, fotonika, jutikliai), gamybos įranga ir medžiagos, **vis dar yra akivaizdžių pajėgumų spragų**, kurias reikia pašalinti.

ES pagamina mažiau nei 10 proc.⁵ pasaulio puslaidininkių ir beveik visiškai priklauso nuo Jungtinių Amerikos Valstijų ir Azijos pažangiausių ir išmaniausių lustų (mažesnio nei 5 nm mazgo), įskaitant DI lustus, srityse. Dėl šios struktūrinės priklausomybės didėja rizika, kad sutriks tiekimas, bus daromas prievartos spaudimas ir rasis sisteminių sukrėtimų, darančių poveikį pagrindinėms ES pramonės šakoms – nuo automobilių ir energetikos iki orlaivių ir erdvėlaivių bei gynybos pramonės. Apskritai puslaidininkių padėtis rodo, kad reikia skubiai spręsti Europos **technologinio suverenumo problemą**.

Technologinis suverenumas tapo strategine ES būtinybe. Juo siekiama išsaugoti Europos gebėjimą pasirinkti savo kryptį, sumažinti pernelyg didelę priklausomybę ir užtikrinti, kad ypatingos svarbos skaitmeninė infrastruktūra ir technologijos išliktų saugios, atsparios ir suderintos su Europos vertybėmis.

Todėl Lustų aktas 2.0 kartu su kitomis iniciatyvomis, pavyzdžiui, Debesijos ir DI plėtros aktu, bus įtrauktas į **Technologinio suverenumo dokumentų rinkinį**.

Europos požiūris į technologinį suverenumą grindžiamas atvirumu, partneryste ir sąžininga konkurencija. ES technologinės bazės stiprinimas suteikia jai galimybę išlikti atvirai ir bendradarbiauti, kartu išsaugant jos gebėjimą veikti nepriklausomai ir apsaugoti savo interesus, saugumą ir demokratinius principus.

Atsižvelgiant į tai, Lustų akto peržiūra siekiama spręsti **dvi pagrindines problemas**:

- a) pernelyg didelę priklausomybę nuo trečiųjų valstybių puslaidininkių projektavimo ir gamybos;
- b) nepakankamus pasirengimo krizėms pajėgumus.

Remiantis pirmajame Lustų akte nustatytais tikslais ir šių problemų bei jas lemiančių veiksnių analize, nustatyti **du visa apimantys Lustų akto 2.0 tikslai**:

- 1) didinti Europos puslaidininkių vertės kūrimo grandinės konkurencingumą, kad būtų sustiprintas jos technologinis suverenumas ir atsparumas. Tai reiškia, kad reikia sudaryti sąlygas, būtinas ES konkurencingumui, technologiniam suverenumui ir

⁵ IDC, „Semiconductors market data by feature size, sector and region“, CNECT/2022/MVP/0084. Antroji tarpinė ataskaita. Vertės kūrimo grandinę sudaro intelektinė nuosavybė, elektroninių įtaisų projektavimo automatizavimas, pagrindinė įranga, pagrindo medžiagos, medžiagos, gamyklos neturinčios įmonės, integruotų įrenginių gamintojai, gamyklos ir užsakomųjų puslaidininkių surinkimo ir bandymo paslaugų teikėjai. Atsižvelgiama tik į ES įsisteigusių įmonių pajamas.

atsparumui puslaidininkų technologijų srityje: i) spartinant mokslinių tyrimų ir inovacijų diegimą pramonėje; ii) užtikrinant tiekimo saugumą ir iii) mažinant strateginę priklausomybę pažangiųjų ir brandžių puslaidininkų technologijų srityje;

- 2) gerinti pasirengimą krizėms, kad būtų užtikrintas ES tiekimo saugumas. Tai reiškia, kad reikia tobulinti vidaus rinkos veikimą gerinant pasirengimą krizėms ir sukuriant vienodą teisinę sistemą, kad būtų apsaugotas Sąjungos ekonominis saugumas ir padidintas jos nepakeičiamumas, atsparumas ir klestėjimas puslaidininkų technologijų srityje.

Didinti Europos puslaidininkų vertės kūrimo grandinės konkurencingumą, kad būtų sustiprintas jos technologinis suverenumas ir atsparumas

Kadangi ES tampa vis labiau priklausoma nuo užsienio puslaidininkų tiekimo, ji yra labiau pažeidžiama dėl išorės prievartos, įskaitant galimą priklausomybės nuo tiekimo grandinės suginklinimą. Be tvirtos puslaidininkų projektavimo ir gamybos pramoninės bazės ES gali nepavykti savo stiprios mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemos paversti didesniu našumu ir didelio masto naujų technologijų industrializacija.

Be to, Europos naudotojų pramonė patiria didelį tiekimo grandinės netikrumą, dėl kurio didėja atsargų lygis ir mažėja investicijos. Tai savo ruožtu kenkia bendram gamybos konkurencingumui ES. Be to, priklausomybė nuo puslaidininkų tiekimo grandinių didina geopolitinę ir saugumo riziką, ypač krizės metu, kai prieiga prie ypatingos svarbos technologijų gali būti apribota arba jos gali būti nukreiptos į kitus regionus.

Atsižvelgiant į šias aplinkybes, **pirminis Lustų aktas daugiausia buvo grindžiamas pasiūla, tačiau Lustų akte 2.0 daugiau dėmesio skiriama paklausos valdymo priemonėms**. Šie du aspektai vienas kitą sustiprina: puoselėjant užtikrintą vietos paklausą lengviau stiprinti vietos puslaidininkų pasiūlą. Taip bendra paklausos ir pasiūlos plėtra prisideda prie didesnio pramonės atsparumo, trumpesnių ir saugesnių tiekimo grandinių, didesnio strateginio savarankiškumo ir geresnio Europos gamybos pajėgumų ir pagrindinių pramonės šakų poreikių suderinimo.

Šis požiūris yra glaudžiai susijęs su platesnio užmojo ES iniciatyvomis, visų pirma Debesijos ir DI plėtros aktu, apimančiu veiksmus, kuriais siekiama **skatinti pažangiųjų DI lustų paklausą** kuriant naujus duomenų centrus visoje Sąjungoje. Tikimasi, kad šiomis priemonėmis bus sukurta papildoma puslaidininkų paklausa, kuri gali padėti siekti peržiūrėto Lustų akto tikslų ir uždavinių. **Komunikate „DI žemyno veiksmų planas“⁶** išdėstyta, kaip platesnio masto pastangomis plėtoti **DI gigafabrikus** Sąjunga siekia strateginio savarankiškumo projektuoti ir gaminti DI puslaidininkius, mažinti priklausomybę nuo ypatingos svarbos technologijų ir stiprinti suverenumą pažangiųjų puslaidininkų srityje.

Siekiant remti Sąjungos strateginius tikslus, labai svarbu stiprinti Europos puslaidininkų vertės kūrimo grandinę, be kita ko, DI itin svarbiose srityse. Be to, ir toliau būtina didinti Europos **masinio naudojimo puslaidininkų** gamybos pajėgumus. Brandūs ir specializuoti mazgai yra labai svarbūs Europos pramonės ekosistemoms, pavyzdžiui, **automobilių, aeronautikos, gynybos, telekomunikacijų ir debesijos**, kuriose patikimų, konkrečioms prietaikoms skirtų lustų paklausa toliau auga. Todėl, siekiant apsaugoti Europos pramoninę bazę ir sumažinti pernelyg didelę priklausomybę, labai svarbu didinti šių segmentų atsparumą. Ne mažiau svarbu gerinti Europos **lustų projektavimo pajėgumus** ir skatinti glaudesnę projektuotojų, gamintojų ir galutinių naudotojų pramonės bendradarbiavimą, be kita ko,

⁶ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „DI žemyno veiksmų planas“, COM(2025) 165 *final*, 2025 4 9.

taikant **bendro projektavimo metodus**, kuriais užtikrinama, kad puslaidininkių sprendiniai būtų optimizuoti pramoniniam ir strateginiam naudojimui.

Atsižvelgiant į poreikį stiprinti pasiūlą ir paklausą Europos puslaidininkių ekosistemoje, Lustų akte 2.0 taip pat numatyta įgyvendinti **strateginius projektus**, kuriais siekiama stiprinti pagrindinius Sąjungos puslaidininkių vertės kūrimo grandinės segmentus. Šiems projektams bus teikiama pirmenybė ir jie bus remiami **koordinuotai derinant viešąsias ir privačias investicijas**, apimančias suverenią ir pažangiąją gamybą, išmanų lustų projektavimą ir tiekimo grandinės atsparumą. Šiuo požiūriu papildomos pirmiau aprašytos priemonės, stiprinama tarpvalstybinė integracija visoje vertės kūrimo grandinėje ir prisidedama prie Europos strateginio savarankiškumo ir technologinio suverenumo stiprinimo.

Atsižvelgiant į tai ir taikant Konkurencingumo koordinavimo priemonę, **strateginis pažangiosios gamybos projektas** bus laikomas svarbiausiu prioritetu siekiant remti DI lustų ir kitų puslaidininkių gamybą. Šia iniciatyva siekiama Sąjungoje sukurti pirmą puslaidininkių įrenginį, kuriame pažangiausių mazgų gamyba būtų derinama su lustelių integravimu ir pažangiomis 3D integravimo į korpusą galimybėmis. Bandomąją gamybą būtų galima numatyti 2030–2033 m.

Siekiant dar labiau padidinti ekosistemos atsparumą, patikslinama nuostatų dėl **pirmųjų tokio pobūdžio iniciatyvų** taikymo sritis. Šios nuostatos taikomos visai puslaidininkių vertės kūrimo grandinei, įskaitant **į gamybą orientuotą lustų projektavimo veiklą, specializuotas medžiagas, gamybos įrangą, spausdintines plokštes, pažangų integravimą į korpusą ir surinkimą**. Pirmojo tokio pobūdžio aspekto vertinimas taip pat bus taikomas nacionaliniam bendram strateginių projektų finansavimui, jei strateginiai projektai taip pat bus pripažinti pirmaisiais tokio pobūdžio projektais, laikantis konkurencijos taisyklių.

Lustų akte 2.0 pabrėžiama spartesnė **bandomųjų linijų industrializacija**, sėkmingus bandomuosius gamybos įrenginius paverčiant komerciškai perspektyviais gamybos pajėgumais. Be to, jame sustiprinta Europos lustų iniciatyva 2.0 papildoma **fotonika ir fotoniniais integriniais grandynais**, kurie yra bazinės didelio poveikio technologijos įvairiuose strateginiuose sektoriuose, įskaitant telekomunikacijas, duomenų centrus, dirbtinį intelektą, sveikatos priežiūrą, automobilių pramonę ir kvantines technologijas. **Europos lustų iniciatyva** įrodė savo gyvybiškai svarbų vaidmenį stiprinant Sąjungos lyderystę puslaidininkių mokslinių tyrimų, inovacijų ir pramoninio diegimo srityse. Todėl labai svarbu ją tęsti. Palaikant pasiteisinusias priemones, pavyzdžiui, bandomąsias linijas, kompetencijos centrų tinklą, projektavimo platformą ir kvantinių lustų veiklą, Europos lustų iniciatyva 2.0 siekiama užtikrinti, kad Europa išlaikytų savo konkurencinį pranašumą, paspartintų komercinio masto gamybą ir kuo labiau padidintų puslaidininkių technologijų indėlį į tvarumą ir technologinį suverenumą.

Siekiant paspartinti Europos technologijų naudojimą rinkoje, taip pat bus sutelktos papildomos paklausos valdymo priemonės. **Viešieji inovacijų pirkimai ir didieji uždaviniai** padės sukurti ankstyvą paklausą, sudarys sąlygas standartizuotam diegimui ir palankesnes sąlygas Sąjungoje sukurtiems pažangiems lustams greičiau patekti į rinką. Be to, į viešuosius pirkimus, susijusius su puslaidininkiais, naudojamais infrastruktūroje, įrangoje ar sistemose, kartu su kainos aspektais gali būti įtrauktas su tiekimo saugumu susijęs kriterijus, kai tokios technologijos naudojamos teikiant esmines paslaugas arba ypatingos svarbos infrastruktūros objektuose. Koordinuotai panaudojant viešąją paklausą kaip svertą, šios priemonės papildys su pasiūla susijusias priemones, skatins saugių technologijų diegimą visoje Sąjungoje ir didins galutinės grandies strateginių sektorių saugumą ir atsparumą. Atsižvelgiant į Sąjungos klimato, aplinkos ir energetikos tikslus, pirmenybė turėtų būti teikiama efektyviai energiją vartojančiai ir tvariai lustų gamybai ir eksploatavimui. Leidimų išdavimo procedūros taip pat

turės būti supaprastintos, kad būtų paspartintas pramoninis diegimas ir išlaikytas tarptautinis konkurencingumas, visų pirma remiantis Komisijos pasiūlymu dėl reglamento dėl poveikio aplinkai vertinimų paspartinimo. Įgyvendinant Lustų aktą ir laukiant Kibernetinio saugumo akto peržiūros, atliekant **kibernetinio saugumo rizikos vertinimą** bus įvertintas techninis pažeidžiamumas ir netechniniai veiksniai, darantys poveikį puslaidininkių, naudojamų konkrečių ypatingos svarbos sektorių viešuosiuose pirkimuose, kibernetiniam saugumui.

Siekiant skatinti regionų lyderystę puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje, šiuo pasiūlymu sukuriamas **Europos puslaidininkių kompetencijos regiono** ženklas regionams, turintiems patikimą regioninį puslaidininkių investicijų planą, suderintą su strateginiais prioritetais. Jie, be kita ko, yra puslaidininkių gamybos didinimas, bendradarbiavimas mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityje, įgūdžių ugdymas ir tvari infrastruktūra. Taip tarptautiniams investuotojams būtų parodoma, kad regione yra didelio potencialo ekosistema su puslaidininkiais susijusiam verslui.

Gerinti pasirengimą krizėms kad būtų užtikrintas ES tiekimo saugumas.

Nepaisant stebėsenos ir reagavimo į krizes priemonių, sukurtų pagal pirmojo Lustų akto III ramstį, tebėra didelių Sąjungos gebėjimo veiksmingai įveikti puslaidininkių tiekimo krizes spragų. ES vis dar trūksta pakankamai išplėtotų mechanizmų, priemonių ir institucinių pajėgumų, kad būtų galima laiku ir koordinuotai numatyti ir įvertinti sutrikimus.

Siekdama **pagerinti parengtį puslaidininkių tiekimo grandinėje**, Komisija remia **B2B puslaidininkių tiekimo grandinės platformos (toliau – Platforma)**, kurioje įmonės gali dalytis apibendrinta neslapta komercine informacija, sukūrimą. Ji padės sukurti skaitmeninės tiekimo grandinės modelį, didinant struktūrinės tarpusavio priklausomybės matomumą, sudarant sąlygas sistemingai nustatyti riziką ir stiprinant atsparumą sutrikimams. Įspėjimų atveju Komisija galėtų prašyti informacijos iš atskirų įmonių ir iš Platformos. Šie prašymai pateikti informaciją turi griežtai apsiriboti tuo, kas būtina, ir būti proporcingi. Platformoje dalyvaujančios įmonės bus atleistos nuo pareigos atsakyti į prašymus pateikti informaciją. Kartu su Lustų aktu 2.0 Komisija iki 2027 m. antrojo ketvirčio parengs **ES puslaidininkių krizių valdymo planą**. Jame bus nustatytos aiškos procedūros, vaidmenys ir atsakomybė prieš krizę ir atskiromis krizės fazėmis ir jis bus grindžiamas 2025 m. su valstybėmis narėmis surengtų pirmųjų puslaidininkių tiekimo grandinės sutrikimų imitavimo pratybų rezultatais. Šios pastangos bus suderintos su ES pasirengimo krizėms strategija ir jos veiksmų planu.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Puslaidininkiai yra ypatingos svarbos veiksniai, įgalinantys perėjimą prie švarios energijos ir skaitmeninę pertvarką. Jų strateginę svarbą ES dar labiau sustiprina geopolitinė įtampa, Sąjungos dabartinė pernelyg didelė priklausomybė nuo pažangiosios gamybos bei projektavimo ir vis dažnesnis trečiųjų valstybių naudojimas šia priklausomybe kaip ginklu. Atsižvelgiant į tai, Lustų aktas 2.0 yra būtinas siekiant Komisijos politinių prioritetų, visų pirma Naujo tvaraus Europos klestėjimo ir konkurencingumo plano ir Naujos Europos gynybos ir saugumo eros⁷ tikslų.

Pasiūlymą dėl Lustų akto 2.0 galima laikyti atsaku į poreikį imtis skubių veiksmų dėl puslaidininkių, kad būtų apsaugota ES, kaip ekonominės galios, investicijų traukos ir gamybos centro, ateitis, kaip pripažįstama komunikatuose „**Švarios pramonės kursas**“⁸, „ES

⁷ [2024–2029 m. prioritetai – Europos Komisija.](#)

⁸ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Švarios pramonės kursas. Bendros konkurencingumo ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo veiksmų gairės“, COM(2025) 85, 2025 2 26.

konkurencingumo kelrodis⁹ ir bendrame komunikate „**ES ekonominio saugumo stiprinimas**“¹⁰.

Šis pasiūlymas dera su bendra skaitmenine vizija, tikslais ir sėkmingos ES skaitmeninės transformacijos iki 2030 m. kryptimis, kaip nurodyta Komisijos komunikate „**2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias**“ (Skaitmeninės politikos kelrodžio komunikatas)¹¹ ir vėlesniame Komisijos sprendime dėl **Skaitmeninio dešimtmečio politikos programos**¹², daugiausia dėmesio skiriant puslaidininkiams. Šiuo pasiūlymu siekiama padėti Sąjungai suteikti pajėgumų, kurių reikės jos 2030 m. tikslui pasiekti. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programos peržiūrą planuojama atlikti 2026 m. birželio mėn.¹³

Šiuo pasiūlymu padedama įgyvendinti **Puslaidininkų koalicijos deklaraciją**, kurią atitinkami 27 valstybių narių ministrai pasirašė 2025 m. rugsėjo 29 d., ir raginama priimti patobulintą ir į ateitį orientuotą Lustų aktą 2.0, kad būtų sustiprinta Europos pozicija pasaulinėje puslaidininkų vertės kūrimo grandinėje¹⁴.

Pasiūlyme taip pat pritariama kai kuriems **Pramonės spartinimo akto**¹⁵, kuriuo nustatoma priemonių sistema ES konkurencingumui stiprinti, pramonės dekarbonizacijai spartinti ir strateginiams gamybos pajėgumams didinti, tikslams.

Šis pasiūlymas iš esmės atitinka ES iniciatyvas, kuriomis siekiama susijusių tikslų, visų pirma **Skaitmeninės Europos programą, programą „Europos horizontas“, Ypatingos svarbos žaliavų aktą**¹⁶, taip pat **Europos regioninės plėtros fondą (ERPF)**, programas „**InvestEU**“ ir „**Erasmus**“.

Iš pirmiau minėtų iniciatyvų pasiūlymas ypač dera su Skaitmeninės Europos programa ir programa „Europos horizontas“, kurios abi yra dabartinės daugiametės finansinės programos I ramsčio finansavimo pagrindas. Pagal Skaitmeninės Europos programą teikiama parama skaitmeninei infrastruktūrai, o pagal programą „Europos horizontas“ remiami parengiamieji moksliniai tyrimai, bandomieji projektai ir demonstracinė veikla.

Be to, pasiūlymu taip pat papildomas Ypatingos svarbos žaliavų aktas, nes abiem dokumentais siekiama strateginio savarankiškumo sprendžiant klausimus, susijusius su skirtingais vertės grandinės segmentais: Lustų akte daugiausia dėmesio skiriama puslaidininkų projektavimui ir gamybai, o Ypatingos svarbos žaliavų akte – ypatingos svarbos žaliavoms.

⁹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES konkurencingumo kelrodis“, COM(2025) 30, 2025 1 29.

¹⁰ Bendras komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „ES ekonominio saugumo stiprinimas“, JOIN(2025) 977, 2025 12 3.

¹¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“, COM(2021) 118.

¹² 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa, 2022 12 19.

¹³ Pradedamas tyrimas dėl Skaitmeninio dešimtmečio politikos programos ateities, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/consultations/survey-opens-future-digital-decade-policy-programme>.

¹⁴ Puslaidininkų koalicija ragina patobulinti Lustų aktą, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/semicon-coalition-calls-reinforced-chips-act>.

¹⁵ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma strateginių sektorių pramonės pajėgumo didinimo ir dekarbonizacijos spartinimo priemonių sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2018/1724, (ES) 2024/1735 ir (ES) 2024/3110 (Pramonės spartinimo aktas), COM(2026) 100, 2026 3 4.

¹⁶ 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1252, kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus ypatingos svarbos žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 ir (ES) 2019/1020 (Ypatingos svarbos žaliavų aktas).

Lustų aktas suderinamas su ES strateginio savarankiškumo, ekonominio saugumo ir konkurencingumo darbotvarkėmis. Jis dera su **Europos ekonominio saugumo strategija**¹⁷, **dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrole**¹⁸, **Užsienio subsidijų reglamentu**¹⁹ ir **Europos strateginių technologijų platforma (STEP)**²⁰. Kartu šiomis priemonėmis mažinama strateginė priklausomybė ir stiprinami pramonės pajėgumai, taip pat šalinami užsienio subsidijų sukelti iškraipymai bendrojoje rinkoje.

Šis pasiūlymas dera su Europos kibernetinio saugumo teisės aktais. Tam tikrų kategorijų lustai patenka į **Kibernetinio atsparumo akto**²¹ taikymo sritį, o investicijomis pagal Lustų aktą bus siekiama jo tikslų, remiantis Europos pramonės pranašumu saugių lustų rinkos segmente. Šiuo pasiūlymu taip pat bus papildyta siūloma **Kibernetinio saugumo akto** peržiūra, įtraukiant tiekimo saugumo aspektą ypatingos svarbos subjektams vykdant puslaidininkių viešuosius pirkimus.

Europos automobilių pramonės veiksmų plane pabrėžta puslaidininkių pramonės svarba novatoriškam ir skaitmenizuotam automobilių sektoriui²².

Lustų aktas 2.0 taip pat parengtas papildant kitas iniciatyvas, pavyzdžiui, bendriems Europos interesams svarbius projektus (toliau – BEISP). Šiuo atveju patvirtinti pateiktas BEISP, susijęs su pažangiomis puslaidininkių technologijomis²³, visiškai atitinka **Lustų akto** tikslą, nes juo sprendžiamas pirmojo proveržio inovacijų pramoninio diegimo klausimas.

Lustų aktas 2.0 parengtas taip, kad būtų suderinamas su dabartine (2021–2027 m.) daugiamete finansine programa (toliau – DFP) ir kita (2028–2034 m.) DFP, įskaitant Europos konkurencingumo fondą, 10-ąją bendrąją programą ir nacionalinės ir regioninės partnerystės planus. Jo struktūra sudarys sąlygas nedelsiant imtis veiksmų ir daryti poveikį pagal dabartinę DFP, kartu užtikrinant tęstinumą ir išplečiamumą pagal kitą DFP. Šiuo pasiūlymu netrukdoma siekti vykstančios teisėkūros procedūros dėl DFP rezultatų ir jie iš anksto nenulemiami.

Be to, Lustų aktas 2.0 nedaro poveikio valstybės pagalbos ir konkurencijos taisyklėms, įskaitant MTPI sistemą ir BEISP komunikatą, kartu išsaugant skirtingus jų tikslus. BEISP ir MTPI sistemai tenka pagrindinis vaidmuo remiant mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą, inovacijas ir pirmąjį pramoninį diegimą, ypač labai novatoriškų ir tarpvalstybinių projektų, turinčių didelį persiduodantį poveikį.

¹⁷ Bendras komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai dėl Europos ekonominio saugumo strategijos (JOIN(2023) 20 *final*).

¹⁸ [Dvejopo naudojimo prekių eksportas – Prekyba ir ekonominis saugumas](#).

¹⁹ 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2560 dėl vidaus rinką iškraipiančių užsienio subsidijų

²⁰ Europos strateginių technologijų platforma, https://strategic-technologies.europa.eu/index_lt.

²¹ 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/2847 dėl horizontaliųjų kibernetinio saugumo reikalavimų, keliamų produktams su skaitmeniniais elementais, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013 bei (ES) 2019/1020 ir Direktyva (ES) 2020/1828 (Kibernetinio atsparumo aktas)

²² Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos automobilių pramonės veiksmų planas“, COM(2025) 95, 2025 3 5.

²³ Patvirtinti pateiktas BEISP, susijęs su pažangiomis puslaidininkių technologijomis, šiuo metu rengiamas remiantis esamomis ES iniciatyvomis, visų pirma bandomosiomis linijomis ir Europos projektavimo platforma, užtikrinant tęstinumą ir paspartinimą, o ne dubliavimąsi. Kadangi patvirtinti pateiktas BEISP, susijęs su pažangiomis puslaidininkių technologijomis, pagrįstas didžiosiomis tendencijomis, kaip antai DI, automatizavimu, saugumu ir tvarumu, jis galiausiai gali būti kolektyvinis Europos atsakas į perversminius technologinius pokyčius. Jame daugiausia dėmesio galėtų būti skiriama pagrindinėms technologijų sritims, įskaitant, pavyzdžiui, DI lustus ir spartintuvus, fotoninius integrinius grandynus, heterogeninių sistemų architektūrą ir pažangų integravimą į korpusą, jutiklius, galios elektroniką, efektyvius energijos vartojimo sprendinius ir saugųjį ryšį, kartu apimančią visą puslaidininkių vertės kūrimo grandinę, įskaitant didelio poveikio technologijas, pavyzdžiui, elektroninių įtaisų projektavimo automatizavimą, įrangą, bandymus, medžiagas ir plokšteles.

Šia struktūra bus grindžiamos priemonės pagal Lustų aktą 2.0, išsamiau paaiškinant ir patikslinant pirmosios tokio pobūdžio sistemos pagal II ramstį taikymo sritį, užtikrinant, kad ji būtų taikoma visai vertės kūrimo grandinei.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Šis pasiūlymas dera su ES konkurencijos ir pramonės strategija, kaip nurodyta pramonės strategijose ir M. Draghi pranešime, ir papildoma skaitmeninės pertvarkos ir perėjimo prie švarios energijos sistemos.

Jis bus įtrauktas į **Technologinio suverenumo dokumentų rinkinį** kartu su **Debesijos ir DI plėtros aktu** ir **Strateginėmis skaitmenizacijos ir DI naudojimo energetikos sektoriuje veiksmų gairėmis**. Šiuo dokumentų rinkiniu siekiama užtikrinti, kad Sąjunga išlaikytų gebėjimą savarankiškai priimti sprendimus, imtis efektyvių veiksmų ir formuoti pasaulinius technologinius pokyčius, kartu išlikdama atvira, konkurencinga ir įsipareigojusi laikytis tarptautinio bendradarbiavimo principų ir taisyklių.

Lustų aktą reikės suderinti su siūlomu **Europos konkurencingumo fondu**²⁴ ir būsimu **Kvantinių technologijų aktu**²⁵. Suderinus jį su Kvantinių technologijų aktu bus galima sukurti išsamią Europos kvantinės politikos programą, kurioje būtų kuo geriau išnaudojama įvairių priemonių sinergija.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Kaip ir pirmojo Lustų akto atveju, Lustų akto 2.0 teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 173 straipsnio 3 dalis ir 114 straipsnis. Sąjunga 173 straipsnio 1 dalyje išdėstytų tikslų turi padėti siekti vykdydama savo politikos kryptis ir veiklą. SESV 173 straipsnio 1 dalyje pažymima, kad tais tikslais būtina užtikrinti, kad būtų sudarytos Sąjungos pramonės konkurencingumui reikalingos sąlygos. Pagal atvirų ir konkurencingų rinkų sistemą šia veikla siekiama: i) spartinti pramonės prisitaikymą prie struktūrinių pokyčių; ii) skatinti palankios aplinkos, įmonių, ypač mažųjų ir vidutinių, iniciatyvai ir plėtrai visoje Sąjungoje kūrimą; iii) skatinti aplinkos, palankios įmonėms bendradarbiauti, kūrimą; ir iv) siekti geriau panaudoti inovacijų, mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros politikos kuriamą pramonės potencialą. SESV 114 straipsniu siekiama sukurti vidaus rinką ir užtikrinti jos veikimą priimanč nacionalinių taisyklių suderinimo priemones.

Lustų aktas 2.0 grindžiamas dabartinio Lustų akto reglamento tikslais. Pirmasis konkretus Lustų akto 2.0 tikslas, kuriuo grindžiamas I ramstis, yra sukurti didelius inovacijų pajėgumus ir tinkamus technologinius pajėgumus puslaidininkinių pramonėje, siekiant paspartinti inovacijas ir prie jų prisitaikyti. Be to, kadangi reglamentu grindžiami II ir III ramsčiai, juo siekiama didinti Sąjungos atsparumą ir tiekimo saugumą puslaidininkinių technologijų srityje remiant ir koordinuojant investicijas į pažangiųjų puslaidininkinių gamybą (II ramstis) ir sudarant sąlygas koordinuotai stebėsenai ir reagavimui į krizes (III ramstis).

²⁴ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Europos konkurencingumo fondas (EKF), įskaitant specialiąją gynybos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programą, panaikinami reglamentai (ES) 2021/522, (ES) 2021/694, (ES) 2021/697, (ES) 2021/783, panaikinamos reglamentų (ES) 2021/696, (ES) 2023/588 nuostatos ir iš dalies keičiamas reglamentas (ES) [EGPP], COM(2025) 555, 2025 7 16.

²⁵ Komisija kviečia prisidėti prie būsimos ES kvantinių technologijų akto rengimo, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/news/commission-invites-contributions-shape-future-eu-quantum-act>.

Todėl pirmo tikslo tinkamas teisinis pagrindas yra SESV 173 straipsnio 3 dalis. SESV 173 straipsnio 3 dalies atveju veiksmai, kurių imamasi, neturėtų apimti nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų suderinimo, bet jais turėtų būti stiprinamas puslaidininkių pramoninės bazės konkurencingumas ir atsparumas. Lustų aktu 2.0 siekiama stiprinti Europos puslaidininkių technologijų ir pramonės aplinkos tvirtumą ir atsparumą, didinant puslaidininkių ekosistemos inovacijų potencialą visoje ES. Tai apima kliovimosi maža ne ES įmonių ir regionų grupe mažinimą ir ES gebėjimo projektuoti ir gaminti pažangius puslaidininkius didinimą. Europos lustų iniciatyva (I ramstis), kuri ir toliau bus remiama naujais teisėkūros veiksmiais, siekiama padėti pasiekti šiuos tikslus mažinant atotrūkį tarp ES mokslinių tyrimų kompetencijos ir jos veiksmingo bei tvaraus pramoninio diegimo.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Valstybės narės pačios savarankiškai negali pasiekti pasiūlymo tikslų, nes problemos yra tarpvalstybinio pobūdžio ir būdingos ne vienai valstybei narei ar valstybių narių grupei. Imantis siūlomų veiksmų daugiausia dėmesio būtų skiriama toms sritims, kuriose dėl reikiamų pastangų masto, spartos ir apimties Sąjungos lygmens veiksmų pridėtinė vertė yra akivaizdi.

Norint visapusiškai reaguoti į puslaidininkių krizę, reikia, kad įvairūs suinteresuotieji subjektai, bendradarbiaudami su valstybėmis narėmis, imtųsi skubių ir koordinuotų bendrų veiksmų. Nė viena valstybė narė negali to pasiekti viena. Be to, atsižvelgiant į puslaidininkių ekosistemos sudėtingumą, Sąjungos struktūrinės priklausomybės ir paklausos bei pasiūlos trūkumo pasekmės yra tokio plataus masto, kad ES intervencinė priemonė geriausiai tinka šiems klausimams spręsti.

Akivaizdu, kad veiksmai Sąjungos lygmeniu yra tinkamiausi siekiant paskatinti Europos subjektus kurti bendrą viziją ir įgyvendinimo strategiją. Tai labai svarbu siekiant masto ekonomijos ir įvairovės bei formuojant kritinę masę, būtiną pažangiausiems pajėgumams. Be to, taip bus apribotas pastangų susiskaidymas, runginasis dėl subsidijų ir neoptimalūs nacionaliniai sprendiniai (arba net jų išvengta).

Sąjunga turi imtis veiksmų srityse, kurioms šis pasiūlymas skirtas pagal tris jo ramsčius.

- Kalbant apie pirmąjį ramstį (Europos lustų iniciatyva 2.0), sustiprinta Europos lustų iniciatyva 2.0 toliau bus remiama pagal pirmą Lustų aktą sukurtos Europos lustų iniciatyvos veikla. Tai reiškia didelio masto technologinių pajėgumų stiprinimą ir inovacijas visoje Sąjungoje, kad būtų sudarytos sąlygos plėtoti ir diegti pažangiausias ir naujos kartos puslaidininkių ir kvantines technologijas ir pašalinti nuolatinius struktūrinius projektavimo ir gamybos trūkumus Europoje. Po **dvių sėkmingų bendriems Europos interesams svarbių projektų (BEISP)**, susijusių su mikroelektronika, kuriais remiami tarpvalstybiniai novatoriški projektai visoje mikroelektronikos vertės kūrimo grandinėje, kuriamas galimas **trečias BEISP** šioje srityje. Tokios iniciatyvos yra strategiškai svarbios šiam sektoriui. Tačiau šiuo etapu tikėtina, kad vien jomis nebus pakankamai dėmesio skiriama pajėgumams stiprinti kuriant bandomąsias linijas ir projektavimo infrastruktūros objektus. Jie turi būti plačiai prieinami visoms suinteresuotosioms trečiosioms šalims visoje Europoje ir taip pat sudarys sąlygas stiprinti Sąjungos vaidmenį pasaulinėje ir tarpusavyje priklausomoje ekosistemoje. Tokie dideli įrenginiai gali būti sukurti tik Sąjungos lygmeniu dėl investicijų masto ir būtinos praktinės patirties.
- Kalbant apie antrąjį ramstį (tiekimų saugumas ir paklausa), veiksmai, kuriais siekiama paspartinti **investicijas į puslaidininkių gamybą**, gali būti tinkamai parengti ir įgyvendinti tik Sąjungos lygmeniu. Taip yra dėl reikalingų investicijų

masto ir dėl to, kad tokie gamybos įrenginiai iš esmės tarnaus visai vidaus rinkai, sustiprins visą ekosistemą ir užtikrins tiekimo saugumą krizių metu. Be to, **strateginių projektų** priemonės būtų kuriamos skatinant viešųjų ir privačiųjų investicijų derinį, kuriam būdingas svarus privatus svertas.

- Kalbant apie trečiąją ramstį (stebėseną ir reagavimas į krizes), glaudesniu **Sąjungos bendradarbiavimu** bus užtikrintas būtinos ir palyginamos informacijos rinkimas. Valstybės narės ir Komisija kartu galės nuspėti stygių, aktyvuoti krizės padėtį esant dideliame stygiui ir imtis reikiamų priemonių, kad **tokią krizę būtų galima įveikti** veiksmingiau nei taikant skirtingas nacionalines priemones.
- **Proporcingumo principas**

Šiuo pasiūlymu siekiama stiprinti Europos puslaidininkių ekosistemą, užtikrinant: i) trumpalaikę parengtį ir stebėseną, kad būtų padidintas puslaidininkių tiekimo grandinių skaidrumas; ii) vidutinės trukmės tiekimo saugumo veiksmus, kuriais siekiama padidinti puslaidininkių gamybos pajėgumus Europoje, ir iii) ilgesnio laikotarpio technologijų ir inovacijų lyderystės veiksmus siekiant sukurti pažangių ir besiformuojančių puslaidininkių technologijų projektavimo ir gamybos įrenginius.

Atsižvelgiant į tai, pasiūlyme daugiausia dėmesio skiriama toms puslaidininkių ekosistemos dalims, kurios labiausiai prisideda prie Sąjungos tiekimo grandinės atsparumo. Sutelkus dėmesį į pačią puslaidininkių ekosistemą, o ne į didesnių elektronikos komponentų ir sistemų sritį, arba į taikymo sritis, kuriose naudojami puslaidininkiai ir (arba) elektronikos komponentai ir sistemos, veiksmais siekiama aprėpti tik vieną iš didžiausių šiuo metu Europos ekonomikai ir visai visuomenei kylančių problemų.

Pagal Europos lustų iniciatyvą 2.0 nustatomi mechanizmai, būtini siekiant užtikrinti ilgesnį Europos pramonės konkurencingumą ir novatoriškus pajėgumus, pasitelkiant: i) mokslinių tyrimų ir projektavimo gebėjimus, ii) bandymų ir eksperimentavimo bandomąsias linijas, iii) kvantinių lustų ir fotoninių integrinių grandynų pajėgumus, iv) kompetencijos centrus ir v) fondą startuoliams, veiklą plečiančioms įmonėms ir MVĮ.

Imantis naujų tiekimo saugumo veiksmų, kuriais siekiama padidinti Sąjungos puslaidininkių gamybos pajėgumus pagal II ramstį, įrenginys gali būti pripažįstamas Europos puslaidininkių technologijų iniciatyva. Esant tokiam pripažinimui, valstybės narės privalo užtikrinti, kad leidimai šioms įrenginiams ir gamykloms būtų išduodami skubos tvarka.

Pasirengimo veiksmai pagal III ramstį grindžiami valstybių narių ir Sąjungos stebėseną ir keitimusi informacija, siekiant nuspėti tiekimo grandinės sutrikimus. (Nuspėjamų) sutrikimų atveju gali būti imamasi suderintų priemonių siekiant sumažinti puslaidininkių trūkumą ir kitus sutrikimus arba užkirsti jiems kelią.

- **Priemonės pasirinkimas**

Reglamentas laikomas tinkamiausia priemone, nes juo sudaromos sąlygos nustatyti reikalavimus, kurie būtų tiesiogiai taikomi nacionalinėms institucijoms ir atitinkamiems ekonominės veiklos vykdytojams. Taip bus galima užtikrinti, kad reikalavimai būtų įgyvendinami laiku ir suderintai, o tai užtikrins didesnę teisinę tikrumą ir pirmo Lustų akto tęstinumą.

Pasiūlymas teikiamas kaip Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas. Tai tinkamiausia teisinė priemonė pasiūlymo, kuriuo sukuriamas Europos lustų iniciatyva 2.0, I ramsčiui. Taip yra todėl, kad tik reglamentu, kurio nuostatos taikomos tiesiogiai, galima užtikrinti būtiną vienodumą, reikalingą Sąjungos iniciatyvai, kuria siekiama remti pramonės sektorių visoje vidaus rinkoje, tęsti ir įgyvendinti. Reglamento kaip II ramsčio teisinės priemonės

pasirinkimas grindžiamas poreikiu vienodai taikyti naujas taisykles, visų pirma Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvos ir strateginių projektų apibrėžti, taip pat vienodą jų pripažinimo ir rėmimo procedūrą. Be to, reglamentas yra tinkamiausia priemonė III ramsčiui, nes pagal jį turėtų būti numatytas mechanizmas dideliems puslaidininkų tiekimo sutrikimams Sąjungoje nuspėti ir pašalinti. Be to, šio mechanizmo nereikėtų perkelti į nacionalinę teisę nacionalinėmis priemonėmis ir jis bus taikomas tiesiogiai.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

• **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Pagal Lustų akto 40 straipsnį Komisija iki 2026 m. rugsėjo 20 d. pateikė Europos Parlamentui ir Tarybai pirmąjį reglamento vertinimo ir peržiūros ataskaitą. Vertinimu buvo siekiama kritiškai, nešališkai ir remiantis įrodymais įvertinti Lustų akto įgyvendinimo pažangą ir jo gebėjimą stiprinti Sąjungos puslaidininkų ekosistemą²⁶.

Vertinimas apėmė tris Lustų akto ramsčius ir visiems ramsčiams būdingus elementus. Jame išnagrinėtas Lustų akto poveikis ekonomikai, valdymui ir socialiniams veiksniams ir į jį įtrauktas Lustų akto 2.0 poveikio vertinimas. Vertinimu nustatytos ir kiekybiškai įvertintos Lustų akto sąnaudos ir nauda pagal kiekvieną ramstį. Jame taip pat apžvelgta patirtis, įgyta įgyvendinant reglamentą, ir atkreiptas dėmesys į nuolatinės ir kylančias problemas, darančias poveikį jo veikimui. Vertinimas apėmė laikotarpį nuo Lustų akto įsigaliojimo 2023 m. rugsėjo 21 d. iki 2025 m. lapkričio mėn. pabaigos.

Jame padaryta išvada, kad **Lustų aktas buvo labai svarbus kuriant** anksčiau neegzistavusią **Europos puslaidininkų reguliavimo ir politikos sistemą** per trumpą laiką. Juo sutelktos didelės viešosios ir privačios investicijos, įdiegta pažangiausia ES lygmens infrastruktūra ir sukurti koordinavimo ir pasirengimo krizėms valdymo mechanizmai. Suinteresuotųjų subjektų pasitikėjimas bendra strategine kryptimi tebėra didelis, o Lustų aktas plačiai suvokiamas kaip būtinas atsakas į geopolitinį, technologinį ir ekonominį spaudimą.

Be to, **vis dar vyksta perėjimas nuo išvedinių pristatymo prie visos sistemos rezultatų ir poveikio pasiekimo**. Pagrindiniai apribojimai yra struktūrinio ir ekonominio, o ne veiklos pobūdžio. Jie susiję su Sąjungos gebėjimu industrializuoti inovacijas, finansuoti veiklą plečiančias įmones, didinti tiekimo grandinės atsparumą ir generuoti sisteminio lygmens informaciją.

Lustų aktas buvo **labai svarbus kuriant technologijų infrastruktūrą ir ankstyvojo etapo gamybos pajėgumus**. ES lygmens bandomųjų linijų, kompetencijos centrų ir bendros infrastruktūros sukūrimas užtikrino koordinuotas pastangas. Šiomis iniciatyvomis jau gerinamos galimybės naudotis pažangiomis priemonėmis ir remiamas stiprus tarpvalstybinis bendradarbiavimas. Kitų komponentų (t. y. kvantinių lustų bandomųjų projektų ir projektavimo platformos) poveikis paaiškės tik vėlesniame etape. Bet kuriuo atveju įvairūs suinteresuotieji subjektai pripažįsta Lustų akto indėlį stiprinant Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų bazę ir gerinant koordinavimą tarp valstybių narių.

Kita vertus, **diegimo gamybos įrenginiuose pažanga ir dėl to didėjantis strateginis savarankiškumas vis dar yra ankstyvame etape**, iš dalies dėl ilgo pasirengimo laikotarpio nuo investicinių sprendimų priėmimo iki faktinės puslaidininkų gamybos gamyklose. Europa tebėra struktūriškai priklausoma nuo ne ES tiekėjų ypatingos svarbos segmentuose, visų

²⁶ Nuoroda į vertinimo ataskaitos priedą – Komisijos tarnybų darbinį dokumentą.

pirma pažangiųjų technologijų mazgų tiekėjų. Didelių investicinių projektų praradimas ar vėlavimas taip pat rodo, kad suverenumas dar iš esmės nepagerėjo.

Vertinant pagal visus vertinimo kriterijus, **patekimo iš laboratorijos į gamyklą atotrūkis yra didelė problema.** Lustų aktu jau pavyko pasiekti aukštesnį technologijų parengties lygį ir, atsižvelgiant į tai, kad jis išgaliojo neseniai, tikimasi, kad artimiausiais metais bus įgyvendinti stabilūs gamybos apimtys didinimo būdai. Daugelis išvedinių veiksmingai veikia techniniu lygmeniu ir jais bus sukurti pramonės pajėgumai, kurių reikia siekiant vėliau užtikrinti tiekimą Europoje. Uždavinys, su kuriuo susiduria ES, jau nebėra inovacijų kūrimas, o **industrializacija ir mastas.**

Atlikus vertinimą taip pat nustatyta, kad **dėl riboto privataus kapitalo ir toliau ribojama Europos puslaidininkų įmonių veiklos plėtra.** Lustų aktu sutelktas precedento neturintis viešojo finansavimo lygis, tačiau privačios investicijos (visų pirma vėlyvojo etapo ir institucinės investicijos) vis dar nėra pakankamos, palyginti su konkuruojančiais regionais. Paramą veiklą plečiančioms įmonėms riboja Europos finansų sistemos struktūrinės ypatybės, įskaitant tai, kad nėra tikros kapitalo rinkų sąjungos, esamas pensijų fondams taikomas taisyklės ir konservatyvią investavimo praktiką. Dėl to silpnėja Europoje kuriama vertė ir veiklą plečiančios įmonės skatinamos perkelti savo verslą arba jį parduoti ne ES įmonėms. Lustų aktu pagerinti ankstyvojo etapo inovaciniai pajėgumai, tačiau Lustų fondo Europos inovacijų tarybos programos „Accelerator“ daliai skirtas biudžetas buvo išnaudotas per pirmuosius dvejus metus ir pasirodė esąs nepakankamas. Siekiant padėti puslaidininkų startuoliams plėsti veiklą, būtinos teminės priemonės su ilgalaikiu kapitalu, o platesnės apimtys priemonės turi būti parengtos taip, kad būtų sudarytos sąlygos, reikalingos didelio potencialo technologijų įmonėms atsirasti.

Be to, atlikus vertinimą nustatyta, kad dabartinės **ES lygmens priemonės, kuriomis siekiama spręsti tiekimo saugumo ir ekonominio saugumo pažeidžiamumą, yra naudingos, tačiau turėtų būti toliau stiprinamos.** Viena vertus, diegimą gamybos įrenginiuose visų pirma skatina pramonės investiciniai sprendimai, remiami pagal nacionalines finansavimo sistemas. Paklausos trūkumai dar labiau silpnina atsparumą. Kita vertus, dėl susiskaidžiusių rinkų, mažų pagrindinių sektorių apimčių ir riboto viešųjų pirkimų koordinavimo mažėja Europos gamybos komercinis gyvybingumas. Be paklausos telkimo ir patikimų rinkos signalų kyla pavojus, kad nauji pajėgumai nebus pakankamai išnaudojami.

Galiausiai vertinime padaryta išvada, kad **ES įžvalgos apie ES ir pasaulines puslaidininkų tiekimo grandines yra pernelyg ribotos, kad būtų remiamas tvirtas pasirengimas krizėms.** EPT iš esmės pagerino koordinavimą ir buvo pradėti taikyti išankstinio perspėjimo mechanizmai. Tačiau reikėtų apsvarstyti galimybę taikyti labiau integruotą požiūrį į medžiagų, įrangos, projektavimo priemonių ir tolesnių naudotojų stebėseną. Duomenų rinkimas tebėra fragmentiškas ir duomenys yra neskelbtini, todėl galimybės numatyti sutrikimus yra ribotos. Todėl III ramsčiu užtikrinamas tik dalinis sistemos lygmens matomumas.

Apskritai Lustų aktas greitai ir patikimai pasiekė savo pradinį tikslą – stiprinti Europos pajėgumus. Tačiau savarankiškumo ir atsparumo veiksmingumas priklauso nuo to, ar Europa dabar gali panaudoti infrastruktūrą pramonės produkcijai didinti, plėsti inovacijų mastą ir užtikrinti, kad iš koordinavimo būtų įgyjama praktiškai pritaikoma informacija.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Vadovaudamasi Geresnio reglamentavimo gairėmis, Komisija surengė išsamias konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis, kad surinktų patikimą informaciją, naudodama įvairius metodus bei priemones ir konsultuodamasi su įvairiomis šalimis.

Komisija vykdė įvairią konsultacijų veiklą: **viešos konsultacijos** vyko nuo 2025 m. rugsėjo 5 d. iki 2025 m. lapkričio 28 d. (buvo pateikti 105 atsakymai ir 39 pozicijos dokumentai); paskelbtas **kvietimas teikti informaciją** poveikio vertinimui atlikti (buvo pateikti 209 atsakymai ir 85 pozicijos dokumentai); buvo vykdoma **tikslinė suinteresuotųjų subjektų apklausa** (gauti 64 atsakymai); surengti **pokalbiai** (su respondentais, atstovaujančiais plačiam, strategiškai atrinktam organizacijų, kurios dalyvauja Europos puslaidininkių ekosistemoje arba kurioms ji daro poveikį, spektrui); 2025 m. rugsėjo–gruodžio mėn. surengta **16 teminių praktinių seminarų**, kuriuose dalyvavo įvairūs suinteresuotieji subjektai iš visos Europos puslaidininkių ekosistemos; 2026 m. sausio–kovo mėn. surengti **šeši praktiniai seminarai** su valstybėmis narėmis.

Suinteresuotieji subjektai pabrėžė pernelyg didelę priklausomybę nuo ne Europos tiekėjų, visų pirma didelio našumo lustų tiekėjų. Pagrindinės kliūtys, trukdančios plėtoti ES DI lustų vertės kūrimo grandinę, yra nepakankami gamybos pajėgumai, ribotos investicinės priemonės, kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas ir menka vidaus paklausa, kurią lemia stambieji veiklos vykdytojai ir DI įmonės. Visoje vertės kūrimo grandinėje pastebėta ir struktūrinių sąnaudų trūkumų: palyginti su konkurentais Rytų Azijoje, ES įsikūrusios puslaidininkių gamyklos patiria didesnes statybos ir eksploatavimo sąnaudas, joms taikomi ilgesni leidimų išdavimo ir statybos bei perdavimo eksploatuoti terminai ir jos susiduria su silpnesniu aglomeracijos poveikiu.

Šias problemas dar labiau aštrina finansavimo suvaržymai. Nustatyta, kad pagrindinė kliūtis projektavimo įmonėms yra rizikos kapitalo ir rizikos finansų trūkumas, o integruotų prietaisų gamintojai ir kitos į gamybą orientuotos įmonės nurodė, kad didelės kliūtys yra ilgos leidimų išdavimo procedūros ir didelės energijos sąnaudos. Be to, išlieka sisteminių kliūčių, susijusių su vėlyvojo etapo finansavimo deficitu, suskaidytu valdymu ir priklausomybe nuo ne ES gamyklų, o tai trukdo įmonėms prototipus paversti komerciniais produktais – ši problema patvirtinta per viešas konsultacijas.

Paaiškėjo, kad įgūdžių trūkumas yra kompleksinė suinteresuotųjų subjektų problema. Buvo pabrėžta, kad puslaidininkių įgūdžiams ugdyti reikia dešimtmečių investavimo perspektyvų, tačiau daugelio atitinkamų programų biudžeto ciklai yra trumpesni, todėl jų ilgalaikis poveikis yra ribotas. Suinteresuotieji subjektai taip pat nurodė, kad dar galima tobulinti ES ir nacionalinio lygmens koordinavimą.

Viešų konsultacijų rezultatai apibendrinti faktinėje suvestinėje ataskaitoje, kurioje pateikiami atsakymai pagal portale „Išsakykite savo nuomonę“ paskelbtą kvietimą teikti informaciją.

- **Poveikio vertinimas**

Laikantis Geresnio reglamentavimo gairių, šis pasiūlymas dėl reglamentavimo grindžiamas poveikio vertinimu, kuriame analizuojama problema ir dalinės problemos, susijusios su poreikiu stiprinti ES puslaidininkių ekosistemos konkurencingumą. Per poveikio vertinimą nustatytos galimos politikos galimybės, kurias pasirinkus būtų galima pašalinti problemų priežastis, ir įvertintas tikėtinas jų poveikis. Poveikio vertinimas buvo parengtas taip, kad būtų galima atspindėti Komisijos tarpžinybinės iniciatyvinės grupės Lustų akto 2.0 klausimais konsultacijas.

2026 m. sausio 28 d. Reglamentavimo patikros valdyba pateikė neigiamą nuomonę dėl poveikio vertinimo. Valdyba rekomendavo:

- toliau plėtoti problemos analizę, be kita ko, išsamiau įvertinti esamas ir reikiamas su brandžiais ir pažangiaisiais lustais susijusias ES galimybes ir gamybos pajėgumus ypatingos svarbos puslaidininkių vertės kūrimo grandinės grandyse;
- patikslinti ir geriau apibrėžti tikslus, visų pirma susijusius su technologinio suverenumo, kurio siekiama kuriant įvairių rūšių lustus, lygiu ir apimtimi;
- stiprinti intervencijos logiką aiškiai įrodant, kaip skirtingos priemonės, įskaitant pasiūlos ir paklausos priemones, yra susijusios tarpusavyje ir kaip jos bendrai prisideda prie norimo suverenumo lygio tikslo;
- išsamiau apibrėžti siūlomas priemones, kad būtų galima tinkamai įvertinti jų poveikį, įskaitant aiškesnę informaciją apie bendras intervencijos išlaidas, tų išlaidų paskirstymą ir riziką, susijusią su galimu išteklių paskirstymo neveiksmingumu, ir
- gerinti skaidrumą dėl su kita DFP susijusio neapibrėžtumo ir pateikti išsamesnę priemonių suderinamumo su esamomis ir būsimomis politikos iniciatyvomis analizę.

Į visus pirmiau minėtus klausimus buvo kuo labiau atsižvelgta. 2026 m. kovo 30 d. pakartotinai pateikus peržiūrėtą poveikio vertinimą Valdyba dėl jo pritarė su išlygomis. Valdybos išlygos buvo susijusios su šiais aspektais:

- patikimų lustų skatinimo priemonė nėra pakankamai išsamiai aprašyta, kad būtų galima tinkamai įvertinti jos poveikį;
- ataskaitoje nepakankamai analizuojamas suderinamumas su esamomis ir būsimomis politikos iniciatyvomis ir priemonėmis ir aiškiai nenurodyta, kaip pasiūlos ir paklausos priemonių sąveika užtikrins sinergiją;
- nepakankamai išplėtotą neveiksmingo išteklių paskirstymo rizikos analizę.

Valdybos nuomonė, galutinis poveikio vertinimas ir santrauka skelbiami drauge su šiuo pasiūlymu.

Poveikio vertinimas grindžiamas trimis konkrečiais tikslais, kuriais siekiama pašalinti nustatytas problemų priežastis. Jame nustatytos trys politikos galimybės, susietos su kiekvienu konkrečiu tikslu ir grindžiamos politinės intervencijos lygiu, taikymo sritimi, efektyvumu ir nuoseklumu, taip pat proporcingumu ir subsidiarumo principais.

Pagal **0 politikos galimybę** dabartinis Lustų aktas būtų toliau įgyvendinamas be pakeitimų. Pagal ją būtų išlaikyta esama MTPI programa pagal I ramstį ir palaikomas tas pats požiūris į investicijų rėmimą teikiant valstybės pagalbą (naudojant pirmąją tokio pobūdžio sistemą pagal galiojančias valstybės pagalbos taisykles). Pagal II ramstį papildomų Sąjungos biudžeto lėšų nebūtų numatyta. Pagal III ramstį būtų išlaikytas dabartinis reagavimo į krizes mechanizmas, veikiantis taikant savanorišką privačiojo sektoriaus duomenų rinkimo tvarką (išskyrus krizės atvejus). Ši politikos galimybė neapimtų jokių politikos priemonių, kurios peržengtų galiojančio Lustų akto taikymo srities ribas.

Pagal **1 politikos galimybę – horizontalųjį (rinkos veikimą skatinantį) politikos modelį** – daugiausia dėmesio būtų skiriama bendroms pagrindinėms sąlygoms tobulinti. Tam prireiktų didesnės paramos moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms, investicijų į įgūdžius ir palankios investicinės aplinkos kūrimo. **Masinei gamybai ir projektavimui, visų pirma DI lustams, nebūtų skirta papildomo Sąjungos lygmens finansavimo.** Taikant šį

modelį ilguoju laikotarpiu ES pasikliautų ne ES tiekėjų, gebančių gaminti pažangiausius lustus, ir pasaulinių projektavimo įmonių pritraukimu.

2 politikos galimybė – vertikalusis (iniciatyvus) pramonės politikos modelis – būtų grindžiama horizontaliosiomis priemonėmis, tačiau jas papildytų tikslinės finansinės intervencijos, visų pirma vykdant **strateginius projektus**, kurie gali būti remiami siūlomo **Europos konkurencingumo fondo** lėšomis. Šis modelis grindžiamas pagal pirmąjį Lustų aktą sukurtais Europos technologiniais ištekliais, visų pirma bandomosiomis linijomis, ir jį taikant jie paverčiami pramoninio diegimo rezultatais. Nustatant aiškų ES lygmens aspektą pramonės projektams finansuoti ir sudarant sąlygas tarpvalstybinėms, visos vertės kūrimo grandinės investicijoms, šiuo modeliu būtų siekiama sumažinti susiskaidymą, kartu stiprinant Europos konkurencingumą, atsparumą ir technologinį suverenumą. Pridėtinė vertė būtų pasiekta bandant sukurti technologiją „pagaminta Europoje“.

Apskritai **tinkamiausia galimybė yra 2 politikos galimybė**, nes ji yra veiksmingiausias ir proporcingiausias atsakas į nustatytas problemas, kartu laikantis subsidiarumo principo ir kuo labiau sumažinant administracinę naštą. Ja reaguojama į vertinimo išvadas, kuriose raginama labiau integruoti MTI ir pramoninio diegimo veiklą, spartesnius industrializacijos būdus ir veiksmingesnius duomenų apie tiekimo grandinę rinkimo mechanizmus.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Tinkamiausia (2) politikos galimybė užtikrinamas supaprastinimas nustatant koordinuotą ES lygmens strateginių projektų sistemą. Viena didelio masto investicijų į puslaidininkius projektų bazė padeda išvengti administracinių veiksmų ir pasikartojančių dokumentų dubliavimosi. Patikslinus pirmosios tokio pobūdžio iniciatyvos taikymo sritį dar labiau supaprastinamos su ja susijusios pirmosios tokio pobūdžio procedūros valstybėms narėms ir įmonėms. Be to, siekiant supaprastinimo, Europos lustų infrastruktūros konsorciumo (ECIC) sąvoka bus išbraukta iš Lustų akto 2.0, nes pagal dabartinį Lustų aktą ji niekada nebuvo panaudota. Dar vienas efektyvinimas susijęs su greitesnėmis ir labiau nuspėjamomis leidimų išdavimo procedūromis. Pažangių puslaidininkių įrenginių leidimo išdavimo ir projektavimo etapai ES yra vidutiniškai 7,5 mėnesio ilgesni nei pagrindinėse konkuruojančiose jurisdikcijose. Darant prielaidą, kad metais, kai vėluojama įgyvendinti projektą, jo bendros išlaidos padidėja apie 5 proc., tai reiškia, kad papildomos išlaidos sudaro apie 3,125 proc. visų investicijų. Pavyzdžiui, 20 mlrd. EUR vertės pažangios gamybos gamyklos atveju jos sudarytų apie 625 mln. EUR. Sumažinus pasikartojančios komunikacijos su valdžios institucijomis mastą ir išaiškinus leidimų išdavimo būdus, pagal 2 politikos galimybę netiesiogiai sutaupoma daug lėšų, kurios nusveria su reikalavimų laikymusi susijusias išlaidas. Kita supaprastinimo nauda atsiranda dėl to, kad *ad hoc* prašymai pateikti informaciją ištikus krizei pakeičiami struktūruota **B2B puslaidininkių tiekimo grandinės platforma**. Taip sumažinamas dubliavimasis ir pagerinamas koordinavimas tarp valstybių narių.

Taikant principą „kiek plius, tiek minus“, 2 politikos galimybė sukuria nedidelę papildoma administracinė našta, kurią iš esmės kompensuoja struktūrinis supaprastinimas. Nauji duomenys, kuriuos turi pateikti įmonės, visų pirma apima informacijos apie tiekimo grandinės pažeidžiamumą atskleidimą. Apskaičiuota, kad tam reikia iki 10 asmens darbo dienų vienam prašymui apdoroti, t. y. maždaug 2 783 EUR vienai didelei įmonei, o bendros išlaidos vienam prašymui apdoroti pagal visapusiškos aprėpties scenarijų sudaro iki 1,34 mln. EUR. Šią naštą atsveria gaunama nauda, t. y. mažiau skubių ir besidubliuojančių kvietimų teikti su krize susijusius duomenis, supaprastintas keitimasis informacija ir mažesnės vidaus stebėsenos pastangos, nes informacijos apie rinką rinkimas iš dalies perduodamas Platformai. Įmonėms tenka grynoji administracinė našta, susijusi su dalyvavimo Platformoje pradžia ir informacijos

atskleidimu. Tačiau ją iš esmės kompensuos tiekimo saugumas, kuris bus užtikrintas dalijantis duomenimis. Be to, pirmajame etape vertinimai bus atliekami tik kokybiniu pagrindu, nebent būtų oficialiai paskelbta krizė.

- **Pagrindinės teisės**

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 16 straipsnyje numatyta laisvė užsiimti verslu. Šiame pasiūlyme pagal I ir II ramsčius numatytomis priemonėmis sukuriami inovacijų pajėgumai ir skatinamas puslaidininkų tiekimo saugumas, o tai gali padėti įtvirtinti laisvę užsiimti verslu pagal Sąjungos teisę ir nacionalinės teisės aktus bei praktiką. Vis dėlto kai kuriomis priemonėmis pagal III ramstį, kurių reikia siekiant pašalinti didelius puslaidininkų tiekimo Sąjungoje sutrikimus, galėtų būti laikinai apribota laisvė užsiimti verslu ir laisvė sudaryti sutartis, saugomos Chartijos 16 straipsniu, taip pat teisė į nuosavybę, saugoma pagal Chartijos 17 straipsnį. Bet koks šių teisių apribojimas pagal šį pasiūlymą, remiantis Chartijos 52 straipsnio 1 dalimi, bus numatytas įstatymo, nekeis šių teisių ir laisvių esmės ir jį taikant bus laikomasi proporcingumo principo:

Prievolė atskleisti Komisijai konkrečią informaciją, jei tenkinamos tam tikros sąlygos, nepažeidžia laisvės užsiimti verslu esmės ir nepadarys jai neproporcingo poveikio (Chartijos 16 straipsnis). Bet koks prašymas pateikti informaciją atitinka Sąjungos bendrojo intereso tikslą, nes taip galima nustatyti galimas puslaidininkų stygiaus krizės švelninimo priemones. Šie prašymai pateikti informaciją yra tinkami ir veiksmingi siekiant šio tikslo, nes taip pateikiama informacija, reikalinga atitinkamai krizei įvertinti. Komisija iš esmės prašo tik atstovaujančių organizacijų pateikti informaciją. Ji gali pateikti papildomus prašymus pavienėms įmonėms tik jei tai būtina. Atsižvelgiant į rimtas puslaidininkų trūkumo ekonomines ir socialines pasekmes ir atitinkamą poveikio mažinimo priemonių svarbą, prašymai pateikti informaciją yra proporcingi norimam tikslui. Be to, laisvės užsiimti verslu ir teisės į nuosavybę apribojimas kompensuojamas tinkamomis apsaugos priemonėmis. Bet koks prašymas pateikti informaciją gali būti pateiktas tik krizės atveju, kai Komisija, priimdama įgyvendinimo aktą, aktyvavo krizės padėtį.

Prievolė priimti prioritetinius užsakymus ir teikti jiems pirmenybę nepažeidžia laisvės užsiimti verslu ir laisvės sudaryti sutartis (Chartijos 16 straipsnis) bei teisės į nuosavybę (Chartijos 17 straipsnis) esmės ir nedaro jiems neproporcingo poveikio. Šia prievole siekiama Sąjungos bendrojo intereso tikslo, nes ja užtikrinama, kad ypatingos svarbos sektoriai, kuriems dėl puslaidininkų stygiaus sutriko tiekimas, galėtų toliau veikti. Ši prievolė yra tinkama ir veiksminga siekiant šio tikslo, nes ja užtikrinama, kad turimi ištekliai būtų pirmiausia naudojami šiems sektoriams tiekiamiems produktams. Jokia kita priemonė nėra tokia veiksminga. Krizės atveju proporcinga įpareigoti tam tikras įmones priimti atitinkamus užsakymus ir teikti jiems pirmenybę. Tos įmonės apima puslaidininkų gamybos įrenginius, dėl kurių pateikta paraiška juos pripažinti Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvomis; kitus puslaidininkų gamybos įrenginius, kurie sutiko su tokia galimybe mainais už viešąją paramą, taip pat įmones visoje puslaidininkų tiekimo grandinėje, kurioms buvo skirtas prioritetinis užsakymas iš trečiosios valstybės tiek, kiek tai daro didelį poveikį tiekimo saugumui ypatingos svarbos sektoriuose. Tinkamomis apsaugos priemonėmis užtikrinama, kad bet koku neigiamu pareigos teikti pirmenybę poveikiu laisvei užsiimti verslu, laisvei sudaryti sutartis ir teisei į nuosavybę nebūtų pažeidžiamos tos teisės. Bet kokia prievolė teikti pirmenybę tam tikriems užsakymams gali būti nustatyta tik krizės atveju, kai Komisija, priimdama įgyvendinimo aktą, aktyvavo krizės padėtį. Susijusi įmonė gali prašyti Komisijos peržiūrėti pirmenybinį užsakymą, jei ji negali įvykdyti užsakymo arba jei vykdant užsakymą jai tektų nepagrįsta ekonominė našta ir ji susidurtų su dideliais sunkumais. Be to, įpareigotas

subjektas atleidžiamas nuo bet kokios atsakomybės už žalą, patirtą dėl sutartinių įsipareigojimų pažeidimo dėl vykdomos pareigos.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Poveikis biudžetui yra susijęs su Komisijos padalinių personalu ir parama kuriant B2B puslaidininkių tiekimo grandinės platformą. Šiame pasiūlyme numatytoms užduotims, už kurias būtų atsakinga Komisija, vykdyti reikalingi žmogiškieji ištekliai. Kai kurias užduotis galima įgyvendinti perskirstant esamus darbuotojus, šiuo metu atliekančius panašias užduotis, pvz., susijusias su programos priežiūra, ryšiais su suinteresuotaisiais subjektais ir MTP ir pajėgumų stiprinimo veiklos ataskaitų teikimu pagal I ramstį. Kitoms užduotims atlikti reikės papildomų darbuotojų, pvz., strateginių projektų priežiūrai vykdyti, įskaitant tarpinių reikšmių ir rezultatų stebėseną; atitikties patikroms (valstybės pagalba, viešieji pirkimai); tarpvalstybiniam koordinavimui su valstybėmis narėmis; administracinei (nefiskalinei) priežiūrai ir ataskaitoms Tarybai ir (arba) Parlamentui teikti. Be to, pasiūlyme numatytos papildomos užduotys, susijusios su B2B puslaidininkių tiekimo grandinių platforma, pvz., puslaidininkių tiekimo grandinių stebėseną; analizės ir pasirengimo krizėms funkcijos; prašymų pateikti informaciją tvarkymas ir duomenų tikrinimas bei apibendrinimas prieškriziniu laikotarpiu ir tarpsektorinis koordinavimas su pramonės suinteresuotaisiais subjektais.

B2B puslaidininkių tiekimo grandinės platformai sukurti ir eksploatuoti reikia maždaug 70 mln. EUR veiklos išlaidų paramos. Paramą platformai teiktų Komisija.

Papildoma informacija apie poveikį biudžetui pateikiama kartu su šiuo pasiūlymu pateiktoje teisės akto pasiūlymo finansinio poveikio ir skaitmeninių aspektų pažymoje.

Be pirmiau nurodyto poveikio biudžetui, prašymus skirti administracinio ir veiklos biudžetų lėšų Europos lustų iniciatyvai 2.0 ir 2028–2034 m. DFP strateginiams projektams įgyvendinti, galima teikti tik vėlesniame etape.

5. KITI ASPEKTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Komisija bus atsakinga už reguliarią intervencijos įgyvendinimo stebėseną. Ją galima pagrįsti išorės tyrimais ir valstybių narių bei rinkos duomenimis. Komisija atliks išsamų Lustų akto 2.0 veiksmingumo, efektyvumo, nuoseklumo, proporcingumo ir subsidiarumo vertinimą. **Vertinimo ataskaita**, kurioje nurodomos pagrindinės išvados, bus pateikta Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui per **ketverius–penkerius metus** nuo teisėkūros procedūra priimamo akto taikymo pradžios dienos. Kai tikslinga, Komisija kartu su šia ataskaita gali pateikti pasiūlymų dėl Lustų akto 2.0 tobulinimo ar pritaikymo.

Šis peržiūros mechanizmas grindžiamas pirmajame Lustų akte nustatytu modeliu. Taip užtikrinamas tęstinumas, rezultatų palyginamumas ir ilgalaikė politikos rezultatų perspektyva. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, reguliariai stebės teisinių nuostatų įgyvendinimą ir taikymą, ypač daug dėmesio skirdama priimtų priemonių veiksmingumui. Stebėsenos veikla bus grindžiama kiekybiniais ir kokybiniais rodikliais, remiantis visos puslaidininkių vertės kūrimo grandinės suinteresuotųjų subjektų, valstybių narių ir atitinkamų ES įstaigų pateiktais duomenimis. Bendra iniciatyvos sėkmė bus vertinama atsižvelgiant į didesnio **tiekinimo saugumo** įrodymus. Jie apims pažangą, susijusią su atitinkamais išmatuojamais aspektais, pavyzdžiui, ES dalimi pasaulinėje puslaidininkių

gamybos rinkoje ir rinkos koncentracijos pokyčiais. Įgyvendinant Lustų aktą 2.0 ir jo papildomas priemones bus galima sistemingai stebėti konkrečius tikslus, numatomą naudą ir susijusį poveikį.

Kad Komisija galėtų atlikti vertinimą, valstybės narės ir nacionalinės kompetentingos institucijos jos prašymu pateiks jai būtiną ir aktualią informaciją.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1.1. I skyrius. Bendrosios nuostatos

I skyriuje nustatomas reglamento dalykas. Jame taip pat pateikiamos visame dokumente vartojamų terminų apibrėžtys. Reglamentu tęsiama ir toliau plėtojama Europos lustų iniciatyva (dabar – Europos lustų iniciatyva 2.0). Pagal I ramstį juo sudaromos sąlygos, būtinos Sąjungos pramonės inovacijų pajėgumams stiprinti, ir nustatomos paklausos skatinimo priemonės. Pagal II ramstį juo nustatomi Europos puslaidininkinių technologijų iniciatyvų, kurios yra pirmosios tokio pobūdžio iniciatyvos ir strateginiai projektai, kuriais skatinamas tiekimo saugumas ir Sąjungos puslaidininkinių ekosistemos atsparumas, pripažinimo kriterijai. Pagal III ramstį juo nustatomos valstybių narių ir Komisijos koordinavimo mechanizmo, kuris iš pradžių buvo nustatytas Reglamentu (ES) 2023/1781 (Lustų aktas), tobulinimo priemonės.

1.2. II skyrius. Europos lustų iniciatyva 2.0

II skyriuje dėmesys sutelktas į Europos lustų iniciatyvą 2.0, kuria siekiama sustiprinti Sąjungos konkurencingumą, atsparumą ir inovacinį pajėgumą. Investuodama į Europos lustų iniciatyvą 2.0, Sąjunga turėtų savo mokslinių tyrimų ir technologijų plėtrą veiksmingiau paversti į paklausą orientuotomis, prietaikomis grindžiamomis, saugiomis ir efektyviai energiją vartojančiomis aukščiausios kokybės puslaidininkinių technologijomis. Kartu Sąjunga turėtų suteikti galimybę savo tiekimo pramonei gauti naudos iš tokių investicijų.

Šiuo tikslu šiame skyriuje pateikiamos Europos lustų iniciatyvos, kuri iš pradžių buvo sukurta pagal Reglamentą (ES) 2023/1781, bendrosios nuostatos ir tikslai. Europos lustų Iniciatyva 2.0 siekiama remti didelio masto pajėgumų stiprinimą visoje Sąjungoje esamų, pažangiausių ir naujos kartos puslaidininkinių technologijų srityje. Europos lustų iniciatyvą 2.0 dabar sudaro šeši komponentai: 1) pažangių didelio masto integrinių puslaidininkinių įtaisų technologijų projektavimo pajėgumai; 2) novatoriškos gamybos ir bandymų bei eksperimentavimo įrangos įrenginių rengimo bandomosios linijos; 3) pažangių technologijų ir inžineriniai pajėgumai, siekiant paspartinti kvantinių lustų kūrimą; 4) kompetencijos centrų tinklas ir įgūdžių ugdymas; 5) Lustų fondo veikla, kad startuoliai, veiklą plečiančios įmonės ir MVI galėtų gauti kapitalo, ir 6) fotoninių integrinių grandynų technologijų pažangaus projektavimo, prototipų kūrimo ir pramoninio diegimo pajėgumų kūrimas ir stiprinimas visoje Sąjungoje. Europos lustų iniciatyvoje 2.0 daug dėmesio skiriama industrializacijai ir paklausos skatinimo priemonėms, pavyzdžiui, dideliems uždaviniams, paklausos forumui ir paklausos spartinimo priemonėms.

Europos lustų iniciatyva 2.0 turi būti remiama programos „Europos horizontas“ ir Skaitmeninės Europos programos pagal dabartinę DFP, visų pirma pagal jos naują 6 konkretų tikslą, lėšomis ir ji įgyvendinama pagal reglamentus, kuriais nustatomos tos programos, ir, kai aktualu ir nedarant poveikio deryboms dėl DFP, jas pakeisiančios programos.

Reglamente nustatyta procedūrinė sistema, kuria siekiama palengvinti bendrą finansavimą valstybių narių, nedarant poveikio valstybės pagalbos taisyklėms, Sąjungos biudžeto ir privačių investicijų lėšomis.

Šiame skyriuje pateikiamos ir įgyvendinimo nuostatos. Europos lustų iniciatyvos 2.0 įgyvendinimas taip pat bus visų pirma patikėtas Lustų bendrajai įmonei ir, kai taikytina, bendrajai įmonei arba bet kuriam kitam panašiam subjektui ar iniciatyvai, pakeisiantiems Lustų bendrąją įmonę, įsteigtiems pagal Sąjungos teisę, taikant vėlesnę daugiametę finansinę programą. Techninis veiksmų aprašymas pateikiamas I priede. III priede pateikiami išmatuojami rodikliai, pagal kuriuos stebimas Europos lustų iniciatyvos 2.0 įgyvendinimas ir teikiama jos tikslų įgyvendinimo pažangos ataskaita. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas išmatuojamų rodiklių sąrašas. Europos lustų iniciatyva 2.0 grindžiama esamais Europos pranašumais pasaulinėje puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje ir ji didina sinergiją su veiksmiais, kuriuos šiuo metu remia Sąjunga ir valstybės narės. Todėl, siekiant kuo labiau padidinti teigiamą Europos lustų iniciatyvos 2.0 poveikį, ji turėtų sudaryti sąlygas sinergijai su IV priede aprašytais Sąjungos programomis kurti.

1.3. III skyrius. Tiekimo saugumas ir paklausa.

III skyriaus 1 skirsnyje nustatoma Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų sistema. Komisija gali pripažinti puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje Sąjungoje arba trečiojoje valstybėje vykdomus projektus strateginiais projektais, jei jie atitinka šiuos kriterijus: jais sukurama ES pridėtinė vertė, nes svariai prisidedama prie bendrų Sąjungos interesų tikslų įgyvendinimo; jie yra aiškaus tarpvalstybinio pobūdžio; jais prisidedama prie Sąjungos puslaidininkių vertės kūrimo grandinės nepakeičiamumo, atsparumo ir klestėjimo didinimo ir jie padeda gerokai sustiprinti Europos technologinį suverenumą ir technologinę lyderystę.

Technologinės sritys, kurios įvardytos kaip galimos strateginių projektų pripažinimo sritys, išdėstytos II priede.

Šio skyriaus **2 skirsnyje** išdėstytos nuostatos dėl Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų leidimų išdavimo procedūrų paspartinimo. Jame taip pat aprašomas Europos verslo dėklių, kaip bendrų prieigos portalų, naudojimas teikiant vieną paraišką išduoti Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų leidimą.

III skyriaus **3 skirsnyje** aprašomi Puslaidininkių kompetencijos regiono ženklo tikslai ir nustatoma Europos puslaidininkių regiono investicijų plano vizija ir taikymo sritis.

III skyriaus **4 skirsnyje** daugiausia dėmesio skiriama priemonėms, kuriomis didinamas tiekimo grandinės atsparumas, visų pirma vykdant ypatingos svarbos infrastruktūros objektų viešuosius pirkimus ir tam tikruose ekonomikos sektoriuose, kurie, kaip nustatyta, yra rizikingi sektoriai.

1.4. IV skyrius. Stebėseną ir reagavimą į krizes

IV skyriuje nustatytas mechanizmas, skirtas puslaidininkių vertės kūrimo grandinės stebėsenai koordinuoti ir reaguoti į puslaidininkių tiekimo sutrikimus, kurie daro poveikį tinkamam vidaus rinkos veikimui.

1 skirsnyje išdėstyta išsami ES puslaidininkių sektoriaus strateginės analizės sistema, skirta pažeidžiamumui, priklausomybei ir būsimiems poreikiams, susijusiems su tiekimo grandinės atsparumo didinimu, nustatyti. Komisija, bendradarbiaudama su EPT, turi atlikti išsamią analizę, apimančią esminius aspektus. Jie, be kita ko, apima pagrindinius nuo puslaidininkių

priklausomus pramonės sektorius ir infrastruktūrą (pvz., sveikatos priežiūros, gynybos ir skaitmeninis sektoriai), tiekimo grandinės segmentus (nuo projektavimo iki gamybos ir medžiagų), technologinę priklausomybę (visų pirma nuo trečiųjų valstybių), įgūdžių trūkumą ir galimą riziką, įskaitant riziką, kylančią dėl nepakankamų investicijų ar geopolitinių sutrikimų. Atliekant analizę taip pat vertinamas galimas intervencinių priemonių krizės atveju (pvz., prioritetinių užsakymų arba eksporto kontrolės pagal 41–43 straipsnius) poveikis. Rezultatais reguliariai dalijamasi su EPT, kad jais būtų galima remtis priimant politinius sprendimus.

Siekdama aktyviai stebėti riziką, Komisija, remdamasi analizės išvadomis, turi parengti ir reguliariai atnaujinti ankstyvojo perspėjimo rodiklių (pvz., tiekimo kliūčių, paklausos šuolių ar geopolitinės įtampos) sąrašą. Procesas visų pirma grindžiamas viešai prieinamais duomenimis ir nekonfidencialia pramonės informacija. Tačiau, jei yra duomenų spragų, Komisija gali prašyti puslaidininkių įmonių savanoriškai pateikti papildomos informacijos, naudodama standartizuotus ir saugius kanalus konfidencialumui apsaugoti. Visi surinkti duomenys tvarkomi laikantis griežtų konfidencialumo taisyklių (50 straipsnis), o Komisija teikia gaires, kaip užtikrinti nuoseklų ir saugų dalijimąsi informacija. Analizės sistema ir metodika taip pat periodiškai peržiūrimos siekiant jas pritaikyti prie kintančių sektorių uždavinių. Galiausiai šia sistema siekiama numatyti sutrikimus, nukreipti strategines investicijas ir stiprinti ES puslaidininkių sektoriaus savarankiškumą.

1 skirsnyje taip pat aprašoma B2B puslaidininkių tiekimo grandinės platformos struktūra ir tikslai. Platforma bus skaitmeninis puslaidininkių tiekimo grandinės dvynys, kurio tikslas – didinti jos skaidrumą ir atsparumą. Platformos teisinis atstovas informuos Komisiją apie esamus arba numatomus puslaidininkių tiekimo grandinės sutrikimus.

2 skirsnyje nustatytos puslaidininkių krizės padėties aktyvavimo taisyklės ir išsamiai aprašytos neatidėliotinos priemonės, kurias galima naudoti reaguojant į krizę.

Pirmasis aspektas – nacionalinių kompetentingų institucijų pareiga kuo greičiau įspėti Komisiją, jei jos nustato didelio tiekimo sutrikimo riziką ar kitas patikimas puslaidininkių prieinamumo grėsmes. Taip pradedamas prevencinis etapas, per kurį Komisija turi imtis skubių veiksmų sušaukdama neeilinį EPT posėdį. EPT vaidmuo apima sutrikimo sunkumo įvertinimą, be kita ko, siunčiant prevencinius prašymus pateikti informaciją ir aptariant, ar pradėti oficialią krizės procedūrą. Be to, ieškodama bendradarbiavimo sprendinių, Komisija gali konsultuotis su trečiosiomis valstybėmis ir paprašyti nacionalinių valdžios institucijų įvertinti pagrindinių rinkos dalyvių pasirėngimą.

Jei manoma, kad būtina vykdyti bendrus viešuosius pirkimus, jie turi atitikti ES viešųjų pirkimų taisyklės (direktyvas 2014/23/ES, 2014/24/ES ir 2014/25/ES), užtikrinant skaidrumą ir konkurenciją. Kita svarbi priemonė – informacijos rinkimas. Komisija gali teikti prevencinius prašymus gauti informaciją iš B2B puslaidininkių tiekimo grandinės platformos, taikydama neskelbtinos komercinės informacijos apsaugos priemones. Komisija taip pat gali teikti prevencinius prašymus pateikti informaciją pavienėms įmonėms, jei jos nedalyvauja Platformoje. Gautais atsakymais dalijamasi su EPT ir atitinkamomis valstybėmis narėmis, užtikrinant kolektyvinį informuotumą.

Sistemos krizės padėtis eskaluojama, jei įvykdytos dvi sąlygos: 1) dėl didelių puslaidininkių tiekimo sutrikimų atsiranda didelis stygius ir 2) daromas didelis poveikis ypatingos svarbos sektoriams (pvz., sveikatos priežiūros, gynybos ar skaitmeninės infrastruktūros sektoriams), kuris kelia grėsmę visuomenės, ekonomikos ar saugumo stabilumui. Komisija, pasikonsultavusi su EPT, gali pasiūlyti Tarybai aktyvuoti krizės padėtį; šiuo klausimu Taryba priima sprendimą kvalifikuota balsų dauguma. Krizės padėtis trunka iki 12 mėnesių (pagrįstais atvejais šį laikotarpį galima pratęsti) ir jos metu reikia reguliariai teikti ataskaitas

EPT ir Europos Parlamentui. Šiame etape valstybės narės turi koordinuoti nacionalines priemones per EPT, kad būtų išvengta fragmentiško atsako. Krizei pasibaigus, Komisija per šešis mėnesius turi atnaujinti tiekimo grandinės stebėseną, atsižvelgdama į įgytą patirtį. Teisėkūros institucijoms pasiekus susitarimą, nuostatos, kuriomis reglamentuojamas krizės padėties aktyvavimas, lieka nepakitusios, palyginti su Lustų akte nustatytais nuostatomis, ir toliau atitinka paskirtį.

3 skirsnyje nustatytos priemonės, būtinos puslaidininkių krizėms Sąjungoje įveikti.

Pagal 41 straipsnį Komisija gali prašyti puslaidininkių tiekimo grandinės įmonių pateikti gamybos ir tiekimo sutrikimų duomenis, kad galėtų įvertinti krizę ir galimus sprendinius. Prašymai turi būti griežtai būtini ir negali kelti pavojaus nacionaliniam saugumui.

42 straipsniu Komisijai leidžiama įpareigoti puslaidininkių gamintojus teikti pirmenybę krizės atveju itin svarbių produktų užsakymams, pažeidžiant galiojančias sutartis.

43 straipsniu nustatomas bendras pirkimas, kai Komisija veikia kaip centrinė perkančioji organizacija keliose valstybėse narėse, kuriose nustatytas didelis stygius. Šiuo mechanizmu sustiprinama derybinė galia ir užkertamas kelias ES šalims konkuruoti dėl riboto tiekimo.

Kai yra konkrečių, svarių ir patikimų puslaidininkių krizės įrodymų, Komisijai suteikiami įgaliojimai paskelbti krizės padėtį priimant įgyvendinimo aktą. Puslaidininkių krizė pasireiškia, kai dėl didelių puslaidininkių tiekimo sutrikimų atsiranda didelis stygius. Jis daro didelį neigiamą poveikį vienam ar keliems svarbiems Sąjungos sektoriams arba trukdo tiekti, remontuoti ir prižiūrėti ypatingos svarbos sektoriuose naudojamus pagrindinius produktus. Įgyvendinimo akte turi būti nurodyta krizės padėties trukmė arba jos pratęsimas. Prieš pasibaigiant krizės etapui, Komisija, atsižvelgdama į EPT nuomonę, turi įvertinti, ar krizės etapas turėtų būti pratęstas. Esant krizės padėčiai EPT rengs neeilinius posėdžius, kad valstybės narės galėtų glaudžiai bendradarbiauti su Komisija ir koordinuoti visas nacionalines priemones, kurių imamasi dėl puslaidininkių tiekimo grandinės.

1.5. V skyrius. Valdymas

V skyriuje nustatyta EPT, kurią sudaro valstybių narių atstovai ir kuriai pirmininkauja Komisija, veiklos tęstinumo sistema. EPT teiks konsultacijas dėl Europos lustų iniciatyvos 2.0 Lustų bendrosios įmonės viešojo sektoriaus institucijų tarybai (I ramstis). Ji teiks konsultacijas ir pagalbą Komisijai vertinant paraiškas dėl Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų (II ramstis). Ji keisis nuomonėmis su Komisija dėl pažangos įgyvendinant Puslaidininkių regiono investicijų planą; aptars konkrečių ypatingos svarbos sektorių ir technologijų nustatymą ir jam pasirengs ir spręs stebėsenos ir reagavimo į krizes klausimus (III ramstis). Galiausiai ji teiks paramą, kad siūlomas reglamentas būtų nuosekliai taikomas ir būtų palengvintas valstybių narių bendradarbiavimas. EPT padės Komisijai vykdyti tarptautinį bendradarbiavimą ir strategines partnerystes puslaidininkių srityje. Ji taip pat koordinuos veiklą ir keisis informacija su atitinkamomis pagal Sąjungos teisę įsteigtomis krizių valdymo struktūromis. EPT posėdžiaus įvairios sudėties ir rengs atskirus posėdžius savo užduotims pagal I ramstį ir užduotims pagal II ir III ramsčius įgyvendinti. Komisija gali įsteigti nuolatinius arba laikinus EPT pogrupius ir kviesti į juos stebėtojų teisėmis dalyvauti organizacijas, atstovaujančias puslaidininkių pramonės ir kitų suinteresuotųjų subjektų interesams. EPT turėtų užtikrinti, kad Puslaidininkių aljanso iniciatyvinis komitetas, kuris perims Procesorių ir puslaidininkių technologijų aljanso veiklą, būtų kviečiamas bent kartą per metus teikti naujausią informaciją.

Siekdamos įgyvendinti šį reglamentą, valstybės narės nacionaliniu lygmeniu paskirs vieną ar daugiau nacionalinių kompetentingų institucijų ir iš jų – nacionalinį bendrą informacinį centrą.

1.6. VI, VII ir VIII skyriai – baigiamosios nuostatos

VI skyriuje pabrėžiama visų šalių prievolė gerbti neskelbtinos verslo informacijos ir komercinių paslapčių konfidencialumą. Ši prievolė taikoma Komisijai, nacionalinėms kompetentingoms institucijoms ir kitoms valstybių narių institucijoms, taip pat visiems atstovams ir ekspertams, dalyvaujantiems EPT ir Puslaidininkių komiteto posėdžiuose. Skyriuje taip pat nustatytos taisyklės dėl veiksmingų, proporcingų ir atgrasomų sankcijų ir baudų už šiame reglamente nustatytų prievolių nevykdymą, taikant tinkamas apsaugos priemones. Komisija gali skirti periodines baudas už atitinkamų įmonių nesugebėjimą priimti tam tikrus užsakymus ir teikti jiems pirmenybę per puslaidininkių krizę. Be to, Komisija gali skirti baudas įmonei, kuri pateikia neteisingą, neišsamią ar klaidinančią informaciją arba nepateikia informacijos per nustatytą terminą.

VII skyriuje nustatytos naudojimosi deleguotaisiais ir įgyvendinimo įgaliojimais taisyklės ir sąlygos. Pasiūlymu Komisijai suteikiami įgaliojimai prireikus priimti įgyvendinimo aktus, kad būtų galima nustatyti procedūras ir užtikrinti vienodą reglamento ir deleguotųjų aktų, kuriais iš dalies keičiamas I priedas (šiuo priede nurodyta veikla, atitinkanti Europos lustų iniciatyvos 2.0 tikslus) ir III priedas (išmatuojami rodikliai ir nuostatos dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos sukūrimo, kuriais papildomas šis reglamentas), taikymą.

VIII skyriuje nustatoma Komisijos prievolė rengti reguliarias reglamento vertinimo ir peržiūros ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**dėl Sąjungos puslaidininkinių ekosistemos stiprinimo priemonių sistemos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) 2023/1781, (Lustų aktas 2.0)**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 173 straipsnio 3 dalį ir 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²⁷,atsižvelgdami į Europos regionų komiteto nuomonę²⁸,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/1781²⁹, kuriuo nustatoma Europos puslaidininkinių ekosistemos stiprinimo priemonių sistema ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/694, (Lustų aktas) nustatyta išsami Sąjungos lygmens sistema puslaidininkinių ekosistemai remti, siekiant stiprinti Sąjungos technologinius pajėgumus, didinti atsparumą ir užtikrinti tiekimo saugumą;
- (2) iš Reglamento (ES) 2023/1781 vertinimo³⁰ matyti, kad jis sudarė sąlygas sutelkti dideles viešąsias ir privačias investicijas, diegti pažangią infrastruktūrą ir sukurti koordinavimo ir pasirengimo krizėms mechanizmus, taip prisidedant prie geresnio valstybių narių bendradarbiavimo ir vidaus rinkos veikimo. Atlikus vertinimą paaiškėjo, kad Reglamentas (ES) 2023/1781 buvo koordinuoto Sąjungos požiūriu į puslaidininkinius katalizatorius, stiprinantis mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumus, įrodantis prieigą prie technologinės infrastruktūros, sukuriantis gamybos pajėgumų sistemą, taip pat krizių valdymo ir reagavimo į jas mechanizmą, kad būtų galima numatyti galimus sutrikimus. Tačiau atliekant vertinimą nustatyta struktūrinių trūkumų ir nuolatinių sunkumų, kurie riboja jo veiksmingumą tenkinant kintančius pramonės ir ekonominius poreikius;

²⁷ OL C , , p. .²⁸ OL C , , p. .²⁹ 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1781, kuriuo nustatoma Europos puslaidininkinių ekosistemos stiprinimo priemonių sistema ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/694 (Lustų aktas) (OL L 229, 2023 9 18, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj>).³⁰ [įrašyti paskelbtos vertinimo ataskaitos nuorodą].

- (3) nors Reglamentu (ES) 2023/1781 nustatyta sistema pasirodė esanti veiksminga remiant inovacijas ir ankstyvojo etapo pajėgumus, perėjimas nuo technologinės plėtros prie didelio masto pramoninio diegimo dar tik pradedamas. Ilgi investavimo ciklai, struktūrinė priklausomybė ypatingos svarbos vertės grandinės segmentuose ir gamybos masto didinimo suvaržymai ir toliau daro poveikį Sąjungos gebėjimui sukurti atsparią ir konkurencingą puslaidininkių ekosistemą;
- (4) be to, atlikus vertinimą paaiškėjo, kad ribotos galimybės gauti privataus kapitalo, visų pirma vėlesniam etapui finansuoti, ir finansų rinkų struktūrinės ypatybės riboja Sąjungos puslaidininkių įmonių augimą ir plėtrą. Dėl paklausos susiskaidymo pramonės sektoriuose, riboto rinkos masto ir nepakankamo pirkėjų veiklos koordinavimo taip pat mažėja investicijų į gamybą komercinis perspektyvumas ir kyla pavojus, kad nauji pajėgumai nebus pakankamai išnaudojami;
- (5) be to, puslaidininkių sektorius tapo Sąjungos ekonominio stabilumo, technologinio suverenumo ir saugumo pagrindu. Dėl spartėjančios pažangiųjų skaitmeninių technologijų, visų pirma dirbtinio intelekto (DI), integracijos gerokai padidėjo pasaulinė puslaidininkių paklausa ir kartu suintensyvėjo konkurencija tarptautinėse rinkose. Tie pokyčiai atskleidė struktūrinį Sąjungos puslaidininkių tiekimo grandinių pažeidžiamumą, įskaitant priklausomybę nuo mažos išorės tiekėjų grupės, nepakankamus vidaus gamybos pajėgumus ir susiskaidymą valstybėse narėse;
- (6) visų pirma dėl didėjančios DI prietaikų svarbos išaugo itin specializuotų lustų, pavyzdžiui, pažangiosios logikos ir atmintinių puslaidininkių, kurie yra labai svarbūs mokant ir diegiant sudėtingus DI modelius, paklausa. Panašu, kad ši tendencija tęsis, todėl didės esamas pasiūlos ir paklausos disbalansas, o jau ir taip trapios pasaulinės tiekimo grandinės patirs papildomą spaudimą. Be to, geopolitinė įtampa, eksporto apribojimai ir su pasaulinėmis krizėmis susiję sutrikimai dar labiau išryškino riziką, susijusią su pernelyg didele priklausomybe nuo trečiųjų valstybių gamintojų ir įvairinimo trūkumu;
- (7) atsižvelgiant į tas aplinkybes, būtina sustiprinti ir papildyti Reglamentu (ES) 2023/1781 nustatytą sistemą, kad būtų remiamas inovacijų diegimas pramoniniu mastu, didinamas atsparumas ir ekonominis saugumas ir užtikrinamas veiksmingas vidaus rinkos veikimas. Todėl Reglamentas (ES) 2023/1781 turėtų būti panaikintas ir pakeistas šiuo reglamentu;
- (8) šiuo reglamentu sustiprinama ir papildoma Reglamentu (ES) 2023/1781 nustatyta sistema nekeičiant jos pagrindinių tikslų, todėl teisiniai pagrindai, kuriais grindžiama ta sistema, lieka nepakitę;
- (9) taigi šis reglamentas taip pat turėtų būti grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 173 straipsnio 3 dalimi, kad Sąjunga galėtų imtis priemonių toliau išlaikyti ir stiprinti savo puslaidininkių ekosistemą. Tos priemonės nereikštų, kad turėtų būti derinami nacionaliniai įstatymai ir kiti teisės aktai. Tuo požiūriu Sąjunga turėtų didinti puslaidininkių technologinės ir pramoninės bazės konkurencingumą ir atsparumą, kartu stiprindama jos puslaidininkių ekosistemos inovacinį pajėgumą visoje Sąjungoje, mažindama priklausomybę nuo riboto trečiųjų valstybių įmonių ir geografinių vietovių skaičiaus ir stiprindama gebėjimą projektuoti ir gaminti, integruoti, pakartotinai naudoti ir perdirbti pažangius puslaidininkius. Įgyvendinant Reglamentu (ES) 2023/1781 sukurtą Europos lustų iniciatyvą tie tikslai turėtų būti ir toliau remiami pagal šį reglamentą, toliau intensyvinant pastangas, kuriomis siekiama ne tik mažinti atotrūkį tarp Sąjungos pažangių mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumų ir jų tvaraus naudojimo pramonės reikmėms, bet ir užtikrinti veiksmingą tokių

pajėgumų panaudojimą pramoninio masto gamybai ir diegimui rinkoje Sąjungoje. Europos lustų iniciatyva 2.0 turėtų būti toliau skatinamas pajėgumų stiprinimas, kad būtų sudarytos sąlygos naujos kartos puslaidininkų technologijų projektavimui, gamybai ir sistemų integravimui, ir turėtų būti toliau stiprinamas pagrindinių subjektų bendradarbiavimas visoje Sąjungoje, stiprinamos Sąjungos puslaidininkų tiekimo ir vertės kūrimo grandinės, būtų pasitarnaujama pagrindiniams pramonės sektoriams ir kuriamos naujos rinkos;

- (10) be to, siekiant užtikrinti veiksmingą vidaus rinkos veikimą, šiuo reglamentu turėtų būti prisidedama prie nuoseklios Sąjungos sistemos, kuria suderinamos tam tikros sąlygos ir koordinavimo mechanizmai, sukūrimo pagal SESV 114 straipsnį. Tokia sistema yra būtina siekiant užkirsti kelią vidaus rinkos veikimo kliūtimis, sumažinti susiskaidymą ir užtikrinti nuoseklų ir veiksmingą atsaką į tiekimo grandinės riziką, kartu laikantis Sąjungos teisės ir tarptautinių įsipareigojimų. Tai ypač svarbu atsižvelgiant į tai, kad puslaidininkiai yra pagrindinė technologija, kuria grindžiama įvairi ekonominė veikla ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektai visoje Sąjungoje. Didėjant geopolitinei įtampai, strateginei pasaulinei konkurencijai ir aštrėjant ekonominio saugumo aspektams, puslaidininkų ekosistema tapo vienu iš pagrindinių vidaus rinkos stabilumo ir veikimo veiksnių. Puslaidininkų sektoriui būdinga sudėtinga tarpvalstybinė tarpusavio priklausomybė visoje vertės kūrimo grandinėje, nes labai specializuota veikla sutelkta skirtingose geografinėse vietovėse, o tolesnių naudotojų pramonės šakos yra plačiai paskirstytos visoje Sąjungoje. Tos savybės reiškia, kad puslaidininkų tiekimo grandinėms poveikį darantys sutrikimai, apribojimai ar iškraipymai gali turėti rimtų tarpvalstybinio lygio pasekmių ir paveikti vidaus rinkos veikimą. Skirtingos nacionalinės priemonės, kuriomis siekiama pašalinti tokią riziką, gali lemti susiskaidymą, iškraipyti konkurenciją ir pakenkti vienodoms sąlygoms vidaus rinkoje, visų pirma atsižvelgiant į integruotą gamybos ir platinimo tinklų pobūdį. Todėl, veikdamos pavieniui, valstybės narės negali deramai pasiekti tikslų užtikrinti puslaidininkų tiekimo grandinių atsparumą, saugumą ir tinkamą veikimą Sąjungoje, tad dėl jų masto ir tarpvalstybinio poveikio jų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu;
- (11) tų tikslų įgyvendinimą turėtų ir toliau remti Europos puslaidininkų taryba, kurią sudaro valstybių narių atstovai ir kuriai pirmininkauja Komisija, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos sklandžiam, veiksmingam ir suderintam šio reglamento įgyvendinimui, bendradarbiavimui ir keitimuisi informacija. Europos puslaidininkų taryba turėtų teikti konsultacijas ir padėti Komisijai konkrečiais klausimais, įskaitant nuoseklų šio reglamento įgyvendinimą, palengvinti valstybių narių bendradarbiavimą ir keistis informacija su šiuo reglamentu susijusiais klausimais. Europos puslaidininkų taryba taip pat turėtų konsultuoti Komisiją dėl tarptautinio bendradarbiavimo puslaidininkų srityje, įskaitant strategines partnerystes puslaidininkų klausimais, ir dėl informacijos rinkimo užduočių. Posėdžiuose gali dalyvauti įvairūs pogrupiai;
- (12) atsižvelgiant į tai, kad puslaidininkų tiekimo grandinė yra pasaulinio pobūdžio, tarptautinis bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis yra svarbus elementas siekiant Sąjungos puslaidininkų ekosistemos atsparumo. Veiksmai, kurių imamasi pagal šį reglamentą, taip pat turėtų sudaryti sąlygas Sąjungai, kaip kompetencijos centrui, atlikti svarbesnį vaidmenį geriau veikiančioje pasaulinėje tarpusavyje priklausomoje puslaidininkų ekosistemoje. Kai aktualu, reikėtų atsižvelgti į Puslaidininkų pramonės aljanso³¹, kuris perima Procesorių ir puslaidininkų

³¹ Įgaliojimai, <https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/78326>.

technologijų pramonės aljanso veiklą, ir kitų suinteresuotųjų subjektų nuomones. Laikydamosi tarptautinių įsipareigojimų, Sąjunga ir valstybės narės galėtų palaikyti ryšius, be kita ko, diplomatiniais, su tarptautiniais strateginiais partneriais, turinčiais pranašumų puslaidininkių pramonėje, kad būtų ieškoma sprendimų, kaip padidinti tiekimo saugumą ir kaip pašalinti būsimus puslaidininkių tiekimo grandinės sutrikimus, pavyzdžiui, atsirandančius dėl trečiųjų valstybių eksporto apribojimų, ir identifikuoti galimybes gauti žaliavų ir tarpinių produktų. Komisija ir valstybės narės turėtų koordinuoti savo tarptautines pastangas, visų pirma padedant Europos puslaidininkių tarybai. Kai tikslinga, tai gali apimti veiksmų koordinavimą atitinkamuose tarptautiniuose forumuose, investicijų ir prekybos susitarimų sudarymą ar kitas diplomatinės pastangas arba ryšius su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais palaikymą;

- (13) siekiant stiprinti Sąjungos ypatingos svarbos infrastruktūrą, saugumą, pramoninę bazę ir technologinę lyderystę, reikia užtikrinti saugią ir patikimą prieigą prie pažangiausių ir įprastų puslaidininkių technologijų, įskaitant procesorių, atmintinių, analoginių, galios, jutiklių, radijo dažnių ir ryšio lustus, kurie yra labai svarbūs perspektyviems strateginiams sektoriams, pavyzdžiui, energetikos, gynybos, automobilių, aviacijos, telekomunikacijų, sveikatos priežiūros, debesijos kompiuterijos ir pramonės automatizavimo sektoriams. Sąjunga turi didelių galimybių, susijusių su įvairiais brandžiais mazgais, įskaitant automobilių pramonei tinkamus, efektyviai energiją vartojančius ir saugius lustus, ir turėtų toliau stiprinti savo konkurencingumą, atsparumą ir strateginį savarankiškumą visoje puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje;
- (14) puslaidininkių pramonei reikia didelių investicijų į mokslinių tyrimų, plėtos ir inovacijų veiklą ir į pažangiųjų bandymo ir validavimo įrenginių, skirtų pramonei gamybai remti, statybą. Tos daug sąnaudų reikalaujančios savybės daro tiesioginį poveikį Sąjungos konkurencingumui ir inovaciniam pajėgumui, taip pat tiekimo saugumui ir bendram jos puslaidininkių ekosistemos atsparumui. Be to, Sąjungos konkurencingumas ir atsparumas priklauso nuo nuolatinio įprastų ir brandžių puslaidininkių technologijų, įskaitant analoginius, galios, jutiklių, ryšio, automobilinius ir aeronautikai skirtus lustus, kurie išlieka nepakeičiami visose strateginėse pramonės vertės grandinėse ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektuose, prieinamumo ir plėtojimo. Dabartinėmis padidėjusios pasaulinės konkurencijos, geopolitinės įtampos ir struktūrinio tiekimo grandinės pažeidžiamumo aplinkybėmis puslaidininkiai tapo ypatingos svarbos turtu, kuriuo grindžiamas Sąjungos ekonominis saugumas, technologinė lyderystė ir pramonės atsparumas. Atsižvelgiant į patirtį, įgytą dėl praeityje patirto stygiaus ir tiekimo grandinės sutrikimų Sąjungoje ir visame pasaulyje, taip pat į trečiųjų valstybių taikomus eksporto apribojimus ar reguliavimo veiksmus ir į sparčią technologijų uždavinių ir inovacijų ciklą, darančių poveikį puslaidininkių vertės kūrimo grandinei, raidą, būtina padidinti Sąjungos turimus pranašumus, įskaitant jos pirmaujančią poziciją keliuose masinio naudojimo puslaidininkių segmentuose, taip didinant plėtrą rinkoje, konkurencingumą, atsparumą ir mokslinių tyrimų bei inovacinį pajėgumą, toliau stiprinant Europos lustų iniciatyvą;
- (15) sustiprintoje Europos lustų iniciatyvoje 2.0 turėtų būti atsižvelgiama į patirtį, jau įgytą įgyvendinant Europos lustų iniciatyvą, kad ji būtų tęsiama ir tobulinama, siekiant pašalinti likusius struktūrinius trūkumus ir reaguoti į naujus strateginius poreikius. Visų pirma būtina dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti, kad pasinaudojant Sąjungos pažangių mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumais, rezultatai būtų

veiksmingai diegiami pramonėje, vykdoma plėtra ir komercinio masto gamyba Sąjungoje;

- (16) valstybės narės visų pirma yra atsakingos už tvirtos Sąjungos pramoninės, konkurencingos, tvarios ir novatoriškos bazės išlaikymą. Tačiau dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų iššūkių puslaidininkų sektoriuje pobūdžio ir masto veiksmų reikia imtis bendradarbiaujant Sąjungos lygmeniu; siekiant aprūpinti Sąjungą puslaidininkų technologijų mokslinių tyrimų ir inovaciniais pajėgumais, kurių reikia, kad jos mokslinių tyrimų ir pramonės investicijos išliktų pirmaujančios, ir remiantis patirtimi, įgyta įgyvendinant Europos lustų iniciatyvą, būtina toliau stiprinti ir plėsti tuos pajėgumus, kad Sąjungoje būtų užtikrintas veiksmingas jų pramoninis diegimas, plėtra ir komercinio masto gamyba. Šiuo tikslu Sąjunga ir valstybės narės turėtų toliau koordinuoti savo pastangas ir bendrai investuoti;
- (17) atsižvelgiant į padidėjusią pasaulinę konkurenciją, geopolitinę įtampą ir puslaidininkų tiekimo grandinės sutrikimų riziką, be kita ko, sutrikimų dėl trečiųjų valstybių priimtų reguliavimo priemonių, kurios gali paveikti galimybę naudotis ypatingos svarbos puslaidininkų technologijomis ir susijusiais ištekliais, Sąjungos pajėgumų kurti, gaminti ir diegti tokias technologijas savo teritorijoje stiprinimas tapo strateginiu Sąjungos konkurencingumo, ekonominio saugumo ir technologinio suverenumo prioritetu, kaip pabrėžta Mario Draghi pranešime „Europos konkurencingumo ateitis“. Atsižvelgiant į šiuos Sąjungos puslaidininkų ekosistemos sunkumus, reikia sukurti didelio masto pajėgumus ir valstybės narės turi dėti kolektyvines pastangas, Sąjungai remiant didelio masto pajėgumų kūrimą ir diegimą visoje inovacijų ir pramonės vertės grandinėje, įskaitant bandomąsias linijas, gamybos plėtrą ir komercinį diegimą, taip užtikrinant, kad pasinaudojant mokslinių tyrimų kompetencija būtų veiksmingai stiprinama pramonės pirmaujanti pozicija ir tvarios gamybos pajėgumai Sąjungoje;
- (18) vertinant Reglamentą (ES) 2023/1781 padaryta išvada, kad pagal tame reglamente numatytą Europos lustų iniciatyvą įdiegtos priemonės, t. y. projektavimo platforma, bandomosios linijos, kvantiniams lustams skirtos linijos ir žinių, ES lustų įgūdžių akademijos, sukurtos pagal sektorių bendradarbiavimo įgūdžių srityje aljansus ir ES įgūdžių paklą, ir kompetencijų sklaida visos puslaidininkų ekosistemos naudai, atitinka paskirtį ir turėtų būti toliau remiamos pagal šį reglamentą. Tos pastangos taip pat turėtų padėti siekti platesnio masto Sąjungos tikslo stiprinti jos ilgalaikį konkurencingumą, inovacinį pajėgumą ir pramoninę bazę, be kita ko, užtikrinant sinergiją su būsimois Sąjungos programomis, kuriomis remiami moksliniai tyrimai, inovacijos ir pramoninis diegimas, pavyzdžiui, su siūloma³² bendrąja programa (10-oji bendroji programa), pakeisiančia programą „Europos horizontas“ – Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/695 sukurtą bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą³³ (toliau – programa „Europos horizontas“), ir su siūlomu Europos konkurencingumo fondu³⁴, o Europos lustų iniciatyva 2.0 per visus komponentus ir

³² Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriamas 2028–2034 m. bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (ES) 2021/695.

³³ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo nustatoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ ir su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 (OL L 170, 2021 5 12, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

³⁴ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Europos konkurencingumo fondas (ECF), įskaitant specialiąją gynybos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programą, panaikinami reglamentai (ES) 2021/522, (ES) 2021/694, (ES) 2021/697, (ES)

veiksmus turėtų kuo labiau paskleisti ir padidinti puslaidininkų technologijų, kaip galingų veiksmų, sudarančių sąlygas, pvz., darniai pertvarkai, taikymo naudą, kuri gali paskatinti kurti naujus produktus ir veiksmingiau, efektyviau, švariau ir tvariau naudoti išteklius, įskaitant energiją ir medžiagas, būtinas puslaidininkų gamybai ir naudojimui per visą jų gyvavimo ciklą;

- (19) siekiant įgyvendinti bendrąjį tikslą ir įveikti dabartinės puslaidininkų ekosistemos pasiūlos ir paklausos sunkumus, taip pat remiantis patirtimi, įgyta įgyvendinant Reglamentą (ES) 2023/1781, iš kurios matyti, kad reikia toliau stiprinti Sąjungos pajėgumus ne tik mokslinių tyrimų ir inovacijų, bet ir pramoninio diegimo bei gamybos plėtros srityse, Europos lustų iniciatyva 2.0 turėtų būti toliau remiami ir stiprinami penki veiklos tikslai, nustatyti pagal Reglamentą (ES) 2023/1781. Joje taip pat turėtų būti nustatytas naujas veiklos tikslas, kuriuo siekiama stiprinti Sąjungos fotonikos technologijų pajėgumus ir remti didžiuosius uždavinius, kaip priemonės, skirtas didelio masto tarpsektorinėms iniciatyvoms, kuriomis sprendžiami pagrindiniai Sąjungai strategiškai svarbūs technologiniai ir pramoniniai uždaviniai, palaikyti. Pirminis Europos lustų iniciatyvos 2.0 įgyvendinimas turėtų ir toliau būti patikėtas Lustų bendrajai įmonei ir, kai taikytina, bendrajai įmonei arba bet kuriam kitam panašiam subjektui ar iniciatyvai, pakeisiantiems Lustų bendrąją įmonę, įsteigtiems pagal Sąjungos teisę, įgyvendinant vėlesnę daugiametę finansinę programą;
- (20) pirma, Europos lustų iniciatyva 2.0 turėtų būti sustiprinti Sąjungos projektavimo pajėgumai. Tuo tikslu ja turėtų toliau būti remiama virtuali projektavimo platforma, sukurta pagal Europos lustų iniciatyvą, siekiant sujungti projektavimo įmonių bendruomenes, startuolius, mažąsias ir vidutines įmones (MVI) ir intelektinės nuosavybės ir priemonių tiekėjus, taip pat mokslinių tyrimų ir technologijų organizacijas, kad būtų teikiami virtualūs prototipų sprendimai, grindžiami bendrai kuriama technologija, ir sudarytos palankesnės sąlygos pereiti nuo projektavimo prie pramoninės gamybos ir komercinio diegimo Sąjungoje;
- (21) antra, siekiant suteikti pagrindą tiekimo saugumo ir Sąjungos puslaidininkų ekosistemos stiprinimui, Europos lustų iniciatyva 2.0 turėtų ir toliau būti remiamas esamų pažangių bandomųjų linijų stiprinimas ir naujų pažangių bandomųjų linijų plėtojimas, kad būtų sudarytos sąlygos plėtoti ir diegti pažangiausias puslaidininkų technologijas ir naujos kartos puslaidininkų technologijas. Bandomosiose linijose pramonei turėtų būti numatyta galimybė išbandyti, eksperimentuoti ir validuoti puslaidininkų technologijas, taip pat sistemų projektavimo koncepcijas, kartu kuo labiau sumažinant poveikį aplinkai, kad jas būtų galima sparčiau diegti pramoninio masto puslaidininkų gamyboje Sąjungoje. Sąjungos investicijos kartu su valstybių narių ir privačiojo sektoriaus investicijomis į bandomąsias linijas yra būtinos siekiant įveikti nuolatinius struktūrinius sunkumus ir rinkos nepakankamumo klausimą, įskaitant nepakankamus pramoninio masto bandymų, validavimo ir puslaidininkų gamybos plėtros pajėgumus Sąjungoje, kurie ir toliau trukdo inovacijoms, pramoniniam diegimui ir konkurencingumui pasauliniu mastu;
- (22) trečia, siekiant paspartinti inovacinę kvantinių lustų ir susijusių puslaidininkų technologijų, įskaitant puslaidininkine medžiaga grindžiamas arba su fotonika integruotas technologijas, skatinančių puslaidininkų sektoriaus plėtrą, kūrimą, Europos lustų Iniciatyva 2.0 turėtų būti remiami veiksmai, be kita ko, susiję su kvantinių lustų projektavimo bibliotekomis, kvantinių lustų gamybos bandomosiomis

2021/783, panaikinamos reglamentų (ES) 2021/696 ir (ES) 2023/588 nuostatos ir iš dalies keičiamas reglamentas (ES) [EGPP].

linijomis ir įrenginiais, skirtais bandomosiose linijose pagamintiems kvantiniams lustams išbandyti ir validuoti, siekiant sudaryti sąlygas jų pramoniniam diegimui ir sustiprinti Sąjungos technologinę lyderystę besiformuojančių puslaidininkių technologijų srityje;

- (23) ketvirta, siekiant skatinti puslaidininkių technologijų naudojimą, suteikti prieigą prie projektavimo ir bandomųjų linijų įrenginių ir šalinti įgūdžių spragas visoje Sąjungoje, Europos lustų iniciatyva 2.0 valstybėms narėms turėtų būti ir toliau teikiama galimybė remti bent vieną puslaidininkių kompetencijos centrą kiekvienoje valstybėje narėje, tobulinant esamus centrus arba kuriant naujus įrenginius;
- (24) penkta, fotonika ir fotoniniai integriniai grandynai yra bazinės didelio poveikio technologijos įvairiuose strateginiuose sektoriuose, įskaitant telekomunikacijų, duomenų centrų, dirbtinio intelekto, jutiklių, sveikatos priežiūros, automobilių, aeronautikos ir kvantinių technologijų sektorius. Jie sudaro sąlygas didelės spartos duomenų perdavimui, efektyviai energiją vartojančiam apdorojimui ir pažangiems jutiklių pajėgumams, todėl yra labai svarbūs Sąjungos technologinei lyderystei, konkurencingumui ir tiekimo saugumui. Sąjunga sukūrė tvirtus mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumus ir užima pirmaujančias pozicijas keliuose fotonikos vertės kūrimo grandinės segmentuose. Tačiau reikia dėti daugiau pastangų, kad būtų sustiprinti Sąjungos pajėgumai vykdyti didelio masto fotoninių integrinių grandynų ir susijusių fotoninių puslaidininkių technologijų projektavimą, prototipų kūrimą, industrializavimą ir gamybą. Todėl, siekiant paspartinti fotonikos ir fotoninių integrinių grandynų technologijų plėtrą, būtina remti projektavimo bibliotekų ir projektavimo priemonių kūrimą, stiprinti gamybos technologijas ir medžiagų platformas, taip pat tobulinti bandomąsias linijas ir atvirosios prieigos gamybos įrenginius įvairiose medžiagų platformose. Tais veiksmais turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos prototipams kurti, bandyti, validuoti ir naudoti pramonėje, be kita ko, pasitelkiant pažangias sujungimo ir integravimo į korpusą technologijas, ir padedama stiprinti Sąjungos fotonikos ekosistemą, didinti jos technologinį suverenumą ir spartinti inovatyvių fotonikos technologijų pramoninį diegimą visoje Sąjungoje;
- (25) šešta, Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su Europos investicijų banko grupe ir kartu su kitais įgyvendinančiaisiais partneriais, pavyzdžiui, nacionaliniais skatinamojo finansavimo bankais ir įstaigomis, turėtų toliau remti Lustų fondą – specialią puslaidininkių investicinę priemonę, skirtą Europos puslaidininkių ekosistemai stiprinti, remiant startuolius, veiklą plečiančias įmones ir MVI, kai siūlomi ir nuosavo kapitalo, ir skolos sprendimai, įskaitant derinimo priemonę, finansuojamą iš „InvestEU“ fondo, įsteigto Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/523³⁵, ir, jei taikytina, bet kurią kitą atitinkamą investavimo schemą pagal 2028–2034 m. daugiametę finansinę programą. Lustų fondo veikla turėtų būti remiamas dinamiškos ir atsparios puslaidininkių ekosistemos kūrimas suteikiant daugiau galimybių gauti lėšų startuolių ir MVI augimui remti, taip pat investicijoms visoje puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje, be kita ko, kitoms puslaidininkių vertės kūrimo grandinių įmonėms. Šiuo atžvilgiu turėtų būti teikiama parama ir aiškos gairės, visų pirma MVI, siekiant padėti joms paraiškų teikimo procese. Atsižvelgiant į tai, iš Europos inovacijų tarybos tikimasi teikti tolesnę tikslinę paramą dotacijomis ir

³⁵ 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017, (OL L 107, 2021 3 26, p. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

investicijomis į nuosavą kapitalą didelės rizikos rinką formuojantiems inovacijų kūrėjams;

- (26) siekiant toliau stiprinti Sąjungos technologinę lyderystę ir pramonės konkurencingumą puslaidininkų srityje, tikslinga į Europos lustų iniciatyvą 2.0 įtraukti didžiųjų uždavinių sąvoką. Tie didieji uždaviniai turėtų būti sutelkti į Sąjungai itin svarbių perspektyvių ir ypatingos svarbos puslaidininkų ir susijusių technologijų kūrimą, integravimą ir pramoninį diegimą. Didžiaisiais uždaviniais turėtų būti remiama pažangi mokslinių tyrimų ir plėtros veikla, kuria siekiama sudaryti sąlygas naujos kartos puslaidininkų technologijoms, įskaitant technologijas, kuriomis grindžiamas DI, debesija, duomenų centrai ir tinklo paribio infrastruktūra, ypač daug dėmesio skiriant energijos vartojimo efektyvumo didinimui, pažangiausių technologijų pajėgumų užtikrinimui ir Sąjungos gamybos pranašumų stiprinimui. Jais taip pat turėtų būti šalinamos pagrindinės technologinės kliūtys, įskaitant sunkumus, susijusius su miniatiūrizacija, energijos vartojimo efektyvumu, tvarumu, heterogeninių sistemų architektūra, saugumu, patikimumu ir gamybos įgyvendinamumu. Siekiant kuo labiau padidinti jų poveikį, didieji uždaviniai turėtų prisidėti prie puslaidininkų ekosistemos visoje Sąjungoje stiprinimo, skatinant bendradarbiavimą visoje puslaidininkų vertės kūrimo grandinėje, be kita ko, su atitinkamais vertikaliais sektoriais. Visų pirma jais turėtų būti remiamas struktūrinis puslaidininkų kūrėjų ir naudotojų pramonės bendradarbiavimas, kad būtų pasiektas konkurencinis pranašumas prietaikose, kurios yra itin svarbios Sąjungos technologiniam suverenumui ir pramonei bazei. Galiausiai, didžiaisiais uždaviniais turėtų ir toliau būti užtikrinamas pastangų integravimas ir suderinimas visuose esamuose infrastruktūros objektuose, įskaitant bandomąsias linijas, ir skatinamas jų orientavimas į pramoninį naudojimą. Jie turėtų palengvinti technologijų, sukurtų pagal Europos lustų iniciatyvą 2.0, perdavimą, brandinimą ir diegimą, be kita ko, vykdant veiklą, susijusią su prototipų kūrimu, bandymu, validavimu, demonstravimu, pradiniu pramoniniu diegimu ir integravimu į gamybos aplinką;
- (27) kompetencijos centrai turėtų padėti išlaikyti Sąjungos lyderystę lustų mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų bei projektavimo pajėgumų srityse. Siekiant to tikslo būtina skatinti žmogiškąjį potencialą ir įgūdžius pasitelkiant švietimą gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse iki podoktorantūros lygmens studijų. Visų pirma, kompetencijos centrai turėtų teikti paslaugas puslaidininkų srities suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant startuolius ir MVĮ. Pavyzdžiui, bus palengvinta prieiga prie bandomųjų linijų ir virtualios projektavimo platformos, rengiami mokymai ir ugdomi įgūdžiai, padedama rasti investuotojų, naudojamosi esamais vietos gebėjimais arba užmezgami ryšiai atitinkamose vertikaliose rinkose. Paslaugos turėtų būti teikiamos atvirai, skaidriai ir nediskriminuojant. Kiekvienas kompetencijos centras turėtų prisijungti prie Europos puslaidininkų kompetencijos centrų tinklo ir būti jo dalimi, taip pat veikti kaip prieigos prie kitų tinklo mazgų punktas. Šiuo atžvilgiu reikėtų kuo labiau padidinti sinergijas su esamomis panašiomis struktūromis, pavyzdžiui, Europos skaitmeninių inovacijų centrais, įsteigtais pagal Skaitmeninės Europos programą, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/694³⁶. Pavyzdžiui, valstybės narės galėtų jau esamą į puslaidininkius orientuotą Europos skaitmeninių inovacijų centrą paskirti

³⁶ 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/694, kuriuo nustatoma Skaitmeninės Europos programa ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2015/2240, (OL L 166, 2021 5 11, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>).

kompetencijos centru šio reglamento tikslais, su sąlyga, kad nebus pažeistas dvigubo finansavimo draudimas;

- (28) siekiant palengvinti prieigą prie techninių ekspertinių žinių ir užtikrinti žinių sklaidą visoje Sąjungoje, taip pat remti įvairias įgūdžių iniciatyvas, pagal Europos lustų iniciatyvą sukurtas kompetencijos centrų tinklas turėtų būti toliau remiamas pagal Europos lustų iniciatyvą 2.0. Tuo tikslu Lustų bendroji įmonė, įsteigta Tarybos reglamentu (ES) 2021/2085³⁷, turėtų nustatyti kompetencijos centrų rėmimo tęstinumo procedūrą, įskaitant atrankos kriterijus, taip pat pateikti išsamią informaciją apie šiame reglamente nurodytų užduočių ir funkcijų įgyvendinimą. Tinklą sudarančius kompetencijos centrus turėtų atrinkti Lustų bendroji įmonė ir jie turėtų turėti didelę bendrą autonomiją nustatyti savo organizacinę struktūrą, sudėtį ir darbo metodus. Tačiau jų organizacinė struktūra, sudėtis ir darbo metodai turėtų atitikti šio reglamento tikslus ir padėti juos įgyvendinti;
- (29) su įgūdžiais ir švietimu susijęs darbas, kurį atlieka Sąjunga, yra labai svarbus siekiant tolesnio Sąjungos puslaidininkių ekosistemos klestėjimo. Tuo tikslu reikėtų pasinaudoti strateginiu gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos mokymo planu³⁸ ir jame suplanuotais veiksmais, o tokiomis iniciatyvomis kaip Įgūdžių paktas³⁹, įgūdžių akademijos⁴⁰, bendros Europos studijų programos⁴¹, Įgūdžių perkeliavimo iniciatyva⁴² ir Europos universitetų aljansai⁴³ turėtų būti prisidedama prie konkrečių puslaidininkių sektoriui skirtų veiksmų rengimo. Be to, siekiant į Sąjungą pritraukti išorės talentų, reikėtų išnagrinėti sinergiją su iniciatyvomis, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos tarptautiniam įdarbinimui, pavyzdžiui, ES specialistų rezervu⁴⁴;
- (30) prieiga prie viešosiomis lėšomis finansuojamos infrastruktūros, pvz., bandomųjų ir bandymų įrenginių, taip pat prie kompetencijos centrų, turėtų būti galima įvairiausiems naudotojams ir turėtų būti skaidriai bei nediskriminuojant ir rinkos sąlygomis (arba remiantis sąnaudomis pridėjus pagrįstą maržą) suteikiama didelėms įmonėms, o MVĮ ir akademiniai institutai gali pasinaudoti lengvatinėmis prieiga arba mažesnėmis kainomis, taip sudarant palankesnes sąlygas platesniam dalyvavimui puslaidininkių srities inovacijose ir remiant pramoninių pajėgumų plėtrą bei sklaidą visoje Sąjungoje. Be to, mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla pagal Europos lustų iniciatyvą 2.0, įskaitant technologijų infrastruktūrą, taip pat turėtų būti naudinga gynybos sektoriui, nedarant poveikio tolesnei gynybos produktų ir technologijų plėtojimo veiklai, kuri gali būti vykdoma pagal Reglamentą (ES) 2025/2643;

³⁷ 2021 m. lapkričio 19 d. Tarybos reglamentas (ES) 2021/2085, kuriuo pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės ir panaikinami reglamentai (EB) Nr. 219/2007, (ES) Nr. 557/2014, (ES) Nr. 558/2014, (ES) Nr. 559/2014, (ES) Nr. 560/2014, (ES) Nr. 561/2014 bei (ES) Nr. 642/2014 (OL L 427, 2021 11 30, p. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2085/oj>).

³⁸ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Strateginis gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos mokymo planas: konkurencingumo ir inovacijų įgūdžiai“.

³⁹ https://pact-for-skills.ec.europa.eu/index_lt

⁴⁰ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/new-digital-skills-academies-support-eus-technological-sovereignty-competitiveness-and-preparedness>

⁴¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos laispsnio planas“.

⁴² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/15892-Fair-labour-mobility-package-Skills-portability-1-digitalised-cross-border-portability-of-qualifications-and-skills_lt

⁴³ <https://education.ec.europa.eu/education-levels/higher-education/european-universities-initiative/map>

⁴⁴ 2026 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2026/1047, kuriuo sukuriama ES specialistų rezervas.

- (31) Europos lustų iniciatyvos 2.0 sėkmė gali būti grindžiama tik bendromis valstybių narių ir Sąjungos pastangomis remti dideles kapitalo sąnaudas, plėsti virtualaus projektavimo, bandymų ir bandomųjų linijų išteklių prieinamumą, taip pat žinių, įgūdžių ir kompetencijų sklaidą. Kai tinkama, atsižvelgiant į atitinkamų veiksmų ypatumus, Europos lustų iniciatyvos 2.0 tikslai, visų pirma Lustų fondo veikla, taip pat turėtų būti remiami pasitelkiant derinimo priemonę, finansuojamą iš „InvestEU“ fondo. Pagal Europos lustų iniciatyvą 2.0 teikiama parama turėtų būti proporcingai ir ekonomiškai efektyviai naudojama rinkos nepakankamumo arba neoptimalaus investavimo problemoms, kurios kyla dėl puslaidininkių ekosistemos didelio imlumo kapitalui, didelės rizikos ir sudėtingo pobūdžio, spręsti ir veiksmais neturėtų būti dubliuojamas arba išstumiamas privatus finansavimas arba iškraipoma konkurencija vidaus rinkoje. Veiksmai turėtų visoje Sąjungoje suteikti aiškią pridėtinę vertę;
- (32) be to, Europos lustų iniciatyva 2.0 turėtų būti toliau grindžiama tvirta žinių baze ir didinti sinergijas su veiksmais, kuriuos šiuo metu remia Sąjunga ir valstybės narės, pasitelkdamos programas ir veiksmus, susijusius su puslaidininkių moksliniais tyrimais ir inovacijomis ir vertės kūrimo grandinės dalių plėtojimu, visų pirma pagal programą „Europos horizontas“ ir Skaitmeninės Europos programą, siekiant sustiprinti Sąjungą kaip puslaidininkių technologijos ir jos prietaikų srities pasaulinio masto veikėją, kuriai tektų vis didesnė pasaulinės gamybos dalis, pagal Komisijos komunikatą „2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“⁴⁵. Be to, tikimasi mobilizuoti privačias investicijas, kad būtų papildytas Europos lustų iniciatyvos 2.0 finansavimas, taip padedant siekti jos tikslų. Papildant šią veiklą, pagal Europos lustų iniciatyvą 2.0 būtų glaudžiai bendradarbiaujama su kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant puslaidininkių pramonės aljansą;
- (33) Sąjungoje mokslinių tyrimų ir plėtros srityje vis dažniau susiduriama su praktika, kuria siekiama neteisėtai pasisavinti konfidencialią informaciją, komercines paslaptis ir saugomus duomenis, pavyzdžiui, intelektinės nuosavybės vagystėmis, priverstiniu technologijų perdavimu ir pramoniniu šnipinėjimu. Siekiant užkirsti kelią neigiamam poveikiui Sąjungos interesams ir Europos lustų iniciatyvos 2.0 tikslams, būtina laikytis požiūrio, kuriuo būtų užtikrinta, kad būtų apsaugota prieiga prie neskelbtinos komercinės informacijos ar rezultatų, įskaitant duomenis ir praktinę patirtį, ir jų naudojimas, rezultatų saugumas ir jų nuosavybės teisių perdavimas, taip pat intelektinės nuosavybės teisių saugomas turinys, sukurtas vykdant pagal Europos lustų iniciatyvą 2.0 remiamus veiksmus arba juos įvykdžius. Siekiant užtikrinti tą apsaugą, visi pagal Europos lustų iniciatyvą 2.0 remiami ir pagal programą „Europos horizontas“ ir Skaitmeninės Europos programą, taip pat pagal jas pakeisiančias programas pagal vėlesnę daugiametę finansinę programą finansuojami veiksmai turėtų atitikti aktualias tų programų nuostatas, pavyzdžiui, dėl subjektų, įsisteigusių programos asocijuotosiose trečiosiose valstybėse, dalyvavimo, dotacijų susitarimų, nuosavybės ir apsaugos, saugumo, naudojimo ir sklaidos, perdavimo ir licencijavimo bei prieigos teisių. Įgyvendinant tas programas galima nustatyti konkrečias nuostatas, visų pirma susijusias su perdavimų ir licencijavimo apribojimais pagal Reglamento (ES) 2021/695 40 straipsnio 4 dalį ir teisės subjektų, įsisteigusių konkrečiose asocijuotosiose ar kitose trečiosiose valstybėse, dalyvavimo apribojimus dėl Sąjungos ir jos valstybių narių strateginio turto, interesų, autonomijos ar saugumo priežasčių,

⁴⁵ 2021 m. kovo 9 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“, COM(2021) 118 *final*.

laikantis Reglamento (ES) 2021/695 22 straipsnio 5 dalies ir Reglamento (ES) 2021/694 12 straipsnio 6 dalies. Be to, neskelbtinos komercinės informacijos tvarkymui, saugumui, konfidencialumui, komercinių paslapčių ir intelektualinės nuosavybės teisių apsaugai turėtų būti taikoma Sąjungos teisė, įskaitant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 2004/48/EB ir (ES) 2016/943⁴⁶, ir nacionalinė teisė. Komisija ir valstybės narės, vadovaudamosi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/452, gali apsaugoti technologijų perdavimus dėl priežasčių, susijusių su Sąjungos ir nacionalinio saugumo interesais, kiek tai susiję su investicijomis į įrenginius, patenkančius į šio reglamento taikymo sritį;

- (34) siekiant padidinti Sąjungoje suprojektuotų ir (arba) Sąjungoje pagamintų puslaidininkių naudojimą pramonės vertės kūrimo grandinėse, būtina skatinti glaudesnes puslaidininkių pasiūlos ir galutinės grandies pramonės paklausos sąsajas, kartu laikantis Sąjungos tarptautinių įsipareigojimų ir konkurencijos taisyklių. Visų pirma, geresnis puslaidininkių technologijų tiekėjų ir naudotojų veiklos koordinavimas turėtų palengvinti bendros paklausos nustatymą, bendrų techninių reikalavimų rengimą ir Sąjungos pramonės poreikiams pritaikytų sprendinių kūrimą. Toks koordinavimas yra ypač svarbus tokiuose pagrindiniuose sektoriuose kaip debesijos kompiuterija, automobilių pramonė, aeronautika, telekomunikacijos, gynyba ir robotika, kuriems būdingi didelio našumo, saugumo, patikimumo ir energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai ir kuriuose puslaidininkiai yra didelio poveikio technologija, reikalinga inovacijoms, skaitmeninei transformacijai ir strateginiam savarankiškumui užtikrinti. Tuose sektoriuose ankstyvas naudotojų dalyvavimas projektavimo ir kūrimo etape gali gerokai sutrumpinti pateikimo rinkai laiką, pagerinti sistemos integravimą ir užtikrinti, kad puslaidininkių sprendiniai atitiktų paskirtį ir būtų suderinami su kintančiais pramonės standartais ir veiklos apribojimais. Tuo tikslu Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, turėtų sudaryti būtinas sąlygas Puslaidininkių aljansui, kad jis galėtų padėti užmegzti ryšius tarp pramonės atstovų, skatinti bendro projektavimo veiklos galimybes ir bendradarbiavimo iniciatyvas, be kita ko, pasitelkdamas paklausos forumą, siekiant panaikinti pasiūlos ir paklausos atotrūkį, skatinti inovacijų ekosistemas ir paspartinti puslaidininkių sprendinių diegimą Sąjungoje, laikantis Sąjungos konkurencijos taisyklių ir vykdamas Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus. Kalbant apie gynybos ir kosmoso sektoriuose naudojamus puslaidininkius, kurie yra labai specializuoti ir turi patikimai veikti ekstremalioje ir nepalankioje aplinkoje, Komisija turėtų toliau koordinuoti ES ypatingos svarbos technologijų stebėjimo centro veiklą kosmoso ir gynybos srityje;
- (35) kosmoso ir gynybos sektoriuje veiklą, kuria siekiama nustatyti spragas, pažeidžiamumą ir poreikius, tęs jau įsteigtas ES ypatingos svarbos technologijų stebėjimo centras. ES kosmoso ir gynybos plėtros veiklos darbo programa bus grindžiama konkrečiomis ES kosmoso ir gynybos technologijų, įskaitant puslaidininkius, veiksmų gairėmis, kuriomis reaguojama į ES ypatingos svarbos technologijų stebėjimo centro poreikius ir kurios apima mokslinius tyrimus, inovacijas ir industrializaciją;
- (36) paklausos forume potencialiems puslaidininkių technologijų užsakovams turėtų būti sudarytos sąlygos išreikšti savo poreikius ir pateikti numatomas specifikacijas apibendrintai arba visos pramonės atžvilgiu, kartu sudarant sąlygas Europos

⁴⁶ 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/943 dėl neatskleistos praktinės patirties ir verslo informacijos (komercinių paslapčių) apsaugos nuo neteisėto jų gavimo, naudojimo ir atskleidimo (OL L 157, 2016 6 15, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj>).

puslaidininkių technologijų iniciatyvoms ir strateginiams projektams pristatyti savo technologinius pajėgumus ir siūlomus sprendinius. Paklausos spartinimo priemonėmis turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos bendradarbiavimo platformoms, bandomiesiems projektams ir projektavimo partnerystėms, kad būtų galima anksti validuoti ir diegti inovatyvius puslaidininkių sprendinius Sąjungoje. Jos taip pat gali prisidėti prie inovatyvių ekosistemų augimo ir paskatinti eksperimentinių rinkų atsiradimą pagrindiniuose sektoriuose, taip didindamos Sąjungos pramonės konkurencingumą ir technologinį suverenumą. Visa veikla, vykdoma naudojant paklausos forumą ir paklausos spartinimo priemones, turėtų būti įgyvendinama visapusiškai laikantis Sąjungos konkurencijos teisės ir kitų aktualių Sąjungos teisės nuostatų, užtikrinant, kad įmonių bendradarbiavimas neiškraipytų konkurencijos ir kad nebūtų keičiamasi neskelbtina komercine informacija;

- (37) siekiant skatinti platų sistemų, į kurias integruotos pažangios puslaidininkių technologijos, diegimą Sąjungoje, būtina remti tikslinius veiksmus, kuriais stiprinamas bendradarbiavimas ir inovacijos. Visų pirma, sudarant palankesnes sąlygas perkančiosioms organizacijoms ar perkantiesiems subjektams sudaryti tarpvalstybinius bendrų viešųjų pirkimų susitarimus, galima padėti sutelkti paklausą, sumažinti rinkos susiskaidymą ir sudaryti sąlygas veiksmingesnėms investicijoms į sudėtingas ir brangias puslaidininkių sistemas. Be to, inovatyvių puslaidininkių technologijų integravimo ir diegimo rėmimas yra labai svarbus siekiant paspartinti jų naudojimą pagrindiniuose sektoriuose, įskaitant skaitmeninę infrastruktūrą, dirbtinį intelektą ir pramonės prietaisus, taip stiprinant Sąjungos technologinius pajėgumus ir konkurencingumą. Siekdama užtikrinti veiksmingą tokių veiksmų įgyvendinimą, Komisija perkančiosioms organizacijoms turėtų teikti technines ir teises gaires. Jos turėtų padėti perkančiosioms organizacijoms taikyti tiekimo saugumo, kibernetinio saugumo, atsparumo, energijos vartojimo efektyvumo, gyvavimo ciklo veiksmingumo, tiekimo grandinės skaidrumo ir Sąjungos pridėtinės vertės kriterijus įsigyjant sistemas, apimančias novatoriškų puslaidininkių projektus ir sprendinius, laikantis taikytinos Sąjungos teisės ir tarptautinių įsipareigojimų. Visų pirma gairėmis turėtų būti skatinami ikiprekybiniai viešieji pirkimai, inovacijų partnerystės ir bendri viešieji pirkimai, susiję su procedūromis, kuriomis galima sukurti ankstyvą Sąjungoje sukurtų ar pagamintų arba ir sukurtų, ir pagamintų patikimų puslaidininkių technologijų paklausą;
- (38) atsižvelgiant į Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų svarbą užtikrinant tiekimo saugumą ir sudarant sąlygas atspariai puslaidininkių ekosistemai, jie turėtų būti laikomi atitinkančiais viešąjį interesą. Pusalaidininkių tiekimo saugumo užtikrinimas svarbus ir skaitmenizacijai, kuri sudaro sąlygas daugelio kitų sektorių žaliajai pertvarkai. Siekdamas pritraukti investicijų į Sąjungos puslaidininkių sektorių ir prisidėti prie puslaidininkių tiekimo saugumo ir Sąjungos puslaidininkių ekosistemos atsparumo, valstybės narės gali taikyti paramos priemones, įskaitant paskatas, ir numatyti administracinę paramą vykdant nacionalines leidimų išdavimo procedūras Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvoms. Įgyvendinant 2028–2034 m. daugiamečią finansinę programą, nacionalinės ir regioninės partnerystės planai gali būti paramos dalis, atsižvelgiant į tų planų nuostatas. Valstybių narių teikiamos paramos galimybė nedaro poveikio Komisijos kompetencijai valstybės pagalbos srityje pagal SESV 107 ir 108 straipsnius, kai aktualu. Siekdama užtikrinti tinkamą ir veiksmingą valstybės pagalbos taisyklių taikymą, jau komunikate „Europos

lustų aktas“⁴⁷ Komisija pripažino, kad kiekvieną valstybės pagalbos, teikiamos puslaidininkų gamybos įrenginiams, atvejį reikia vertinti atskirai, kad būtų užtikrintas Sąjungos tiekimo saugumas ir tiekimo grandinės atsparumas, kartu darant didelį teigiamą poveikį visai ekonomikai. Be to, siekiant paspartinti sprendimų priėmimo procesą, Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvų pripažinimo ir, kai taikytina, leidimo teikti valstybės pagalbą procedūros būtų vykdomos lygiagrečiai. Valstybės narės turėtų remti Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvų kūrimą pagal Sąjungos teisę. Taikydamos paramos priemonės Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvoms, valstybės narės turėtų apsvaistyti galimybę nustatyti nediskriminacinius reikalavimus, susijusius su intelektinės nuosavybės apsauga bei saugumu, įskaitant kibernetinį saugumą, ir konfidencialumą, ir galėtų rekomenduoti rizikos mažinimo priemonės, skirtas mažinti konkrečią riziką, susijusią su trečiųjų valstybių subjektų vykdomu kišimusi, priverstiniu technologijų perdavimu ir intelektinės nuosavybės vagystėmis;

- (39) siekdamas paskatinti kurti būtinus susijusius projektavimo pajėgumus, valstybės narės gali teikti paramą tokiai veiklai pagal valstybės pagalbos taisykles, be kita ko, pagal valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, plėtrai ir inovacijoms sistemą⁴⁸ arba pagal Komisijos reglamentą (ES) Nr. 651/2014⁴⁹;
- (40) siekiant skatinti būtinų gamybos ir susijusių projektavimo pajėgumų nustatymą ir taip užtikrinti tiekimo saugumą bei didinti Sąjungos puslaidininkų ekosistemos atsparumą, gali būti tikslinga teikti viešąją paramą, su sąlyga, kad dėl to nebūtų iškraipoma vidaus rinka. Todėl būtina suderinti tam tikras veiklos vykdytojams taikomas sąlygas Sąjungos lygmeniu vykdyti konkrečius projektus, kuriais padedama siekti šio reglamento tikslų, ir sukurti Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvų pripažinimo sistemą;
- (41) Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvomis turėtų būti užtikrinami pajėgumai, kurie Sąjungoje yra pirmieji tokio pobūdžio, ir prisidedama prie Sąjungos puslaidininkų ekosistemos nepakeičiamumo, atsparumo, klestėjimo, konkurencingumo ir tiekimo saugumo. Kriterijus, pagal kurį iniciatyva laikoma pirmąja tokio pobūdžio iniciatyva, yra tai, kad ji vidaus rinkai pateiktų gamybos procesų arba galutinio produkto inovacinį elementą, kuris galėtų būti grindžiamas naujais arba esamais technologijų mazgais, įskaitant brandžius ir pažangiuosius mazgus. Iniciatyva, kuria sukurama su gamybos procesu ar galutiniu produktu susijusi inovacija, panaši į Sąjungoje jau egzistuojančią ar planuojamą diegti inovaciją, vis tiek gali būti pripažinta pirmąja tokio pobūdžio iniciatyva, jei galima įrodyti, kad ta iniciatyva yra būtina Sąjungos atsparumui ir tiekimo saugumui užtikrinti mažinant pernelyg didelę strateginę priklausomybę nuo importo iš trečiųjų valstybių. Bet kuri tokia iniciatyva turėtų būti vertinama atsižvelgiant į jos esmę, pavyzdžiui, į atitinkamą rinkos analizę, priklausomybės koncentracijos laipsnį ir perteklinio pajėgumo riziką;
- (42) aktualūs pirmųjų tokio pobūdžio iniciatyvų inovaciniai elementai galėtų būti susiję su technologijos mazgu ar pagrindo medžiaga arba metodais, kuriais didinama skaičiavimo galia arba gerinami kiti našumo aspektai, energijos vartojimo

⁴⁷ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos lustų aktas“, COM(2022) 45 *final*, 2022 m. vasario 8 d.

⁴⁸ Komisijos komunikatas „Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms sistema“ (C/2022/7388) (OL C 414, 2022 10 28, p. 1).

⁴⁹ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, (OL L 187, 2014 6 26, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj>).

efektyvumas, saugumo, saugos ar patikimumo lygis, taip pat su naujų funkcijų, pavyzdžiui, DI, atmintinės talpos, integravimu. Inovacijų pavyzdžiai taip pat yra skirtingų procesų integravimas, dėl kurio padidėja veiksmingumas, arba integravimo į korpusą ir surinkimo automatizavimas. Kalbant apie naudą aplinkai, inovaciniai elementai turėtų apimti naudojamo energijos, vandens ar cheminių medžiagų kiekio kiekybiškai įvertinamą sumažinimą arba perdirbamumo gerinimą;

- (43) siekiant užtikrinti, kad viešosios investicijos į Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvas ir strateginius projektus faktiškai padidintų Sąjungos tiekimo saugumą ir atsparumą, įmonės, teikiančios paraiškas dėl pripažinimo arba paramos pagal šį reglamentą, turėtų įrodyti, kad jos suformuos savo tiekimo grandinę taip, kad būtų sumažinta tiekimo grandinės priklausomybė nuo ne vidaus įmonių. Tokia informacija, kai taikytina iniciatyvos veiklai, turėtų apimti pagrindinės puslaidininkių gamybos įrangos ir pagrindo medžiagų kilmę ir informaciją, koku mastu dėl techninių charakteristikų aspektų būtinas įsigijimas iš trečiųjų valstybių. Pradinio arba baigiamojo apdorojimo puslaidininkių gamybos atveju įmonės taip pat turėtų iš anksto arba vėliau nurodyti kitus atitinkamus pradinio arba baigiamojo apdorojimo gamybos procesus, susijusius su Sąjungoje ir už jos ribų įgyvendinamomis investicijomis;
- (44) siekdamas sudaryti palankesnes sąlygas investicijoms į puslaidininkių gamybą, valdžios institucijos turėtų atsižvelgti į būtinas sąlygas, kurių reikia tvariai eksploatuoti tokius įrenginius, įskaitant prieigą prie energijos, vandens ir kitų ypatingos svarbos infrastruktūros išteklių. Siekiant remti ilgalaikį puslaidininkių ekosistemos atsparumą ir tvarumą Sąjungoje, reikėtų tinkamai atsižvelgti į numatomus su tokiomis investicijomis susijusius išteklių poreikius ir poveikį aplinkai;
- (45) kai Europos puslaidininkių technologijų iniciatyva pajėgumai siūlomi įmonėms, nesusijusioms su įrenginio operatoriumi, ja turėtų būti nustatytas, įgyvendintas ir išlaikytas tinkamas ir veiksmingas funkcijų atskyrimas, kad būtų užkirstas kelias keitimuisi konfidencialia informacija tarp vidaus ir išorės gamybos. Tai turėtų būti taikoma bet kokiai informacijai, gautai projektuojant ir vykdant pradinio arba baigiamojo apdorojimo gamybos procesus;
- (46) kad iniciatyvą būtų galima laikyti Europos puslaidininkių technologijų iniciatyva, vidaus įmonės sukurta iniciatyva turėtų turėti aiškų teigiamą poveikį, kurio pasekmės būtų jaučiamos už atitinkamos įmonės ar valstybės narės ribų Sąjungos puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, siekiant stiprinti puslaidininkių ekosistemos atsparumą, konkurencingumą saugumą ir inovacijas, įskaitant startuolių ir MVI augimą, ir prisidėti prie Sąjungos dvejopos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos. Be to, remiantis tais pačiais argumentais, dalyvavimas B2B puslaidininkių tiekimo grandinės platformoje (toliau – Platforma) turėtų būti privalomas gamybos įrenginiams, tokiems kaip pradinio ir baigiamojo apdorojimo gamybos įrenginiams, taip pat kitiems gamybos įrenginiams, pavyzdžiui, skirtiems puslaidininkių gamybos įrangai, pagrindo medžiagoms ar medžiagoms gaminti. Šis įsipareigojimas padeda stiprinti puslaidininkių ekosistemos tiekimo grandinių atsparumą, konkurencingumą ir inovacijas. Tam, kad iniciatyvą būtų galima laikyti Europos puslaidininkių technologijų iniciatyva, gali būti atsižvelgiama į įvairių vidaus įmonių veiklą, kuria siekiama sukurti teigiamą išorinį poveikį. Pavyzdžiai gali būti, be kita ko, prieigos prie gamybos įrenginių suteikimas už rinkos mokestį; proceso projektavimo rinkinių suteikimas mažesnėms projektavimo įmonėms arba virtualiai projektavimo platformai; mokslinių tyrimų ir plėtros veiklos rezultatų sklaida; bendras mokslinių tyrimų vykdymas kartu su Europos universitetais ir mokslinių tyrimų institutais; bendradarbiavimas su nacionalinėmis institucijomis arba švietimo ir

profesinio mokymo įstaigomis siekiant prisidėti prie įgūdžių ugdymo; prisidėjimas prie Sąjungos masto mokslinių tyrimų projektų arba specialios paramos galimybių sudarymas startuoliams ir MVI. Poveikis kelioms valstybėms narėms, be kita ko, sanglaudos tikslų atžvilgiu, turėtų būti laikomas vienu iš rodiklių, rodančių aiškų teigiamą Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvos poveikį puslaidininkų vertės kūrimo grandinei Sąjungoje;

- (47) siekiant užtikrinti teisinį aiškumą ir nuoseklų šio reglamento taikymą, būtina paaiškinti sąlygas, kuriomis įmonė gali būti pripažinta Europos puslaidininkų technologijos iniciatyva. Integruotos gamybos įrenginių ir atvirųjų ES gamyklų sistemos įgyvendinimo pagal Reglamentą (ES) 2023/1781 patirtis parodė, kad įmonėms ir valstybėms narėms kilo neaiškumų dėl to, ar puslaidininkų technologijų įrenginio statusas priklauso nuo viešosios paramos gavimo. Todėl turėtų būti vienareikšmiškai paaiškinta, kad nors paraiška suteikti tokį statusą turėtų būti susijusi su pirmąja tokio pobūdžio iniciatyva, šio statuso suteikimas neturėtų priklausyti nuo paramos priemonių ar administracinės pagalbos gavimo. Tai reiškia, kad pirmosioms tokio pobūdžio iniciatyvoms gali būti suteiktas Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvos statusas, neatsižvelgiant į tai, ar joms skiriamas viešasis finansavimas, su sąlyga, kad jos atitinka aktualius šiame reglamente nustatytus reikalavimus
- (48) svarbu, kad Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvoms nebūtų ekstrateritoriškai taikomos trečiųjų valstybių nustatytos su viešąja paslauga susijusios pareigos, kurios galėtų pakenkti jų gebėjimui naudotis ar reeksportuoti galutinį produktą, gautą naudojantis jų infrastruktūra, programine įranga, paslaugomis, įrenginiais, turtu, ištekliais, intelektine nuosavybe ar praktinėmis žiniomis, reikalingais šiame reglamente numatytoms jų prievolėms, visų pirma susijusioms su tiekimo saugumu;
- (49) atsižvelgiant į sparčią puslaidininkų technologijų plėtrą ir siekiant sustiprinti būsimą Sąjungos pramonės konkurencingumą, Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvos turėtų Sąjungoje investuoti į nuolatinės inovacijas, kad būtų pasiekta konkreti puslaidininkų technologijų pažanga arba parengtos naujos kartos technologijos. Tokioms iniciatyvoms turėtų būti suteikta galimybė išbandyti naujus aspektus ir su jais eksperimentuoti, suteikiant joms lengvatinę prieigą prie bandomųjų linijų, įrengtų pagal Europos lustų iniciatyvą, sukurtą Reglamentu (ES) 2023/1781, ir pagal Europos lustų iniciatyvą 2.0 skubos tvarka. Tokia lengvatinė prieiga neturėtų nei panaikinti veiksmingos kitų suinteresuotų įmonių, visų pirma startuolių ir MVI, prieigos sąžiningomis sąlygomis prie bandomųjų linijų, nei užkirsti tokiai prieigai kelio; atsižvelgiant į kvalifikuotos ir reikiamus įgūdžius turinčios darbo jėgos svarbą siekiant šio reglamento tikslų, Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvos turėtų remti Sąjungos talentų bazę plėtodamos ir diegdamos švietimą ir įgūdžių ugdymą ir didindamos kvalifikuotos ir reikiamus įgūdžius turinčios darbo jėgos rezervą;
- (50) kad būtų galima taikyti vienodą ir skaidrią procedūrą integruotos gamybos įrenginio arba atvirosios Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvos statusui gauti, sprendimą suteikti šį statusą turėtų priimti Komisija, gavusi atskiros įmonės arba kelių įmonių konsorciumo paraišką. Įgyti statusą turėtų būti galima tiek įgyvendinant naują puslaidininkų gamybos iniciatyvą, tiek gerokai padidinant esamos puslaidininkų gamybos iniciatyvos mastą arba atliekant jos inovacinę transformaciją. Siekdamą atsižvelgti į tai, kaip svarbu koordinuotai ir bendradarbiaujant įgyvendinti planuojamą priemonę, Komisija, atlikdama vertinimą, turėtų atsižvelgti į vienos ar daugiau valstybių narių, kuriose pareiškėjas ketina įgyvendinti savo iniciatyvas, pasirengimą remti tokių iniciatyvų įgyvendinimą. Be to, vertindama verslo plano gyvybingumą Komisija galėtų atsižvelgti į bendrą pareiškėjo reputaciją, taip pat į tai, ar taikomos

tinkamos intelektualinės nuosavybės ir neskelbtinos komercinės informacijos apsaugos priemonės;

- (51) atsižvelgdama į teises, suteikiamas pripažinus iniciatyvą Europos puslaidininkų technologijų iniciatyva, Komisija turėtų stebėti, ar iniciatyvos, kurioms suteiktas tas statusas, ir toliau atitinka šiame reglamente nustatytus reikalavimus. Jei taip nebėra, Komisija turėtų turėti teisę iš naujo išnagrinėti statusą ir, prireikus, panaikinti statusą, taigi ir su juo susijusias teises. Bet koks sprendimas panaikinti tą statusą turėtų būti priimamas tik pasikonsultavus su Europos puslaidininkų taryba ir turėtų būti tinkamai pagrįstas. Atitinkamai, Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvą įgyvendinančiai įmonei turėtų būti suteikta galimybė prašyti peržiūrėti statuso galiojimo arba įgyvendinimo planų trukmę, jei nenumatytos išorinės aplinkybės, pavyzdžiui, dideli sutrikimai, turintys tiesioginį ekonominį poveikį pripažintai iniciatyvai, galėtų turėti įtakos jos gebėjimui tenkinti taikytinus kriterijus;
- (52) siekiant stiprinti Sąjungos technologinį suverenumą, atsparumą, nepakeičiamumą, konkurencingumą ir klestėjimą puslaidininkų sektoriuje, būtina nustatyti ir remti vidaus įmonių strateginės svarbos projektus visoje puslaidininkų vertės kūrimo grandinėje. Strateginiams puslaidininkų projektams turėtų būti teikiama parama iš Sąjungos programų, fondų ir finansinių priemonių, laikantis reglamente, kuriuo nustatomi tie fondai ir programos, nustatytų tikslų ir nedarant poveikio kitai (2028–2034 m.) daugiametei finansinei programai. Visų pirma tiems strateginiams projektams turėtų būti suteiktas konkurencingumo ženklas, jei jie atitinka Reglamente (ES) 2026/XXX [kuriuo įsteigiamas Europos konkurencingumo fondas] ([1]) nustatytas sąlygas, taip juos paženklinant kaip aukštos kokybės projektus, kuriais prisidedama prie Europos konkurencingumo fondo tikslo. Strateginiais projektais turėtų būti prisidedama prie bendro Sąjungos intereso tikslų ir stiprinami Sąjungos pajėgumai projektuoti, gaminti ir integruoti pažangias puslaidininkų technologijas ir įrodoma neabejotina Sąjungos pridėtinė vertė ir tarpvalstybinis aspektas, visų pirma bendradarbiaujant valstybėms narėms arba teikiant koordinuotą viešąją paramą. Jais turėtų būti prisidedama prie Sąjungos puslaidininkų ekosistemos atsparumo ir tvirtumo didinimo, be kita ko, šalinant kliūtis, stiprinant puslaidininkų tiekimo grandines ir skatinant inovacijas bei pramoninį diegimą. Dalyvauti strateginiuose projektuose skatinamos novatoriškos MVĮ ir MVKĮ;
- (53) tiek strateginiais projektais, tiek Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvomis turėtų būti galima sutelkti dėmesį ne tik į pažangiųjų puslaidininkų mazgus, bet ir į naujoviškus esamų ir brandžių technologijų mazgus, kai tai būtina siekiant išsaugoti ir stiprinti Sąjungos konkurencingumą, atsparumą ir tiekimo saugumą strategiškai svarbių puslaidininkų technologijų ir pramonės prietaikų srityse. Siekiant užtikrinti, kad strateginiais projektais būtų veiksmingai prisidedama prie ilgalaikio Sąjungos konkurencingumo, tokiais projektais turėtų būti remiamas ypatingos svarbos gebų, technologijų ar pajėgumų plėtojimas arba diegimas Sąjungoje. Tai visų pirma turėtų apimti veiklą, kuria mažinama strateginė priklausomybė ir stiprinama Sąjungos technologinė lyderystė pagrindiniuose puslaidininkų vertės kūrimo grandinės segmentuose, be kita ko, sudarant sąlygas ypatingos svarbos technologijoms ir pajėgumams Sąjungoje, juos plėtojant ar užtikrinant jų saugumą;
- (54) kai strateginiai projektai įgyvendinami keliuose vietose, juos turėtų vykdyti vienas konsorciumas ir jie turėtų veikti kaip integruotas subjektas, kad būtų užtikrintas veiklos nuoseklumas, veiksmingumas ir efektyvus koordinavimas;

- (55) atsižvelgiant į strateginį puslaidininkių sektoriaus pobūdį ir jo svarbą saugumui, turėtų būti nustatytos atitinkamos dalyvavimo strateginiuose projektuose sąlygos. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509⁵⁰ 136 straipsnį būtų galima apriboti dalyvavimą arba uždrausti dalyvauti tam tikriems subjektams, jei tai prieštarautų Sąjungos strateginiam turtui, interesams, savarankiškumui ar saugumui. Paprastai strateginiuose projektuose turėtų dalyvauti tik Sąjungoje įsisteigę teisės subjektai. Tačiau, nukrypstant nuo šios nuostatos ir tinkamai pagrįstais atvejais, dalyvavimo sąlyga gali būti išplėsta įtraukiant trečiosiose valstybėse įsisteigusius subjektus, jei toks dalyvavimas atitinka taikytinas sąlygas bei apsaugos priemonės ir juo nekenkiama Sąjungos strateginiam turtui, interesams, savarankiškumui ar saugumui;
- (56) siekiant užtikrinti lankstumą ir atsižvelgti į technologinę plėtrą bei kintančius rinkos poreikius, šiame reglamente turėtų būti nustatytas strateginių projektų orientacinių technologinių sričių sąrašas. Pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai iš dalies pakeisti tą sąrašą, kad tos sritys būtų atnaujintos atsižvelgiant į puslaidininkių sektoriui aktualius technologinius ir rinkos pokyčius. Siekdama užtikrinti nuoseklų ir veiksmingą strateginių projektų identifikavimą ir atranką, Komisija, atsižvelgdama į Europos puslaidininkių tarybos nuomonę, turėtų nustatyti prioritetines sritis ir sudaryti galimų projektų temų sąrašą. Veiksmai, kuriais remiami tokie projektai, turėtų būti įgyvendinami, kai tinkama, per Lustų bendrąją įmonę, laikantis jos valdymo reglamento ir darbo programų. Siekiant stiprinti Sąjungos suverenumą ir užtikrinti pažangiausių puslaidininkių tiekimo saugumą, tikslinga teikti pirmenybę atvirosios pažangių puslaidininkių gamybos pajėgumų gamyklos steigimui Sąjungoje, kuri, kai aktualu, turėtų veikti atviros prieigos įvairiems naudotojams pagrindu. Tą strateginį projektą galėtų papildyti kiti strateginiai projektai, susiję, pavyzdžiui, su atmintinėmis, projektavimu ir kitomis puslaidininkių technologijomis;
- (57) Lustų bendroji įmonė turėtų įgyvendinti veiksmus, kuriais remiami strateginiai projektai, pagal savo darbo programą, be kita ko, skelbdama kvietimus teikti pasiūlymus pagal taikytinas taisykles. Pasiūlymai turėtų būti vertinami pagal Lustų bendrosios įmonės valdymo sistemoje nustatytas procedūras ir kriterijus. Kad užtikrintų veiksmingumą ir išvengtų vertinimų dubliavimo, Komisija, suteikdama strateginio projekto statusą, turėtų remtis Lustų bendrosios įmonės atlikto vertinimo rezultatais. Projektai, kuriuos finansuoti atrinko Lustų bendroji įmonė ir kurie atitinka šiame reglamente nustatytus kriterijus, turėtų būti laikomi strateginiais projektais;
- (58) strateginio projekto statuso suteikimas projektui neturėtų daryti poveikio Lustų bendrosios įmonės priimtų finansavimo sprendimų rezultatams. Vis dėlto projektams, kurie nebuvo atrinkti Sąjungos finansavimui gauti, turėtų būti suteikta galimybė įgyti strateginio projekto statusą, gavus pareiškėjo sutikimą, kad jiems būtų galima pasinaudoti su tuo statusu susijusiomis teisėmis ir pareigomis pagal šį reglamentą. Teisės apima strateginių projektų įtraukimą į paklausos forumą, galimą viešosios ir administracinės paramos gavimą, viršesnio viešojo intereso statuso ir galbūt aukščiausios nacionalinės svarbos statuso, kuris svarbus leidimų išdavimo procedūroms, įgijimą, o pareigos, kurios taikomos ir Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvoms, apima, pavyzdžiui, dalyvavimą įmonių tarpusavio puslaidininkių tiekimo grandinės platformoje ir pareigą priimti pirmenybinius užsakymus. Strateginiams projektams turėtų būti taikomos tos pačios teisės ir pareigos

⁵⁰ 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

kaip ir Europos puslaidininkinių technologijų iniciatyvoms, kai jie atitinka taikytinus reikalavimus, kad būtų užtikrinta nuosekli reglamentavimo sistema ir kuo labiau padidintas jų indėlis siekiant Sąjungos tikslų puslaidininkinių sektoriuje. Kai aktualu, tokiu statuso suteikimu taip pat turėtų būti patvirtintas šių projektų, kaip pirmųjų tokio pobūdžio iniciatyvų, statusas ir nustatyta to statuso trukmė, atsižvelgiant į numatomą projekto gyvavimo trukmę;

- (59) siekiant užtikrinti, kad strateginiai projektai ir toliau atitiktų šiame reglamente nustatytus kriterijus, Komisijai turėtų būti suteikta galimybė panaikinti projekto statusą, jei tie kriterijai nebetenkinami arba jei strateginio projekto statusas projektui buvo suteiktas remiantis neteisinga informacija. Prieš priimdama tokį sprendimą Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkamoms įmonėms būtų suteikta galimybė būti išklaustyti, laikantis gero administravimo principo, ir ji turėtų atsižvelgti į Europos puslaidininkinių tarybos nuomonę. Panaikinus strateginio projekto statusą, tas projektas turėtų netekti visų teisių ir pareigų, susijusių su tuo statusu pagal šį reglamentą. Tačiau tokiems projektams ribotą laikotarpį turėtų būti toliau taikomi konkretūs įpareigojimai, susiję su tiekimo saugumu, kai tai numatyta šiame reglamente;
- (60) siekdamas garantuoti paprastą ir greitą leidimų išdavimą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad leidimų išdavimo procedūros Europos puslaidininkinių technologijų iniciatyvoms ir strateginiams projektams būtų organizuojamos taikant vieną procedūrą, grindžiamą viena paraiška. Be to, valstybės narės turėtų sukurti vieno langelio sistemą, veikiančią kaip vienas bendras informacinis punktas projekto klausimais, siekiant palengvinti paraiškų nagrinėjimą ir jį veiksmingai, skaidriai ir laiku koordinuoti;
- (61) būtina Europos puslaidininkinių technologijų iniciatyvas ir strateginius projektus sukurti kuo greičiau ir kartu kuo labiau sumažinti administracinę naštą. Dėl tos priežasties valstybės narės turėtų kuo greičiau nagrinėti paraiškas, susijusias su tokių įrenginių planavimu, statyba ir eksploatavimu. Siekiant dar labiau paspartinti Europos puslaidininkinių technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų diegimą, turėtų būti nustatyti aiškūs ir privalomi leidimų išdavimo procedūrų terminai. Visų pirma bendra tokių procedūrų trukmė neturėtų viršyti nustatyto 12 mėnesių laikotarpio nuo išsamios paraiškos pateikimo, nedarant poveikio valstybių narių nustatytiems trumpesniems terminams;
- (62) atsižvelgiant į galimą tarpvalstybinį Europos puslaidininkinių technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų pobūdį, valstybės narės turėtų dėti visas pastangas, kad veiksmingai bendradarbiautų ir koordinuotų veiksmus atitinkamų institucijų lygmeniu, be kita ko, tarp paskirtų bendrų informacinių punktų, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos nuosekliams ir savalaikiams sprendimų priėmimo procesams;
- (63) leidimų išdavimo procedūrų skaitmenizacija yra labai svarbi siekiant padidinti skaidrumą, veiksmingumą ir teisinį tikrumą. Todėl valstybės narės turėtų sukurti bendrus prieigos portalus nacionaliniu lygmeniu, kad pareiškėjai galėtų teikti ir tvarkyti savo paraiškas visiškai skaitmeninėje aplinkoje. Sąveikių skaitmeninių sprendinių, įskaitant Europos verslo dėkles, naudojimas turėtų palengvinti saugų keitimąsi duomenimis, pakartotinį esamos informacijos naudojimą ir sklandžią pareiškėjų ir kompetentingų institucijų sąveiką, kartu užtikrinant aukštą kibernetinio saugumo ir duomenų vientisumo lygį. Siekiant padidinti skaidrumą ir nuspėjamumą pareiškėjams, bendrame prieigos portale turėtų būti teikiama naujausia informacija apie paraiškų statusą, taikomas procedūras ir terminus, taip pat skelbiami pranešimai apie kompetentingų institucijų priimtus sprendimus;

- (64) be to, siekdamas padėti priimti investicinius sprendimus ir sumažinti informacijos asimetriją, valstybės narės turėtų centralizuotai ir lengvai prieinamu būdu internete skelbti atitinkamą informaciją apie leidimų išdavimo procedūras, finansavimo galimybes, verslo rėmimo paslaugas ir taikomus reguliavimo reikalavimus. Jos taip pat turėtų užtikrinti tinkamą naudojimąsi esamais tyrimais, leidimais ir įgaliojimais, susijusiais su Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų planavimu, kūrimu ir eksploatavimu, kai tai suderinama su Sąjungos ir nacionaline teise, kad būtų išvengta administracinių procedūrų dubliavimo ir sumažintas vėlavimas. Atsižvelgdamos į Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų strateginę svarbą ir jautrumą laiko atžvilgiu, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad su leidimų išdavimu susiję administraciniai ir teismo procesai būtų laikomi skubiais, kai tai numatyta nacionalinėje teisėje, ir tiek, kiek tai numatyta nacionalinėje teisėje, kartu visapusiškai gerbiant teises į gynybą ir paveiktų asmenų bei bendruomenių teises;
- (65) [...] Reglamentu (ES) [202X/XX]⁵¹ nustatoma bendra poveikio aplinkai vertinimų paspartinimo sistema, siekiant paskatinti Sąjungą diegti bazines technologijas, sumažinti priklausomybę ir sustiprinti konkurencingumą. Visų ekonomikos sektorių planų, programų ir projektų poveikio aplinkai vertinimų procedūros turėtų būti paspartintos ir supaprastintos, kartu išlaikant aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį. Kai kuriuose sektoriuose yra poreikis poveikio aplinkai vertinimus atlikti dar greičiau. Todėl, siekiant užtikrinti poveikio aplinkai vertinimų teisinės sistemos nuoseklumą, kartu atsižvelgiant į papildomus spartinimo poreikius tam tikruose strateginiuose sektoriuose, Reglamentu (ES) [202X/XX] nustatomas specialus priemonių rinkinys, kuris turėtų būti naudojamas taikant šį reglamentą. Atsižvelgiant į esminį puslaidininkų technologijų vaidmenį užtikrinant Sąjungos klimato srities tikslų įgyvendinimą diegiant naujas, tvaresnes technologijas, gamybos procesus, integruojant puslaidininkius į poveikio klimatui neutralizavimo technologijas ir jų indėlį į Sąjungos atsparumą ir ekonominę saugumą, Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvos ir strateginiai projektai, apibrėžti šiame reglamente, taip pat turėtų būti laikomi strateginiais projektais, apibrėžtais Reglamente (ES) [202X/XX], todėl jiems turėtų būti taikomas pagal tą reglamentą nustatytas specialus priemonių rinkinys;
- (66) puslaidininkų sektoriaus įmonės klesti specializuotuose vietiniuose rajonuose, į kuriuos galima pritraukti investicijų ir kuriuose galima skatinti inovacijas bei kurti atsparias pramonės ekosistemas. Regionai ir regioniniai pramonės klasteriai yra labai svarbūs plėtojant tokias ekosistemas ir palengvinant jų kūrimą. Turėtų būti sukurtas Europos puslaidininkų kompetencijos regiono ženklas, kurio tikslas – nustatyti, pripažinti ir skatinti Sąjungos regionus, kuriuose įdiegta ilgalaikė, koordinuota strategija, kaip priimti, pritraukti ir plėsti su puslaidininkiais susijusias investicijas ir puslaidininkų vertės kūrimo grandines. Tarptautiniai investuotojai turėtų turėti galimybę Europos puslaidininkų kompetencijos regione rasti idealią aplinką su puslaidininkiais susijusiam verslui plėtoti. Gavusi regioninių valdžios institucijų paraiškas, tokį ženklą turėtų suteikti Komisija, remdamasi Puslaidininkų regiono investicijų plano nuoseklumu ir patikimumu ir atitinkamų valdžios institucijų įsipareigojimo lygiu, o paraišką turėtų patvirtinti atitinkama valstybė narė, kad būtų užtikrintas politinis įvairių valdžios lygmenų koordinavimas;
- (67) paraiškas teikiantys regionai turėtų parengti Puslaidininkų regiono investicijų planą. Tame plane siūlomos priemonės visų pirma turėtų apimti pagrindines sąlygas,

⁵¹ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl poveikio aplinkai vertinimų paspartinimo (COM(2025) 984 *final*, 2025 12 10).

kuriomis stiprinama puslaidininkių gamyba, bendradarbiavimas mokslinių tyrimų ir plėtros srityje, įgūdžių ugdymas ar tvari infrastruktūra, ir jame turi būti parodomas pasirengimas priimti investicijas į puslaidininkius;

- (68) gavęs ženklą regionas turėtų galėti pasinaudoti galimybėmis, įskaitant tvirtesnę partnerystę su pramone ir mokslinių tyrimų institucijomis, ir tapti patrauklesnis tarptautiniams investuotojams, ieškantiems patikimų, didelį potencialą turinčių vietovių. Pripažinti regionai turėtų turėti galimybę prisijungti prie Europos puslaidininkių kompetencijos regionų tinklo, kad galėtų dalytis žiniomis, kurti aljansus ir didinti jų poveikį visoje Sąjungoje, o tarptautinis jų strategijų pripažinimas sustiprintų jų, kaip pagrindinių puslaidininkių inovacijų ir investicijų traukos centrų, reputaciją;
- (69) puslaidininkiai yra esminiai komponentai, integruoti į ypatingos svarbos subjektų naudojamą infrastruktūrą, įrangą ir sistemas, įskaitant tas, kurioms taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2555⁵². Tokių ypatingos svarbos subjektų veikimas, saugumas ir veiklos tęstinumas vis labiau priklauso nuo puslaidininkių komponentų ir jų tiekėjų prieinamumo, sąžiningumo ir patikimumo. Siekiant sumažinti Sąjungos patiriamą tiekimo grandinės sukrėtimų riziką ir priklausomybę nuo mažos grupės trečiųjų valstybių tiekėjų, būtina didinti puslaidininkių, naudojamų ypatingos svarbos infrastruktūros objektų ir paslaugų viešuosiuose pirkimuose, tiekimo skaidrumą ir atsparumą. Viešieji pirkimai, reglamentuojami Europos Parlamento ir Tarybos direktyvomis 2014/23/ES⁵³, 2014/24/ES⁵⁴ ir 2014/25/ES⁵⁵, sudaro didelę Sąjungos paklausos dalį ir jiems gali tekti strateginis vaidmuo skatinant patikimas ir atsparias puslaidininkių tiekimo grandines. Perkančiosios organizacijos ar perkantieji subjektai, įsigydami ypatingos svarbos infrastruktūrą, turėtų integruoti tiekimo saugumo aspektus į visą viešojo pirkimo procesą ir taip pat turėtų apsvarstyti, kaip į perkamą įrangą ar sistemas integruoti puslaidininkiai kuria pridėtinę vertę Sąjungos puslaidininkių tiekimo grandinės atsparumui jų projektavimo ir gamybos etapuose. Tokie aspektai nedaro poveikio Sąjungos kibernetinio saugumo teisės aktams;
- (70) skatinant perkančiąsias organizacijas ir perkančiuosius subjektus reikalauti, kad ekonominės veiklos vykdytojai pateiktų puslaidininkių tiekimo saugumo deklaraciją, būtų padidintas skaidrumas visose tiekimo grandinėse ir sudarytos sąlygos priimti informacija pagrįstus sprendimus viešųjų pirkimų procedūrose, neužkraunant neproporcingos administracinės naštos ir paliekant perkančiosioms organizacijoms ir perkantiems subjektams diskreciją nuspręsti, ar prašyti tokios deklaracijos vykdant visas viešųjų pirkimų procedūras. Tokioje deklaracijoje prireikus turėtų būti pateikti pagrindiniai elementai, pagal kuriuos būtų galima įvertinti tiekimo grandinės patikimumą, įskaitant dalyvaujančių įmonių identifikavimą, tiekėjų įvairovę, pridėtinę vertę Sąjungos puslaidininkių tiekimo grandinės atsparumui, atsparumo didinimo

⁵² 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2555 dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyva (ES) 2018/1972 ir panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148, (TIS 2 direktyva) (OL L 333, 2022 12 27, p. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

⁵³ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/23/ES dėl koncesijos sutarčių suteikimo (OL L 94, 2014 3 28, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj>).

⁵⁴ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>).

⁵⁵ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj>).

strategijas, pavyzdžiui, pasitelkiant dvejopą tiekimą iš vietos įmonių, ir pažeidžiamumo dėl galimų sutrikimų vertinimus, taip pat, kai taikytina, atitinkamus pagal šį reglamentą atliktus rizikos vertinimus. Siekiant užtikrinti, kad atsparumo, saugumo ir Europos tiekimo grandinės pridėtinės vertės aspektai būtų veiksmingai integruoti į viešųjų pirkimų sprendimus, perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai pirkimo dokumentuose gali nustatyti tiekimo saugumo reikalavimus, susijusius su puslaidininkių, įtrauktų į infrastruktūrą, įrangą ar sistemas, kurioms taikoma viešųjų pirkimų sutartis, tiekimu. Tuo tikslu jie gali apimti technines specifikacijas, atrankos kriterijus, sutarties skyrimo kriterijus arba sutarties vykdymo sąlygas.

Direktyvose 2014/24/ES, 2014/25/ES ir 2009/81/EB nustatytoje viešųjų pirkimų sistemoje yra nuostatų, kuriomis perkančiosioms organizacijoms leidžiama pašalinti iš konkurso ekonominės veiklos vykdytojus, kurie pripažinti kaltais dėl to, kad pateikė klaidingus duomenis, nepateikė svarbios informacijos arba pateikė melagingą ar klaidinančią informaciją dalyvaudami viešųjų pirkimų procedūroje. Tos nuostatos toliau taikomos viešųjų pirkimų procedūroms, kurias vykdo nacionalinės perkančiosios organizacijos, kurioms galioja šis reglamentas;

- (71) šiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į tai, kad laisvosios prekybos susitarimuose, muitų sąjungose, PPO sutartyje dėl viešųjų pirkimų⁵⁶ yra įsipareigojimų, susijusių su galimybe dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, turėtų būti laikoma, kad tokius tarptautinius susitarimus su Sąjunga, kuriais užtikrinama tokia galimybė, sudariusios trečiųjų valstybių įmonės patenka į vidaus įmonių apibrėžtį. Be to, šie tarptautiniai susitarimai, taip pat strateginės partnerystės puslaidininkių srityje atspindi abipusį Sąjungos ir jos partnerių įsipareigojimą užtikrinti tarptautines puslaidininkių tiekimo grandines, todėl šių Sąjungos partnerių įmonės laikomos lygiavertėmis vidaus įmonėms;
- (72) šio reglamento tikslais vertinant, ar įmonė yra vidaus įmonė arba lygiavertė įmonė, reikėtų atsižvelgti į tokios įmonės nuosavybės struktūrą ir kontrolę. Vertinant kontrolę, turėtų būti laikoma, kad įmonės yra kontroliuojamos trečiosios valstybės arba trečiosios valstybės teisės subjekto, kai ta trečioji valstybė arba teisės subjektas gali tiesiogiai ar netiesiogiai daryti lemiamą poveikį strateginiams sprendimams, be kita ko, ypač tada, kai turi teisę arba naudojami įgaliojimais paskirti arba pašalinti vertinamos įmonės administracinio, valdymo ar priežiūros organo narių daugumą; pasinaudojęs savo balsavimo teisėmis vienvaldiškai paskyrė daugumą vertinamos įmonės administracinių, valdymo ar priežiūros organų narių, kurie ėjo pareigas einamaisiais ir ankstesniais finansiniais metais; pagal susitarimą su kitais vertinamos įmonės akcininkais arba nariais vienas kontroliuoja daugumą akcininkų arba narių balsavimo teisių vertinamoje įmonėje; turi teisę daryti lemiamą poveikį vertinamai įmonei pagal susitarimą su ta vertinama įmone arba pagal steigimo sutarties ar įstatų nuostatą tais atvejais, kai tai vertinamai įmonei taikomas įstatymas leidžia sudaryti tokį susitarimą arba priimti tokią nuostatą; turi įgaliojimą naudotis teise *de facto* daryti lemiamą poveikį vertinamai įmonei nebūdamas tos teisės turėtojas; turi teisę disponuoti visu vertinamos įmonės turtu ar jo dalimi; bendrai valdo vertinamos įmonės veiklą skelbiant konsoliduotąsias finansines ataskaitas arba nepriklausomai ir solidariai dalijasi vertinamos įmonės finansiniais įsipareigojimais arba juos garantuoja;

⁵⁶ Protokolas, kuriuo iš dalies keičiama Sutartis dėl viešųjų pirkimų, (OL L 68, 2014 3 7, p. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2014/115/oj>) įsigaliojo 2014 m. balandžio 6 d., (OL L 89, 2014 3 25, p. 5).

- (73) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 654/2014⁵⁷ Sąjungai suteikiama galimybė sustabdyti nuolaidų ar kitų išsipareigojimų pagal tarptautinius prekybos susitarimus taikymą arba juos atšaukti, siekiant reaguoti į trečiųjų šalių daromus tarptautinių prekybos taisyklių pažeidimus, kurie daro poveikį Sąjungos komerciniams interesams. Bet koks Sąjungos naudojimas savo teisėmis pagal Reglamentą (ES) 2021/167 taip pat turėtų atsispindėti aiškinant vidaus įmonės apibrėžtį pagal šį reglamentą;
- (74) be sunkumų, susijusių su puslaidininkių tiekimo saugumu, vis daugiau dėmesio skiriama kibernetinio saugumo rizikai, susijusiai su ypatingos svarbos infrastruktūros objektų, įrangos ar sistemų pirkimu iš tam tikrų tiekėjų. Tokia kibernetinio saugumo rizika neturėtų patekti į šios deklaracijos, kurią ekonominės veiklos vykdytojai pateikia dalyvaudami viešųjų pirkimų procedūrose, susijusiose su puslaidininkių tiekimu ar naudojimu, taikymo sritį ir yra reglamentuojama pagal taikytiną Sąjungos kibernetinio saugumo teisinę sistemą. Nepaisant to, ekonominės veiklos vykdytojai turi užtikrinti, kad būtų laikomasi atitinkamų Sąjungos kibernetinio saugumo teisės aktų, ir veikti jais vadovaudamiesi;
- (75) atsižvelgdama į puslaidininkių tiekimo grandinių sudėtingumą ir kintantį pobūdį, Komisija, konsultuodamasi su Europos puslaidininkių taryba ir atitinkamais pramonės suinteresuotaisiais subjektais, prireikus turėtų pateikti rekomendacijas, kuriose būtų nurodyti konkretūs infrastruktūros objektai, įranga ar sistemos, kurių tiekimo grandinės atsparumas yra ypač svarbus, atsižvelgiant į galimą tiekimo grandinės riziką, ir į tokias rekomendacijas perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai turėtų atsižvelgti rengdami ir vykdydami viešųjų pirkimų procedūras, kad būtų remiamas nuoseklus įgyvendinimas visoje Sąjungoje;
- (76) siekiant išsaugoti lankstumą ir išvengti nepagrįstų viešųjų pirkimų procedūrų suvaržymų, perkančiosioms organizacijoms ir perkantiesiems subjektams turėtų būti leidžiama tinkamai pagrįstais atvejais netaikyti reikalavimų, įskaitant reikalavimą dėl dvejopo tiekimo, kuriame dalyvauja vidaus įmonės, be kita ko, tais atvejais, kai trūksta konkurencijos, nėra tinkamų konkurso dalyvių arba kai dėl jų taikymo atsirastų neproporcingų išlaidų ar techninių nesuderinamumų. Tokios nukrypti leidžiančios nuostatos turėtų būti aiškinamos siaurai ir taikomos skaidriai, užtikrinant, kad nebūtų pakenkta puslaidininkių tiekimo grandinės atsparumo didinimo ir ypatingos svarbos subjektų veikimo užtikrinimo tikslams;
- (77) siekdama užtikrinti veiksmingą ir nuoseklų priemonių, kuriomis siekiama didinti puslaidininkių tiekimo atsparumą ir saugumą viešųjų pirkimų srityje, taikymą, Komisija gali teikti gaires ir palengvinti atitinkamų subjektų veiklos koordinavimą. Tokiomis gairėmis turėtų būti skatinama naudotis rekomendacijomis, kuriomis nustatomi infrastruktūros objektai, įranga ar sistemos, kurių atveju ypač svarbus puslaidininkių tiekimas iš vidaus įmonių, taip pat remiamas tiekimo saugumo deklaracijų rengimas ir vertinimas, įskaitant elementus, susijusius su tiekimo grandinės aprašu, dalyvaujančių vidaus įmonių dalimi, atsparumo strategijomis, pavyzdžiui, dvejopu tiekimu, ir pažeidžiamumo bei rizikos vertinimais. Gairėmis taip pat turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos taikyti bendras tiekimo grandinės rizikos

⁵⁷ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 654/2014 dėl Europos Sąjungos teisių taikyti tarptautines prekybos taisykles ir užtikrinti šių taisyklių vykdymą, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 3286/94, nustatantis Bendrijos procedūras bendros prekybos politikos srityje siekiant užtikrinti Bendrijos teisių pagal tarptautines prekybos taisykles, visų pirma tas, kurios nustatytos Pasaulio prekybos organizacijoje, įgyvendinimą (OL L 189, 2014 6 27, p. 50–58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/654/oj>).

vertinimo metodikas, visų pirma sektoriuose, kuriems būdingas didesnis pažeidžiamumas, ir skatinama keistis geriausios praktikos pavyzdžiais ir atitinkama informacija, siekiant užtikrinti nuoseklų požiūrį visoje Sąjungoje ir remti veiksmingą vidaus rinkos veikimą;

- (78) siekiant padidinti skaidrumą ir užtikrinti puslaidininkų tiekimo saugumą ypatingos svarbos sektoriuose, būtina numatyti galimybę imtis tolesnių Sąjungos veiksmų tais atvejais, kai į nustatytą riziką nėra tinkamai reaguojama. Jei, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkų taryba, Komisija padaro išvadą, kad perkančiosioms organizacijoms ar perkantiesiems subjektams rekomenduojamų priemonių tokiai rizikai pašalinti nepakanka, jai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo sprendimus, kuriais nustatoma, kurios valdžios institucijos turi reikalauti, kad ekonominės veiklos vykdytojai pateiktų tiekimo saugumo deklaraciją, ir kokioms procedūroms bei produktams ji taikoma;
- (79) esama puslaidininkų tiekimo grandinės sutrikimų, kurie gali padaryti ekonominę žalą tam tikriems galutinės grandies sektoriams. Ypatingos svarbos sektoriams, susijusiems su viešuoju saugumu, pavyzdžiui, energetikos, gynybos ar viešojo administravimo sektoriams, ir tiems sektoriams, kuriuose puslaidininkiai sudaro didelę galutinio produkto vertės procentinę dalį, pavyzdžiui, automobilių, duomenų centrų ar pramonės automatizavimo sektoriams, puslaidininkų tiekimo grandinių sutrikimai daro ypač didelį poveikį. Todėl Komisija turėtų turėti galimybę juos įvardyti rizikingais sektoriais;
- (80) siekdama paaiškinti, kokią informaciją būtina įtraukti, Komisija, kai tinkama, turėtų paskelbti metodines gaires, kaip atlikti rizikos vertinimus, kuriais būtų sprendžiamas dvejojo tiekimo strategijos sukūrimo, tiekimo grandinės pradinės ir galutinės grandies aprašo, pažeidžiamumo analizės ir jautrumo tiekimo sutrikimams klausimas. Tuo tikslu Komisija gali paskelbti metodines rekomendacijas, kaip atlikti tų sektorių rizikos vertinimus;
- (81) siekiant užtikrinti Sąjungos puslaidininkų tiekimo grandinės aukšto lygio atsparumą, būtina numatyti galimybę imtis tolesnių Sąjungos veiksmų tais atvejais, kai į nustatytą riziką nėra tinkamai reaguojama. Jei, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkų taryba, Komisija padaro išvadą, kad tokiai rizikai pašalinti rekomenduojamų priemonių nepakanka, jai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo sprendimus, kuriais nustatomos tinkamos rizikos mažinimo priemonės. Tokios priemonės, kai tai pagrįsta ir proporcinga, gali apimti reikalavimus įvairinti tiekimo šaltinius, įskaitant dvejoją tiekimą, arba kaupti strategines atsargas. Tos priemonės turėtų būti tikslinės, proporcingos ir jomis turėtų būti atsižvelgiama į atitinkamų sektorių ir įmonių ypatumus, taip pat į poreikį palaikyti vidaus rinkos veikimą ir išvengti nereikalingos administracinės naštos. Rizikos puslaidininkų tiekimo grandinei vertinimas turėtų būti grindžiamas objektyviais ir patikimais įrodymais. Tuo tikslu Komisija turėtų atsižvelgti, *inter alia*, į viešai prieinamą informaciją, duomenis, surinktus teikiant prašymus pateikti informaciją, taip pat į pasikartojančių ar nuolatinių tiekimo grandinės sutrikimų požymius. Naudojant tokius įrodymus turėtų būti užtikrinta, kad visos priimtose priemonės būtų tinkamai pagrįstos, skaidrios ir proporcingos nustatytai rizikai šalinti, kartu apsaugant neskelbtinos verslo informacijos konfidencialumą;
- (82) siekiant užtikrinti tiekimo tęstinumą ir patikimumą, perkančiosioms organizacijoms ir perkantiesiems subjektams suteikiami įgaliojimai prašyti atlikti ekonominės veiklos vykdytojų, dalyvaujančių viešuosiuose pirkimuose ar kitose viešojo finansavimo

procedūrose, susijusiose su didelės rizikos sektoriais, puslaidininkių tiekimo grandinių rizikos vertinimus;

- (83) puslaidininkių sektoriaus strateginės analizės tikslas turėtų būti pateikti Sąjungos stiprybių ir silpnybių pasauliniuose puslaidininkių sektoriuose analizę, siekiant pagrįsti priemonės, kuriomis užtikrinamas tiekimo saugumas ir Sąjungos puslaidininkių ekosistemos atsparumas. Tuo tikslu atliekant strateginę analizę turėtų būti nustatyti tokie veiksniai kaip pagrindiniai produktai ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektai vidaus rinkoje, kurie priklauso nuo puslaidininkių pasiūlos, pagrindiniai naudotojų pramonės sektoriai ir jų esami bei numatomi poreikiai, pagrindiniai Sąjungos puslaidininkių tiekimo grandinės segmentai, technologinės charakteristikos, priklausomybė nuo trečiųjų valstybių technologijų ir tiekėjų, taip pat Sąjungos puslaidininkių sektoriaus kliūtys, esami ir numatomi, remiantis pagal įgūdžių sąjungą įsteigto Europos duomenų apie įgūdžius centro atliktu darbu, įgūdžių ir apsirūpinimo kvalifikuota darbo jėga poreikiai ir, kai tinkama, galimas neatidėliotinų priemonių rinkinyje numatytų priemonių poveikis. Strateginė analizė turėtų būti grindžiama viešai prieinamais ir komerciniais tikslais prieinamais duomenimis;
- (84) siekdama pasiruošti būsimiems įvairių puslaidininkių vertės kūrimo grandinės etapų Sąjungoje ir prekybos Sąjungoje sutrikimams, Komisija, padedama Europos puslaidininkių tarybos, turėtų, remdamasi strateginės analizės rezultatais, nustatyti ankstyvojo perspėjimo rodiklius ir parengti jų sąrašą. Tokie rodikliai galėtų apimti netipiską užsakymo įvykdymo laikotarpio padidėjimą, puslaidininkiams gaminti reikalingų žaliavų, tarpinių produktų ir žmogiškojo kapitalo arba tinkamos gamybos įrangos prieinamumą, prognozuojamą puslaidininkių paklausą Sąjungos ir pasaulio rinkose, kainų šuolius, viršijančius įprastus kainų svyravimus, avarijų, išpuolių, gaivalinių nelaimių ar kitų rimtų įvykių poveikį, prekybos politikos, tarifų, eksporto apribojimų, prekybos kliūčių ir kitų su prekyba susijusių priemonių poveikį ir verslo uždarymo, veiklos perkėlimo į kitas šalis ar pagrindinių rinkos dalyvių įsigijimo poveikį. Komisijos vykdoma stebėsenos veikla turėtų būti sutelkta į tuos ankstyvojo perspėjimo rodiklius;
- (85) dėl sudėtingų, greitai besivystančių ir tarpusavyje susijusių puslaidininkių vertės kūrimo grandinių su įvairiais subjektais būtinas suderintas požiūris į stebėseną, kad būtų padidintas gebėjimas sumažinti riziką, galinčią neigiamai paveikti puslaidininkių tiekimą, ir būtų pagerintas supratimas apie puslaidininkių vertės kūrimo grandinės dinamiką. Komisija, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba, turėtų stebėti puslaidininkių vertės kūrimo grandinę, daugiausia dėmesio skirdama ankstyvojo perspėjimo rodikliams ir nustatydamą geriausią rizikos mažinimo ir didesnio skaidrumo užtikrinimo puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje praktiką, tokiu būdu, kad įmonėms, visų pirma MVĮ ir MVKĮ, nebūtų užkrauta pernelyg didelė administracinė našta. Aktualios išvados, įskaitant atitinkamų suinteresuotųjų subjektų ir pramonės asociacijų pateiktą informaciją, turėtų būti pateikiamos Europos puslaidininkių tarybai, kad būtų reguliariai keičiamasi informacija su taryba ir tą informaciją būtų galima įtraukti į puslaidininkių vertės kūrimo grandinių stebėsenos apžvalgą;
- (86) B2B puslaidininkių tiekimo grandinės platforma (toliau – Platforma) turėtų būti skaitmeninis puslaidininkių tiekimo grandinės dvynys, kurio tikslas – didinti tiekimo grandinės skaidrumą ir geriau informuoti įmones, kad būtų padidintas jų atsparumas. Tai turėtų būti pramonės iniciatyva vykdoma veikla, kuri būtų naudinga dalyvaujančioms įmonėms, nes padidintų jų atsparumą puslaidininkių tiekimo grandinės sutrikimams ir sumažintų jų rinkos tyrimo išlaidas. Paskata įmonėms

prisijungti prie Platformos ir teikti aukštos kokybės pradinis duomenis turėtų būti pridėtinė vertė, kurią jos gaus naudodamosi Platformos išvediniais. Tokie išvediniai gali apimti nepriklausomos trečiosios šalies gaires, grindžiamas rinkos analize, apibendrintas įžvalgas apie puslaidininkių tiekimo grandinės riziką, puslaidininkių tiekimo grandinės testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus, išankstinius įspėjimus ir gaires dėl aktyvių priemonių, kurių vienintelis tikslas – kuo labiau mažinti puslaidininkių tiekimo grandinės riziką. Dalyvavimas Platformoje turėtų paskatinti įmones imtis aktyvių veiksmų savo tiekimo grandinės atsparumui didinti be viešojo sektoriaus įsikišimo. Komisijos atžvilgiu iniciatyvus ir atsparus privatusis sektorius užtikrintų mažesnę krizės padėties aktyvavimo ir neatidėliotinių priemonių rinkinio panaudojimo riziką;

- (87) Komisija, paskelbdama kvietimą teikti pasiūlymus, turėtų skirti pradinį finansavimą platformai, remti jos įsteigimą ir padengti diegimo išlaidas. Kvietime turėtų būti nustatyti tik būtiniausi reikalavimai, neįvardijant konkrečių techninių sprendinių ar tikslų duomenų rinkimo reikalavimų. Kvietimo teikti pasiūlymus naudos gavėjas ir dalyvaujančios įmonės turėtų įgyvendinti verslo scenarijumi pagrįstą finansavimo modelį, pagal kurį Platformai turėtų būti sudarytos sąlygos vidutinės trukmės laikotarpiu tapti savarankiška. Tokio tipo platformų pranašumą ir naudingumą galima įvertinti pagal panašių iniciatyvų, kurios jau įgyvendinamos regioniniu, tarptautiniu lygmeniu ar kituose sektoriuose, sėkmę;
- (88) Platforma turėtų būti sukurta taip, kad būtų užtikrintas kuo didesnis neskelbtinos komercinės informacijos konfidencialumas ir [Platformos] atitiktis Sąjungos konkurencijos teisei. Visų pirma Platformoje turėtų būti nustatytos tinkamos apsaugos priemonės, kuriomis būtų užtikrinta, kad dalyvaujančių įmonių keitimasis informacija griežtai apsiribotų tuo, kas objektyviai būtina ir proporcinga šiame reglamente nustatytiems tikslams pasiekti, ir būtų išvengta antikonkurencinės praktikos, kai konkurentai keičiasi neskelbtina komercine informacija. Tuo tikslu dalyvaujančios įmonės turėtų turėti prieigą tik prie savo duomenų ir nuasmenintų suvestinių ataskaitų;
- (89) dalyvaujančių įmonių susitikimai, diskusijos ar keitimasis informacija Platformoje turėtų apsiriboti tuo, kas būtina jos tikslams pasiekti, ir turėtų būti tinkamai dokumentuojami. Dalyviams neturėtų būti leidžiama keistis neskelbtina komercine informacija, įskaitant informaciją, susijusią su atskirų įmonių dabartinėmis ar būsimomis kainomis, sąnaudomis, maržomis, pardavimo apimtimi, gamybos lygiais, pajėgumais ar rinkos dalimis⁵⁸. Platforma turėtų veikti taip, kad būtų išsaugotas dalyvaujančių įmonių nepriklausomumas priimant komercinius sprendimus. Dalyvaujančios įmonės turėtų likti atsakingos už Sąjungos ir nacionalinių konkurencijos taisyklių, įskaitant SESV 101 straipsnį, laikymosi užtikrinimą;
- (90) platformoje turėtų būti primygtinai skatinamas pagrindinių puslaidininkių galutinių naudotojų sektorių dalyvavimas, atsižvelgiant į didelę pridėtinę vertę, kurią toks dalyvavimas jiems suteiks. Dalyvaujančioms galutinių naudotojų sektoriaus įmonėms galėtų būti naudinga daugiau sužinoti apie savo puslaidininkių tiekimo grandinės riziką, todėl jos turėtų būti įgalintos aktyviai imtis puslaidininkių tiekimo grandinės valdymo priemonių. Į pagrindinių puslaidininkių galutinių naudotojų sektorių sąrašą turėtų būti įtraukti dabartiniai sektoriai, kurie perka puslaidininkius, kad galėtų tiesiogiai arba netiesiogiai gaminti savo gaminius naudodami savo komponentus. Į

⁵⁸ Daugiau informacijos žr. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio taikymo horizontaliesiems bendradarbiavimo susitarimams gairių (Horizontaliųjų susitarimų gairės) 6 skyrių.

sąrašą turėtų būti įtraukti elektroninių įtaisų gamybos paslaugų teikėjai ir platintojai, nes jiems tenka svarbus vaidmuo Sąjungos puslaidininkų ekosistemoje;

- (91) žvelgiant iš viešojo sektoriaus perspektyvos ir siekiant užtikrinti greitą informacijos srautą tiekimo grandinės sutrikimų atveju, valstybių narių nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų nuolat atnaujinti jų nacionalinėje teritorijoje įsisteigusių atitinkamų puslaidininkų tiekimo grandinėje veikiančių įmonių kontaktinį sąrašą. Pagal tą sąrašą turėtų būti galima identifikuoti tinkamus prašymų savanoriškai pateikti informaciją respondentus. Neturėtų būti reikalaujama, kad tas sąrašas būtų baigtinis ir jis turėtų būti tvarkomas visapusiškai laikantis taikomų konfidencialumo taisyklių;
- (92) kai kurios puslaidininkų paslaugas teikiančios įmonės arba prekes tiekiančios įmonės laikomos būtinomis veiksmingai puslaidininkų tiekimo grandinei Sąjungos puslaidininkų ekosistemoje dėl Sąjungos įmonių, kurios priklauso nuo jų gaminių, skaičiaus, Sąjungos ar pasaulinės rinkos dalies, jų svarbos užtikrinant pakankamą tiekimo lygį arba galimo jų gaminių tiekimo ar paslaugų teikimo sutrikimo poveikio. Valstybės narės, bendradarbiaudamos su Komisija, turėtų nustatyti tuos pagrindinius rinkos dalyvius savo teritorijose ir nuolat atnaujinti jų sąrašą. Vykdydamos stebėseną valstybės narės turėtų konkrečiai apsvarstyti pagrindinių rinkos dalyvių vykdomos veiklos sąžiningumą. Atitinkama valstybė narė į tokius klausimus galėtų atkreipti Europos puslaidininkų tarybos dėmesį;
- (93) kad būtų galima numatyti potencialius stygius, nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų įspėti Komisiją, jei sužino apie didelių puslaidininkų tiekimo sutrikimų riziką arba turi konkrečios ir patikimos informacijos apie kokį nors kitą aktualų rizikos veiksnių ar bei įvyksiantį įvykį. Siekdama užtikrinti suderintą požiūrį, Komisija, sužinojusi apie didelių puslaidininkų tiekimo sutrikimų riziką arba gavusi konkrečios ir patikimos informacijos apie kokį nors kitą aktualų rizikos veiksnių ar bei įvyksiantį įvykį (gavusi įspėjimą arba gavusi informacijos iš tarptautinių partnerių), turėtų sušaukti neeilinį Europos puslaidininkų tarybos posėdį, kuriame būtų aptartas sutrikimų rimtumas ir galimas krizės padėties aktyvavimo procedūros inicijavimas, ir tai, ar gali būti tikslinga, būtina ir proporcinga, kad valstybės narės, kaip prevencinę priemonę, vykdytų koordinuotus bendrus viešuosius pirkimus, taip pat ar gali būti tikslinga, būtina ir proporcinga pradėti dialogą su suinteresuotaisiais subjektais, kad būtų nustatytos, parengtos ir galbūt koordinuojamos tokios prevencinės priemonės. Vėsdamos tą dialogą, Europos puslaidininkų taryba ir Komisija turėtų atsižvelgti į suinteresuotųjų subjektų puslaidininkų vertės kūrimo grandinėje nuomones. Europos puslaidininkų taryba turėtų konsultuoti Komisiją, ar teikti prevencinį prašymą Platformai pateikti informaciją. Komisija turėtų konsultotis ir bendradarbiauti su atitinkamomis trečiosiomis valstybėmis, kad kartu pašalintų puslaidininkų tiekimo grandinės sutrikimus, laikydamasi tarptautinių įsipareigojimų;
- (94) gavusi Europos puslaidininkų tarybos rekomendaciją, Komisija turėtų turėti galimybę teikti įmonėms ir Platformai prašymus pateikti informaciją. Kaip parodė patirtis, susijusi su keliais tiekimo grandinės sutrikimais praeityje, ir su sunkumais gauti informaciją, būtiną tiems sutrikimams pašalinti, prevenciniais prašymais pateikti informaciją perspėjimo apie pavojų etapu siekiama tinkamai reaguoti į tiekimo grandinės sutrikimus prieš aktyvuojant krizės padėtį ir suteikti informacijos, kad būtų galima tiksliai įvertinti galimą puslaidininkų krizę;
- (95) turėtų būti laikoma, kad Platformoje aktyviai dalyvaujančios įmonės įvykdė savo pareigą dalytis informacija su Komisija tiekimo grandinės sutrikimų atvejais, todėl jos

turėtų būti atleistos nuo pareigos tiesiogiai gauti prašymą pateikti informaciją prieš prasidedant tiekimo krizei. Aktyviai dalyvaudamos Platformoje tos įmonės rodo tvirtą įsipareigojimą aktyviai mažinti savo tiekimo grandinės riziką. Todėl Platformoje aktyviai dalyvaujančios įmonės turėtų būti apsaugotos nuo galimos papildomos administracinės naštos, susijusios su poreikiu atsakyti į Komisijos prašymus pateikti informaciją. Komisija turėtų nepagrįstai nedelsdama pranešti Europos puslaidininkių tarybai pagrindines atsakymų į prašymus pateikti informaciją prieš prasidedant tiekimo krizei išvadas. Siekiant apsaugoti Platformoje dalyvaujančias įmones nuo nederamos užsienio įtakos ir apsaugoti komercines paslaptis, Platformai turėtų būti draudžiama atsakyti į bet kokius informacijos prašymus, išskyrus tuos, kuriuos pateikia Komisija, nedarant poveikio jos pareigoms pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę;

- (96) puslaidininkių krizės padėtis turėtų būti skelbiama turint konkrečių, rimtų ir patikimų tokios krizės įrodymų. Puslaidininkių krizė įvyksta, jei esama didelių puslaidininkių tiekimo sutrikimų arba kyla rimtų prekybos puslaidininkiais Sąjungoje kliūčių, dėl kurių labai trūksta puslaidininkių, tarpinių produktų arba žaliavų ar perdirbtų medžiagų, ir toks didelis trūkumas trukdo tiekti, remontuoti ir prižiūrėti ypatingos svarbos sektoriuose naudojamus pagrindinius produktus, pavyzdžiui, medicinos ir diagnostikos įrangą, tokiu mastu, kad dėl tokios krizės būtų padarytas didelis žalingas poveikis ypatingos svarbos sektorių veikimui dėl jų poveikio Sąjungos visuomenei, ekonomikai ir saugumui;
- (97) siekiant užtikrinti lankstų ir veiksmingą atsaką į tokią puslaidininkių krizę, kai Komisija sužino apie galimą puslaidininkių krizę, ji turėtų įvertinti, ar tenkinamos sąlygos krizės padėčiai aktyvuoti. Jei atlikus šį vertinimą gaunama konkrečių, rimtų ir patikimų puslaidininkių krizės įrodymų, Komisija turėtų galėti, atsižvelgdama į Europos puslaidininkių tarybos nuomonę, pateikti Tarybai pasiūlymą aktyvuoti krizės padėtį iš anksto nustatytam ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui. Komisija, atsižvelgdama į Europos puslaidininkių tarybos nuomonę, turėtų įvertinti poreikį pratęsti krizės padėties trukmę arba krizės padėtį nutraukti anksčiau ir tokią procedūrą inicijuoti, jei tokia būtinybė būtų nustatyta;
- (98) tiekimo saugumo mechanizmų, nustatytų pagal Reglamento (ES) 2025/2643 VII skyrių ir šį reglamentą, sinergija turėtų suteikti Sąjungos gynybos sektoriui reikiamo lankstumo ir veiksmų mastą, kad jis galėtų reaguoti ir užtikrinti tiekimo saugumą. Visų pirma, galimybė Komisijai pagal šį reglamentą ir Reglamento (ES) 2025/2643 VII skyrių teikti pirmenybę gynybos produktų gamybai pagal abiejų reglamentų nuostatas dėl pirmenybinių užsakymų turėtų kuo labiau sumažinti tiekimo grandinės sutrikimus gynybos sektoriuje krizės metu;
- (99) dėl opaus krizės padėties aktyvavimo ir galimų priemonių, kurių gali būti imtasi į tai reaguojant, pobūdžio, įskaitant didelį poveikį, kurį tokios priemonės galėtų padaryti privačioms įmonėms Sąjungoje, Tarybai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktą dėl krizės padėties aktyvavimo, jos trukmės pratęsimo ir nutraukimo puslaidininkių krizės atveju;
- (100) krizės laikotarpiu būtinas glaudus Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimas ir visų nacionalinių priemonių, kurių imamasi dėl puslaidininkių tiekimo grandinės, koordinavimas, siekiant pašalinti sutrikimus užtikrinant būtiną nuoseklumą, atsparumą ir veiksmingumą. Tuo tikslu Europos puslaidininkių taryba prireikus turėtų šaukti neeilinius posėdžius. Visos priemonės, kurių imamasi, turėtų būti taikomos tik krizės padėties laikotarpiu;

- (101) kad Sąjunga galėtų greitai, veiksmingai ir koordinuotai reaguoti į puslaidininkių krizę, būtina Komisijai ir valstybėms narėms per Europos puslaidininkių tarybą laiku pateikti naujausią informaciją apie susiklosčiusią veiklos padėtį, taip pat užtikrinti, kad būtų galima imtis veiksmingų priemonių, kad būtų užtikrintas puslaidininkių tiekimas paveiktiems ypatingos svarbos sektoriams. Aktyvavus krizės padėtį, turėtų būti nustatytos ir įgyvendintos tinkamos, veiksmingos ir proporcingos priemonės, nedarant poveikio galimam tolesniam tarptautiniam bendradarbiavimui su atitinkamais partneriais siekiant sušvelninti kintančią krizinę situaciją. Kai tikslinga, Komisija turėtų prašyti informacijos iš puslaidininkių tiekimo grandinės įmonių. Be to, Komisija turėtų galėti, kai būtina ir proporcinga, reikalauti, kad Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvos priimtų kilus krizei svarbių produktų gamybos užsakymą ir teiktų jam pirmenybę, taip pat veikti kaip centrinė perkančioji organizacija, kai ją įgalioja valstybės narės. Komisija tas priemones turėtų taikyti tik tam tikruose ypatingos svarbos sektoriuose. Europos puslaidininkių taryba taip pat gali vertinti tinkamas ir veiksmingas priemones ir dėl jų konsultuoti. Be to, Europos puslaidininkių taryba gali konsultuoti dėl būtinybės nustatyti apsaugos priemones pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2015/479⁵⁹. Visų neatidėliotinų priemonių naudojimas turėtų būti proporcingas ir apsiriboti tuo, kas būtina puslaidininkių krizei įveikti, jei tai atitinka Sąjungos interesus. Komisija turėtų reguliariai informuoti Europos Parlamentą ir Tarybą apie priemones, kurių imtasi, ir apie pagrindines priežastis. Komisija, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba, gali pateikti tolesnes gaires dėl neatidėliotinų priemonių įgyvendinimo ir naudojimo;
- (102) kai kurie sektoriai yra itin svarbūs tinkamam vidaus rinkos veikimui. Šio reglamento tikslais tie ypatingos svarbos sektoriai turėtų būti išvardyti šio reglamento priede. Į tą sąrašą turėtų būti įtraukti tik Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/2557⁶⁰ priede išvardyti sektoriai ir subsektoriai, taip pat gynybos ir saugumo sektoriai, atsižvelgiant į jų svarbą užtikrinant gyvybiškai svarbias visuomenės funkcijas. Tam tikros priemonės turėtų būti taikomos tik siekiant užtikrinti tiekimą ypatingos svarbos sektoriams. Komisija gali taikyti neatidėliotinas priemones tik tam tikriems iš tų sektorių arba tam tikroms jų dalims, kai puslaidininkių krizė sutrikdė arba gali sutrikdyti jų veikimą;
- (103) prašymų, kad Sąjungoje įsisteigusios puslaidininkių tiekimo grandinės įmonės pateiktų informaciją krizės padėties metu, tikslas – sudaryti sąlygas tiksliai įvertinti puslaidininkių krizę arba nustatyti ir parengti galimas poveikio švelninimo arba neatidėliotinas priemones Sąjungos arba nacionaliniu lygmeniu. Tokia informacija gali apimti gamybos gebą, gamybos pajėgumus ir pagrindinius esamus sutrikimus bei kliūtis. Tie aspektai galėtų apimti tipines ir faktines turimas kilus krizei svarbių produktų atsargas Sąjungoje esančiuose gamybos įrenginiuose, taip pat trečiosiose valstybėse esančiuose įrenginiuose, kuriuos įmonė eksploatuoja ar su kuriais ji sudaro sutartis arba iš kurių perka tiekiamas prekes; tipinį ir dabartinį faktinį vidutinį labiausiai paplitusių gaminamų produktų užsakymo įvykdymo laikotarpį; numatomą kiekvieno Sąjungos gamybos įrenginio gamybos apimtį per ateinančius tris mėnesius arba priežastis, trukdančias išnaudoti gamybos pajėgumus. Tokia informacija turėtų apimti tik tai, kas būtina puslaidininkių krizės pobūdžiui arba galimoms poveikio

⁵⁹ 2015 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/479 dėl bendrų eksporto taisyklių (kodifikuota redakcija) (OL L 83, 2015 3 27, p. 34, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/479/oj>).

⁶⁰ 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2557 dėl ypatingos svarbos subjektų atsparumo, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2008/114/EB, (OL L 333, 2022 12 27, p. 164, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj>).

švelninimo ar neatidėliotinoms priemonėms Sąjungos arba nacionaliniu lygmeniu įvertinti. Prašymai pateikti informaciją neturėtų reikšti, kad turėtų būti teikiama informacija, kurios atskleidimas prieštarauja valstybių narių nacionalinio saugumo interesams. Konkreti informacija, kurios reikia prašyti, gali būti parengta remiantis ankstesniais prašymais pateikti informaciją prieš prasidedant tiekimo krizei, arba nuomonėmis, gautomis iš reprezentatyvaus skaičiaus atitinkamų įmonių, kurios būtų teikiamos kaip savanoriškos konsultacijos, bendradarbiaujant su Europos puslaidininkių taryba. Visi prašymai turėtų būti proporcingi, juose turėtų būti atsižvelgiama į teisėtus įmonės tikslus ir sąnaudas bei pastangas, kurių reikia norint pateikti duomenis, taip pat turėtų būti nustatyti tinkami prašomos informacijos pateikimo terminai. Turėtų būti reikalaujama, kad įmonės patenkintų prašymą ir kad joms galėtų būti taikomos sankcijos, jei jos neįvykdo prašymo arba pateikia neteisingą informaciją. Bet kokia gauta informacija turėtų būti naudojama tik šio reglamento tikslais ir jai turėtų būti taikomos konfidencialumo taisyklės. Siekiant užtikrinti visapusišką valstybių narių, kuriose yra įmonės gamykla, įsitraukimą, Komisija turėtų nedelsdama perduoti informacijos prašymo kopiją nacionalinei kompetentingai institucijai ir, kai nacionalinė kompetentinga institucija to prašo, pasidalyti su kompetentinga nacionaline institucija gauta informacija saugiomis priemonėmis. Jeigu įmonė gavo prašymą pateikti su jos puslaidininkių veikla susijusią informaciją iš trečiosios valstybės, ji turėtų apie tai informuoti Komisiją, kad Komisija galėtų įvertinti, ar Komisijos informacijos prašymas yra pagrįstas;

- (104) kaip kraštutinę priemonę, siekdama užtikrinti, kad ypatingos svarbos sektoriai galėtų toliau veikti krizės laikotarpiu, ir tik tada, kai tai būtina ir proporcinga tam tikslui pasiekti, Komisija galėtų pareikalauti, kad Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvas įgyvendinantys subjektai priimtų kilus krizei svarbių produktų užsakymus ir teiktų jiems pirmenybę. Galimi pirmenybinių užsakymų naudos gavėjai turėtų būti ypatingos svarbos sektorių subjektai arba ypatingos svarbos sektoriams produktus tiekiančios įmonės, kurių veikla dėl trūkumo yra sutrikdyta arba yra pavojus, kad ji gali būti sutrikdyta. Siekiant užtikrinti, kad pirmenybiniai užsakymai būtų naudojami tik tada, kai tai būtina, jie turėtų būti teikiami tik tiems naudos gavėjams, kurie, įgyvendinę rizikos mažinimo priemones, negalėjo išvengti trūkumo, pavyzdžiui, vykdydami viešųjų pirkimų praktiką, ir negalėjo sušvelninti trūkumo poveikio kitomis priemonėmis, pavyzdžiui, naudodami turimas atsargas. Pareiga priimti krizės atveju svarbių produktų užsakymus ir teikti jiems pirmenybę gali būti taikoma ir tiems strateginių projektų ir puslaidininkių gamybos įrenginiams, kurie, gaudami viešąją paramą, sutiko su tokia galimybe, jei tokia viešąja parama siekiama puoselėti gebėjimą didinti gamybos pajėgumus. Sprendimas dėl pirmenybinio užsakymo turėtų būti priimamas atsižvelgiant į visas taikytinas Sąjungos teises pareigas, atsižvelgiant į konkretaus atvejo aplinkybes. Pareigai įvykdyti pirmenybinį užsakymą turėtų būti taikoma pirmenybė bet kokios vykdymo pareigos pagal privatinę ar viešąją teisę atžvilgiu, kartu atsižvelgiant į teisėtus įmonių tikslus ir sąnaudas bei pastangas, kurių reikia norint kaip nors pakeisti gamybos seką. Teikiant kiekvieną pirmenybinį užsakymą turėtų būti nustatoma sąžininga ir pagrįsta kaina. Tokia kaina gali būti apskaičiuojama remiantis vidutinėmis pastarųjų metų rinkos kainomis, o bet koks padidėjimas turėtų būti pagrįstas, pavyzdžiui, atsižvelgiant į infliaciją ar padidėjusias energijos kainas. Jei įmonės nesilaiko pareigos vykdyti pirmenybinius užsakymus, joms gali būti taikomos sankcijos;
- (105) pirmenybinį užsakymą vykdančių įrenginių atveju, Komisijai, padedamai Europos puslaidininkių tarybos, ir valstybėms narėms gali būti naudinga keistis geriausiais su

tų užsakymų vykdymu susijusiais praktikos, įskaitant geriausią administracinę praktiką, pavyzdžiais;

- (106) turėtų būti reikalaujama, kad atitinkama įmonė priimtų pirmenybinį užsakymą ir teiktų jam pirmenybę. Siekiant užtikrinti, kad pirmenybiniai užsakymai būtų suderinti su įrenginio pajėgumais ir gamybos portfeliu, Komisija turėtų suteikti atitinkamam įrenginiui galimybę būti išklaustyta dėl pirmenybinio užsakymo įgyvendinamumo ir išsamios informacijos apie jį. Komisija pirmenybinio užsakymo neturėtų pateikti, jei dėl nepakankamos gamybos gebos ar gamybos pajėgumų arba dėl techninių priežasčių, arba dėl to, kad įrenginys netiekia atitinkamo produkto ar neteikia atitinkamos paslaugos, arba dėl to, kad įmonei tai užkrautų nepagrįstai didelę ekonominę naštą ir sukeltų ypatingų sunkumų, įskaitant didelę riziką veiklos tęstinumui, įrenginys negali įvykdyti užsakymo, net jei jam teikiama pirmenybė;
- (107) siekiant užtikrinti skaidrią ir aiškią pirmenybinių užsakymų įgyvendinimo sistemą, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatomos praktinės ir veiklos priemonės pirmenybiniams užsakymams įgyvendinti. Tame įgyvendinimo akte turėtų būti numatytos apsaugos priemonės, kuriomis būtų užtikrinta, kad pirmenybiniai užsakymai būtų įgyvendinami laikantis būtinumo ir proporcingumo principų, pavyzdžiui, mechanizmas, kuriuo būtų atsižvelgiama į esamus užsakymus, ir mechanizmas, kuriuo būtų užtikrinama, kad pirmenybinių užsakymų kiekis neviršytų to, kas būtina;
- (108) išimtinėmis aplinkybėmis, kai įmonė, veikianti Sąjungos puslaidininkinių tiekimo grandinėje, gauna trečiosios valstybės prašymą dėl pirmenybinio užsakymo, ji turėtų informuoti Komisiją apie tokį prašymą, kad būtų galima įvertinti, ar daromas didelis poveikis tiekimo ypatingos svarbos sektoriams saugumui ir ar konkretaus atvejo aplinkybėmis tenkinami kiti būtinumo, proporcingumo ir teisėtumo reikalavimai, Komisija taip pat turėtų nustatyti pareigą vykdyti pirmenybinį užsakymą;
- (109) atsižvelgiant į tai, kad svarbu užtikrinti tiekimo saugumą ypatingos svarbos sektoriams, kurie atlieka gyvybiškai svarbias visuomenei funkcijas, prievolės vykdyti prioritetinį užsakymą vykdymas neturėtų reikšti atsakomybės trečiosioms šalims už žalą dėl bet kokio sutartinių įsipareigojimų pažeidimo, kuris gali atsirasti dėl būtinų laikinų atitinkamo gamintojo veiklos procesų pakeitimų, tik tiek, kiek sutartinių įsipareigojimų pažeidimas buvo būtinas, kad būtų laikomasi nustatytos pirmumo tvarkos. Įmonės, kurioms gali būti skirtas pirmenybinis užsakymas, turėtų numatyti tą galimybę savo komercinių sutarčių sąlygose. Nepažeidžiant kitų nuostatų taikymo, šis atleidimas nuo atsakomybės neturėtų turėti įtakos atsakomybei už gaminius su trūkumais, kaip numatyta Tarybos direktyvoje 85/374/EEB⁶¹; Pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 52 straipsnio 1 dalį pareiga teikti pirmenybę tam tikrų produktų gamybai nekeičia Chartijos 16 straipsnyje nustatytos laisvės užsiimti verslu bei laisvės sudaryti sutartis ir 17 straipsnyje nustatytos teisės į nuosavybę esmės ir nedaro joms neproporcingo poveikio;
- (110) kai aktyvuojama krizės padėtis ir siekiant užtikrinti tiekimo ypatingos svarbos sektoriams, kurie vykdo gyvybiškai svarbias visuomenei funkcijas, saugumą, dvi ar daugiau valstybių narių gali įgalioti Komisiją sumuoti paklausą ir veikti jų vardu viešojo intereso viešųjų pirkimų srityje pagal galiojančias Sąjungos taisykles ir procedūras, panaudojant jų perkamąją galią. Bendras pirkimas turėtų būti

⁶¹ 1985 m. liepos 25 d. Tarybos direktyva 85/374/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių atsakomybę už gaminius su trūkumais, derinimo (OL L 210, 7.8.1985, p. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1985/374/oj>).

pasitelkiamas tik puslaidininkių tiekimo grandinės sutrikimams krizės metu šalinti. Komisija galėtų būti įgaliojama sudaryti susitarimus dėl kilus krizei svarbių produktų pirkimo tam tikriems ypatingos svarbos sektoriams. Komisija, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba, turėtų įvertinti kiekvieno prašymo naudingumą, būtinumą ir proporcingumą. Kai Komisija ketina neatsižvelgti į prašymą, ji turėtų apie tai pranešti atitinkamoms valstybėms narėms ir Europos puslaidininkių tarybai ir nurodyti priežastis. Procedūros detalės turėtų būti nustatomos Komisijos ir dalyvaujančių valstybių narių susitarime, į kurį įtraukiamos ir bendro pirkimo mechanizmo taikymo ir prisiimtinių įsipareigojimų priežastys. Tokiame susitarime gali būti nurodomas sudarytinų sutarčių skaičius ir bendro pirkimo sąlygos, pavyzdžiui, kainos, pristatymo terminai, kiekiai ir sutikimo arba atsisakymo dalyvauti nuostatos. Po bendro pirkimo gali būti pasirašyta viena sutartis, apimanti visų valstybių narių poreikius, arba kelios sutartys, kiekviena apimanti vienos ar daugiau valstybių narių poreikius. Be to, dalyvaujančios valstybės narės turėtų turėti teisę paskirti atstovus, kurie teiktų rekomendacijas ir patarimus vykstant viešųjų pirkimų procedūroms ir derantis dėl pirkimo susitarimų. Įsigytų produktų diegimas, naudojimas ar perpardavimas ir toliau turėtų likti dalyvaujančių valstybių narių žinioje;

- (111) puslaidininkių trūkumo krizės metu gali prireikti, kad Sąjunga apsvaistytų apsaugos priemones. Kad padėtų Komisijai įvertinti, ar padėtis rinkoje yra tokia, kad labai trūksta pagrindinių produktų pagal Reglamentą (ES) 2015/479, Europos puslaidininkių taryba turėtų turėti galimybę dėl to pareikšti savo nuomonę;
- (112) nedarant poveikio šiam reglamentui, Europos puslaidininkių tarybai turėtų būti taikoma ekspertų grupių institucinė struktūra, įskaitant subjekto ir jo pogrupių skaidrumo taisykles. Europos puslaidininkių taryba turėtų teikti konsultacijas ir padėti Komisijai rengti išsamią puslaidininkių politiką ir konkrečiais techniniais klausimais. Tais klausimais gali būti numatyta galimybė Lustų bendrosios įmonės viešojo sektoriaus institucijų tarybai teikti konsultacijas dėl Europos lustų iniciatyvos 2.0, keistis informacija apie Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų veikimą, aptarti konkrečius sektorius ir technologijas ir pasirengti identifikuoti tuos sektorius ir technologijas, kurie gali turėti didelį socialinį poveikį ir svarbą saugumui, kai reikia sertifikuoti patikimus produktus, ir spręsti koordinuotos stebėsenos ir reagavimo į krizes klausimus. Be to, Europos puslaidininkių taryba turėtų užtikrinti nuoseklų šio reglamento taikymą, palengvinti valstybių narių bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija su šiuo reglamentu susijusiais klausimais. Europos puslaidininkių taryba taip pat turėtų keistis nuomonėmis su Komisija apie geriausius būdus užtikrinti veiksmingą intelektinės nuosavybės teisių, konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių apsaugą ir vykdymą, tinkamai dalyvaujant puslaidininkių sektoriaus suinteresuotiesiems subjektams. Europos puslaidininkių taryba turėtų padėti Komisijai vykdam tarptautinį bendradarbiavimą laikantis tarptautinių įsipareigojimų. Ji turėtų veikti kaip forumas, kuriame koordinuojama nacionalinė puslaidininkių politika ir atitinkamos investicijos, tarptautinis dalyvavimas, aptariama, kaip stiprinti bendradarbiavimą pasaulinėje puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje, visų pirma daugiausia dėmesio skiriant moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms (MTPI) ir įgūdžių mainų programoms, nepažeidžiant Europos Parlamento ir Tarybos prerogatyvų pagal Sutartis. Tuo tikslu Europos puslaidininkių taryba turėtų atsižvelgti į Puslaidininkių pramonės aljanso ir kitų suinteresuotųjų subjektų nuomones. Be to, Europos puslaidininkių taryba turėtų koordinuoti veiksmus, bendradarbiauti ir keistis informacija su kitomis Sąjungos reagavimo į krizes ir pasirengimo krizėms struktūromis, kad būtų užtikrintas

nuoseklus ir suderintas Sąjungos požiūris į reagavimo į puslaidininkių krizes ir pasirengimo joms priemonės;

- (113) Europos puslaidininkių tarybai turėtų pirmininkauti Komisijos atstovas. Kiekviena valstybė narė turėtų paskirti aukšto lygio atstovą ir vieną pakaitinį narį į Europos puslaidininkių tarybą. Valstybės narės taip pat galėtų paskirti iki trijų techninių atstovų įvairioms Europos puslaidininkių tarybos užduotims, pavyzdžiui, priklausomai nuo to, kuri šio reglamento dalis aptariama Europos puslaidininkių tarybos posėdžiuose. Valstybės narės turėtų stengtis užtikrinti veiksmingą ir efektyvų bendradarbiavimą Europos puslaidininkių taryboje. Valstybės narės turėtų nurodyti vieną bendrą kontaktinį punktą, kad būtų užtikrintas patikimas ir savalaikis keitimasis informacija apie Europos puslaidininkių tarybos veiklą. Siekdamas gauti svarbių patarimų dėl Europos puslaidininkių tarybos veiklos ir sudaryti sąlygas tinkamam suinteresuotųjų subjektų dalyvavimui, pirmininkas turėtų turėti galimybę įsteigti pogrupius ir turėtų turėti teisę nustatyti darbo tvarką kviesdamas ekspertus ir stebėtojus dalyvauti posėdžiuose *ad hoc* pagrindu arba kviesti suinteresuotuosius subjektus, visų pirma Sąjungos puslaidininkių pramonės interesams atstovaujančias organizacijas, pavyzdžiui, Puslaidininkių pramonės aljansą, stebėtojų teisėmis dalyvauti pogrupių veikloje;
- (114) pirmininkas turėtų galėti padėti Europos puslaidininkių tarybai ir kitiems Sąjungos organams, įstaigoms, agentūroms ir ekspertų bei patariamosioms grupėms keistis informacija. Atsižvelgdamas į puslaidininkių tiekimo kitiems sektoriams svarbą ir dėl to atsirandantį koordinavimo poreikį, pirmininkas turėtų užtikrinti, kad kitos Sąjungos institucijos ir organai stebėtojų teisėmis dalyvautų Europos puslaidininkių tarybos posėdžiuose, kai tai aktualu ir tikslinga atsižvelgiant į stebėsenos ir reagavimo į krizes mechanizmą, nustatytą pagal šį reglamentą;
- (115) labai svarbus vaidmuo taikant šį reglamentą ir užtikrinant jo vykdymą turėtų tekti valstybėms narėms. Tuo atžvilgiu kiekviena valstybė narė turėtų paskirti vieną ar daugiau nacionalinių kompetentingų institucijų, atsakingų už šio reglamento veiksmingą įgyvendinimą, ir užtikrinti, kad tos institucijos turėtų pakankamai įgaliojimų ir išteklių. Valstybės narės gali paskirti jau veikiančią instituciją arba institucijas. Norint padidinti organizavimo efektyvumą valstybėse narėse ir įsteigti oficialų kontaktinį punktą visuomenei ir kitiems Sąjungos ir valstybių narių lygmens partneriams, įskaitant Komisiją ir Europos puslaidininkių tarybą, kiekviena valstybė narė vienoje iš institucijų, kurią ji pagal šį reglamentą paskyrė kompetentinga institucija, turėtų paskirti vieną bendrą nacionalinį kontaktinį punktą, atsakingą už klausimų, susijusių su šiuo reglamentu, koordinavimą ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis;
- (116) Sąjunga turėtų siekti sudaryti strategines partnerystes puslaidininkių srityje su įsitvirtinusiomis ar besistiegiančiais tarptautiniais partneriais, kad pagerintų Sąjungos tiekimo saugumą ir bendradarbiavimą puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje. Tomis partnerystėmis taip pat turėtų būti siekiama spręsti su puslaidininkiais susijusių žinių ir įgūdžių trūkumo Sąjungoje problemą pritraukiant naujus talentus į Sąjungą, juos sutelkiant ir išlaikant. Partnerių, su kuriais Sąjunga bendradarbiauja puslaidininkių srityje ir su kuriais ryšiai užmegzti per Skaitmeninės partnerystės, prekybos ir technologijų tarybą arba per skaitmeninį dialogą, strateginė partnerystė puslaidininkių srityje turėtų atspindėti tuose forumuose sutartą politinę kryptį ir prioritetus;
- (117) siekdamas sukurti ir užtikrinti nuoseklią būsimų strateginių partnerysčių puslaidininkių srityje sudarymo sistemą, valstybės narės ir Komisija,

bendradarbiaudamos Europos puslaidininkių taryboje, turėtų, be kita ko, aptarti, ar esamomis partnerystėmis pasiekiami numatyti tikslai, pirmenybės teikimą naujų partnerysčių partneriams, tokių partnerysčių turinį ir jų nuoseklumą bei galimą sinergiją su kitomis Komisijos tarptautinio bendradarbiavimo sistemomis ir valstybių narių dvišaliu bendradarbiavimu su atitinkamais tarptautiniais strateginiais partneriais. Tai turėtų būti daroma nedarant poveikio Tarybos prerogatyvoms pagal Sutartis. Sąjunga, laikydamasi strategijos „Global Gateway“⁶² ir savo tarptautinės skaitmeninės strategijos⁶³, turėtų siekti abipusiškai naudingų partnerysčių su besiformuojančiomis rinkomis ir besivystančiomis šalimis, kuriomis būtų prisidedama prie jos puslaidininkių tiekimo grandinės įvairinimo ir sukurama pridėtinė vertė tiems tarptautiniams strateginiams partneriams;

- (118) siekiant stiprinti Sąjungos strateginį savarankiškumą ir lyderystę puslaidininkių technologijų srityje, Procesorių ir puslaidininkių technologijų pramonės aljansas turėtų būti panaikintas, o jo veiklą turėtų perimti šiuo reglamentu įsteigtas Puslaidininkių pramonės aljansas (toliau – Aljansas), prižiūrimas Komisijos. Visi esamo Procesorių ir puslaidininkių technologijų pramonės aljanso nariai ir dalyviai turėtų automatiškai tapti Aljanso nariais ir dalyviais. Siekiant aiškumo, Komisijos interneto svetainėje turėtų būti paskelbti įgaliojimai, kuriais remiantis išsamiai apibūdinamas Aljanso veikimas, užduotys ir sudėtis⁶⁴. Aljansas turėtų suburti suinteresuotuosius subjektus iš visos vertės kūrimo grandinės, įskaitant pramonės atstovus, MVĮ, mokslinių tyrimų organizacijas ir pagrindinius naudotojų sektorius, kad būtų nustatytos kritinės Sąjungos pajėgumų spragos ir skatinama technologinė ir pramonės pažanga, reikalinga konkurencingumui didinti. Skatindamas bendradarbiavimą ir inovacijas, Aljansas turėtų padėti mažinti priklausomybę, didinti tiekimo grandinės atsparumą ir remti mažesnių Sąjungos subjektų veiklos plėtrą. Siekiant užtikrinti suderinamumą su Sąjungos puslaidininkių strategija ir prioritetais ir sudaryti palankesnes sąlygas sklandžiam ir veiksmingam šio reglamento įgyvendinimui, Aljanso iniciatyvinis komitetas turėtų palaikyti reguliary dialogą su Europos puslaidininkių taryba, o jo darbo grupės, gavusios prašymą, gali pateikti naujausią informaciją. Šis struktūrinis bendradarbiavimas turėtų sudaryti sąlygas Europos puslaidininkių tarybai integruoti pramonės įžvalgas į politikos sprendimus, užtikrinant, kad viešosios ir privačios pastangos ir toliau būtų suderintos siekiant didinti Sąjungos technologinį suverenumą;
- (119) siekdamas užtikrinti patikimą ir konstruktyvų kompetentingų institucijų bendradarbiavimą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, visos šalys, dalyvaujančios taikant šį reglamentą, turėtų laikytis informacijos ir duomenų, gautų vykdant jų užduotis, konfidencialumo, kad visų pirma būtų apsaugotos intelektinės nuosavybės teisės, neskelbtina verslo informacija ir komercinės paslaptys. Visa informacija, gauta teikiant paraišką dėl pripažinimo Europos puslaidininkių technologijų iniciatyva, atsakant į prašymus pateikti informaciją arba vykdant pareigas pranešti pagal šį reglamentą, turėtų būti naudojama tik šio reglamento tikslais ir jai turėtų būti taikoma pareiga saugoti profesinę paslaptį pagal SESV 339 straipsnį, taip pat Komisijos vidaus taisyklės dėl saugaus duomenų tvarkymo, visų pirma Komisijos sprendimą (ES,

⁶² Europos Komisija. Tarptautinės partnerystės generalinis direktoratas, „Strategija *Global Gateway*“, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2025 m., <https://data.europa.eu/doi/10.2841/5607451>.

⁶³ Europos Komisija. Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generalinis direktoratas, „Europos Sąjungos tarptautinė skaitmeninė strategija“, Europos Komisija, 2025 m., <https://data.europa.eu/doi/10.2759/4019528>.

⁶⁴ Europos Komisija. Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generalinis direktoratas, Procesorių ir puslaidininkių technologijų aljansas, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/lt/policies/alliance-processors-and-semiconductor-technologies>.

Euratomas) 2015/443⁶⁵. Komisija ir nacionalinės kompetentingos institucijos, jų pareigūnai, tarnautojai ir kiti asmenys, dirbantys prižiūrint toms institucijoms, taip pat kitų valstybių narių institucijų pareigūnai ir valstybės tarnautojai turėtų užtikrinti informacijos, gautos vykdant jų užduotis ir veiklą, konfidencialumą. Tai taip pat turėtų būti taikoma įsteigta Europos puslaidininkių tarybai ir Puslaidininkių komitetui. Kai tikslinga, Komisijai turėtų būti suteikta galimybė priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų nustatyta praktinė konfidencialios informacijos tvarkymo renkant informaciją tvarka;

- (120) šiame reglamente nustatytų pareigų vykdymas turėtų būti užtikrinamas skiriant baudas ir periodines baudas. Tuo tikslu dėl pareigų pateikti prašomą informaciją ir pranešti pagal šį reglamentą nevykdymo turėtų būti nustatytos tinkamo dydžio baudos, atsižvelgiant į skirtingą šių dviejų pareigų nevykdymo sunkumo lygį ir nustatant kitokias viršutines ribas MVĮ. Be to, dėl pareigos priimti ir vykdyti pirmenybinius užsakymus nevykdymo turėtų būti nustatytos periodinės baudos, kurios turėtų būti proporcingos ir atspindėti kainų lygį rinkoje per paskiausias 90 dienų, nustatant kitokias viršutines ribas MVĮ. Turėtų būti taikomi ne tik baudų vykdymo užtikrinimo senaties terminai, bet ir baudų ir periodinių baudų skyrimo senaties terminai. Be to, Komisija atitinkamai įmonei arba įmonėms atstovaujančioms organizacijoms turėtų suteikti teisę būti išklausytoms;
- (121) siekiant atsižvelgti į technologinius ir rinkos pokyčius, svarbius puslaidininkių sektoriui, užtikrinti veiksmingą Europos lustų iniciatyvos 2.0 įgyvendinimą bei vertinimą, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, siekiant iš dalies pakeisti šį reglamentą dėl pagal Europos lustų iniciatyvą 2.0 remiamų veiksmų atsižvelgiant į jo tikslus ir dėl išmatuojamųjų Europos lustų iniciatyvos 2.0 įgyvendinimo stebėsenos rodiklių ir jos tikslų siekimo pažangos ataskaitų teikimo, taip pat siekiant papildyti šį reglamentą nustatant paraiškų dėl projektavimo kompetencijos centrų ženklo teikimo procedūrą, jo suteikimo, stebėsenos ir panaikinimo reikalavimus ir sąlygas. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija rengtų reikiamas konsultacijas, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁶⁶ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (122) todėl, nedarant poveikio biudžeto procedūrai ir Komisijos administraciniam savarankiškumui, ji turėtų optimaliai naudoti išteklius, kad būtų užtikrinta, jog ji galėtų veiksmingai vykdyti savo pareigas ir naudotis savo įgaliojimais pagal šį reglamentą;
- (123) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. nustatyti sistemą, skirtą puslaidininkių ekosistemai Sąjungos lygmeniu stiprinti, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto arba poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali

⁶⁵ 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/443 dėl saugumo Komisijoje (OL L 72, 2015 3 17, p. 41, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj>).

⁶⁶ OL L 123, 2016 5 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

patvirtinti priemonės. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

(124) todėl Reglamentas (ES) 2023/1781 turėtų būti panaikintas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu nustatoma puslaidininkinių ekosistemos stiprinimo ir priklausomybės, kuri gali kelti grėsmę puslaidininkinių tiekimo saugumui Sąjungos lygmeniu, šalinimo ir prevencijos sistema, visų pirma taikant šias priemones:
 - a) tęsiant ir toliau plėtojant Europos lustų iniciatyvą, kuri iš pradžių buvo nustatyta Reglamentu (ES) 2023/1781, o šiame reglamente vadinama Europos lustų iniciatyva 2.0;
 - b) nustatant kriterijus, pagal kuriuos būtų pripažįstamos ir remiamos Europos puslaidininkinių technologijų iniciatyvos, kurios yra pirmosios tokio pobūdžio iniciatyvos ir strateginiai projektai, kuriais skatinamas Sąjungos puslaidininkinių ekosistemos nepakeičiamumas, atsparumas ir klestėjimas;
 - c) stiprinant valstybių narių ir Komisijos koordinavimo mechanizmą, kuris iš pradžių sukurtas pagal Reglamentą (ES) 2023/1781 ir yra susijęs su Sąjungos puslaidininkinių sektoriaus analize ir stebėseną, krizių prevencija ir reagavimu į puslaidininkinių stygių ir, kai aktualu, prašymais pateikti informaciją ir konsultacijomis su puslaidininkinių tiekimo grandinės suinteresuotaisiais subjektais.
1. Pirmas bendrasis šio reglamento tikslas – užtikrinti Sąjungos puslaidininkinių technologijų konkurencingumui ir inovaciniam pajėgumui būtinas sąlygas ir užtikrinti pramonės prisitaikymą prie struktūrinių pokyčių.
2. Antras bendrasis tikslas, atskiras nuo 2 dalyje nustatyto pirmo bendrojo tikslo ir jį papildantis, – pagerinti pasirengimą krizėms, kad būtų užtikrintas ES tiekimo saugumas ir taip pagerintas vidaus rinkos veikimas, nustatant vienodą Sąjungos teisinę sistemą, skirtą Sąjungos puslaidininkinių technologijų nepakeičiamumui, atsparumui ir klestėjimui didinti.
3. Šis reglamentas taikomas nedarant poveikio konkrečioms viešųjų pirkimų procedūroms ir tinkamumo vertinimo standartams, taikomiems gynybos sektoriuje, kaip nurodyta Reglamente (ES) 2025/2643.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) puslaidininkis – vienas iš šių dalykų:

- a) medžiaga, įskaitant pažangiąsias medžiagas, – elementas arba junginys, kurio elektrinį laidumą galima keisti;
 - b) komponentas, sudarytas iš puslaidininkinių, izoliacinių ir laidžiųjų medžiagų sluoksnių, suformuotų pagal iš anksto nustatytą modelį, ir skirtas tiksliai apibrėžtoms elektroninėms ir (arba) fotoninėms funkcijoms vykdyti;
- 2) lustas – elektroninis įtaisas, sudarytas iš įvairių funkcinų elementų, sumontuotų ant vieno puslaidininkinės medžiagos ruošinio, (paprastai tai atmintinė, loginis įtaisas, procesorius, optoelektroninis įtaisas ar analoginis įtaisas);
 - 3) kvantinis lustas – įrenginys, kuris apdoroja informaciją atskirų kvantinių sistemų lygmeniu, taikant skirtingą lusto komponentų integravimo lygį priklausomai nuo naudojamos kvantinės platformos, įskaitant platformas, skirtas kvantiniam skaičiavimui, komunikacijai, matavimui ar metrologijai;
 - 4) technologijos mazgas – specifinis puslaidininkinių gamybos procesas ir jų projektavimo taisyklės;
 - 5) puslaidininkinių tiekimo grandinė – veiklos, organizacijų, subjektų, technologijų, informacijos, išteklių ir paslaugų, susijusių su puslaidininkinių gamyba, įskaitant žaliavas ir perdirbtas medžiagas, pavyzdžiui, dujas, puslaidininkinių gamybos įrangą, projektavimą, įskaitant susijusios programinės įrangos kūrimą, gaminimą, surinkimą, bandymą ir integravimą į korpusą, sistema;
 - 6) puslaidininkinių vertės kūrimo grandinė – su puslaidininkiniu gaminiu nuo jo sumanymo iki galutinio panaudojimo susijusi veikla, apimanti žaliavas ir perdirbtas medžiagas, pavyzdžiui, dujas, puslaidininkinių gamybos įrangą, mokslinius tyrimus, plėtrą ir inovacijas, projektavimą, įskaitant susijusios programinės įrangos kūrimą, gaminimą, bandymą, surinkimą ir integravimą į korpusą, įmontavimą ir integravimą į galutinius gaminius, taip pat gyvavimo ciklo pabaigos procesai, pavyzdžiui, pakartotinis panaudojimas, išrinkimas ir perdirbimas;
 - 7) bandomoji linija – bandymų ir eksperimentavimo priemonė, kuria siekiama aukštesnio technologinės parengties lygio iki pramoninio įsisavinimo, kad būtų galima išbandyti, demonstruoti, validuoti ir kalibruoti produktus, įrangą, procesus ar sistemas;
 - 8) mažosios ir vidutinės įmonės, arba MVI, – mažosios arba vidutinės įmonės, apibrėžtos Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB⁶⁷ priede;
 - 9) maža vidutinės kapitalizacijos įmonė – maža vidutinės kapitalizacijos įmonė, apibrėžta Komisijos rekomendacijos (ES) 2025/1099 priede;
 - 10) pirmoji tokio pobūdžio iniciatyva – bet kuri iš toliau nurodytų iniciatyvų, kuria Sąjungoje diegiamos gamybos proceso ar galutinio produkto inovacijos, jei jų Sąjungoje dar nėra pakankamai arba dar neįsipareigota diegti, kad būtų užtikrintas Sąjungos atsparumas ir tiekimo saugumas, įskaitant inovacijas, susijusias su skaičiavimo galios arba saugumo, saugos ar patikimumo lygio, energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkosauginio veiksmingumo, technologijos mazgo ar pagrindo medžiagų gerinimu arba gamybos procesų, dėl kurių padidėja efektyvumas, pagerėja perdirbamumas arba sumažėja gamybos sąnaudos, įgyvendinimu:

⁶⁷ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžties (pranešta dokumentu Nr. C(2003) 1422) (OL L 124, 2003 5 20, p. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).

- a) naujas arba iš esmės atnaujintas puslaidininkių gamybos įrenginys;
 - b) naujas arba iš esmės atnaujintas įrangos gamybos įrenginys arba procesas;
 - c) naujas arba iš esmės atnaujintas tokios įrangos pagrindinių komponentų arba kitų išteklių, daugiausia naudojamų puslaidininkių gamyboje, pvz., medžiagų, gamybos įrenginys arba procesas;
 - d) naujas arba iš esmės atnaujintas elektroninių įtaisų gamybos ar integravimo įrenginys;
 - e) nauja į gamybą orientuota lustų projektavimo veikla;
- 11) į gamybą orientuota lustų projektavimo veikla – projektų parengimas gamybai, projektavimo proceso bendras optimizavimas ir galutinis projektavimo užbaigimas, t. y. etapas, kai lusto projektas fizinio prototipo pavidalu perduodamas gamybai validuoti prieš serijinę gamybą;
 - 12) naujos kartos puslaidininkių technologijos – puslaidininkių technologijos, kurios lenkia pažangiausias naudojamas technologijas ir padeda gerokai padidinti funkcinį veiksmingumą, skaičiavimo galią ar energijos vartojimo efektyvumą, taip pat duoda kitos reikšmingos su energija ir aplinka susijusios naudos;
 - 13) pažangiosios puslaidininkių technologijos – pažangiausiais metodais grindžiamos lustų ir puslaidininkių technologijų inovacijos, kuriamos įgyvendinant projektus;
 - 14) puslaidininkių gamyba – puslaidininkinių plokštelių gamybos ir apdorojimo etapai, apimantys projektavimą, pagrindo medžiagas, pradinį ir baigiamąjį apdorojimą, kurie yra būtini gatavam puslaidininkiniam gaminiui pateikti;
 - 15) pradinis apdorojimas – visas puslaidininkinės plokštelės apdorojimas;
 - 16) baigiamasis apdorojimas – puslaidininkinio gaminio integravimas į korpusą, surinkimas ir bandymas;
 - 17) elektroninių įtaisų gamyba ir integravimas – spausdintinių plokščių ar pažangiojo integravimo į korpusą padėklų gamyba ar integravimas ir elektroninių įtaisų gamyba, susijusi su puslaidininkių arba puslaidininkinių gaminių surinkimu, bandymu ar integravimu į sistemą;
 - 18) puslaidininkių naudotojas – įmonė, gaminanti gaminius, į kuriuos montuojami puslaidininkiai;
 - 19) pagrindiniai rinkos dalyviai – Sąjungos puslaidininkių tiekimo grandinės įmonės, kurių patikimas veikimas yra būtinas puslaidininkių tiekimui užtikrinti;
 - 20) ypatingos svarbos sektorius – sektorius, nurodytas V priede;
 - 21) kilus krizei svarbūs produktai – bet kurie iš toliau nurodytų produktų, kuriuos paveikė puslaidininkių krizė ir kurie yra svarbūs ypatingos svarbos sektoriaus esminėms funkcijoms užtikrinti:
 - a) puslaidininkiai ar lustai, kurie tiesiogiai diegiami ypatingos svarbos sektoriuose arba kurie naudojami ypatingos svarbos sektoriuose naudojamiems įtaisams gaminti;
 - b) tarpiniai produktai, reikalingi puslaidininkiams ar lustams gaminti;
 - c) žaliavos ir perdirbtos medžiagos, reikalingos puslaidininkiams, lustams ar tarpiniams produktams gaminti;

- 22) gamybos geba – įrenginio gebėjimas gaminti tam tikrų rūšių produktus;
- 23) gamybos pajėgumas – įrenginio didžiausia potenciali gamybos apimtis;
- 24) komercinė paslaptis – komercinė paslaptis, apibrėžta Direktyvos (ES) 2016/943 2 straipsnio 1 punkte;
- 25) leidimų išdavimo procedūra – procesas, apimantis visus atitinkamus leidimus statyti, plėsti, keisti ir vykdyti pramoninės puslaidininkių gamybos projektus, įskaitant statybos, cheminių medžiagų ir prijungimo prie tinklo leidimus, apibrėžtus [Pasiūlymo dėl direktyvos, kuria dėl leidimų išdavimo procedūrų paspartinimo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2018/2001, (ES) 2019/944 ir (ES) 2024/1788,] 1 straipsnyje, poveikio aplinkai vertinimus ir aplinkosaugos leidimus, kai jų reikia, ir visus prašymus ir procedūras nuo prašymo išsamumo patvirtinimo iki pranešimo apie bendrąjį sprendimą dėl procedūros rezultatų;
- 26) sutartis – viešoji sutartis, apibrėžta Direktyvos 2014/24/ES 2 straipsnio 1 dalies 5 punkte, prekių, darbų ir paslaugų pirkimo sutartis, apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/25/ES [įrašyti išnašą] 2 straipsnio 1 punkte, arba koncesijos sutartis, apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/23/ES 5 straipsnio 1 punkte;
- 27) perkančioji organizacija – perkančioji organizacija, apibrėžta Direktyvos 2014/23/ES 6 straipsnyje, Direktyvos 2014/24/ES 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte ir Direktyvos 2014/25/ES 3 straipsnyje;
- 28) perkantysis subjektas – perkantysis subjektas, apibrėžtas Direktyvos 2014/23/ES 7 straipsnyje ir Direktyvos 2014/25/ES 4 straipsnyje;
- 29) saugi duomenų tvarkymo aplinka – fizinė ar virtuali aplinka ir organizacinės priemonės, kuriomis užtikrinama atitiktis Sąjungos teisei, be kita ko, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) 2016/679⁶⁸, visų pirma reikalavimams dėl duomenų subjektų teisių, intelektinės nuosavybės teisių ir komercinio bei statistinio konfidencialumo, integralumo ir prieinamumo, taip pat atitiktis taikytinai nacionalinei teisei ir kurios saugią duomenų tvarkymo aplinką suteikiančiam subjektui leidžia nustatyti ir prižiūrėti visus duomenų tvarkymo veiksmus, įskaitant duomenų rodymą, saugojimą, atsisiuntimą bei eksportavimą ir išvestinių duomenų skaičiavimą pagal skaičiavimo algoritmus;
- 30) teisinis atstovas – fizinis arba juridinis asmuo, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta arba buveinė yra Sąjungoje ir kuris paskirtas veikti pagal šio reglamento 34 straipsnį įsteigtos platformos vardu;
- 31) vidaus įmonė – tai:
 - a) puslaidininkių vertės kūrimo grandinės įmonė, kurios buveinė yra Sąjungoje ir kuri nuosavybės teise priklauso Sąjungos įmonei ir yra jos kontroliuojama;
 - b) puslaidininkių vertės kūrimo grandinės įmonė, atitinkanti vieną iš šių kriterijų, nepriklausomai nuo to, ar jos buveinė yra Sąjungoje:
 - c) ji nuosavybės teise priklauso Sąjungos įmonei ir yra jos kontroliuojama, o jos buveinė yra ne Sąjungoje;

⁶⁸ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), (OL L 119, 2016 5 4, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

- d) ji nuosavybės teise priklauso trečiojoje valstybėje ar teritorijoje, su kuria Sąjunga yra sudariusi susitarimą, kuriuo sukuriama laisvosios prekybos erdvė, muitų sąjunga arba strateginė partnerystė puslaidininkų srityje pagal 49 straipsnį, įsteigta įmonei ir yra jos kontroliuojama;
 - e) ji nuosavybės teise priklauso įmonei, įsteigta šalyje, pasirašiusioje PPO sutartį dėl viešųjų pirkimų, ir yra jos kontroliuojama;
- 32) nuosavybė – 50 % arba daugiau juridinio asmens, subjekto ar organizacijos nuosavybės teisių arba jo (jos) kontrolinio akcijų paketo turėjimas;
 - 33) kontrolė – kontrolė, apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/697 2 straipsnio 6 punkte;
 - 34) Sąjungos įmonė – pagal valstybės narės įstatymus įsteigta įmonė;
 - 35) strateginė partnerystė puslaidininkų srityje – Sąjungos ir trečiosios valstybės ar teritorijos įsipareigojimas stiprinti bendradarbiavimą, susijusį su puslaidininkų vertės kūrimo grandine, nustatomas neprivalomu dokumentu, kuriame išdėstomi konkretūs abipusio intereso veiksmai;
 - 36) strateginis projektas – projektas, kuriuo svariai prisidedama prie bendro Sąjungos intereso tikslų ir taip Sąjungai suteikiama didelė pridėtinė vertė, kuris turi aiškų tarpvalstybinį aspektą, visų pirma vykdant techninį bendradarbiavimą arba teikiant viešąją paramą, kai dalyvauja daugiau nei viena valstybė narė, ir kuris padeda stiprinti Sąjungos puslaidininkų vertės kūrimo grandinės nepakeičiamumą, atsparumą ir klestėjimą, taip pat Sąjungos technologinį suverenumą ir technologinę lyderystę, nes sudaro sąlygas ypatingos svarbos pajėgumams, technologijoms ar geboms Sąjungoje, juos didina arba užtikrina, be kita ko, mažindamas strateginę priklausomybę;
 - 37) Lustų bendroji įmonė – Tarybos reglamentu (ES) 2021/2085 įsteigta bendroji įmonė ir, kai taikytina, bet kuris pagal Sąjungos teisę įsteigtas ją pakeisiantis subjektas ar iniciatyva pagal vėlesnę daugiametę finansinę programą.

II skyrius

Europos lustų iniciatyva 2.0

3 straipsnis

Europos lustų iniciatyva 2.0

1. Europos lustų iniciatyva 2.0 remiama 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos, nustatytos Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) 2020/2093⁶⁹, laikotarpiu.
2. Europos lustų iniciatyva 2.0 remiama teikiant finansavimą pagal programą „Europos horizontas“ ir Skaitmeninės Europos programą, laikantis reglamentų (ES) 2021/694 ir (ES) 2021/695, taip pat nacionalinį ir privatų finansavimą.

⁶⁹ 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, (OL L 433I, 2020 12 22, p. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

4 straipsnis
Europos lustų iniciatyvos 2.0 tikslas

3. Bendrasis Europos lustų iniciatyvos 2.0 tikslas – užtikrinti didelio masto technologinių pajėgumų stiprinimą ir remti susijusių mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą visoje Sąjungos puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje, siekiant:
- a) stiprinti Sąjungos technologinį suverenumą, ekonominį saugumą, atsparumą, klestėjimą, nepakeičiamumą ir pramonės konkurencingumą, užtikrinant technologijų, sukurtų pagal Europos lustų iniciatyvą 2.0, perdavimą ir pramoninį įsisavinimą;
 - b) skatinti Sąjungos puslaidininkių paklausą, be kita ko, taikant viešųjų pirkimų procedūras, kuriomis, laikantis Sąjungos teisės ir tarptautinių Sąjungos įsipareigojimų, skatinamas Sąjungoje suprojektuotų, sukurtų ar pagamintų puslaidininkių technologijų, komponentų ir sistemų įsisavinimas ir integravimas;
 - c) sudaryti sąlygas diegti inovacijas, kurti ir diegti pažangiausias puslaidininkių technologijas, įskaitant fotonines technologijas kaip universalias ir didelio poveikio technologijas, visų pirma tas, kurios yra itin svarbios dirbtiniam intelektui (DI), įskaitant tinklo paribio DI, ir pagrindiniams taikymo sektoriams, pavyzdžiui, sveikatos, energetikos, pramonės automatizavimo, robotikos, transporto, gynybos, automobilių ir aeronautikos sistemoms, duomenų centrams ir debesijos infrastruktūrai;
 - d) prisidėti prie žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos įgyvendinimo, visų pirma mažinant elektroninių sistemų poveikį energetikai, aplinkai ir klimatui, gerinant naujos kartos lustų tvarumą ir stiprinant žiedinės ekonomikos procesus, prisidedant prie kokybiškų darbo vietų puslaidininkių ekosistemoje kūrimo, taip pat sprendžiant integruotojo saugumo principų, kurie suteikia apsaugą nuo kibernetinio saugumo grėsmių, klausimus.
4. Europos lustų iniciatyva 2.0 siekiama šių šešių veiklos tikslų:
- a) 1 veiklos – remti pažangius puslaidininkių technologijų projektavimo pajėgumus;
 - b) 2 veiklos – visoje Sąjungoje stiprinti esamas ir kurti naujas pažangias bandomąsias linijas, kad būtų sudarytos sąlygos plėtoti ir pramoniniu mastu diegti pažangiausias ir naujos kartos puslaidininkių technologijas, ir bandomąsias laboratorijas, kad būtų galima validuoti ir pademonstruoti tų technologijų integravimą ir naudojimą pagrindinėse prietaikose ir naudotojų pramonės sektoriuose;
 - c) 3 veiklos – kurti pažangiųjų technologijų ir inžinerinius pajėgumus siekiant paspartinti inovacinį pažangiųjų kvantinių lustų ir susijusių puslaidininkių technologijų kūrimą;
 - d) 4 veiklos – remti visos Sąjungos kompetencijos centrų tinklą, tobulinant esamus arba kuriant naujus įrenginius;
 - e) 5 veiklos – kurti ir stiprinti pažangaus fotoninių integrinių grandynų technologijų ir kitų fotoninių technologijų projektavimo, prototipų kūrimo ir pramoninio diegimo pajėgumus visoje Sąjungoje;

- f) 6 veiklos – vykdyti veiklą, bendrai apibūdinamą kaip Lustų fondo veikla, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas gauti finansavimą, be kita ko, pateikiant aiškias gaires, visų pirma startuoliams, veiklą plečiančioms įmonėms, MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms puslaidininkų vertės kūrimo grandinėje, pasitelkiant finansines priemones ir investicijų rėmimo mechanizmus, kuriais remiamas nuosavas kapitalas, skolos ar derinamasis finansavimas pagal Europos inovacijų tarybos programą „Accelerator“, „InvestEU“ fondą ir, kai taikytina, kitas Sąjungos priemones ir, jei taikytina, jas pakeisiančias 2028–2034 m. daugiamečių finansinės programos priemones.
5. Pagal Europos lustų iniciatyvą 2.0 remiamos didelio masto tarpsektorinės iniciatyvos, kuriomis sprendžiami pagrindiniai Sąjungai strategiškai svarbūs technologiniai ir pramoniniai uždaviniai (toliau – pagrindiniai uždaviniai).
6. Europos lustų iniciatyvos 2.0 veiklos tikslai gali apimti pajėgumų stiprinimo veiklą ir susijusią mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą. Pagal 2021–2027 m. daugiamečę finansinę programą visa pajėgumų stiprinimo veikla finansuojama pagal Skaitmeninės Europos programą, o susijusi mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla – pagal programą „Europos horizontas“.

5 straipsnis

Europos lustų iniciatyvos 2.0 veiklos tikslai

Vykdamas Europos lustų iniciatyvą 2.0:

- a) pagal jos 1 veiklos tikslą:
- i) prižiūrima ir plečiama visoje Sąjungoje prieinama virtuali projektavimo platforma, kuria integruojami įvairūs nauji ir esami projektavimo ištekliai, priemonės ir paslaugos, sudaromos palankesnės sąlygos jais naudotis, visų pirma akademinėi bendruomenei, startuoliams, veiklą plečiančioms įmonėms ir MVĮ, siekiant stiprinti gamyklos neturinčių įmonių augimą ir plėtrą Sąjungoje;
 - ii) plečiami Sąjungos projektavimo pajėgumai, be kita ko, fotonikos ir kvantinių technologijų srityse, skatinant novatoriškus pažangaus lustų projektavimo ir architektūros pokyčius, ir tuo tikslu remiami plataus užmojo strateginio projektavimo projektai, kurie yra labai svarbūs Sąjungos strateginiam savarankiškumui ir konkurencingumui;
- b) pagal jos 2 veiklos tikslą:
- i) stiprinami naujos kartos lustų gamybos technologijų ir puslaidininkų gamybos įrangos pajėgumai, integruojant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą ir rengiantis kurti būsimus technologijų mazgus ir puslaidininkų gamybos procesus;
 - ii) plačiu mastu remiamos inovacijos, suteikiant prieigą prie naujų ar esamų bandomųjų linijų eksperimentams, bandymams, procesų kontrolei vykdyti, galutiniams įtaisams apibūdinti bei naujoms technologijų ir projektavimo koncepcijoms, kuriomis integruojamos pagrindinės funkcijos, išbandyti ir validuoti;
 - iii) remiamos inovacijos, suteikiant galimybę naudotis naujomis arba išplėstomis bandomosiomis laboratorijomis, kuriose derinamos ir integruojamos įvairios novatoriškos technologijos ar produktai, siekiant

kurti ir validuoti naujus įtaisus pagrindinėse prietaikose ir naudotojų pramonės šakose prieš visapusišką pramoninį diegimą, kad būtų galima nustatyti riziką, patvirtinti veiksmingumą ir užtikrinti įgyvendinamumą realiomis sąlygomis;

- iv) teikiama parama Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvoms, suteikiant lengvatinę prieigą prie naujų arba esamų bandomųjų linijų, taip pat užtikrinant prieigą sąžiningomis sąlygomis prie naujų bandomųjų linijų įvairiems Sąjungos puslaidininkų ekosistemos naudotojams;
- v) pasirenkiama pagal šį veiklos tikslą sukurtas technologijas perduoti ir įsisavinti pramonėje;
- c) pagal jos 3 veiklos tikslą:
 - i) remiamas naujų ar esamų bandomųjų linijų, švariųjų patalpų ir gamyklų, skirtų kvantinių lustų prototipams kurti ir kvantiniams lustams gaminti, plėtojimas siekiant integruoti kvantinius grandynus ir valdymo elektronikos technologijas;
 - ii) kuriami įrenginiai, skirti bandomosiose linijose pagamintiems pažangiems kvantiniams lustams išbandyti ir validuoti, siekiant sukurti kvantinių komponentų inovacijų srities projektuotojų, gamintojų ir naudotojų grįžtamojo ryšio ciklą;
 - iii) kuriamos novatoriškos kvantinių lustų projektavimo bibliotekos, glaudžiai susijusios su 1 veiklos tikslu;
- d) pagal jos 4 veiklos tikslą:
 - i) stiprinami pajėgumai ir teikiamos įvairios ekspertinės žinios suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant startuolius ir MVĮ, kurie yra galutiniai naudotojai, taip pat sudaromos sąlygos lengviau ir veiksmingai naudotis šiame straipsnyje nurodytais pajėgumais ir įrenginiais;
 - ii) sprendžiama žinių ir įgūdžių trūkumo ir neatitikties problema pritraukiant, sutelkiant ir išlaikant naujus talentus mokslinių tyrimų, projektavimo ir gamybos srityse, taip pat perkvalifikuojant darbuotojus ir keliant jų kvalifikaciją;
- e) pagal jos 5 veiklos tikslą:
 - i) stiprinama fotoninių integrinių grandynų gamybos technologijų, puslaidininkų gamybos įrangos ir medžiagų platformų geba, integruojant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą;
 - ii) stiprinamos esamos ir kuriamos naujos bandomosios linijos ir atviros prieigos puslaidininkų gamybos įrenginiai, skirti fotoninių integrinių grandynų ir susijusių fotoninių technologijų prototipams kurti ir gaminti;
 - iii) kuriamos ir prižiūrimos fotoninių integrinių grandynų, susijusių fotoninių technologijų ir jų integravimo į modulius metodų projektavimo bibliotekos ir projektavimo automatizavimo priemonės, prieinamos visoje Sąjungoje atviromis ir nediskriminacinėmis sąlygomis;
 - iv) pasirenkiama pagal šį veiklos tikslą sukurtas technologijas perduoti ir įsisavinti pramonėje;
- f) pagal jos 6 veiklos tikslą:

- i) teikiama parama startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms visoje puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje, kad jie galėtų gauti finansavimą visais augimo etapais, ypač daug dėmesio skiriant finansavimo stygiaus, kuris trukdo jiems pasiekti mastą, būtiną konkuruoti pasauliniu mastu, panaikinimui;
- ii) spartinamas ir gerinamas investicijų į puslaidininkių vertės kūrimo grandinę prieinamumas, visų pirma sutelkiant rizikos kapitalą ir plėtros kapitalą, ir pritraukiamas finansavimas tiek iš viešojo, tiek iš privačiojo sektorių, kartu didinant Sąjungos puslaidininkių ekosistemos nepakeičiamumą, atsparumą ir klestėjimą.

Tie tikslai įgyvendinami, kai tinkama, pagal I priede pateiktą techninį aprašymą.

6 straipsnis

Europos puslaidininkių kompetencijos centrų tinklas

1. Siekiant Europos lustų iniciatyvos 2.0 veiklos 4 tikslo remiamas Europos puslaidininkių, sistemų integravimo ir projektavimo kompetencijos centrų tinklas (toliau – tinklas), įsteigtas pagal Reglamentą (ES) 2023/1781. Tinklą sudaro kompetencijos centrai, kuriuos pagal 3 dalį atrenka Lustų bendroji įmonė.
2. Kompetencijos centrai Sąjungos pramonės, visų pirma MVĮ ir vidutinės kapitalizacijos įmonių, taip pat mokslinių tyrimų ir technologijų organizacijų, universitetų, viešojo sektoriaus ir kitų atitinkamų puslaidininkių vertės kūrimo grandinės suinteresuotųjų subjektų naudai ir glaudžiai su jais bendradarbiaudami vykdo visų arba tam tikrų toliau nurodytų rūšių veiklą:
 - a) užtikrina kompetencijos centro veiklos ir, kai taikytina, valstybės narės, kurioje įsteigtas kompetencijos centras, puslaidininkių strategijos darną;
 - b) didina suinteresuotųjų subjektų informuotumą ir teikia jiems būtiną praktinę patirtį, ekspertines žinias ir įgūdžius, kad padėtų paspartinti naujų puslaidininkių technologijų, puslaidininkių gamybos, įrangos, projektavimo galimybių ir sistemų koncepcijų plėtojimą, taip pat naujų puslaidininkių technologijų integravimą, veiksmingai naudojantis infrastruktūra ir kitais turimais tinklo ištekliais;
 - c) teikia galimybę naudotis projektavimo paslaugomis ir priemonėmis pagal Europos lustų iniciatyvos 2.0 1 veiklos tikslą, taip pat bandomosiomis linijomis, remiamomis pagal Europos lustų iniciatyvos 2.0 2 veiklos tikslą;
 - d) didina informuotumą ir teikia ekspertines bei praktines žinias ir paslaugas arba užtikrina galimybę jomis naudotis, įskaitant sistemos projektavimo parengtį, naujas ir esamas bandomąsias linijas ir paramos veiksmus, būtinus pagal Europos lustų iniciatyvą 2.0 remiamiems įgūdžiams ir gebėjimams ugdyti;
 - e) sudaro sąlygas lengviau perduoti ekspertines žinias ir praktinę patirtį tarp valstybių narių ir regionų, skatindami keistis įgūdžiais, žiniomis bei gerosios praktikos pavyzdžiais ir įgyvendinti bendras programas;
 - f) imasi konkrečių mokymo, įgūdžių ugdymo ir perkvalifikavimo, susijusių su puslaidininkių technologijomis ir jų prietaikomis, rengimo ir valdymo veiksmų talentų rezervui plėsti, taip pat atitinkamų sričių studijų (iki doktorantūros) Sąjungoje esančiose mokyklose ir universitetuose kokybei ir studentų skaičiui didinti;

- g) sudaro palankesnes sąlygas plėtoti studentų ir puslaidininkių įmonių ryšius visoje Sąjungoje, kartu ypač daug dėmesio skiriant moterų dalyvavimui ir nepakankamai atstovaujamoms grupėms ir remiantis esamomis iniciatyvomis, kuriomis remiamas švietimas ir (arba) mokymas ir studentų bei darbuotojų mobilumas Sąjungoje ir iš jos ribų.
3. Valstybės narės, rengdamos atvirus konkursus, skiria kompetencijos centrus kandidatus pagal savo nacionalines procedūras ir administracines bei institucines struktūras.
- Lustų bendrosios įmonės darbo programoje nustatoma tinklą sudarančių kompetencijos centrų rėmimo procedūra, įskaitant atrankos kriterijus ir papildomą informaciją apie šiame straipsnyje nurodytų užduočių ir funkcijų įgyvendinimą.
- Lustų bendroji įmonė atranka tinklą sudarančius kompetencijos centrus.
- Valstybės narės ir Komisija kuo labiau didina sinergiją su esamais kompetencijos centrais, įsteigtais pagal kitas Sąjungos iniciatyvas, kaip antai su Reglamente (ES) 2021/694 nurodytais Europos skaitmeninių inovacijų centrais.
4. Kompetencijos centrai turi plataus masto bendrą autonomiją nustatyti savo organizacinę struktūrą, sudėti ir darbo metodus. Kompetencijos centrų organizacinė struktūra, sudėtis ir darbo metodai turi atitikti šio reglamento ir Europos lustų iniciatyvos 2.0 uždavinius ir prisidėti prie jų įgyvendinimo.

7 straipsnis

Didieji uždaviniai

1. Sprendžiant didžiuosius uždavinius plėtojamos ir integruojamos perspektyvios ir ypatingos svarbos puslaidininkių ir susijusios technologijos, kurios yra itin svarbios Sąjungai, ir užtikrinamas jų pramoninis diegimas; tie uždaviniai, kai tinkama, įgyvendinami pagal I priede pateiktą techninį aprašymą.
2. Europos lustų iniciatyva 2.0 didieji uždaviniai remiami imantis šių veiksmų:
- a) skatinti pažangius mokslinius tyrimus ir plėtrą, kurie sudarys sąlygas pirmauti naujos kartos DI lustų srityje, išlaikyti debesijos, duomenų centrų ir tinklo paribio DI infrastruktūrą pasiekiant precedento neturinčius energijos vartojimo efektyvumo lygius, užtikrinti Sąjungos pajėgumus pažangiausių technologijų srityje ir padidinti Sąjungos puslaidininkių gamybos stiprybes;
 - b) šalinti pagrindines kliūtis, trukdančias toliau plėtoti puslaidininkių technologijas, kaip antai susijusias su miniatiūrizacija, energijos vartojimo efektyvumu, tvarumu, heterogeninių sistemų integravimu, saugumu ir patikimumu, taip pat tinkamumu gaminti;
 - c) plėsti puslaidininkių ekosistemą, glaudžiai bendradarbiaujant su vertikaliais rinkos sektoriais;
 - d) įgyti konkrečių prietaikų, kurios yra itin svarbios Sąjungos technologiniam suverenumui ir pramonės konkurencingumui, konkurencinį pranašumą, struktūrizuojant puslaidininkių kūrėjų ir naudotojų pramonės bendradarbiavimą;
 - e) integruoti pastangas įvairiose bandomosiose linijose ir jas pritaikyti pramoniniam naudojimui didinant energijos vartojimo efektyvumą ir pažangių puslaidininkių kūrimo gebas;

- f) užtikrinant technologijų, sukurtų pagal Europos lustų iniciatyvą 2.0, perdavimą ir pramoninį įsisavinimą, įskaitant veiklą, kuria siekiama technologijų brandinimo, kvalifikavimo, prototipų kūrimo, demonstravimo, pirmojo pramoninio diegimo ir perdavimo į gamybos aplinką.
3. Didieji uždaviniai įgyvendinami derinant veiksmus su didžiaisiais uždaviniais, nustatytais pagal Reglamentą (ES) XXXX/XXXX [Debesijos ir DI plėtros aktas (CADA)], taip pat su iniciatyvomis, kurių imasi Tarybos reglamentu (ES) 2021/1173⁷⁰ įsteigta Europos našiosios kompiuterijos bendroji įmonė.

8 straipsnis

Paklausos spartinimo priemonės

1. Komisija ir valstybės narės skatina naudoti Sąjungoje suprojektuotus arba pagamintus puslaidininkius, visų pirma tokiose pagrindinėse rinkose kaip debesija, automobilių pramonė, aeronautika, telekomunikacijos, gynyba ir, kai tinkama, kitose rinkose.
2. Paklausos spartinimo priemonės įgyvendina Puslaidininkių pramonės aljansas.
3. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir atitinkamais pramonės suinteresuotaisiais subjektais ir laikydamasi konkurencijos taisyklių, gali:
 - a) sudaryti palankesnes sąlygas potencialiems naudotojams, visų pirma puslaidininkių technologijas išsipareigojantiems pirkti subjektams, aptarti su puslaidininkiais susijusių gaminių reikalavimus ir technologines specifikacijas, kurių gali prireikti jų pramonei;
 - b) sudaryti sąlygas rengti bendras technines veiksmų gaires ir remti bei skatinti bendrą Sąjungoje įsisteigusių puslaidininkių gamintojų ir galutinės grandies pramonės naudotojų, įskaitant sistemų integruotojus ir įrangos gamintojus, projektavimo veiklą, siekiant sukurti Sąjungos pramoninėms prietaikoms pritaikytus puslaidininkių komponentus;
 - c) sudaryti palankesnes sąlygas bendradarbiavimo platformoms, bandomiesiems projektams ar projektavimo partnerystėms, kad pramoniniai naudotojai galėtų anksti įsitraukti į Sąjungoje kuriamų novatoriškų puslaidininkių technologijų projektavimą.

9 straipsnis

Paklausos forumas

1. Komisija įsteigia paklausos forumą, kad būtų palengvintas puslaidininkių technologijų, visų pirma Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų, taip pat pagal Reglamentą (ES) 2023/1781 pripažintų integruotos gamybos įrenginių ir atvirųjų ES gamyklų demonstravimas laikantis konkurencijos taisyklių.
2. Paklausos forumą įgyvendina Puslaidininkių pramonės aljansas.

⁷⁰ 2021 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2021/1173 dėl Europos našiosios kompiuterijos bendrosios įmonės įsteigimo ir kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) 2018/1488 (OL L 256, 2021 7 19, p. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1173/oj>).

10 straipsnis
Viešieji lustų inovacijų pirkimai

1. Siekdama padėti perkančiosioms organizacijoms ar perkantiesiems subjektams ir ekonominės veiklos vykdytojams, veikiantiems kaip perkantieji subjektai, pirkti, integruoti, kvalifikuoti ir pirmą kartą diegti sistemas, į kurias integruoti puslaidininkiai, Lustų bendroji įmonė imasi šių veiksmų:
 - a) kai aktualu, remia perkančiųjų organizacijų ar perkančiųjų subjektų tarpvalstybinių bendrų viešųjų pirkimų susitarimų sudarymą;
 - b) remia novatoriškų puslaidininkų technologijų integravimą ir diegimą.

11 straipsnis
Sinergija su kitomis programomis

1. Europos lustų iniciatyva 2.0 įgyvendinama išnaudojant sinergiją su Sąjungos programomis pagal IV priedą. Komisija užtikrina, kad naudojantis tuo, kad Europos lustų iniciatyva 2.0 papildo Sąjungos programas, nebūtų trukdoma siekti 4 straipsnyje nurodytų Europos lustų iniciatyvos 2.0 tikslų.

12 straipsnis
Įgyvendinimas

1. Europos lustų iniciatyvos 2.0 1–5 veiklos tikslai patikimi Lustų bendrajai įmonei ir įgyvendinami jos darbo programoje nustatytais veiksmais.
2. Siekiant atsižvelgti į puslaidininkų sektoriui aktualius technologinius pokyčius ir rinkos plėtrą, Komisijai pagal 55 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamos I priedo nuostatos, susijusios su jame išdėstytais veiksmais, užtikrinant nuoseklumą su 4 straipsnyje nurodytais Europos lustų iniciatyvos 2.0 tikslais.
3. Siekiant užtikrinti veiksmingą Europos lustų iniciatyvos 2.0 įgyvendinimą ir vertinimą ir atsižvelgti į technologinius pokyčius bei rinkos plėtrą, Komisijai pagal 55 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamos III priedo nuostatos, susijusios su išmatuojamais rodikliais, kad būtų galima stebėti Europos lustų iniciatyvos 2.0 įgyvendinimą ir teikti pažangos, padarytos siekiant 4 straipsnyje išdėstytų jos tikslų, ataskaitas.
4. Siekiant užtikrinti veiksmingą Europos lustų iniciatyvos 2.0 įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą remiantis III priede nustatytais išmatuojamais rodikliais, Lustų bendrosios įmonės metinėje veiklos ataskaitoje pateikiama informacija su Europos lustų iniciatyvos 2.0 1–5 veiklos tikslais ir didžiaisiais uždaviniais susijusiais klausimais.
5. Komisija reguliariai informuoja Europos puslaidininkų tarybą apie Europos lustų iniciatyvos 2.0 6 veiklos tikslo įgyvendinimo pažangą.

III skyrius

Tiekimo saugumas ir paklausa

1 SKIRSNIS

PUSLAIDININKIŲ GAMYBOS GEBA

13 straipsnis

Viešasis interesas ir viešoji parama

1. Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvos ir strateginiai projektai laikomi padedančiais užtikrinti puslaidininkių tiekimo saugumą ir Sąjungos puslaidininkių ekosistemos atsparumą, taigi atitinkančiais viešąjį interesą.
2. Siekiant užtikrinti tiekimo saugumą ir Sąjungos puslaidininkių ekosistemos atsparumą, valstybės narės gali, nepažeisdamos SESV 107 ir 108 straipsnių, taikyti paramos priemonės ir teikti administracinę paramą strateginiams projektams pagal Reglamentą (ES) XXXX/XXXX [Europos konkurencingumo fondas] ir kitus aktualius Sąjungos teisės aktus ir Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvas.
3. Be to, Komisija gali taikyti paramos priemonės, įskaitant dotacijas, bet jomis neapsiribojant, strateginiams projektams pagal Reglamentą (ES) XXXX/XXXX [Europos konkurencingumo fondas] ir kitus aktualius Sąjungos teisės aktus.

14 straipsnis

Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvos

1. Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvas įgyvendina vidaus įmonės.
2. Įgyvendinant Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvas įrodoma, kad jų tiekimo grandinė bus suformuota taip, kad būtų sumažinta priklausomybė nuo ne vidaus įmonių ir sustiprintas Sąjungos tiekimo saugumas.
3. Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvos turi būti pirmosios tokio pobūdžio iniciatyvos ir jomis turi būti prisidedama prie Sąjungos puslaidininkių ekosistemos nepakeičiamumo, atsparumo, klestėjimo ir tiekimo saugumo.
4. Paraiškos pagal 15 straipsnio 1 dalį teikimo metu Europos puslaidininkių technologijų iniciatyva turi atitikti pirmosios tokio pobūdžio iniciatyvos kvalifikacinius reikalavimus.
5. Pirmosios tokio pobūdžio iniciatyvos nebūtinai turi būti 13 straipsnyje nurodytų paramos priemonių ar administracinės paramos gavėjos, kad galėtų pateikti paraišką dėl Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvos statuso.
6. Europos puslaidininkių technologijų iniciatyva turi atitikti šiuos reikalavimus:
 - a) jos sukūrimas turi turėti aiškų teigiamą poveikį, kuris būtų jaučiamas už pačios iniciatyvos ar valstybės narės arba susijusių valstybių narių ribų Sąjungos puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje ir galutinėse rinkose vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, siekiant užtikrinti puslaidininkių ekosistemos nepakeičiamumą, atsparumą ir klestėjimą, įskaitant startuolių ir MVĮ augimą, ir prisidėti prie Sąjungos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos ir, kai aktualu

- įrenginio verslo modeliui, atsižvelgiant į tai, koku mastu ji siūlo pradinio ir (arba) baigiamojo apdorojimo gamybos pajėgumą su įrenginiu nesusijusioms įmonėms, jei yra pakankama paklausa;
- b) ją kuriant patikinama, kad su viešąja paslauga susijusios trečiųjų valstybių pareigos jai nėra taikomos eksteritorialiai taip, kad tai galėtų pakenkti įmonės gebėjimui laikytis 43 straipsnio 1 dalyje nustatytų pareigų, ir išipareigojama informuoti Komisiją, kai tokia pareiga atsiranda;
 - c) ją įgyvendinant investuojama Sąjungoje į nuolatinės inovacijas, kad būtų pasiekta konkreti puslaidininkų technologijų pažanga arba parengtos naujos kartos puslaidininkų technologijos;
 - d) ji remia Sąjungos talentų bazę, plėtodama ir rengdama švietimą ir įgūdžių ugdymą ir didindama kvalifikuotos darbo jėgos rezervą;
 - e) jei tai gamybos įrenginys, jis dalyvauja 34 straipsnyje nurodytoje B2B puslaidininkų tiekimo grandinės platformoje.
7. Kad būtų investuojama į nuolatinės inovacijas pagal šio straipsnio 6 dalies c punktą, Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvoms pagal 5 straipsnio b punktą suteikiama lengvatinė prieiga prie bandomųjų linijų. Tokia lengvatinė prieiga nepanaikina veiksmingos kitų suinteresuotų įmonių, visų pirma startuolių ir MVI, prieigos sąžiningomis sąlygomis prie bandomųjų linijų ir netrukdo ja pasinaudoti.
8. Kai Europos puslaidininkų technologijų iniciatyva siūlo gamybos pajėgumus su iniciatyva nesusijusioms įmonėms, ji nustato ir išlaiko tinkamą ir veiksmingą projektavimo ir puslaidininkų gamybos procesų funkcinį atskyrimą, kad būtų užtikrinta kiekviename etape gautos informacijos apsauga.

15 straipsnis

Paraiška suteikti Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvos statusą

- 1. Bet kuri įmonė ar įmonių konsorciumas gali pateikti Komisijai paraišką suteikti projektui Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvos statusą.
- 2. Komisija, atsižvelgdama į Europos puslaidininkų tarybos nuomonę, įvertina paraišką taikydama sąžiningą ir skaidrų procesą ir remdamasi šiais elementais:
 - a) atitiktimi 14 straipsnio 2 dalyje nustatytiems kriterijams ir išipareigojimu laikytis 14 straipsnio 6 dalyje nustatytų reikalavimų;
 - b) verslo planu, kuriame įvertinamas projekto finansinis ir techninis gyvybingumas, atsižvelgiant į visą projekto gyvavimo laikotarpį, įskaitant informaciją apie bet kokią planuojamą gauti viešąją paramą;
 - c) įrodyta pareiškėjo patirtimi vykdyti panašias iniciatyvas;
 - d) atitinkamo patvirtinamojo dokumento, įrodančio valstybės narės ar valstybių narių, kuriose pareiškėjas ketina įkurti savo įrenginį, pasirengimą remti tokios iniciatyvos įgyvendinimą, pateikimu;
 - e) tinkamos politikos ir licencinių sutarčių, įskaitant techninę apsaugą ir įgyvendinimo priemones, kuriomis siekiama užtikrinti neatskleistos informacijos ir intelektualinės nuosavybės teisių apsaugą, buvimu, visų pirma siekiant užkirsti kelią neteisėtam komercinių paslapčių atskleidimui arba didesnės rizikos besiformuojančių technologijų nutekėjimui.

Komisija pateikia gaires dėl pagal pirmą pastraipą reikalaujamos informacijos ir tinkamos jos formos.

3. Komisija išnagrinėja paraiškas, priima sprendimus ir apie juos praneša pareiškėjui per tris mėnesius nuo išsamios paraiškos gavimo dienos. Jei Komisija mano, kad paraiškoje pateikta informacija yra neišsami, ji suteikia pareiškėjui galimybę nepagrįstai nedelsiant pateikti papildomą informaciją, reikalingą paraiškai papildyti. Komisijos sprendimu nustatoma statuso galiojimo trukmė, atsižvelgiant į numatomą projekto gyvavimo laikotarpį.
4. Komisija stebi pažangą, padarytą kuriant ir įgyvendinant Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvas, ir reguliariai informuoja Europos puslaidininkų tarybą.
5. Iniciatyvos vykdytojas gali prašyti Komisijos peržiūrėti statuso galiojimo trukmę arba pakeisti jos įgyvendinimo planus, kad būtų laikomasi 14 straipsnio 6 dalyje nustatytų reikalavimų, jei mano, kad tokia peržiūra yra tinkamai pagrįsta dėl nenumatytų išorės aplinkybių. Remdamasi tokios peržiūros rezultatais, Komisija gali peržiūrėti statuso, suteikto pagal šio straipsnio 3 dalį, galiojimo trukmę arba pritarti įgyvendinimo planų pakeitimui.
6. Jei Komisija nustato, kad iniciatyva nebeatitinka 14 straipsnio 6 dalyje nustatytų reikalavimų, ji suteikia Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvos vykdytojui galimybę pateikti pastabas ir pasiūlyti atitinkamas priemones.
7. Komisija gali panaikinti sprendimą, kuriuo pripažįstamas Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvos statusas, jei pripažinimas buvo grindžiamas paraiška, kurioje pateikta neteisinga informacija, arba jeigu, nepaisant to, kad užbaigta šio straipsnio 5 dalyje nurodyta procedūra, Europos puslaidininkų technologijų iniciatyva neatitinka 14 straipsnio 6 dalyje nustatytų reikalavimų. Prieš priimdama tokį sprendimą, Komisija Europos puslaidininkų tarybai pateikia siūlomo panaikinimo priežastis ir su ja pasikonsultuoja. Bet koks sprendimas, kuriuo panaikinamas Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvos statusas, tinkamai pagrindžiamas, o iniciatyvos vykdytojas turi teisę jį apskųsti.
8. Iniciatyvos, kurių Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvos statusas pagal šio straipsnio 7 dalį panaikintas, netenka visų teisių, susijusių su šio statuso pripažinimu pagal šį reglamentą. Tačiau tokioms iniciatyvoms ir toliau taikoma 42 straipsnio 1 dalyje nustatyta pareiga laikotarpiu, lygiaverčiu laikotarpiui, kuris buvo numatytas iš pradžių, kai buvo suteiktas statusas pagal šio straipsnio 3 dalį, arba, kai statusas buvo peržiūrėtas – taikytinos trukmės laikotarpiui pagal šio straipsnio 5 dalį.

16 straipsnis *Strateginiai projektai*

1. Komisija strateginiais pripažįsta puslaidininkų projektus, kurie atitinka visus šiuos reikalavimus:
 - a) projektu Sąjungai suteikiama didelė pridėtinė vertė, nes juo svariai prisidedama prie bendro Sąjungos intereso tikslų įgyvendinimo;
 - b) strateginį projektą vykdo vidaus įmonės;
 - c) įgyvendinant strateginius projektus įrodoma, kad jų tiekimo grandinė bus suformuota taip, kad būtų sumažinta priklausomybė nuo ne vidaus įmonių ir sustiprintas Sąjungos tiekimo saugumas;

- d) projektas turi aiškų tarpvalstybinį aspektą, visų pirma dėl techninio bendradarbiavimo ar viešosios paramos, susijusių su daugiau nei viena valstybe nare;
 - e) projektas prisideda prie Sąjungos puslaidininkių vertės kūrimo grandinės atsparumo ir patvarumo;
 - f) projektas padeda stiprinti Sąjungos technologinį suverenumą ir technologinę lyderystę, nes sudaro sąlygas ypatingos svarbos pajėgumams, technologijoms ar geboms Sąjungoje, juos didina arba juos užtikrina, be kita ko, mažindamas strateginę priklausomybę.
2. Keliose vietose įgyvendinamus strateginius projektus vykdo vienas konsorciumas, veikiantis kaip integruotas teisinis ir techninis kompleksas.
 3. Strateginiuose projektuose gali dalyvauti tik Sąjungos subjektai.
 4. Nukrypstant nuo 3 dalies, trečiosiose valstybėse įsisteigusiems teisės subjektams leidžiama dalyvauti, jei toks dalyvavimas atitinka 1 dalyje nurodytas sąlygas ir tokiame dalyvavime taikomos atitinkamos su saugumu susijusios taikytinų Sąjungos programų sąlygos.

17 straipsnis

Strateginių projektų prioritetinių sričių nustatymas

1. Potencialių strateginių projektų tam tikrose orientacinėse technologijų srityse prioritetinių sričių techninis aprašymas pateikiamas II priede. Siekiant atnaujinti II priede pateiktus technologinius aprašymus ir orientacines technologijų sritis, kad būtų atsižvelgta į puslaidininkių sektoriui aktualius technologinius pokyčius ir rinkos plėtrą, Komisijai pagal 55 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas II priedas.
2. Komisija, atsižvelgdama į Europos puslaidininkių tarybos nuomonę ir remdamasi 16 straipsnio 1 dalyje nustatytais kriterijais ir II priede nurodytomis orientacinėmis technologijų sritimis, priima sprendimą dėl potencialių strateginių projektų prioritetinių sričių.

18 straipsnis

Strateginių projektų pripažinimas

1. Veiksmų, kuriais remiami potencialūs strateginiai projektai, įgyvendinimas pavedamas Lustų bendrajai įmonei ir vykdomas atliekant jos darbo programoje nustatytus veiksmus.
2. Komisija, atsižvelgdama į Europos puslaidininkių tarybos nuomonę, savo sprendimu strateginiais projektais pripažįsta tuos Lustų bendrosios įmonės finansuoti atrinktus pasiūlymus, kurie atitinka 16 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus ir kuriuos jų vykdytojai prašo pripažinti tokiais projektais.
3. Pareiškėjo ar pareiškėjų sutikimu pasiūlymai, kurie Lustų bendrosios įmonės nebuvo atrinkti finansuoti ir kurie atitinka kvietime teikti pasiūlymus nustatytus taikytinus vertinimo reikalavimus ir 16 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, taip pat gali būti pripažįstami strateginiais projektais. Galimybė gauti tokį pripažinimą aiškiai

nurodoma kvietimuose teikti pasiūlymus ir susijusiose paraiškų teikimo procedūrose ir jo turėtų prašyti projekto vykdytojas.

4. Komisijos sprendime nurodoma, ar strateginis projektas gali būti laikomas pirmąja tokio pobūdžio iniciatyva pagal šį reglamentą, ir nustatoma pirmosios tokio pobūdžio iniciatyvos statuso trukmė, remiantis numatoma projekto gyvavimo trukme.
5. Projektams, kurie pripažįstami strateginiais projektais ir atitinka 14 straipsnio 6 dalyje nustatytus reikalavimus, galioja Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvoms pagal šį reglamentą taikomos teisės ir pareigos.
6. Strateginio projekto vykdytojas gali prašyti Komisijos peržiūrėti strateginio projekto statuso galiojimo trukmę arba pakeisti savo įgyvendinimo planus, kad būtų laikomasi 16 straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų, jei jis mano, kad tokia peržiūra yra tinkamai pagrįsta dėl nenumatytų išorės aplinkybių. Remdamasi tokios peržiūros rezultatais, Komisija gali pakeisti suteikto strateginio projekto statuso galiojimo trukmę arba pritarti įgyvendinimo planų pakeitimui.
7. Nedarant poveikio finansavimo susitarimų tarp strateginį projektą įgyvendinančio veiklos vykdytojo ir Lustų bendrosios įmonės galiojimo sustabdymui ar nutraukimui, jei Komisija nustato, kad strateginiu projektu pripažintas projektas nebeatitinka 16 straipsnyje nustatytų kriterijų, arba jei jo pripažinimas buvo grindžiamas paraiška, kurioje pateikta neteisinga informacija, daranti poveikį atitiktčiai tiems kriterijams, ji, atsižvelgdama į Europos puslaidininkų tarybos nuomonę, gali savo sprendimu atšaukti to projekto pripažinimą.
8. Prieš priimdama sprendimą pagal šio straipsnio 6 dalį, Komisija strateginį projektą įgyvendinančiam veiklos vykdytojui nurodo numatomo statuso panaikinimo priežastis ir suteikia jam galimybę per tinkamą laikotarpį pateikti pastabas. Komisija deramai atsižvelgia į tas pastabas. Bet koks sprendimas, kuriuo panaikinamas strateginio projekto statusas, tinkamai pagrindžiamas, o projekto vykdytojas turi teisę jį apskūsti.
9. Projektai, kurių pripažinimas strateginiu projektu buvo panaikintas, netenka visų teisių ir pareigų, susijusių su strateginio projekto statusu pagal šį reglamentą. Tačiau tokiems projektams 43 straipsnio 1 dalyje nustatyta pareiga toliau taikoma laikotarpį, kuris yra lygiavertis laikotarpiui, iš pradžių numatytam suteikiant statusą.

19 straipsnis

Pažangioji puslaidininkų gamyba

1. Siekdama stiprinti Sąjungos suverenumą ir užtikrinti puslaidininkų tiekimo saugumą, Komisija pagal 17 straipsnio 1 dalį Sąjungoje įsisteigusios atvirosios pažangiąją puslaidininkų gamybą vykdančios gamyklos strateginį projektą laiko svarbiausiu prioritetu.
2. 1 dalyje nurodyta atviroji pažangiąją puslaidininkų gamybą vykdanči gamykla yra įrenginys arba koordinuotas Sąjungos teritorijoje keliose vietose esančių įrenginių tinklas, galintys gaminti ir integruoti į korpusą pažangiąsias puslaidininkų technologijas pagal pažangiausias pramonės gebas.
3. Atvirojoje pažangiąją puslaidininkų gamybą vykdančioje gamykloje atsižvelgiama į reikalavimus ir tikslus, kuriuos nustato potencialūs įsipareigojantys pirkti subjektai, kaip nustatyta 8 straipsnyje.

20 straipsnis
Finansavimo koordinavimas

1. Komisija gali vykdyti veiklą, kai tinkama, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, kad pritrauktų investicijų į Europos puslaidininkinių technologijų iniciatyvas ir strateginius projektus. Tokia veikla gali, nedarant poveikio SESV 107 ir 108 straipsniams, apimti paramos Europos puslaidininkinių technologijų iniciatyvoms ir strateginiams projektams, kuriems finansavimą gauti sunku, teikimą ir koordinavimą, užtikrinant sinergiją su Sąjungos programomis.
2. Europos puslaidininkinių taryba Europos puslaidininkinių technologijų iniciatyvos arba strateginio projekto vykdytojo prašymu teikia konsultacijas dėl iniciatyvos arba projekto finansavimo, atsižvelgdama į jau užtikrintą finansavimą ir bent į šiuos elementus:
 - a) papildomus viešuosius ir privačius finansavimo šaltinius, įskaitant nuosavą kapitalą;
 - b) paramą iš Europos investicijų banko ar kitų finansų įstaigų ištekliai;
 - c) esamas valstybių narių priemones ir programas, įskaitant eksporto kreditų agentūrų, nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ir įstaigų priemones ir programas;
 - d) atitinkamą finansavimą iš Sąjungos lėšų ir finansavimo programas.

2 SKIRSNIS

LEIDIMŲ IŠDAVIMO PROCEDŪROS

21 straipsnis
Leidimų išdavimo procedūrų paspartinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad administracinės paraiškos, susijusios su Europos puslaidininkinių technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų planavimu, statyba ir eksploatavimu, būtų tvarkomos efektyviai, skaidriai ir laiku.
2. Leidimų Europos puslaidininkinių technologijų iniciatyvoms arba strateginiams projektams išdavimo procedūra turi neviršyti 12 mėnesių nuo išsamios paraiškos pateikimo vieno langelio sistemoje momento.
3. 2 dalyje nustatytas terminas taikomas nedarant poveikio valstybių narių nustatytiems trumpesniems terminams.
4. Europos puslaidininkinių technologijų iniciatyvoms suteikiamas aukščiausias nacionalinės svarbos statusas, jei toks statusas numatytas nacionalinėje teisėje, ir jis taikomas leidimų išdavimo procesuose. Ši dalis taikoma tik tais atvejais, kai toks statusas yra numatytas nacionalinėje teisėje, ir valstybės narės neįpareigojamos tokį statusą nustatyti.

22 straipsnis

Leidimų išdavimo procedūroms naudojama vieno langelio sistema

1. Valstybės narės paskiria vieno langelio centrą, atsakingą už Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų taikymo centralizavimą ir koordinavimą pagal šį straipsnį.
2. Valstybės narės nustato vieną leidimų išdavimo procedūrą, pagal kurią pagal 22 straipsnio 1 dalį paskirtam vieno langelio centrui teikiama viena bendra paraiška, kuri apima visus leidimus, kurių reikia Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvoms ir strateginiams projektams.
3. Vieno langelio centras veikia kaip vienas bendras kontaktinis punktas Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvai arba strateginiam projektui.
4. Ne vėliau kaip per 45 dienas nuo vienos bendros paraiškos gavimo paskirtasis vieno langelio centras patvirtina, kad paraiška yra išsami, arba paprašo pateikti bet kokią trūkstamą informaciją, kurios reikia paraiškai išnagrinėti.
5. Tais atvejais, kai pateikus trūkstamą informaciją paraiška vis dar laikoma neišsamia, vieno langelio centras per 30 dienų nuo prašomos trūkstamos informacijos pateikimo gali dar kartą paprašyti pateikti informaciją, kurios vis dar trūksta. Vieno langelio centras negali prašyti tų sričių, kurios nebuvo įtrauktos į pirmąjį prašymą pateikti papildomą informaciją, informacijos ir prašo tik išsamesnės informacijos nustatytai trūkstamai informacijai papildyti.
6. Jei Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvai pradėti reikia priimti sprendimus dviejuose ar daugiau valstybių narių, atitinkami vieno langelio centrai imasi visų būtinų veiksmų efektyviam ir veiksmingam tarpusavio bendradarbiavimui ir koordinavimui užtikrinti.

23 straipsnis

Administracinio ir leidimų išdavimo proceso palengvinimas

1. Taikant [Pasiūlymo dėl reglamento dėl poveikio aplinkai vertinimo paspartinimo] 14 straipsnio 1 dalį, Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvos ir strateginiai projektai, kaip jie suprantami šiame reglamente, laikomi strateginiais projektais, kuriais prisidedama prie atsparumo didinimo ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo arba efektyvaus išteklių naudojimo. Taikomi to reglamento priedo 1, 2 ir 3 punktai.
2. Nedarant poveikio [Pasiūlymui dėl reglamento dėl poveikio aplinkai vertinimo paspartinimo], valstybės narės užtikrina, kad būtų atsižvelgiama į visus atliktus tyrimus arba išduotus leidimus, susijusius su Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų planavimu, statyba ir eksploatavimu, ir kad nebūtų reikalaujama pakartotinių tyrimų ir leidimų, išskyrus atvejus, kai pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę reikalaujama kitaip.

24 straipsnis

Europos verslo dėklių naudojimas bendrame prieigos portale

1. Valstybės narės nacionaliniu lygmeniu sukuria bendrą prieigos portalą, skirtą 22 straipsnio 2 dalyje nurodytoms paraiškoms (viena bendra paraiška visiems leidimams) dėl Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų teikti.

Bendras prieigos portalas automatiškai priskiria leidimų paraišką atitinkamai institucijai, informuoja pareiškėją apie visus leidimų išdavimo procedūros etapus, procedūros būseną ir institucijų sprendimus ir sudaro sąlygas pareiškėjui patikrinti, ar laikomasi taikytinų terminų.

2. Tuo tikslu bendras prieigos portalas naudoja Europos verslo dėkles, sukurtas pagal [Pasiūlymą dėl reglamento dėl Europos verslo dėklių sukūrimo].
3. Naudojant Europos verslo dėkles, bendrame prieigos portale sudaromos sąlygos:
 - a) kompetentingoms institucijoms sąveikauti ir automatiškai keisti duomenimis;
 - b) pakartotinai naudoti atitinkamų institucijų jau turimus duomenis ir dokumentus;
 - c) užtikrinti aukšto lygio kibernetinį saugumą ir informacijos vientisumą;
 - d) užtikrinti leidimų išdavimo procedūros skaidrumą ir atskaitomybę.
4. Kurdamos bendrus prieigos portalus, valstybės narės, kai tinkama, naudojasi esama Sąjungos skaitmenine infrastruktūra, katalogais ir Sąjungos teisėje sukurtais komponentais.
5. Paskirtam šio reglamento 22 straipsnyje nurodytam vieno langelio centrui suteikiama prieiga prie visų aktualių portale saugomų duomenų ir informacijos, kad jis galėtų vykdyti savo pareigas.

25 straipsnis

Informacijos prieinamumas internetu

1. Valstybės narės internetu centralizuotai ir lengvai prieinamu būdu suteikia prieigą prie šios informacijos apie procesus, susijusius su potencialių Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų plėtojimu:
 - a) 24 straipsnyje nurodytų Europos verslo dėklių informacijos;
 - b) leidimų išdavimo procedūros, įskaitant informaciją apie ginčų sprendimą;
 - c) finansavimo ir investavimo paslaugų;
 - d) finansavimo galimybių Sąjungos arba valstybių narių lygmeniu;
 - e) verslo rėmimo paslaugų, įskaitant pelno mokesčio deklaracijas, vietos mokesčių taisykles ir darbo teisę.
2. Komisija savo svetainėje centralizuotai ir lengvai prieinamu būdu nurodo valstybių narių pateiktą informaciją, kad būtų užtikrinta išsami ir aiški visos aktualios informacijos apžvalga pagal valstybes nares.

3 SKIRSNIS

EUROPOS PUSLAIDININKIŲ KOMPETENCIJOS REGIONAI

26 straipsnis

Europos puslaidininkių kompetencijos regiono ženklas

1. Komisija gali nuspręsti įgyvendinimo aktu suteikti Europos puslaidininkių kompetencijos regiono ženklą. Ženklas gali būti suteikiamas gavus regioninės

valdžios institucijos paraišką ir ta paraiška turi būti aiškiai patvirtinta atitinkamos valstybės narės.

2. Į paraišką įtraukiamas puslaidininkių regiono investicijų planas, kuriame parodoma visų atitinkamų institucijų bendra strateginė vizija.
3. Nedarant poveikio taikytinoms taisyklėms, kuriomis reglamentuojamos Sąjungos programos ir priemonės, vertinant ir atrenkant pagal Sąjungos finansavimo programas siūlomus veiksmus gali būti atsižvelgiama į Europos puslaidininkių kompetencijos regiono ženklą.

27 straipsnis

Europos puslaidininkių regiono investicijų planas

1. 26 straipsnio 2 dalyje nurodytame Europos puslaidininkių regiono investicijų plane pateikiamas regiono aprašymas, įskaitant jo geografinę aprėptį ir bent šiuos elementus:
 - a) strateginę viziją ir aprėptį:
 - i) esamos regiono pramonės ir puslaidininkių ekosistemos, įskaitant esamus puslaidininkių gamybos įrenginius, vertinimas; aktualūs galutinių naudotojų sektoriai; jo padėtis puslaidininkių vertės kūrimo grandinėse, ypač daug dėmesio skiriant jo unikalioms savybėms ir galimam indėliui į Europos puslaidininkių vertės kūrimo grandinės atsparumą ir augimą;
 - ii) strateginę su puslaidininkiais susijusios regiono plėtros per ateinančius dešimt metų viziją, įskaitant, kai aktualu, esamos pramonės veiklos pertvarkymą arba susiejimą su veikla, susijusia su puslaidininkiais;
 - b) reikiamų sąlygų ir infrastruktūros prieinamumą ir tolesnį plėtojimą atitinkamame regione:
 - i) priemonių, kuriomis užtikrinama prieiga prie pakankamos, patikimos ir švarios energijos, įskaitant tinklo pajėgumą ir dekarbonizacijos būdus, laikantis Europos klimato teisės akto tikslo pasiekti poveikio klimatui neutralumą, aprašymas;
 - ii) su puslaidininkių vertės kūrimo grandine susijusiai veiklai tinkamos žemės ir įrenginių prieinamumo aprašymas, apimantis skirstymą į zonas, žemės naudojimo planavimą ir pramonės objektus;
 - iii) transporto, ryšių tinklų ir vandens infrastruktūros, aktualios puslaidininkių vertės kūrimo grandinės veiklai regione, aprašymas;
 - iv) priemonių, kuriomis siekiama supaprastinti ir paspartinti leidimų išdavimo, licencijavimo ir administracinės procedūras, įskaitant sąsają su vieno langelio centru, nurodytu 22 straipsnyje, aprašymas;
 - c) paramą inovacijų ir mokslinių tyrimų veiklai atitinkamame regione:
 - i) mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos ir jos tolesnio rėmimo, susijusio su puslaidininkių vertės kūrimo grandine regione, aprašymas, įskaitant sinergiją su nacionalinėmis ir Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programomis;
 - ii) bendradarbiavimo su universitetais, mokslinių tyrimų ir technologijų organizacijomis aprašymas, įskaitant, kai aktualu, sąsajas su 5 straipsnio

b punkte nurodytų bandomųjų linijų ir 6 straipsnyje nurodytų kompetencijos centrų veikla;

- d) paramą švietimui, įgūdžiams ir darbo jėgai bei jų tolesnei plėtrai atitinkamame regione:
 - i) priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti kvalifikuotos su puslaidininkių pramone susijusios darbo jėgos prieinamumą visais lygmenimis, užtikrinant pagal Įgūdžių paktą⁷¹ teikiamos naudos sinergiją, aprašymas;
 - ii) pramonės, švietimo paslaugų teikėjų ir valdžios institucijų partnerysčių puslaidininkių srityje aprašymas;
 - iii) veiksmų, kuriais siekiama pritraukti, išlaikyti su puslaidininkių pramone susijusius talentus ir kelti jų kvalifikaciją, įskaitant, kai tinkama, tarptautinius talentus, aprašymas;
- e) paramą pramonės ir investicijų patrauklumui atitinkamame regione užtikrinti ir jam toliau didinti:
 - i) priemonių, skirtų privačioms investicijoms, susijusioms su puslaidininkių vertės kūrimo grandine, pritraukti ir išlaikyti, aprašymas;
 - ii) mažųjų ir vidutinių įmonių bei mažų vidutinės kapitalizacijos įmonių integravimo į regiono ekosistemą priemonių aprašymas.

28 straipsnis

Paraiškų suteikti Europos puslaidininkių kompetencijos regiono ženklą vertinimas

1. Komisija vertina paraiškas suteikti Europos puslaidininkių kompetencijos regiono ženklą remdamasi puslaidininkių regiono investicijų plano nuoseklumu ir patikimumu ir atitinkamą valdžios institucijų įsipareigojimo lygiu.
2. Komisija išnagrinėja paraiškas, priima 26 straipsnio 1 dalyje nurodytą sprendimą ir per tris mėnesius nuo išsamios paraiškos gavimo apie tai praneša regionui, atitinkamai valstybei narei ir Europos puslaidininkių tarybai.
3. Jei Komisija mano, kad paraiškoje pateikta informacija yra neišsami, ji nepagrįstai nedelsdama informuoja regiono instituciją ir atitinkamą valstybę narę ir suteikia galimybę pateikti papildomą informaciją, reikalingą paraiškai papildyti.
4. 26 straipsnio 1 dalyje nurodytu Komisijos sprendimu nustatoma Europos puslaidininkių kompetencijos regiono ženklo galiojimo trukmė, grindžiama pateikto puslaidininkių regiono investicijų plano vertinimu.
5. Regiono institucija ir atitinkama valstybė narė stebi puslaidininkių regiono investicijų plano įgyvendinimo pažangą ir bent kartą per metus informuoja Komisiją ir Europos puslaidininkių tarybą.
6. Puslaidininkių regiono investicijų plano santrauka, išskyrus neskelbtiną komercinę informaciją, skirta investicijoms pritraukti, viešai skelbiama abiem būdais:
 - a) Komisijos interneto svetainėje;

⁷¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos įgūdžių darbotvarkė, kuria siekiama tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo“ (COM(2020) 274 *final*).

- b) atitinkamos valstybės narės, regiono ir (arba) atitinkamų institucijų interneto svetainėje.

29 straipsnis

Europos puslaidininkių kompetencijos regionų tinklas

1. Sukuriamas Europos puslaidininkių kompetencijos regionų tinklas (toliau – Tinklas).
2. Tinklas savo darbą organizuoja savarankiškai. Jis gali nustatyti savo darbo metodus, įskaitant posėdžių organizavimą, pirmininko paskyrimą rotacijos tvarka iš dalyvaujančių regionų ir neoficialios tvarkos, kuri palengvintų bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija, priėmimą.
3. Tinklas suburia regionus, kuriems pagal 26 straipsnį suteiktas Europos puslaidininkių kompetencijos regiono ženklas.
4. Tinklo tikslai:
 - a) sudaryti palankesnes sąlygas Europos puslaidininkių kompetencijos regionams bendradarbiauti ir keistis geriausios praktikos pavyzdžiais;
 - b) propaguoti Tinklą ir jo veiklą nariams ir nedalyvaujantiems regionams, vykdant informavimo, komunikacijos ir sklaidos veiklą matomumui ir dalyvavimui didinti;
 - c) skatinti regioninių puslaidininkių ekosistemų sinergiją ir papildomumą visoje Sąjungoje, be kita ko, įvairiuose puslaidininkių vertės kūrimo grandinės segmentuose;
 - d) didinti Europos puslaidininkių kompetencijos regionų matomumą ir patrauklumą privačioms investicijoms ir tarptautinėms partnerystėms.
5. Komisija gali sudaryti palankesnes sąlygas tinklui veikti ir gali organizuoti posėdžius, praktinius seminarus ar kitą veiklą, kad paremtų dalyvaujančių regionų keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą.

4 SKIRSNIS

TIEKIMO GRANDINIŲ ATSPARUMAS

30 straipsnis

Viešieji pirkimai

1. Vykdydamos su infrastruktūra, įranga ar sistemomis ypatingos svarbos sektoriuose, išvardytuose Direktyvos (ES) 2022/2555 I priede, taip pat kituose itin svarbiuose sektoriuose, išvardytuose tos direktyvos II priede, susijusias pirkimo procedūras, kurioms taikoma direktyva (ES) 2024/23, 2014/24/ES arba 2014/25/ES ir kurios pradedamos [OL: įrašyti datą – vieni metai po įsigaliojimo] arba vėliau, perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai gali reikalauti, kad ekonominės veiklos vykdytojai su savo pasiūlymo dokumentais pateiktų tiekimo saugumo deklaraciją dėl puslaidininkių, integruojamų į infrastruktūrą, įrangą ar sistemas, kurias apima sutartis, tiekimo šaltinių pasirinkimo.
2. Į 1 dalyje nurodytą deklaraciją įtraukiami šie elementai:

- a) įmonių, tiekiančių į gaminį integruojamus puslaidininkius, apžvalga, įskaitant tai, kokią dalį sudaro vidaus įmonės;
 - b) Sąjungos pridėtinė vertė, kurią rodo pasiūlymo indėlis į Europos puslaidininkių tiekimo grandinės stiprinimą, pvz., pirmųjų tokio pobūdžio iniciatyvų ir strateginių projektų įtraukimas kaip tiekėjų;
 - c) konkurso dalyvio puslaidininkių tiekimo grandinės atsparumo ir įvairinimo strategija, pvz., konkurso dalyvio dvejopų tiekimo šaltinių pasirinkimo strategija, įskaitant, kai įmanoma ir tinkama, bent vienos vidaus įmonės įtraukimą;
 - d) kai taikytina, 31 straipsnyje nurodytos rekomendacijos ar pareigos;
 - e) kai taikytina, pagal 32 straipsnį atliktas tiekimo saugumo rizikos vertinimas.
3. Kai reikalaujama, kad ekonominės veiklos vykdytojai pateiktų tiekimo saugumo deklaraciją, perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai pirkimo dokumentuose gali nurodyti tiekimo saugumo reikalavimus, susijusius su puslaidininkių, integruojamų į infrastruktūrą, įrangą ar sistemas, kurias apima viešojo pirkimo sutartis, tiekimo šaltinių pasirinkimu. Tuo tikslu perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai gali nustatyti technines specifikacijas, atrankos kriterijus, sutarties skyrimo kriterijus arba sutarties vykdymo sąlygas.
4. Pagal 3 dalį nustatomi reikalavimai turi būti:
- a) susiję su sutarties dalyku;
 - b) nesuteikiantys neribotos pasirinkimo laisvės perkančiajai organizacijai ar perkančiajam subjektui;
 - c) aiškiai nurodyti pirkimo dokumentuose arba skelbime apie pirkimą;
 - d) pagalbiniai ir nenulemiantys pirkimo sutarties skyrimo;
 - e) parengti laikantis Sąjungos tarptautinių įsipareigojimų.
5. Perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai pagal šio reglamento 48 straipsnį paskirtai savo nacionalinei kompetentingai institucijai pateikia vidaus įmonių, nurodytų ekonominės veiklos vykdytojų pateiktose tiekimo saugumo deklaracijose, sąrašą.
6. Pagal šio reglamento 48 straipsnį paskirta nacionalinė kompetentinga institucija sudaro patikrintą visų vidaus įmonių, nurodytų valstybės narės viešųjų pirkimų procedūrose, sąrašą. Laikydamosi būtinų konfidencialumo reikalavimų pagal 50 straipsnį, valstybės narės gali keisti sąrašais ar jų dalimis.

31 straipsnis

Tolesni veiksmai viešųjų pirkimų srityje

1. Jei Komisija, vykdydama stebėseną pagal 35 straipsnį, nustato galimą tiekimo grandinės riziką, ji gali, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba, perkančiosioms organizacijoms ir perkantiejiems subjektams teikti rekomendacijas dėl vidaus įmonių puslaidininkių tiekimo vykdant 30 straipsnio 1 dalyje nurodytas viešųjų pirkimų procedūras.
2. Kai Komisija nustato, kad tiekimo grandinės riziką, nustatytą 1 dalyje, pašalinti nepavyko, ji gali, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba ir atsižvelgdama

į būtinumo ir proporcingumo principus, priimti įgyvendinimo sprendimą, kuriuo nurodoma, dėl kurios 30 straipsnyje nurodytos infrastruktūros, įrangos ar sistemų perkančiosios organizacijos ir subjektai turi reikalauti, kad ekonominės veiklos vykdytojai pateiktų tiekimo saugumo deklaraciją.

3. Perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai gali nuspręsti netaikyti šio straipsnio 2 dalyje nurodytame įgyvendinimo sprendime numatytų reikalavimų, kai tenkinama viena iš šių sąlygų:
 - a) reikalingus gaminius tiekti ar paslaugas teikti gali tik tam tikri ekonominės veiklos vykdytojai, ir nėra priimtinos alternatyvos arba pakaitalo, o konkurencijos nebuvimas nėra nulemtas dirbtinio viešųjų pirkimų procedūros parametru susiaurinimo;
 - b) nebuvo pateikta jokių tinkamų pasiūlymų arba tinkamų prašymų dalyvauti, be kita ko, per panašią ankstesnę pirkimo procedūrą, kurią ta pati perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas yra inicijavę per dvejus metus iki planuojamos naujos pirkimo procedūros pradžios;
 - c) atsižvelgiant į elementus, deklaruotus pagal 31 straipsnio 2 dalies d punktą, perkančioji organizacija ar perkantysis subjektas turėtų įsigyti prekių, paslaugų ar darbų, kurių sąnaudos būtų neproporcingos, arba atsirastų techninis jų eksploatavimo ir techninės priežiūros nesuderinamumas;
 - d) taikant c punktą, perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai gali daryti prielaidą, kad neproporcingi yra 25 proc. pasiūlymo vertės viršijantys sąnaudų skirtumai, apskaičiuoti remiantis objektyviais ir skaidriais duomenimis.

32 straipsnis *Rizikingi sektoriai*

1. Pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba ir remdamasi tiekimo grandinės rizikos įrodymais, Komisija įgyvendinimo sprendimu gali nustatyti, kad vienas ar daugiau V arba VI priede išvardytų sektorių arba jų subsektorių yra rizikingi.
2. Komisija gali paskelbti metodines gaires, kaip atlikti tiekimo saugumo rizikos vertinimus, ir rekomenduoti galimas rizikos mažinimo priemones sektoriuose, kurie identifikuoti kaip rizikingi. Gairėmis sprendžiami klausimai dėl šių elementų:
 - a) dvejopų tiekimo šaltinių pasirinkimo strategijos, apimančios bent vieną vidaus įmonę;
 - b) tiekimo grandinės pradinės ir galutinės grandžių analizės;
 - c) pažeidžiamumo analizės ir jautrumo tiekimo sutrikimams.
3. Vykdydami pirkimo procedūras, kaip nurodyta 30 straipsnio 1 dalyje, perkančiosios organizacijos ar perkantieji subjektai gali prašyti atlikti šio straipsnio 2 dalyje nurodytus tiekimo saugumo rizikos vertinimus.
4. Jei Komisija, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba, padaro išvadą, kad 2 dalyje nurodytų rekomenduojamų rizikos mažinimo priemonių, kurių reikia puslaidininkių ar produktų, į kuriuos integruoti puslaidininkiai, tiekimo saugumui užtikrinti, tinkamai nesiimta sektoriuje, kuris identifikuotas kaip rizikingas, ji gali priimti įgyvendinimo aktą dėl konkrečių rizikos mažinimo priemonių, kurių turi būti imamasi sektoriuose ar subsektoriuose dėl nurodytų puslaidininkių produktų, būtent rizikos mažinimo priemonių, susijusių su:

- a) rizikos vertinimo atlikimu;
 - b) puslaidininkių pirkimu;
 - c) dvejopų tiekimo šaltinių pasirinkimu;
 - d) atsargų kaupimu;
 - e) puslaidininkių ar susijusių komponentų tiekimo įvairinimu.
5. Priėmusi įgyvendinimo aktą pagal 4 dalį, Komisija, remdamasi nustatytos tiekimo grandinės rizikos pašalinimo įrodymais ir pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba, gali panaikinti pripažinimą rizikingu.
6. Komisija pagal šį straipsnį atliekamus vertinimus grindžia įrodymais, įskaitant viešai prieinamą informaciją, informaciją, surinktą pagal prašymus pateikti informaciją pagal 38 straipsnį, arba tuo, kad esama kartotinių tiekimo grandinės sutrikimų.

IV SKYRIUS

Stebėseną ir reagavimą į krizę

1 SKIRSNIS

STEBĖSENA

33 straipsnis

Strateginė Sąjungos puslaidininkių sektoriaus analizė

1. Komisija, bendradarbiaudama su Europos puslaidininkių taryba, atlieka strateginę Sąjungos puslaidininkių sektoriaus analizę. Strateginėje analizėje nagrinėjamos Sąjungos stiprybės ir silpnybės pasauliniame puslaidininkių sektoriuje ir identifikuojami tokie veiksniai kaip:
- a) pagrindiniai produktai ir ypatingos svarbos infrastruktūros vidaus rinkoje, kurie priklauso nuo puslaidininkių tiekimo;
 - b) pagrindiniai naudotojų pramonės sektoriai Sąjungoje ir jų dabartiniai bei numatomi poreikiai ir priklausomybės, įskaitant galimos rizikos tiekimo saugumui, taip pat susijusias su nepakankamomis investicijomis, analizę;
 - c) pagrindiniai Sąjungos puslaidininkių tiekimo grandinės segmentai, įskaitant projektavimą, projektavimui skirtą programinę įrangą, medžiagas, gamybos įrangą, puslaidininkių gamybą ir užsakomąsias baigiamojo apdorojimo paslaugas;
 - d) Sąjungos puslaidininkių sektoriaus technologinės charakteristikos, priklausomybės nuo trečiųjų valstybių technologijų ir tiekėjų ir kliūtys, įskaitant prieigą prie žaliavų;
 - e) esami ir numatomi įgūdžių poreikiai ir veiksmingas apsirūpinimas kvalifikuota darbo jėga puslaidininkių sektoriuje;
 - f) kai tikslinga, galimas 41, 42 ir 43 straipsniuose nurodytų krizės valdymo priemonių poveikis puslaidininkių sektoriui.

2. Komisija reguliariai informuoja Europos puslaidininkių tarybą apie apibendrintus strateginės analizės rezultatus.
3. Komisija, remdamasi pagal 1 dalį atliktos strateginės analizės rezultatais ir pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba, parengia ankstyvojo perspėjimo rodiklių sąrašą. Komisija, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba, šį ankstyvojo perspėjimo rodiklių sąrašą reguliariai peržiūri.
4. Komisija, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba, parengia puslaidininkių sektoriaus strateginės analizės sistemą ir metodiką. Prireikus Komisija tą sistemą ir metodiką atnaujiną.
5. Strateginė analizė visų pirma grindžiama viešai ir komerciniais tikslais prieinamais duomenimis ir aktualia nekonfidencialia įmonių informacija, atliktos panašios analizės rezultatais, taip pat pagal 57 straipsnio 1 dalį atliktais vertinimais. Kai to nepakanka strateginei analizei pagal šio straipsnio 1 dalį parengti, Komisija, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba, Sąjungos puslaidininkių vertės kūrimo grandinės dalyviams gali pateikti prašymus savanoriškai pateikti informaciją. Tokių prašymų pateikti informaciją tikslais Komisija naudoja 50 straipsnyje nurodytas standartizuotas ir saugias informacijos rinkimo ir tvarkymo priemonės.
6. Visa pagal šį straipsnį gauta informacija tvarkoma laikantis 50 straipsnyje nustatytų konfidencialumo pareigų.
7. Komisija, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba, priima informacijos teikimo pagal 5 dalį gaires. Prireikus Komisija tas gaires atnaujiną.

34 straipsnis

B2B puslaidininkių tiekimo grandinės platforma

1. Komisija užtikrina, kad būtų sukurta B2B puslaidininkių tiekimo grandinės platforma (toliau – Platforma), kuri veiktų kaip puslaidininkių tiekimo grandinės skaitmeninis dvynys, siekiant padidinti jos skaidrumą ir atsparumą. Platforma užtikrina bent šias funkcijas:
 - a) renka rinkos informaciją ir suvestinius duomenis, kad galėtų veikti kaip puslaidininkių rinkos stebėjimo centras;
 - b) duomenis iš dalyvaujančių įmonių renka sąveikiu formatu;
 - c) dalyvaujančioms įmonėms pateikia apibendrintas išvalgas apie puslaidininkių tiekimo grandinės riziką ir pažeidžiamumą visoje puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje, nepriskirdama tų išvalgų atskiroms įmonėms;
 - d) apima įmonių, veikiančių puslaidininkių tiekimo grandinėje, ir puslaidininkių naudotojų dalyvavimą, visų pirma VI priede nurodytuose sektoriuose;
 - e) geba atlikti puslaidininkių tiekimo grandinės testavimą nepalankiausiomis sąlygomis;
 - f) teikia dalyvaujančioms įmonėms išankstinius įspėjimus ir rekomendacijas dėl iniciatyvių priemonių, kuriomis siekiama sumažinti jų puslaidininkių tiekimo grandinės riziką;
 - g) rengia Europos puslaidininkių tiekimo grandinės atsparumo vertinimo rodiklius ir pateikia juos kaip suvestinę;
 - h) užtikrina saugią duomenų tvarkymo aplinką.

2. Platformos veikloje gali dalyvauti tik vidaus įmonės.
3. Platformos teisinis atstovas nepagrįstai nedelsdamas informuoja Komisiją apie esamus arba numatomus puslaidininkių tiekimo grandinės sutrikimus.

35 straipsnis
Stebėsena ir išankstinis numatymas

1. Komisija, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba, reguliariai stebi puslaidininkių vertės kūrimo grandinę, kad nustatytų veiksnius, kurie gali sutrikdyti puslaidininkių tiekimą ar prekybą puslaidininkiais, sukelti šiam tiekimui ar prekybai pavojų arba padaryti jiems neigiamą poveikį. Šio reglamento tikslais stebėseną sudaro ši veikla:
 - a) pagal 33 straipsnį nustatytų ankstyvojo perspėjimo rodiklių stebėsena;
 - b) valstybių narių vykdoma pagrindinių rinkos dalyvių, identifikuotų pagal 36 straipsnį, vykdomos veiklos sąžiningumo stebėsena ir valstybių narių pranešimų apie didelio masto įvykius, kurie gali trukdyti reguliariai vykdyti tokią veiklą, teikimas;
 - c) geriausios prevencinio rizikos mažinimo ir didesnio skaidrumo praktikos puslaidininkių sektoriuje nustatymas.

Komisija, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba ir remdamasi puslaidininkių sektoriaus poreikiais, nustato stebėsenos dažnumą.

Komisija koordinuoja su puslaidininkių sektoriaus stebėsena susijusią veiklą remdamasi pagal 33 straipsnį ir 34 straipsnio 3 dalį arba iš kitų šaltinių, pvz., tarptautinių partnerių, surinkta informacija.

2. Komisija kviečia pagrindinius rinkos dalyvius, reprezentatyvios imties puslaidininkių naudotojus iš ypatingos svarbos sektorių, puslaidininkių vertės kūrimo grandinei atstovaujančias organizacijas ir kitus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus savanoriškai teikti informaciją stebėsenos veiklos pagal 1 dalies a punktą vykdymo tikslu.

Komisija ypač daug dėmesio skiria tam, kad būtų kuo labiau sumažinta informacijos rinkimo administracinė našta, visų pirma MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms.

3. 1 dalies pirmos pastraipos b punkto tikslu, kai tai būtina ir proporcinga, valstybės narės gali pagrindinių rinkos dalyvių prašyti savanoriškai pateikti informaciją.
4. Šio straipsnio 3 dalies tikslais pagal 48 straipsnį paskirtos nacionalinės kompetentingos institucijos sudaro ir tvarko kontaktų sąrašą, į kurį įtraukiamos visos atitinkamos jų teritorijoje įsisteigusios puslaidininkių tiekimo grandinėje veikiančios įmonės. Tas sąrašas perduodamas Komisijai. Komisija nustato standartizuotą kontaktų sąrašo formatą, kad būtų užtikrintas sąveikumas.
5. Visa pagal šį straipsnį gauta informacija tvarkoma pagal 50 straipsnį.
6. Remdamasi informacija, surinkta vykdant veiklą pagal 1 dalį, Komisija Europos puslaidininkių tarybai teikia reguliariai atnaujinamą ataskaitą dėl apibendrintų išvadų. Europos puslaidininkių taryba rengia posėdžius stebėsenos rezultatams įvertinti. Komisija į tokius posėdžius kviečia puslaidininkių sektoriui atstovaujančias organizacijas. Kai aktualu, Komisija į tokius posėdžius gali kviesti pagrindinius rinkos dalyvius, puslaidininkių naudotojus iš ypatingos svarbos sektorių, trečiųjų

valstybių partnerių institucijas ar atstovaujančiąsias organizacijas ir akademinės bendruomenės bei pilietinės visuomenės ekspertus.

36 straipsnis
Pagrindiniai rinkos dalyviai

Valstybės narės, bendradarbiaudamos su Komisija ir vadovaudamosi 35 straipsniu, nustato pagrindinius puslaidininkų tiekimo grandinės rinkos dalyvius, įsisteigusius jų teritorijoje, atsižvelgdamos į šiuos elementus:

- a) Sąjungos įmonių, kurios priklauso nuo rinkos dalyvio teikiamos paslaugos ar tiekiamų prekių, skaičių;
- b) rinkos dalyvio užimamą Sąjungos arba pasaulinės tokių paslaugų ar prekių rinkos dalį;
- c) rinkos dalyvio svarbą išlaikant pakankamą paslaugos teikimo ar prekių tiekimo lygį Sąjungoje, atsižvelgiant į tai, ar yra tos paslaugos teikimo ar prekių tiekimo alternatyvų;
- d) poveikį, kurį gali turėti rinkos dalyvio paslaugos teikimo ar prekių tiekimo sutrikimas Sąjungos puslaidininkų tiekimo grandinei ir priklausomoms rinkoms.

2 SKIRSNIS

ISPĖJIMAI IR KRIZĖS PADĖTIES AKTYVAVIMAS

37 straipsnis
Ispėjimai ir prevenciniai veiksmai

1. Kai pagal 48 straipsnį paskirta nacionalinė kompetentinga institucija sužino apie didelių puslaidininkų tiekimo sutrikimų riziką arba turi konkrečios ir patikimos informacijos apie kokį nors kitą aktualų rizikos veiksnių ar beįvyksiantį įvykį, ji nepagrįstai nedelsdama įspėja Komisiją.
2. Kai Komisija sužino apie didelių puslaidininkų tiekimo sutrikimų riziką arba turi konkrečios ir patikimos informacijos apie kokį nors kitą aktualų rizikos veiksnių ar beįvyksiantį įvykį, be kita ko, remdamasi ankstyvojo perspėjimo rodikliais, gavusi įspėjimą pagal 1 dalį arba įspėjimą iš tarptautinių partnerių, ji nepagrįstai nedelsdama imasi šių prevencinių veiksmų:
 - a) sušaukia neeilinį Europos puslaidininkų tarybos posėdį, siekdama koordinuoti šiuos veiksmus:
 - i) aptarti puslaidininkų tiekimo sutrikimo sunkumą;
 - ii) aptarti, ar gali būti būtina ir proporcinga inicijuoti 39 straipsnyje nurodytą procedūrą;
 - iii) aptarti, ar valstybėms narėms tikslinga, būtina ir proporcinga imtis prevencinės priemonės – bendrai pirkti puslaidininkus, žaliavų tarpinius produktus (bendras pirkimas);

- iv) pradėti dialogą su puslaidininkių vertės kūrimo grandinės suinteresuotaisiais subjektais, siekiant nustatyti, parengti ir galbūt koordinuoti prevencines priemones;
 - v) patarti Komisijai, ar pateikti Platformai prašymą pateikti informaciją pagal 38 straipsnį.
- b) Sąjungos vardu pradeda konsultacijas arba bendradarbiavimą su atitinkamomis trečiosiomis valstybėmis, kad būtų ieškoma sprendimų, kaip bendradarbiaujant pašalinti tiekimo grandinės sutrikimus, laikantis tarptautinių įsipareigojimų, kurie, kai tikslinga, gali apimti koordinavimą atitinkamuose tarptautiniuose forumuose;
 - c) prašo pagal 48 straipsnį paskirtų nacionalinių kompetentingų institucijų įvertinti pagrindinių rinkos dalyvių parengties būklę.
3. Bet kokią bendrą pirkimą, kuris gali būti vykdomas po 2 dalies a punkto iii papunktyje nurodytų diskusijų, valstybės narės vykdo pagal Direktyvos 2014/24/ES 38 bei 39 straipsniuose ir Direktyvos 2014/25/ES 56 bei 57 straipsniuose nustatytas taisykles.

38 straipsnis

Prevencinis informacijos rinkimas

1. Pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba 37 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytame neeiliniame posėdyje, Komisija gali paprašyti Platformos arba atskirų puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje veikiančių įmonių, teikiančių paslaugas Sąjungoje arba siūlančių gaminius Sąjungos rinkoje, jei jos Platformoje nedalyvauja,, pateikti informaciją, kad įvertintų didelių puslaidininkių tiekimo sutrikimų riziką.
2. Prieš pateikdama prašymą pateikti informaciją, Komisija gali savanoriškai konsultuotis su reprezentatyviu skaičiumi atitinkamų įmonių, kad nustatytų tinkamą ir proporcingą to prašymo turinį.
3. Atskirai įmonei adresuotame prašyme pateikti informaciją nurodomas prašymo teisinis pagrindas ir tikslas, apsiribojama tuo, kas būtina, ir jis turi būti proporcingas duomenų kiekio ir prieigos prie prašomų duomenų dažnumo atžvilgiu. Jame nustatomas terminas, per kurį informacija turi būti pateikta, ir galimos sankcijos pagal 51 straipsnį už neteisingos, neišsamios ar klaidinančios informacijos pateikimą. Duomenys suanoniminami ir tinkamu būdu apibendrinami. Jei prašymas pateikti informaciją pagal šio straipsnio 5 dalį teikiamas Sąjungos įmonei, Komisija apie tą prašymą informuoja valstybę narę, kurioje įsisteigusi atskira įmonė.
4. Platformos teisiniui atstovui adresuotame prašyme pateikti informaciją nurodomas prašymo teisinis pagrindas ir tikslas, apsiribojama tuo, kas būtina, ir jis turi būti proporcingas duomenų kiekio ir prieigos prie prašomų duomenų dažnumo atžvilgiu, atsižvelgiant į teisėtus Platformos siekius. Jame nustatomas terminas, per kurį informacija turi būti pateikta, ir pateikiama informacija apie galimas sankcijas pagal 51 straipsnį.
5. Prašomą informaciją atitinkamos įmonės ar įmonių asociacijos vardu teikia įmonių savininkai arba atstovai, o juridinių asmenų arba asociacijų, neturinčių juridinio asmens statuso, atveju – asmenys, įgalioti jiems atstovauti pagal įstatymus ar pagal jų įstatus.
6. Komisija apibendrintą informaciją, gautą iš atsakymų į prašymus pateikti informaciją, pateikia Europos puslaidininkių tarybai.

7. Į prašymus pateikti informaciją, kuriuos pateikia ne Komisija, Platformos teisinis atstovas neatsako, nebent jis yra teisiškai įpareigotas tai daryti pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę.
8. Visa pagal šį straipsnį gauta informacija tvarkoma pagal 50 straipsnį.

39 straipsnis
Krizės padėties aktyvavimas

1. Puslaidininkų krizė laikomas įvykis, kai tenkinamos abi šios sąlygos:
 - a) yra didelių sutrikimų puslaidininkų tiekimo grandinėje arba didelių kliūčių prekybai puslaidininkiais Sąjungoje, dėl kurių atsiranda didelis puslaidininkų, tarpinių produktų arba žaliavų ar apdorotų medžiagų stygius;
 - b) toks didelis stygius trukdo tiekti, remontuoti arba prižiūrėti ypatingos svarbos sektoriuose naudojamus pagrindinius produktus tokiu mastu, kad tai padarys didelį žalingą poveikį ypatingos svarbos sektorių (dėl jų poveikio Sąjungos visuomenei, ekonomikai ir saugumui) veikimui.
2. Kai Komisija sužino apie galimą puslaidininkų krizę pagal 37 straipsnio 2 dalį, ji įvertina, ar tenkinamos šio straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos. Atliekant tą vertinimą atsižvelgiama į galimą teigiamą ir neigiamą krizės padėties poveikį ir pasekmes Sąjungos puslaidininkų pramonei ir ypatingos svarbos sektoriams. Kai atlikus tą vertinimą gaunama konkrečių ir patikimų įrodymų, Komisija, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkų taryba, gali pasiūlyti Tarybai aktyvuoti krizės padėtį.
3. Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali aktyvuoti krizės padėtį įgyvendinimo aktu. Krizės padėties trukmė nurodoma įgyvendinimo akte ir negali viršyti 12 mėnesių.

Komisija reguliariai ir bet kuriuo atveju ne rečiau kaip kas tris mėnesius praneša Europos puslaidininkų tarybai ir Europos Parlamentui apie krizės padėtį.
4. Prieš baigiantis krizės padėties aktyvavimo laikotarpiui, Komisija įvertina, ar tikslinga pratęsti krizės padėtį. Kai atlikus tokį vertinimą gaunama konkrečių ir patikimų įrodymų, kad vis dar tenkinamos krizės padėties aktyvavimo sąlygos, Komisija, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkų taryba, gali pasiūlyti Tarybai pratęsti krizės padėtį.

Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali pratęsti krizės padėtį įgyvendinimo aktu. Pratęsimo trukmė turi būti ribota ir nurodoma tame įgyvendinimo akte.

Komisija gali pasiūlyti krizės padėtį pratęsti vieną arba daugiau kartų, jei tai tinkamai pagrįsta.
5. Krizės padėties metu Komisija, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkų taryba, įvertina, ar tinkama krizės padėtį nutraukti anksčiau. Jei remiantis įvertinimu tai reikėtų padaryti, Komisija gali pasiūlyti Tarybai krizės padėtį nutraukti.

Taryba gali nutraukti krizės padėtį įgyvendinimo aktu.
6. Krizės padėties metu Komisija valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva šaukia neeilinius Europos puslaidininkų tarybos posėdžius, kai tai būtina.

Valstybės narės glaudžiai bendradarbiauja su Komisija, laiku ją informuoja apie visas nacionalines priemones, kurių imamasi dėl puslaidininkų tiekimo grandinės, ir tas priemones koordinuoja Europos puslaidininkų taryboje.

7. Krizės padėties aktyvavimo laikotarpiui pasibaigus arba ją nutraukus anksčiau laiko pagal šio straipsnio 5 dalį, priemonių, kurių imtasi pagal 41, 42 ir 43 straipsnius, taikymas nedelsiant nutraukiamas.
8. Komisija ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo krizės padėties galiojimo pabaigos atnaujina puslaidininkių vertės kūrimo grandinių analizę ir stebėseną pagal 33 ir 35 straipsnius, atsižvelgdama į krizės metu įgytą patirtį.

3 SKIRSNIS

REAGAVIMAS Į STYGIŲ

40 straipsnis

Neatidėliotinių priemonių rinkinys

1. Kai pagal 39 straipsnį aktyvuojama krizės padėtis ir kai tai būtina norint įveikti puslaidininkių krizę Sąjungoje, Komisija gali imtis 41, 42 ir 43 straipsniuose numatytos priemonės tuose straipsniuose nustatytomis sąlygomis.
2. Komisija, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba, apriboja 42 ir 43 straipsniuose numatytų priemonių taikymą taip, kad jos būtų taikomos tik tiems ypatingos svarbos sektoriams, kurių veikimas dėl puslaidininkių krizės sutrikdomas arba kuriems gresia toks sutrikdymas. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų priemonių taikymas turi būti proporcingas ir apsiriboti tuo, kas būtina siekiant pašalinti didelius sutrikimus, darančius poveikį ypatingos svarbos sektoriams Sąjungoje, ir turi atitikti Sąjungos interesus. Taikant tas priemones turi būti vengiama užkrauti neproporcingą administracinę naštą, visų pirma MVĮ ir mažoms vidutinės kapitalizacijos įmonėms.
3. Kai pagal 39 straipsnį aktyvuojama krizės padėtis ir kai tai yra tikslinga siekiant įveikti puslaidininkių krizę Sąjungoje, Europos puslaidininkių taryba gali:
 - a) įvertinti, kokios neatidėliotinos priemonės būtų tinkamos, ir jas rekomenduoti;
 - b) įvertinti tikėtiną galimo apsaugos priemonių nustatymo poveikį Sąjungos puslaidininkių sektoriui, atsižvelgdama į tai, ar rinkos padėtis atitinka didelį pagrindinio produkto trūkumą pagal Reglamentą (ES) 2015/479, ir pateikti nuomonę Komisijai.
4. Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie visas priemones, kurių imtasi pagal 1 dalį, ir paaiškina savo sprendimo priežastis.
5. Komisija gali, pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba, paskelbti neatidėliotinių priemonių įgyvendinimo ir taikymo gaires.

41 straipsnis

Informacijos rinkimas krizės metu

1. Kai pagal 39 straipsnį aktyvuojama krizės padėtis, Komisija gali prašyti visų puslaidininkių tiekimo grandinėje veikiančių įmonių pateikti informaciją apie jų gamybos gebą, gamybos pajėgumus ir pagrindinius esamus sutrikimus. Prašoma informacija apima tik tai, kas būtina puslaidininkių krizės pobūdžiui įvertinti arba galimoms švelninimo ar neatidėliotinėms priemonėms Sąjungos ar nacionaliniu lygmeniu nustatyti ir įvertinti. Prašymai pateikti informaciją nereiškia, kad turėtų

būti teikiama informacija, kurios atskleidimas prieštarautų valstybių narių nacionalinio saugumo interesams.

2. Prieš pateikdama prašymą pateikti informaciją, Komisija gali savanoriškai konsultuotis su reprezentatyviu skaičiumi atitinkamų įmonių, kad nustatytų tinkamą ir proporcingą tokio prašymo turinį. Komisija prašymą pateikti informaciją parengia bendradarbiaudama su Europos puslaidininkių taryba.
3. Komisija prašymą pateikti informaciją pateikia naudodamasi saugiomis priemonėmis, o visą gautą informaciją tvarko pagal 50 straipsnį. Šiuo tikslu pagal 48 straipsnį paskirtos nacionalinės kompetentingos institucijos perduoda Komisijai pagal 35 straipsnio 4 dalį sudarytą kontaktų sąrašą.

Komisija nedelsdama perduoda prašymo pateikti informaciją kopiją valstybės narės, kurios teritorijoje yra įmonės, į kurią kreipiamasi, gamykla, pagal 48 straipsnį paskirtai nacionalinei kompetentingai institucijai. Jei nacionalinė kompetentinga institucija to prašo, Komisija, vadovaudamasi Sąjungos teise, perduoda iš atitinkamos įmonės gautą informaciją.
4. Prašyme pateikti informaciją nurodomas jo teisinis pagrindas, jis turi apimti tik tai, kas tikrai būtina, ir būti proporcingas duomenų išsamumo, apimties ir prieigos prie prašomų duomenų dažnumo atžvilgiu, jame turi būti atsižvelgiama į teisėtus įmonės tikslus, taip pat sąnaudas ir pastangas, kurių reikia norint pateikti duomenis, ir nustatomas terminas, per kurį informacija turi būti pateikta. Jame taip pat nurodomos 51 straipsnyje numatytos sankcijos.
5. Prašomą informaciją atitinkamos įmonės ar įmonių asociacijos vardu teikia įmonių savininkai arba atstovai, o juridinių asmenų arba asociacijų, neturinčių juridinio asmens statuso, atveju – asmenys, įgalioti jiems atstovauti pagal įstatymus ar pagal jų įstatus.
6. Jeigu įmonė, atsakydama į pagal šį straipsnį pateiktą prašymą, pateikia neteisiningą, neišsamią ar klaidinančią informaciją arba nepateikia informacijos per nustatytą laikotarpį, jai skiriamos pagal 51 straipsnį nustatytos baudos, išskyrus atvejus, kai įmonė turi pakankamas priežastis nepateikti prašomos informacijos.
7. Jei Sąjungos įmonė arba tai įmonei nuosavybės teise priklausanti ir jos kontroliuojama patronuojamoji įmonė gauna trečiosios valstybės prašymą pateikti informaciją, susijusią su jos puslaidininkių veikla, ji nedelsdama trečiosios valstybės prašoma ir jai pateikta informacija pasidalija su Komisija. Komisija informuoja Europos puslaidininkių tarybą apie tai, kad yra pateiktas toks trečiosios valstybės prašymas, ir apie informaciją, kuria įmonė pasidalijo.

42 straipsnis

Pirmenybiniai užsakymai

1. Kai pagal 39 straipsnį aktyvuojama krizės padėtis, Komisija gali reikalauti, kad Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvos ir strateginiai projektai priimtų kilus krizei svarbių produktų užsakymą ir teiktų jam pirmenybę (toliau – pirmenybinis užsakymas). Tokiai pareigai teikiama pirmenybė bet kokios veiklos pareigos pagal privatinę ar viešąją teisę atžvilgiu.
2. Kai taikytina, pareiga pagal 1 dalį gali būti nustatyta kitoms puslaidininkių įmonėms, kurios sutiko su tokia galimybe gaudamos viešąją paramą.

3. Kai Sąjungoje įsisteigusiai puslaidininkių įmonei taikoma trečiosios valstybės pirmenybinio užsakymo priemonė, ji apie tai praneša Komisijai. Jei ta pareiga daro didelį poveikį tam tikrų ypatingos svarbos sektorių veikimui, Komisija gali pareikalauti, kad ta įmonė, kai būtina ir proporcinga, pagal 5, 6 ir 7 dalis priimtų krizės atveju svarbių produktų užsakymus ir teiktų jiems pirmenybę.
4. Pirmenybiniai užsakymai yra skirti tik tiems naudos gavėjams, kurie yra puslaidininkių naudotojai iš ypatingos svarbos sektorių arba ypatingos svarbos sektoriams produktus tiekiančių įmonių, kurių veikla yra sutrikdyta arba gali kilti pavojus, kad ji bus sutrikdyta, ir kurie, įgyvendinę tinkamas rizikos mažinimo priemones, negalėjo išvengti stygiaus poveikio ir jo sušvelninti. Komisija gali paprašyti naudos gavėjo pateikti atitinkamus to įrodymus.
5. Pareigas pagal šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalis savo sprendimu kaip kraštutinę priemonę nustato Komisija. Komisija priima tą sprendimą pasikonsultavusi su Europos puslaidininkių taryba, laikantis visų taikytinų Sąjungos teisinių pareigų, atsižvelgiant į konkretaus atvejo aplinkybes, įskaitant būtinumo ir proporcingumo principus. Sprendime visų pirma atsižvelgiama į teisėtus atitinkamos įmonės tikslus ir sąnaudas, pastangas bei techninius koregavimus, kurių reikia bet kokiam gamybos sekos pakeitimui. Savo sprendime Komisija nurodo pirmenybinio užsakymo teisinį pagrindą, nustato terminą, per kurį jis turi būti įvykdytas, ir, kai taikytina, nurodo produktą ir kiekį, taip pat, kai taikytina, 51 straipsnyje numatytas sankcijas už tokios pareigos nevykdymą. Teikiant pirmenybinį užsakymą nustatoma sąžininga ir pagrįsta kaina.
6. Prieš paskelbdama pirmenybinius užsakymus pagal 1 dalį, Komisija numatomam pirmenybinio užsakymo gavėjui suteikia galimybę išsakyti pastabas apie užsakymo įgyvendinamumą ir detales. Komisija neteikia pirmenybinio užsakymo, kai:
 - a) įmonė negali įvykdyti pirmenybinio užsakymo net ir teikdama jam pirmenybę, nes nepakanka gamybos gebos ar gamybos pajėgumų arba tai neįmanoma dėl techninių priežasčių;
 - b) jei priėmus užsakymą įmonei būtų užkrauta nepagrįsta ekonominė našta ir kiltų ypatingų sunkumų, įskaitant didelę riziką veiklos tęstinumui.
7. Kai reikalaujama, kad įmonė priimtų pirmenybinį užsakymą ir teiktų jam pirmenybę, ji neatsako už sutartinių pareigų nevykdymą, kuris yra būtinas, kad būtų galima vykdyti pirmenybinius užsakymus. Sutartinė atsakomybė netaikoma tik tiek, kiek sutartinių pareigų pažeidimas buvo būtinas, kad būtų laikomasi įpareigojimo teikti pirmenybę.
8. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatomos praktinės ir veiklos priemonės, susijusios su pirmenybinių užsakymų veikimu. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 55 straipsnio 6 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

43 straipsnis
Bendras pirkimas

1. Kai pagal 39 straipsnį aktyvuojama krizės padėtis, dviejų ar daugiau valstybių narių prašymu Komisija visų dalyvauti norinčių valstybių narių (toliau – dalyvaujančios valstybės narės) vardu gali veikti kaip centrinė perkančioji organizacija vykdant kilus krizei svarbių produktų, skirtų ypatingos svarbos sektoriams, viešuosius pirkimus (toliau – bendras pirkimas). Dalyvavimas bendrame pirkime nedaro poveikio kitoms viešųjų pirkimų procedūroms. Prašyme dėl bendro pirkimo išdėstomos priežastys,

kuriomis jis grindžiamas, ir šis prašymas naudojamas tik siekiant pašalinti puslaidininkių tiekimo grandinės sutrikimus, dėl kurių kilo krizė.

2. Komisija, atsižvelgdama į Europos puslaidininkių tarybos nuomonę, įvertina prašymo naudingumą, būtinumą ir proporcingumą. Jei Komisija ketina į prašymą neatsižvelgti, ji apie tai informuoja atitinkamas valstybes nares ir Europos puslaidininkių tarybą ir nurodo atsisakymo priežastis.
3. Komisija parengia pasiūlymą dėl susitarimo, kurį turi pasirašyti dalyvaujančios valstybės narės. Tokiu susitarimu išsamiai organizuojamas 1 dalyje nurodytas bendras pirkimas, įskaitant bendro pirkimo mechanizmo taikymo motyvus ir prisiimtinus įsipareigojimus, ir nustatomi Komisijos įgaliojimai veikti dalyvaujančių valstybių narių vardu.
4. Pirkimą pagal šį reglamentą vykdo Komisija, vadovaudamasi Reglamente (ES, Euratomas) 2024/2509 nustatytomis savo viešųjų pirkimų taisyklėmis. Komisija gali būti pajėgi ir atsakinga visų dalyvaujančių valstybių narių vardu sudaryti sutartis su ekonominės veiklos vykdytojais, įskaitant atskirus kilus krizei svarbių produktų gamintojus, dėl tokių produktų pirkimo arba dėl tokių produktų gamybos ar kūrimo finansavimo mainais į pirmenybinę teisę į rezultatą.
5. Kai kilus krizei svarbių produktų pirkimas finansuojamas ir iš Sąjungos biudžeto, konkrečiuose susitarimuose su ekonominės veiklos vykdytojais gali būti nustatytos konkrečios sąlygos.
6. Komisija dalyvaujančių valstybių narių vardu vykdo viešųjų pirkimų procedūras ir su ekonominės veiklos vykdytojais sudaro pirkimo sutartis. Komisija paprašo dalyvaujančių valstybių narių paskirti atstovus, kurie dalyvautų rengiant viešųjų pirkimų procedūras. Už įsigytų produktų diegimą, naudojimą arba perpardavimą ir toliau atsako dalyvaujančios valstybės narės pagal 3 dalyje nurodytą susitarimą.
7. Bendro pirkimo paskelbimas pagal šį straipsnį nedaro poveikio kitoms priemonėms, nustatytoms Reglamente (ES, Euratomas) 2024/2509.

V SKYRIUS

Valdymas

1 SKIRSNIS

EUROPOS PUSLAIDININKIŲ TARYBA

44 straipsnis

Europos puslaidininkių tarybos užduotys

1. Europos puslaidininkių taryba padeda Komisijai Sąjungos puslaidininkių politikos klausimais, visų pirma:
 - a) konsultuoja Lustų bendrosios įmonės viešojo sektoriaus institucijų tarybą Europos lustų iniciatyvos 2.0 klausimais;
 - b) konsultuoja Komisiją strateginių technologijų sričių puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje klausimais;

- c) konsultuoja Komisiją Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvų ir strateginių projektų paraiškų vertinimo klausimais;
 - d) veda struktūrinį dialogą su Puslaidininkų pramonės aljanso iniciatyviniu komitetu, siekiant nustatyti bendrą puslaidininkų strategiją;
 - e) keičiasi su Komisija nuomonėmis dėl Puslaidininkų kompetencijos regionų investicijų planų įgyvendinimo pažangos;
 - f) keičiasi su Komisija nuomonėmis apie geriausius būdus puslaidininkų sektoriuje užtikrinti, laikantis Sąjungos ir nacionalinės teisės, veiksmingą intelektinės nuosavybės teisių, konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių apsaugą ir vykdymo užtikrinimą, tinkamai dalyvaujant suinteresuotiesiems subjektams;
 - g) aptaria ir rengia konkrečių sektorių ir technologijų, kurie gali turėti didelį socialinį poveikį ar poveikį aplinkai arba svarbą saugumui ir todėl turi būti sertifikuoti kaip žalieji, patikimi ir saugūs produktai, nustatymą;
 - h) sprendžia klausimus, susijusius su strategine analize, stebėseną, įspėjimo bei prevenciniais veiksmais ir reagavimu į krizes;
 - i) konsultuoja dėl 40–43 straipsniuose numatytų krizės padėties priemonių;
 - j) teikia konsultacijas ir rekomendacijas dėl nuoseklaus šio reglamento įgyvendinimo, palengvindama valstybių narių bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija su šiuo reglamentu susijusiais klausimais;
 - k) konsultuoja Komisiją klausimais, susijusiais su tarptautiniu bendradarbiavimu puslaidininkų srityje.
2. Europos puslaidininkų taryba pataria Komisijai ir ją informuoja apie valstybių narių prioritetus puslaidininkų sektoriuje, visų pirma reguliariai teikdama naujausią informaciją apie:
- a) jų nacionalinę puslaidininkų politiką;
 - b) atitinkamas viešąsias ir privačias investicijas reprezentuojamos valstybės narės teritorijoje;
 - c) tarptautinius įsipareigojimus, įskaitant mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros, inovacijų ir įgūdžių mainų programas su trečiosiomis valstybėmis.
3. Kai tinkama, Europos puslaidininkų taryba užtikrina koordinavimą, bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija su atitinkamomis reagavimo į krizę ir pasirengimo krizei struktūromis, sukurtomis pagal Sąjungos teisę.

45 straipsnis

Europos puslaidininkų tarybos struktūra

1. Europos puslaidininkų taryba sudaroma iš visų valstybių narių atstovų. Komisijos atstovas yra Europos puslaidininkų tarybos pirmininkas.
2. Kiekviena valstybė narė paskiria aukšto lygio atstovą į Europos puslaidininkų tarybą. Kai aktualu dėl funkcijų ir ekspertinių žinių, valstybė narė gali turėti daugiau nei vieną atstovą skirtingoms Europos puslaidininkų tarybos užduotims. Kiekvienas Europos puslaidininkų tarybos narys turi savo pavaduotoją. Balsavimo teises turi tik

valstybės narės. Kiekviena valstybė narė turi tik vieną balsą, nepriklausomai nuo to, kiek atstovų ji turi.

3. Konkretiems klausimams nagrinėti pirmininkas gali sudaryti nuolatinius arba laikinus pogrupius.

Kai tikslinga, pirmininkas pakviečia puslaidininkių vertės kūrimo grandinės organizacijų, Puslaidininkių pramonės aljanso iniciatyvinio komiteto ir jo atitinkamų darbo grupių, profesinių sąjungų ir Sąjungos lygmens puslaidininkių naudotojų atstovus stebėtojų teisėmis prisidėti prie tokių pogrupių veiklos.

46 straipsnis

Europos puslaidininkių tarybos veikimas

1. Europos puslaidininkių taryba eilinius posėdžius rengia bent kartą per metus. Komisijos arba valstybės narės prašymu ir kaip nurodyta 37 ir 39 straipsniuose, ji gali šaukti neeilinius posėdžius.
2. Europos puslaidininkių taryba rengia atskirus posėdžius 44 straipsnio 1 dalyje nurodytoms užduotims vykdyti.
3. Pirmininkas sušaukia posėdžius ir parengia darbotvarkę, atsižvelgdamas į Europos puslaidininkių tarybos užduotis pagal šį reglamentą ir darbo tvarkos taisykles.
Komisija Europos puslaidininkių tarybai teikia administracinę ir analitinę paramą veiklai pagal 44 straipsnį vykdyti.
4. Kai tikslinga, pirmininkas įtraukia puslaidininkių sektoriui atstovaujančias organizacijas ir kviečia konkrečių ekspertinių žinių atitinkamu klausimu turinčius ekspertus, be kita ko, iš suinteresuotųjų subjektų organizacijų, kaip antai Europos puslaidininkių kompetencijos regionų tinklo, taip pat skiria stebėtojus dalyvauti posėdžiuose, be kita ko, narių siūlymu. Pirmininkas gali padėti Europos puslaidininkių tarybai keistis informacija su kitais Sąjungos organais, įstaigomis, agentūromis ir ekspertų bei patariamosiomis grupėmis, įskaitant Puslaidininkių pramonės aljansą. Pirmininkas užtikrina, kad Puslaidininkių pramonės aljanso iniciatyvinis komitetas būtų kviečiamas bent kartą per metus pristatyti naujausią informaciją ir aptarti aktualius Europos puslaidininkių strategijos aspektus.
5. Pirmininkas kviečia Europos Parlamento atstovą nuolatinio stebėtojo teisėmis į Europos puslaidininkių tarybą, visų pirma į posėdžius, susijusius su IV skyriumi dėl stebėsenos ir reagavimo į krizę. Pirmininkas užtikrina, kad atitinkamos kitos Sąjungos institucijos ir organai stebėtojų teisėmis dalyvautų Europos puslaidininkių tarybos posėdžiuose, susijusiuose su IV skyriumi dėl stebėsenos ir reagavimo į krizę.
Stebėtojai ir ekspertai neturi balsavimo teisės ir nedalyvauja rengiant Europos puslaidininkių tarybos ir jos pogrupių nuomones, rekomendacijas ar patarimus. Kai tikslinga, Europos puslaidininkių taryba gali pakviesti tuos stebėtojus ir ekspertus prisidėti informacija ir įžvalgomis.
6. Europos puslaidininkių taryba imasi reikiamų priemonių, kad užtikrintų saugų konfidencialios informacijos tvarkymą ir apdorojimą pagal 50 straipsnį.

Tarptautinis bendradarbiavimas ir strateginės partnerystės puslaidininkių srityje

1. Europos puslaidininkių taryba konsultuoja Komisiją klausimais, susijusiais su tarptautiniu bendradarbiavimu puslaidininkių srityje. Tuo tikslu Europos puslaidininkių taryba periodiškai aptaria:
 - a) koku mastu Sąjungos tarptautiniu bendradarbiavimu puslaidininkių srityje, įskaitant strategines partnerystes puslaidininkių srityje, prisidedama prie:
 - Sąjungos nepakeičiamumo, atsparumo ir klestėjimo gerinimo;
 - Sąjungos ir tarptautinių partnerių bendradarbiavimo puslaidininkių vertės kūrimo grandinėje, be kita ko, mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, gerinimo;
 - žinių ir įgūdžių trūkumo ir neatitikties problemos sprendimo pritraukiant naujų talentų į Sąjungą, juos sutelkiant ir išlaikant;
 - b) valstybių narių dvišalio bendradarbiavimo su atitinkamais tarptautiniais partneriais ir tarptautinio bendradarbiavimo puslaidininkių srityje veiksmų, įskaitant strategines partnerystes puslaidininkių srityje, nuoseklumą ir galimą sinergiją;
 - c) su kuriais tarptautiniais partneriais turėtų būti pirmenybės tvarka sudaromos strateginės partnerystės puslaidininkių srityje, atsižvelgiant į šiuos kriterijus:
 - galimą indėlį į tiekimo saugumą, nepakeičiamumą, atsparumą ir klestėjimą, atsižvelgiant į galimus partnerio pajėgumus, susijusius su puslaidininkiais, įvairinimą ir priklausomybę;
 - ar partnerio reglamentavimo sistema užtikrinama poveikio aplinkai stebėsena ir mažinimas, socialiai atsakinga veikla, skaidri verslo praktika ir neigiamo poveikio tinkamam viešojo administravimo veikimui ir teisės viršenybei prevencija;
 - ar yra sudaryti trečiosios valstybės ir Sąjungos bendradarbiavimo susitarimai, o besiformuojančių rinkų ir besivystančių šalių atveju – kokios yra strategijos „Global Gateway“⁷² investicinių projektų įgyvendinimo galimybės;
 - ar partnerio reglamentavimo sistemoje arba atitinkamoje taikytinoje sistemoje numatyta taikyti technologijų eksporto kontrolę, dėl kurios galėtų būti apribota prieiga prie prekių ir technologijų, būtinų prekėms projektuoti, kurti, gaminti ar naudoti ES, arba prekių ir technologijų, suprojektuotų, sukurtų ar pagamintų ES, eksportas.
2. Komisija sudaro sąlygas Europos puslaidininkių tarybai bendradarbiauti su kitais atitinkamais koordinavimo forumais, įskaitant forumus, įsteigtus pagal strategiją „Global Gateway“⁷³, ir remia šį bendradarbiavimą.
3. Valstybės narės užtikrina savo dvišalio bendradarbiavimo su tarptautiniais partneriais ir Sąjungos tarptautinio bendradarbiavimo puslaidininkių srityje, įskaitant

⁷² European Commission: Directorate-General for International Partnerships, The Global Gateway strategy, Publications Office of the European Union, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2841/5607451>.

⁷³ European Commission: Directorate-General for International Partnerships, The Global Gateway strategy, Publications Office of the European Union, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2841/5607451>.

neprivalomas strategines partnerystes, nuoseklumą. Be to, jos padeda Komisijai įgyvendinti bendradarbiavimo priemones, nustatytas vykdant Sąjungos tarptautinį bendradarbiavimą puslaidininkių srityje, įskaitant strategines partnerystes puslaidininkių srityje.

2 SKIRSNIS

NACIONALINĖS KOMPETENTINGOS INSTITUCIJOS

48 straipsnis

Nacionalinių kompetentingų institucijų ir nacionalinio vieno bendro kontaktinio punkto paskyrimas

1. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną ar daugiau nacionalinių kompetentingų institucijų, kad jos užtikrintų šio reglamento taikymą ir įgyvendinimą nacionaliniu lygmeniu.
2. Kai valstybė narė paskiria daugiau nei vieną nacionalinę kompetentingą instituciją, ji aiškiai nustato atitinkamas tų institucijų pareigas ir užtikrina, kad jos veiksmingai ir efektyviai bendradarbiautų vykdydamos savo užduotis pagal šį reglamentą, be kita ko, susijusias su 3 dalyje nurodyto vieno bendro nacionalinio kontaktinio punkto paskyrimu ir veikla.
3. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną bendrą nacionalinį kontaktinį punktą ryšių palaikymo funkcijai vykdyti, kad būtų užtikrintas tarpvalstybinis bendradarbiavimas su kitų valstybių narių nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis, Komisija ir Europos puslaidininkių taryba. Kai valstybė narė paskiria tik vieną nacionalinę kompetentingą instituciją, ta kompetentinga institucija vykdo ir vieno bendro kontaktinio punkto funkcijas.
4. Kiekviena valstybė narė praneša Komisijai apie nacionalinės kompetentingos institucijos arba daugiau nei vienos nacionalinės kompetentingos institucijos ir vieno bendro nacionalinio kontaktinio punkto paskyrimą, įskaitant tiksliai jų užduotis ir pareigas pagal šį reglamentą, jų kontaktinę informaciją ir visus vėlesnius jų pakeitimus. Nacionalinis bendras kontaktinis punktas Komisijai nurodo funkcinės pašto dėžutės adresą.
5. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės kompetentingos institucijos, įskaitant paskirtą vieną bendrą nacionalinį kontaktinį punktą, naudotųsi savo įgaliojimais nešališkai, skaidriai ir laiku ir kad jiems būtų suteikti įgaliojimai ir pakankami techniniai, finansiniai ir žmogiškieji ištekliai jų užduotims pagal šį reglamentą vykdyti.
6. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės kompetentingos institucijos, kai tinkama ir laikydamosi Sąjungos ir nacionalinės teisės, konsultuotųsi ir bendradarbiautų su kitomis atitinkamomis nacionalinėmis institucijomis ir atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis.

Komisija padeda nacionalinėms kompetentingoms institucijoms keistis patirtimi.

3 SKIRSNIS

PRAMONĖS ALJANSAS

49 straipsnis

Puslaidininkų pramonės aljansas

1. Įsteigiamas Puslaidininkų pramonės aljansas (toliau – Aljansas).
2. Aljansas suburia atitinkamus suinteresuotuosius subjektus, kad jie padėtų Komisijai ir valstybėms narėms Sąjungos puslaidininkų pramonei svarbiais klausimais, įskaitant:
 - f) dabartines rinkos ir pramonės tendencijas;
 - g) Sąjungos puslaidininkų projektavimo ir gamybos pajėgumus;
 - h) besiformuojančias puslaidininkų technologijas ir jų poveikį;
 - i) Sąjungos pramonės stiprybių ir silpnybių nustatymą ir rekomendacijas, kaip tas silpnybes pašalinti;
 - j) inovacijų industrializacijos spartinimo strategijas;
 - k) geopolitinius pokyčius, darančius poveikį pramonei;
 - l) Sąjungos konkurencingumo pasaulyje didinimą;
 - m) prisidėjimą prie paklausos spartinimo priemonių veikimo;
 - n) prisidėjimą prie paklausos forumo veikimo.
3. Aljanso nariai yra Sąjungos puslaidininkų vertės kūrimo grandinės atstovai, įskaitant įmones, startuolius, mokslinių tyrimų ir technologijų organizacijas ir naudotojų sektorius, kurie atitinka šiuos kriterijus:
 - a) turi įrodytą puslaidininkų srities patirtį, žinias ir gebas;
 - b) prisideda arba yra įsipareigoję prisidėti prie puslaidininkų tiekimo saugumo Sąjungoje;
 - c) aktualiai dalyvauja Europos rinkoje arba yra įsipareigoję užtikrinti tokį dalyvavimą Sąjungoje.
4. Komisija skiria Aljanso narius pagal 4 dalyje nustatytus kriterijus.
5. Komisijos atstovas yra Aljanso pirmininkas.
6. Aljansas bent kartą per metus sušaukia generalinę asamblėją. Aljanso pirmininko arba bet kurio iniciatyvinio komiteto nario prašymu, pirmininkui pritarus, jis gali rengti neeilinius posėdžius.
7. Pirmininkas sušaukia posėdžius ir rengia darbotvarkę pagal Aljanso darbo tvarkos taisykles ir Aljanso užduotis pagal šį reglamentą.
8. Komisija Aljanse įsteigia iniciatyvinį komitetą. Iniciatyvinis komitetas bent kartą per metus veda strateginį dialogą su Europos puslaidininkų taryba, kaip nurodyta 44 straipsnyje.
9. Aljanso pirmininkas arba iniciatyvinis komitetas, pirmininkui pritarus, gali sudaryti nuolatines arba laikinas darbo grupes konkrečioms klausimams nagrinėti.

VI skyrius

Konfidencialumas ir sankcijos

50 straipsnis

Konfidencialios informacijos tvarkymas

1. Informacija, gauta įgyvendinant šį reglamentą, naudojama tik šio reglamento tikslais ir saugoma pagal aktualią Sąjungos ir nacionalinę teisę.
2. Pagal šį reglamentą surinkta nekonfidenciali informacija perduodama nacionalinėms statistikos institucijoms ir Eurostatui statistikos rengimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/3018 tikslais.
3. Informacijai, gautai pagal 14, 33, 35, 38, 41 ir 46 straipsnius, taikomas profesinės paslapties reikalavimas ir ji saugoma pagal Sąjungos institucijoms taikytinas taisykles ir aktualią nacionalinę teisę, įskaitant sankcijų už tų taisyklių pažeidimus taikymą.
4. Komisija ir nacionalinės kompetentingos institucijos, jų pareigūnai, tarnautojai ir kiti asmenys, dirbantys prižiūrint toms institucijoms, užtikrina informacijos ir duomenų, gautų vykdant jų užduotis, konfidencialumą taip, kad visų pirma būtų apsaugotos intelektinės nuosavybės teisės ir slapta komercinė informacija arba komercinės paslaptys. Ši pareiga taikoma visiems valstybių narių atstovams, stebėtojams, ekspertams ir kitiems dalyviams, dalyvaujantiems Europos puslaidininkų tarybos posėdžiuose pagal 44 straipsnį, taip pat Puslaidininkų komiteto nariams pagal 56 straipsnio 1 dalį.
5. Komisija numato standartizuotas ir saugias pagal šį reglamentą gautos informacijos rinkimo, tvarkymo ir saugojimo priemones.
6. Komisija ir valstybės narės su trečiųjų valstybių, su kuriomis jos yra sudariusios dvišalius arba daugiašalius konfidencialumo susitarimus reikiamam konfidencialumo lygiui užtikrinti, kompetentingomis institucijomis prireikus gali keistis pagal 35, 38 ir 39 straipsnius gauta informacija tik suvestine forma, kad nebūtų atskleistos jokios išvados apie konkrečią įmonės padėtį valstybėje narėje. Prieš Komisijai arba valstybėms narėms pradedant keistis informacija, jos Europos puslaidininkų tarybai praneša apie informaciją, kuria bus dalijamasi, ir atitinkamą konfidencialumo susitarimą.

Keisdamosi informacija su trečiųjų valstybių kompetentingomis institucijomis, Komisija paskiria ir naudoja vieną bendrą kontaktinį punktą Sąjungoje, kad būtų lengviau perduoti tokią informaciją ar duomenis konfidencialiu būdu taikant atitinkamas Komisijos procedūras.
7. Komisija, atsižvelgdama į patirtį, įgytą renkant informaciją, prireikus gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma praktinė konfidencialios informacijos tvarkymo keičiantis informacija pagal šį reglamentą tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 56 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

51 straipsnis

Sankcijos

1. Komisija gali, jei mano, kad tai būtina ir proporcinga, priimti sprendimą:
 - a) skirti vienkartinės baudas, kai įmonė tyčia arba dėl didelio aplaidumo pateikia neteisingą, neišsamią ar klaidinančią informaciją atsakydama į prašymą, pateiktą pagal 38 arba 41 straipsnį, arba nepateikia informacijos iki nustatyto termino;
 - b) skirti vienkartinės baudas, kai įmonė tyčia arba dėl didelio aplaidumo nevykdo pareigos pagal 38 straipsnio 8 dalį, 41 straipsnio 7 dalį ir 42 straipsnio 3 dalį informuoti Komisiją apie trečiosios valstybės nustatytą įpareigojimą;
 - c) skirti periodines baudas, kai įmonė tyčia arba dėl didelio aplaidumo nevykdo pareigos pagal 42 straipsnį teikti pirmenybę kilus krizei svarbių produktų gamybai.
2. Prieš priimdama sprendimą pagal šio straipsnio 1 dalį, Komisija pagal 54 straipsnį suteikia įmonėms galimybę būti išklaustyta. Siekdama nustatyti, ar periodinės baudos yra būtinos ir proporcingos, ji atsižvelgia į tokių įmonių pateiktą tinkamai motyvuotą pagrindimą.
3. Vienkartinės baudos, skiriamos 1 dalies a punkte nurodytais atvejais, negali viršyti 300 000 EUR.

Vienkartinės baudos, skiriamos 1 dalies b punkte nurodytais atvejais, negali viršyti 150 000 EUR.

Jei atitinkama įmonė yra MVĮ, skiriamos vienkartinės baudos negali viršyti 50 000 EUR.
4. 1 dalies c punkte nurodytu atveju skiriamos periodinės baudos negali viršyti 1,5 % einamosios dienos apyvartos už kiekvieną 43 straipsnyje nustatytos pareigos nevykdymo darbo dieną, skaičiuojant nuo sprendime, kuriuo buvo pateiktas pirmenybinis užsakymas, nustatytos dienos.

Jei atitinkama įmonė yra MVĮ, skiriamos periodinės baudos negali viršyti 0,5 % einamosios dienos apyvartos.
5. Nustatydamas vienkartinės arba periodinės baudos dydį Komisija, tinkamai laikydamasi proporcingumo ir tinkamumo principų, atsižvelgia į pažeidimo pobūdį, sunkumą ir trukmę, o tais atvejais, kai nevykdoma pareiga priimti ir teikti pirmenybę 43 straipsnyje nustatytiems pirmenybiniams užsakymams, – ir į tai, ar įmonė pirmenybinį užsakymą iš dalies įvykdė.
6. Įmonei įvykdžius reikalavimus, kurių vykdymą siekta užtikrinti skiriant periodinę baudą, Komisija gali nustatyti mažesnę galutinę periodinę baudą, nei numatyta pirminiame sprendime.
7. Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti sprendimus, kuriais Komisija nustatė vienkartinę arba periodinę baudą. Jis gali panaikinti, sumažinti arba padidinti paskirtą vienkartinę ar periodinę baudą.

52 straipsnis

Sankcijų skyrimo senaties terminas

1. 51 straipsniu Komisijai suteiktiems įgaliojimams taikomi šie senaties terminai:

- a) dveji metai, jei pažeidžiamos nuostatos dėl prašymų pateikti informaciją pagal 38 arba 41 straipsnį;
 - b) dveji metai, jei pažeidžiamos nuostatos dėl informavimo pareigos pagal 38 straipsnio 8 dalį, 41 straipsnio 7 dalį ir 42 straipsnio 3 dalį;
 - c) treji metai, jei pažeidžiamos nuostatos dėl pareigos teikti pirmenybę kilus krizei svarbių produktų gamybai pagal 42 straipsnį.
2. 1 dalyje nurodyti senaties terminai skaičiuojami nuo dienos, kurią padarytas pažeidimas. Jeigu pažeidimai yra tęstiniai arba kartotiniai, senaties terminai pradedami skaičiuoti nuo dienos, kurią padarytas paskutinis pažeidimas.
 3. Bet kokiais veiksmais, kurių imasi Komisija ar valstybių narių nacionalinės kompetentingos institucijos, siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento, senaties terminas nutraukiamas.
 4. Senaties termino nutraukimas taikomas visoms šalims, kurios laikomos atsakingomis už dalyvavimą darant pažeidimą.
 5. Po kiekvieno senaties termino nutraukimo laikas pradedamas skaičiuoti iš naujo. Tačiau senaties terminas sueina ne vėliau kaip dieną, kurią baigiasi senaties terminui lygus arba jam dvigubas laikotarpis ir Komisija per jį neskyrė baudos ar periodinės baudos. Tas laikotarpis pratęsiamas tiek, kiek senaties termino skaičiavimas laikinai sustabdomas dėl to, kad Komisijos sprendimas nagrinėjamas Teisingumo Teisme.

53 straipsnis

Sankcijų vykdymo užtikrinimo senaties terminas

1. Komisijos įgaliojimams užtikrinti sprendimų, priimtų pagal 51 straipsnį, vykdymą taikomas trejų metų senaties terminas.
2. Terminas pradedamas skaičiuoti tą dieną, kai sprendimas tampa galutinis.
3. Baudų ir periodinių baudų mokėjimo užtikrinimo senaties terminas nutraukiamas:
 - a) pranešimu apie sprendimą, kuriuo keičiamas pirminis vienkartinės ar periodinės baudos dydis arba atmetamas prašymas dėl pakeitimo;
 - b) bet kuriuo Komisijos arba jos prašymu veikiančios valstybės narės veiksmu, skirtu vienkartinės ar periodinės baudos mokėjimui užtikrinti.
4. Po kiekvieno senaties termino nutraukimo laikas pradedamas skaičiuoti iš naujo.
5. Baudų ir periodinių baudų mokėjimo užtikrinimo senaties termino skaičiavimas laikinai sustabdomas tol, kol:
 - a) yra skirta laiko mokėjimui atlikti;
 - b) baudos mokėjimo užtikrinimas sustabdomas Teisingumo Teismo sprendimu.

54 straipsnis

Teisė būti išklausytam prieš skiriant sankcijas

1. Prieš priimdama sprendimą pagal 51 straipsnį, Komisija atitinkamai įmonei suteikia galimybę būti išklausytai dėl:
 - a) Komisijos preliminarinių išvadų, įskaitant visus klausimus, dėl kurių Komisija yra pareiškusi prieštaravimus;

- b) priemonių, kurių Komisija galbūt ketina imtis remdamasi a punkte nurodytomis preliminarėmis išvadomis.
2. Atitinkamos įmonės gali pateikti savo pastabas dėl Komisijos preliminarinių išvadų, nurodytų 1 dalies a punkte, per Komisijos preliminariose išvadose nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 14 dienų.
 3. Komisija savo sprendimus grindžia tik tais prieštaravimais, dėl kurių atitinkamos įmonės turėjo galimybę pateikti pastabas.
 4. Vykstant procedūrai visapusiškai gerbiamos atitinkamos įmonės teisės į gynybą. Atitinkama įmonė turi teisę susipažinti su Komisijos byla laikantis suderėto atskleidimo sąlygų, atsižvelgiant į teisėtą įmonių interesą apsaugoti savo komercines paslaptis. Teisė susipažinti su byla netaikoma konfidencialiai informacijai ir Komisijos ar valstybių narių institucijų vidaus dokumentams. Visų pirma teisė susipažinti netaikoma Komisijos ir valstybių narių institucijų korespondencijai. Jokie šios dalies reikalavimai netrukdo Komisijai atskleisti ir naudoti informaciją, reikalingą pažeidimui įrodyti.

VII SKYRIUS

Įgaliojimų delegavimas ir komiteto procedūra

55 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 12 ir 17 straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo [LB: įrašyti įsigaliojimo datą].
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 12 ir 17 straipsniuose nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 12 arba 17 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

56 straipsnis
Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas (Puslaidininkių komitetas). Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 5 straipsniu.

VIII SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

57 straipsnis
Vertinimas ir peržiūra

1. Ne vėliau kaip [LB: įrašyti datą – ketveri metai nuo įsigaliojimo], o vėliau kas ketverius metus Komisija teikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento vertinimo ir peržiūros ataskaitas. Ataskaitos skelbiamos viešai.
2. Šio reglamento vertinimo ir peržiūros tikslais Europos puslaidininkių taryba, valstybės narės ir nacionalinės kompetentingos institucijos Komisijai jos prašymu pateikia informaciją.
3. Atlikdama šio reglamento vertinimą ir peržiūrą, Komisija atsižvelgia į Europos puslaidininkių tarybos, Europos Parlamento, Tarybos ir kitų susijusių įstaigų ar šaltinių nuomones ir išvadas.

58 straipsnis
Panaikinimas

1. Reglamentas (ES) 2023/1781 panaikinamas. 2. Nuorodos į Reglamentą (ES) 2023/1781 laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir aiškinamos pagal VII priede pateiktą atitikties lentelę.

59 straipsnis
Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Reglamentas (ES) 2023/1781 toliau taikomas integruotos gamybos įrenginiams ir atvirosioms ES gamykloms, kurie nurodyti atitinkamai to reglamento 13 ir 14 straipsniuose ir kuriems toks statusas suteiktas pagal to reglamento 15 straipsnio 3 dalį, statuso galiojimo laikotarpį arba laikotarpį, taikytiną pagal to reglamento 15 straipsnio 8 dalies antrą sakinį.

60 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

**TEISĖS AKTO PASIŪLYMO FINANSINIO POVEIKIO IR SKAITMENINIŲ
ASPEKTŲ PAŽYMA**

1.	PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA	3
1.1.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas	3
1.2.	Atitinkama politikos sritis (-ys)	3
1.3.	Tikslas (-ai)	3
1.3.1.	Bendrasis tikslas (-ai).....	3
1.3.2.	Konkretus tikslas (-ai).....	3
1.3.3.	Numatomas rezultatas (-ai) ir poveikis	3
1.3.4.	Veiklos rezultatų rodikliai.....	3
1.4.	Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:	4
1.5.	Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas	4
1.5.1.	Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį.....	4
1.5.2.	ES dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame skirsnyje „ES dalyvavimo pridėtinė vertė“ – ES veiksmams užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.	4
1.5.3.	Panašios patirties išvados	4
1.5.4.	Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis	5
1.5.5.	Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą.....	5
1.6.	Pasiūlymo (iniciatyvos) ir jo (jos) finansinio poveikio trukmė	6
1.7.	Planuojamas biudžeto vykdymo metodas (-ai)	6
2.	VALDYMO PRIEMONĖS.....	8
2.1.	Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės.....	8
2.2.	Valdymo ir kontrolės sistema (-os)	8
2.2.1.	Biudžeto vykdymo metodo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas.....	8
2.2.2.	Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą vidaus kontrolės sistemą (-as)	8
2.2.3.	Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės išlaidų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą).....	8
2.3.	Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės	9
3.	NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS	10
3.1.	Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės).....	10
3.2.	Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams.....	12

3.2.1.	Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka	12
3.2.1.1.	Patvirtinto biudžeto asignavimai	12
3.2.1.2.	Išorės asignuotųjų pajamų asignavimai	17
3.2.2.	Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas	22
3.2.3.	Numatomo poveikio administraciniam asignavimams santrauka	24
3.2.3.1.	Patvirtinto biudžeto asignavimai	24
3.2.3.2.	Išorės asignuotųjų pajamų asignavimai	24
3.2.3.3.	Iš viso asignavimų	24
3.2.4.	Numatomi žmoniškųjų išteklių poreikiai	25
3.2.4.1.	Finansuojami iš patvirtinto biudžeto	25
3.2.4.2.	Finansuojami išorės asignuotosiomis pajamomis	26
3.2.4.3.	Visi žmoniškųjų išteklių poreikiai	26
3.2.5.	Numatomo poveikio su skaitmeninėmis technologijomis susijusioms investicijoms apžvalga	28
3.2.6.	Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa	28
3.2.7.	Trečiųjų šalių įnašai	28
3.3.	Numatomas poveikis pajamoms	29
4.	SKAITMENINIAI ASPEKTAI	29
4.1.	Skaitmeninės svarbos reikalavimai	30
4.2.	Duomenys	30
4.3.	Skaitmeniniai sprendimai	31
4.4.	Sąveikumo vertinimas	31
4.5.	Skaitmeninio įgyvendinimo rėmimo priemonės	32

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl Europos puslaidininkinių ekosistemos stiprinimo priemonių sistemos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) 2023/1781 (Lustų aktas 2.0)

1.2. Atitinkama politikos sritis (-ys)

Naujas tvaraus Europos klestėjimo ir konkurencingumo planas

1.3. Tikslas (-ai)

1.3.1. Bendrasis tikslas (-ai)

Lustų aktu 2.0 siekiama dviejų bendrųjų tikslų, kaip nurodyta aiškinamajame memorandume:

1. didinti Europos puslaidininkinių vertės kūrimo grandinės konkurencingumą, kad būtų sustiprintas jos technologinis suverenumas ir atsparumas, spartinant mokslinių tyrimų ir inovacijų diegimą pramonėje, užtikrinant tiekimo saugumą ir mažinant strateginę priklausomybę pažangiųjų ir brandžių puslaidininkinių technologijų srityje;
2. gerinti pasirengimą krizėms, kad būtų užtikrintas ES tiekimo saugumas, didinant Europos puslaidininkinių tiekimo grandinės atsparumą ir apsaugant ES ekonominį saugumą.

1.3.2. Konkretus tikslas (-ai)

1 konkretus tikslas

Didinti ES puslaidininkinių pramonės pajėgumus, tiekimo saugumą ir konkurencingumą visoje vertės kūrimo grandinėje, įskaitant pažangiausius DI lustus

2 konkretus tikslas

Plėtoti stiprią naudotojų rinką pagrindiniuose pramonės sektoriuose

3 konkretus tikslas

Didinti informacijos rinkimo pajėgumus, susijusius su pasirengimu krizėms ir reagavimu į jas

1.3.3. Numatomas rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Sąjungos puslaidininkinių pramonei turėtų būti teikiama parama didelio masto technologiniams pajėgumams stiprinti pažangiųjų ir naujos kartos puslaidininkinių technologijų, kurios sustiprins ES pažangiojo projektavimo, sistemų integravimo ir lustų gamybos gebas, srityje. Pramonei taip pat turėtų būti naudingi strateginiai projektavimo ir gamybos projektai. Pusalaidininkinių įrenginiams pravers veiksmingesni leidimų suteikimo procesai.

Sąjungos puslaidininkinių naudotojams visuose sektoriuose turėtų būti naudingas didesnis puslaidininkinių tiekimo saugumas be sutrikimų ir pastangos skatinti

glaudesnius santykius su puslaidininkių pramone. Be to, didesnis puslaidininkių tiekimo saugumas turėtų būti naudingas ypatingos svarbos sektoriams.

Gaminių su puslaidininkiais galutiniams naudotojams didesnis tiekimo saugumas turėtų būti naudingas dėl patrauklesnių rinkos kainų.

Padidės Europos puslaidininkių ekosistemos konkurencingumas.

1.3.4. Veiklos rezultatų rodikliai

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

Veiklos rezultatų rodikliai daugiausia susiję su Europos lustų iniciatyva 2.0. III priede pateikiamos pirmosios išmatuojamų rodiklių, skirtų Europos lustų iniciatyvos 2.0 įgyvendinimui stebėti ir jos veiklos pažangos, padarytos siekiant tikslų, ataskaitai pateikti, versijos:

1. bendras su puslaidininkiais susijusių tiesioginių užsienio investicijų srautas į ES;
2. kvalifikuota puslaidininkių ir fotonikos srities darbo jėga, įskaitant pagal nacionalinių lustų kompetencijos centrų iniciatyvas išmokytą / perkvalifikuotą darbo jėgą;
3. viešoji parama startuoliams ir veiklą plečiančioms įmonėms;
4. veiklą plečiančių įmonių finansavimas naudojant privatų akcinį kapitalą ir rizikos kapitalą.

1.4. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

☒ nauju veiksmu

☐ nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai⁷⁴

☒ esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

☐ vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą (naują) veiksmą

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

Šis reglamentas turėtų būti visapusiškai taikomas netrukus po jo priėmimo, t. y. kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

Reglamentas grindžiamas šiuo metu galiojančiomis Reglamento (ES) 2023/1781 (Lustų aktas) nuostatomis.

1.5.2. ES dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu).

⁷⁴

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

Šiame skirsnyje „ES dalyvavimo pridėtinė vertė“ – ES veiksmams užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmams.

Tikslus stiprinti ES puslaidininkų projektavimo ir gamybos pajėgumus ir gerinti pasirengimą krizėms galima veiksmingiau pasiekti Sąjungos lygmeniu, nes susijusių sunkumų mastas ir sisteminis pobūdis viršija atskirų valstybių narių, veikiančių atskirai, pajėgumus. Koordinuojant investicijas į didelio masto gamybos įrenginius, bendrą MTP infrastruktūrą ir tarpvalstybines ankstyvojo perspėjimo ir stebėsenos sistemas sukurama didelė masto ekonomija, o tai reiškia, kad ES lygmens veiksmams galima sutelkti išteklius, sumažinti dubliavimąsi ir pasiekti rezultatų veiksmingiau nei suskaidytais nacionalinėmis pastangomis. Tokiomis priemonėmis kaip gamybos pajėgumų didinimas, leidimų išdavimo spartinimas, pirmenybiniai užsakymai ir bendras pirkimas siekiama užtikrinti nuoseklų atsaką į būsimas krizes.

Bendra sistema taip pat duoda akivaizdžios naudos, nes ją pakeičiamos skirtingos nacionalinės paskatos, reagavimo į krizes protokolai ir ataskaitų teikimas taikant bendrus metodus, kuriais užtikrinamas nuoseklumas, mažinama administracinė našta ir išvengiama lenktynių dėl subsidijų ar nenuoseklių reguliavimo reikalavimų. Vidaus rinkos veikimas gerinamas, nes koordinuotais ES veiksmams mažinami iškraipymai, užtikrinama sąžininga konkurencija siekiant pritraukti puslaidininkų projektus, palengvinamas sklandus ypatingos svarbos išteklių ir lustų judėjimas ir didinamas tarpvalstybinių tiekimo grandinių, kurios priklauso nuo sklandžios integracijos visose valstybėse narėse, atsparumas.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Įvertinus dabartinį Lustų aktą⁷⁵ padaryta keletas išvadų. Pirma, kad inovacijos taptų pramonės pajėgumais, reikia politikos mechanizmų, kurie aiškiai susietų bandomųjų linijų infrastruktūrą ir investicijas į gamybą. Nors Lustų aktu sėkmingai sukurta pasaulinio lygio mokslinių tyrimų ir validavimo infrastruktūra, patirtis rodo, kad rinkos masto gamyba automatiškai neatsiranda vien dėl technologinių pajėgumų. Būsimoms iniciatyvoms būtų naudinga įtraukti pereinamojo laikotarpio mechanizmus, kuriais būtų sistemingiau palengvintas perėjimas nuo bandomųjų linijų prie pramoninio diegimo.

Antra, į pramonės politikos priemones turėtų būti įtrauktas orientavimasis į paklausą. Vertinime pabrėžiama, kad vien tik su pasiūla susijusios investicijos nebūtinai sukuria mastą ar konkurencingumą, jei nėra patikimo naudojimo rinkoje. Todėl priemonės, kuriomis remiamas diegimas, turėtų būti papildytos paklausą didinančiomis priemonėmis, pavyzdžiui, viešųjų pirkimų koordinavimu arba vartojimo paskatomis.

Trečia, galimybė gauti finansavimą turi išlikti pramonės politikos pagrindu. Iš vertinimo matyti, kad pirmoji tokio pobūdžio sistema padidino didelių investicijų teisinį tikrumą, tačiau suinteresuotieji subjektai vis dar susiduria su vėlavimais dėl valstybės pagalbos taisyklių, ilgomis pranešimo procedūromis ir projektų lygmens neapibrėžtumu. Veiklą plečiančių įmonių finansavimas taip pat ribojamas dėl vėlyvojo etapo rizikos kapitalo ir institucinių investicijų apribojimų. Dėl šių veiksnių silpnėja Europos konkurencingumas ir lėtėja pasauliniu mastu konkurencingų įmonių augimas.

⁷⁵

Komisijos tarnybų darbinis dokumentas

Galiausiai pasirengimas krizėms priklauso nuo aukštos kokybės sistemos informacijos. Iš vertinimo matyti, kad veiksmingai stebėsenai reikalingas aktualus matomumas visoje vertės grandinėje, apimantis ne tik gamybą, bet ir medžiagas, integravimą į korpusą, projektavimo priemonės ir tolesnius naudotojus. Būsimose sistemose pirmenybė galėtų būti teikiama geresniam duomenų rinkimui, bendrai duomenų infrastruktūrai ir integruotam ataskaitų teikimui, kad būtų galima laiku nustatyti riziką ir koordinuotai reaguoti.

1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Siekiant kuo labiau padidinti teigiamą poveikį, Europos lustų iniciatyva 2.0 (I ramstis) bus toliau grindžiama tvirta žinių baze ir padidins sinergiją su veiksmais, kuriuos šiuo metu remia Sąjunga ir valstybės narės, pasitelkdamos programas ir veiksmus, susijusius su puslaidininkių moksliniais tyrimais ir inovacijomis bei tiekimo grandinės dalies plėtra. Tai visų pirma bendroji programa „Europos horizontas“ ir Skaitmeninės Europos programa, kuriomis siekiama sustiprinti Europą kaip pasaulinio masto veikėją puslaidininkių technologijų ir jų taikymo srityse, kurios gamybos dalis pasaulyje iki 2030 m. didės. Papildant šią veiklą, pagal Europos lustų iniciatyvą 2.0 bus glaudžiau bendradarbiaujama su kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant puslaidininkių pramonės aljansą.

1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą

Nedarant poveikio derybų dėl kitos DFP rezultatams, nuo 2028 m. numatyti asignavimai yra tik orientaciniai.

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) ir jo (jos) finansinio poveikio trukmė

☒ trukmė ribota

- ☒ įsigalioja nuo pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Europos puslaidininkių ekosistemos stiprinimo priemonių sistema (Lustų aktas 2.0), priėmimo dienos
- ☒ įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo 2028 iki 2034 m., o mokėjimų asignavimų – nuo 2028 iki 2038 m.

☐ trukmė neribota

- ☐ įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- ☐ vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Planuojamas biudžeto vykdymo metodas (-ai)

☒ Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos:

- ☒ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- ☐ vykdomųjų įstaigų.

☐ Pasidalijamasis valdymas su valstybėmis narėmis

☒ Netiesioginis valdymas, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

- ☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;
- ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- ☐ Europos investicijų bankui ir Europos investicijų fondui;
- ☒ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- ☐ viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, tiek, kiek joms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;
- ☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytoms įstaigoms ar asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus bendros užsienio ir saugumo politikos srityje pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį;
- ☐ valstybėje narėje įsteigtoms įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė arba Sąjungos teisė ir kurioms pagal konkrečių sektorių taisykles gali būti patikėtas Sąjungos lėšų arba biudžeto garantijų įgyvendinimas tiek, kiek tokias įstaigas kontroliuoja viešosios teisės reglamentuojamos įstaigos arba įstaigos, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, ir joms kontrolės įstaigos suteikia tinkamas finansines garantijas solidariosios atsakomybės forma arba lygiavertės finansinės garantijas, kurios kiekvienam veiksmui gali būti apribotos iki didžiausios Sąjungos paramos sumos.

Pastabos

Išskyrus a) veiklą ir biudžetus, susijusius su Lustų fondu, ir b) veiklą ir biudžetus, skirtus pagal Europos inovacijų tarybos programą, Europos lustų iniciatyva 2.0 ir toliau bus įgyvendinama taikant netiesioginį valdymą, užduočių įgyvendinimą pavedant Lustų bendrajai įmonei ir, kai taikytina, bendrajai įmonei arba bet kuriam kitam panašiam subjektui ar iniciatyvai, kurie ją pakeis ir bus įsteigti Sąjungos teisės aktais pagal vėlesnę daugiametę finansinę programą. Valstybės narės ir kitos dalyvaujančios valstybės bendrai finansuoja netiesioginius veiksmus.

Kitoms dalims, pavyzdžiui, veiklai pagal 2 ir 3 ramsčius, taikomas tiesioginis valdymas. Šios užduotys susijusios su Komisijai pavestomis užduotimis prižiūrėti Lustų BĮ, nagrinėti puslaidininkių technologijų įrenginių paraiškas ir priimti dėl jų sprendimus, remti Europos puslaidininkių tarybą, remti B2B puslaidininkių tiekimo grandinės platformą ir kartu su valstybėmis narėmis stebėti puslaidininkių tiekimo grandinės ir prireikus priimti sprendimus dėl veiksmų.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Į šią pažymą įtrauktos Komisijos darbuotojų išlaidos. Šios rūšies išlaidoms taikomos standartinės taisyklės. Komisija vertins šio pasiūlymo gavinius, rezultatus ir poveikį kas ketverius metus nuo jo taikymo pradžios.

Be to, Lustų bendroji įmonė, kaip Sąjungos įstaiga, veikia pagal griežtas stebėsenos taisykles. Stebėseną vykdoma:

- pasitelkiant vidaus audito pajėgumus ir Komisijos audito tarnybą;
- prižiūrint valdybai. Vykdomasis direktorius prižiūrės bendrosios įmonės vidaus veiklą;
- nustatant kiekybinius ir kokybinius veiklos rodiklius, skirtus programos įgyvendinimui stebėti ir jos poveikiui vertinti;
- Komisijos prižiūrimiems išorės ekspertams atliekant programos tarpinius ir galutinius vertinimus;
- parengiant bendrosios įmonės darbo programą ir jos metinę veiklos ataskaitą.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Biudžeto vykdymo metodo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas*

Reglamentu nustatoma peržiūrėta politikos sistema, susijusi su investicijų į pažangią puslaidininkių gamybą Sąjungoje pritraukimu ir stiprinimu, taip pat paklausos skatinimu, ir peržiūrėtos koordinuoto požiūrio į puslaidininkių stygiaus stebėseną ir pasirengimą jam taisyklės. Nauji elementai – didžiųjų uždavinių priemonės, strateginiai projektai, paklausos forumas, paklausos spartinimo priemonės ir B2B puslaidininkių tiekimo grandinės platforma, taip pat Europos puslaidininkių kompetencijos regionų pripažinimas.

Taikant šias taisykles reikia suderinamumo užtikrinimo mechanizmo, skirto tarpvalstybiniam pareigų pagal šį reglamentą taikymui ir nacionalinių institucijų bei Komisijos veiksmų derinimui pasitelkiant Europos puslaidininkių tarybą.

Siekiant vykdyti Komisijai pavestas užduotis, būtina užtikrinti, kad Komisijos tarnybos turėtų pakankamai išteklių.

Kitų dalių netiesioginis valdymas yra pagrįstas, nes Lustų bendroji įmonė yra viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė, kurios dalis bendro finansavimo užtikrinama dalyvaujančių valstybių įnašais ir privačių narių nepiniginiais įnašais.

Kasmet sprendimas dėl Lustų bendrajai įmonei skirto ES įnašo bus priimamas remiantis tais metais priimtu ES biudžetu.

Europos Komisijos ir Lustų bendrosios įmonės pasirašytame finansinės partnerystės pagrindų susitarime bus nurodyta, kad už kasmet vykdytiną užduotį Komisija sumokės įnašą, kai bus sudarytas susitarimas dėl įnašo su Lustų bendrąja įmone, o bendroji įmonė pateiks atitinkamus mokėjimo prašymus kitiems nei Sąjunga nariams.

Komisija užtikrins, kad Lustų bendrajai įmonei taikytinos taisyklės visiškai atitiktų Finansinio reglamento reikalavimus. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 71 straipsnį bendroji įmonė laikysis patikimo finansų valdymo principo. Lustų bendroji įmonė taip pat laikosi bendrajai įmonei taikytinų pavyzdinio finansinio reglamento nuostatų. Dėl bet kokio nukrypimo nuo šio pavyzdinio finansinio reglamento, reikalingo atsižvelgiant į konkrečius bendrosios įmonės poreikius, turi būti gautas išankstinis Komisijos sutikimas.

Stebėsenos tvarka, įskaitant atstovavimą Sąjungai Lustų bendrosios įmonės valdyboje ir viešojo sektoriaus institucijų taryboje, taip pat ataskaitų teikimo tvarka bus užtikrinama, kad Komisijos tarnybos galėtų laikytis atskaitomybės kolegijai ir biudžeto valdymo institucijai reikalavimų.

Lustų bendrosios įmonės vidaus kontrolės sistema grindžiama:

- vidaus kontrolės standartų įgyvendinimu, suteikiant ne mažesnes už Komisijos garantijas;
- geriausių projektų atrankos procedūromis (atliekant nepriklausomą vertinimą) ir nustatant jas teisinėmis priemonėmis;
- projektų ir sutarčių valdymu kiekvieno projekto įgyvendinimo laikotarpiu;
- *ex ante* visų 100 % pareiškimų patikrinimu, įskaitant audito pažymėjimų gavimą ir išlaidų metodų *ex ante* sertifikavimą;
- dalies reikalavimų *ex post* auditais, vykdomais kaip programos „Europos Horizontas“ *ex post* auditai;
- projektų rezultatų moksliniu įvertinimu.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą vidaus kontrolės sistemą (-as)*

Prie šio pasiūlymo pridedama poveikio vertinimo ataskaita, kur pateikiama analizė, kuria grindžiamas pasirinktas politikos metodas. Rengiant iniciatyvą taip pat buvo remiamasi viešomis konsultacijomis ir tikslinėmis konsultacijomis su pramonės suinteresuotaisiais subjektais, valstybėmis narėmis ir prekybos asociacijomis, užtikrinant atitinkamų duomenų, informacijos ir grįžamosios informacijos rinkimą. Vis dėlto įgyvendinimo metu dar gali atsirasti netyčinių pasekmių ar pasireikšti nenumatytas poveikis. Jie bus nustatyti taikant reglamente nustatytas stebėsenos procedūras, kad Komisija galėtų tinkamai ir laiku į juos atsižvelgti.

Be to, buvo nustatytos įvairios priemonės, kuriomis siekiama sumažinti būdingą interesų konflikto riziką Lustų bendrojoje įmonėje, visų pirma:

- standartiniam sprendimų priėmimui – lygiaverčiai balsai (trečdalis) Komisijai, dalyvaujančioms valstybėms (kartu) ir privatiems nariams (kartu) valdyboje; lygiaverčiai balsai (pusė) Komisijai, dalyvaujančioms valstybėms (kartu) viešojo sektoriaus institucijų taryboje;
- aukšto lygio sprendimus dėl veiklos ir (arba) biudžeto, skirto Europos lustų iniciatyvos 2.0 veiklai (pajėgumų stiprinimas būsimose darbo programose), priima tik viešojo sektoriaus institucijų taryba su valstybėmis narėmis;
- darbo programos dalį, susijusią su pajėgumų stiprinimo veikla, priima tik viešojo sektoriaus institucijų taryba su valstybėmis narėmis;

- vykdomąjį direktorių valdyba atrenka remdamasi Komisijos pasiūlymu;
- darbuotojų nepriklausomumas;
- nepriklausomų ekspertų vertinimai, grindžiami paskelbtais vertinimo kriterijais, skundų teikimo mechanizmais ir išsamiomis interesų deklaracijomis;
- reikalavimas, kad valdyba priimtų bendrosios įmonės interesų konfliktų prevencijos, vengimo ir valdymo taisyklės pagal bendrosios įmonės finansines taisyklės ir darbuotojams taikomus Tarnybos nuostatus.

Tolesnis etikos ir organizacinių vertybių puoselėjimas bus viena pagrindinių bendrosios įmonės funkcijų ir ją stebės Komisija.

Lustų bendrosios įmonės vykdomasis direktorius, kaip įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas, privalo įdiegti ekonomiškai efektyvią vidaus kontrolės ir valdymo sistemą. BĮ biuras turės pateikti Komisijai ataskaitą apie priimtą vidaus kontrolės sistemą.

Komisija stebės taisyklių nevykdymo riziką naudodama ataskaitų teikimo sistemą, kurią ji išplėtos, ir apžvelgdama *ex post* auditų (kurie bus visą programą „Europos horizontas“ ir Skaitmeninės Europos programą apimančių *ex post* auditų dalis) poveikį iš Lustų bendrosios įmonės europinės lėšas gavusiems subjektams.

Akivaizdu, jog biudžetą reikia valdyti efektyviau ir veiksmingiau bei užtikrinti, kad nebūtų sukčiaujama ir švaistomos lėšos. Tačiau kontrolės sistema turi būti užtikrinta tinkama pusiausvyra tarp priimtino klaidų lygio ir reikiamos kontrolės naštos ir išvengta Sąjungos programų patrauklumo sumažėjimo.

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės išlaidų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Kadangi programoje „Europos horizontas“ ir Skaitmeninės Europos programoje nustatytos dalyvavimo Lustų bendrojoje įmonėje taisyklės panašios į tas, kurias savo darbo programose naudos Komisija, ir kadangi paramos gavėjų populiacija bus panašaus rizikos profilio kaip ir tiesiogiai valdomų programų paramos gavėjai, galima tikėtis, kad klaidų lygis bus panašus į tą, kurį Komisija numatė programos „Europos horizontas“ ir Skaitmeninės Europos programos atveju, t. y. suteikti pakankamą užtikrinimą, kad klaidų rizika daugiamečiu išlaidų laikotarpiu kasmet svyruotų nuo 2 iki 5 %, o galutinis tikslas būtų užtikrinti, kad daugiamečių programų įgyvendinimo pabaigoje likutinių klaidų dydis būtų kuo artimesnis 2 % (atsižvelgus į visų auditų, taisomųjų ir susigrąžinimo priemonių finansinį poveikį).

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Komisija užtikrins, kad Lustų bendroji įmonė visais valdymo proceso etapais taikytų kovos su sukčiavimu procedūras.

Komisija užtikrins, kad būtų įdiegtos tinkamos priemonės, kad vykdant pagal šį reglamentą finansuojamus veiksmus Sąjungos finansiniai interesai būtų apsaugoti taikant prevencines kovas su sukčiavimu, korupcija ir kitokia neteisėta veika priemonės, atliekant veiksmingus patikrinimus ir, jei nustatoma pažeidimų, atgaunant nepagrįstai sumokėtas sumas ir prireikrus skiriant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias sankcijas.

Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, pagal programą gavusių Sąjungos lėšų, dokumentų auditą ir auditą vietoje.

Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali, laikydamasi Reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 nustatytų procedūrų, atlikti ūkinės veiklos vykdytojų, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusių su tokiu finansavimu, patikrinimus ir inspektavimą vietoje, siekdama nustatyti, ar vykdant dotacijos susitarimą, dotacijos sprendimą ar sutartį dėl Sąjungos lėšų skyrimo nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veikos atvejų. Bendrosios įmonės taip pat turės prisijungti prie 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Bendrijų Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų vidaus tyrimų.

Europos prokuratūra, laikydamasi Tarybos reglamento (ES) 2017/193923 nuostatų ir jame nustatytų procedūrų, gali atlikti tyrimus, kad nustatytų, ar nėra Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių nusikalstamos veikos atvejų.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA ⁷⁶	ELPA šalių ⁷⁷	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių ⁷⁸	kitų trečiųjų valstybių	kitų asignuotųjų pajamų
	[XX.YY.YY.YY]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE
	[XX.YY.YY.YY]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE
	[XX.YY.YY.YY]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA	ELPA šalių	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių	kitų trečiųjų valstybių	kitų asignuotųjų pajamų
	[XX.YY.YY.YY]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE
	[XX.YY.YY.YY]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE
	[XX.YY.YY.YY]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

⁷⁶ DA – Diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

⁷⁷ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁷⁸ Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidatų.

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

3.2.1.1. Patvirtinto biudžeto asignavimai

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris	2
--	---------	---

CNECT GD			Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	Po 2034	IŠ VISO DFP 2028–2034
Veiklos asignavimai											
Biudžeto eilutė [ECF]	Įsipareigojimai	1a	30,000		20,000		10,000		10,000		70,000
	Mokėjimai	2a	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	70,000
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų ⁷⁹											
Biudžeto eilutė		3									0
IŠ VISO asignavimų	Įsipareigojimai	= 1a + 1b + 3	30,000		20,000		10,000		10,000		70,000
CNECT GD	Mokėjimai	= 2a + 2b + 3	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	70,000
			Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	Po 2034	IŠ

⁷⁹ Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

											V I S O D F P 2 0 2 8 – 2 0 3 4
IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	4	30,000		20,000		10,000		10,000		7 0 , 0 0 0
	Mokėjimai	5	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	7 0 , 0 0 0
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		6									0
IŠ VISO asignavimų pagal	Įsipareigojimai	= 4 + 6	30,000		20,000		10,000		10,000		7 0 , 0

daugiametės finansinės programos												0
		Mokėjimai	= 5 + 6	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	70,000
2 IŠLAIDŲ KATEGORIJA												0
			Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Po	IŠ VISO DF P 2028–2034	
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2034		
IŠ VISO veiklos asignavimų	Išipareigojimai	4	30,000	0,000	20,000	0,000	10,000	0,000	10,000		70,000	
	Mokėjimai	5	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	70,000	
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		6										
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 2 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	Išipareigojimai	= 4 + 6	30,000	0,000	20,000	0. 000	10,000	0,000	10,000		70,000	
	Mokėjimai	= 5 + 6	18. 000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	70,000	

			Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Po	IŠ VISO D F P
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2034	2 0 2 8 – 2 0 3 4
• IŠ VISO veiklos asignavimų (visose veiklos išlaidų kategorijose)	Išipareigojimai	4	30,000	0,000	20,000	0,000	10,000	0,000	10,000	0,000	7 0 , 0 0 0
	Mokėjimai	5	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	7 0 , 0 0 0
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų (visose veiklos išlaidų kategorijose)		6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0 , 0 0 0

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–3 išlaidų kategorijas (Orientacinė suma)	Išipareigojimai	= 4 + 6	30,000	0,000	20,000	0. 000	10,000	0,000	10,000		7 0 , 0 0 0 0
	Mokėjimai	= 5 + 6	18,000	6,000	15,000	7,000	8,000	4,000	7,000	5,000	7 0 , 0 0 0 0

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija		4	„Administracinės išlaidos“ ⁸⁰							
GD: CNECT			Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
• Žmogiškieji ištekliai			1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	13,804
• Kitos administracinės išlaidos										
IŠ VISO CNECT GD			1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	1,972	13,804

GD: COMP			Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
• Žmogiškieji ištekliai			0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	6,167
• Kitos administracinės išlaidos										
IŠ VISO COMP GD	Asignavimai		0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	0,881	6,167

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	19,971
---	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

⁸⁰

Reikiami asignavimai turėtų būti nustatomi remiantis atitinkamame tinklalapyje „BUDGpedia“ pateiktais metinių vidutinių išlaidų duomenimis.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	Po 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos	Įsipareigojimai	32,853	2,853	22,853	2,853	12,853	2,853	12,853	0,000	89,971
1–4 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Mokėjimai	20,853	8,853	17,853	9,853	10,853	6,853	9,853	5,000	89,971

Prognozuojamas poveikis išlaidoms ir darbuotojų skaičiui 2028 m. ir vėlesniu laikotarpiu pridedamas tik paaiškinimo tikslais, nedarant išankstinių išvadų dėl kitos daugiametės finansinės programos. Finansavimo šaltinis ir Sąjungos finansinio įsipareigojimo apimtis laikotarpiu po 2027 m. ir toliau priklauso nuo tarpinstitucinių derybų dėl 2028–2034 m. DFP rezultatų ir jie bus nustatyti vėliau taikant metinę biudžeto procedūrą. Visi asignavimai ir darbuotojų skaičius nuo 2028 m. yra orientaciniai.

3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas (not to be completed for decentralised agencies)

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir atliktus darbus			Metai 2028		Metai 2029		Metai 2030		Metai 2031		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 skirsnį)								IŠ VISO	
	ATLIKTI DARBAI																			
	↓	Rūšis 81	Viduti nės sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąna udos	Skaičius	Sąna udos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Bendr as skaiči us	Iš viso sąnaudų	
1 KONKRETUS TIKSLAS ⁸² ...																				
– Atliktas darbas																				
– Atliktas darbas																				
– Atliktas darbas																				
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																				
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																				
– Atliktas darbas																				
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																				
IŠ VISO																				

⁸¹ Atlikti darbai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

⁸² Apibūdinta 1.3.2 skirsnyje „Konkretus tikslas (-ai) ...“.

3.2.3. Numatomo poveikio administraciniam asignavimams santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

3.2.3.1. Patvirtinto biudžeto asignavimai

PATVIRTINTI ASIGNAVIMAI	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	IŠ VISO 2028– 2034
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	19,971
Kitos administracinės išlaidos	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	19,971
Neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Žmogiškieji ištekliai	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Tarpinė suma, neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
IŠ VISO	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	2,853	19,971

Siekdamas remti stebėsenos ir krizių valdymo darbą, Ryšių tinklą, turinio ir technologijų GD gali sudaryti administracinį susitarimą su Jungtiniu tyrimų centru (JRC) dėl maždaug 2 etato ekvivalentų (CA), atsižvelgiant į turimus išteklius ir ekspertines žinias. Šioje teisės akto pasiūlymo finansinio poveikio ir skaitmeninių aspektų pažymoje tokio galimo administracinio susitarimo biudžetas nenumatytas.

Prognazuojamas poveikis išlaidoms ir darbuotojų skaičiui 2028 m. ir vėlesniu laikotarpiu pridedamas tik paaiškinimo tikslais, nedarant išankstinių išvadų dėl kitos daugiametės finansinės programos. Finansavimo šaltinis ir Sąjungos finansinio įsipareigojimo apimtis laikotarpiu po 2027 m. ir toliau priklauso nuo tarpinstitucinių derybų dėl 2028–2034 m. DFP rezultatų ir jie bus nustatyti vėliau taikant metinę biudžeto procedūrą. Visi asignavimai ir darbuotojų skaičius nuo 2028 m. yra orientaciniai.

3.2.4. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

3.2.4.1. Finansuojami iš patvirtinto biudžeto

Sąmatą surašyti etato ekvivalentais⁸³

PATVIRTINTI ASIGNAVIMAI	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034
• Etatų plano etatai (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							

⁸³ Po lentelės nurodykite, kiek etato ekvivalentų iš nurodyto skaičiaus jau paskirti tam veiksmui valdyti ir (arba) gali būti perskirstyti jūsų generaliniame direktorate ir kokie yra jūsų gryniesiems poreikiai.

20 01 02 01 (Būstinė ir Komisijos atstovybės)	12	12	12	12	12	12	12
20 01 02 03 (ES delegacijos)	0	0	0	0	0	0	0
(Netiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	0	0	0
(Tiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)	0	0	0	0	0	0	0
• Išorės darbuotojai (etato ekvivalentais)							
20 02 01 (AC, END finansuojami iš bendrojo biudžeto)	5	5	5	5	5	5	5
20 02 03 (AC, AL, END ir JPD ES delegacijose)	0	0	0	0	0	0	0
Administracinės paramos eilutė [XX 01 YY YY]	• būstinėje	0	0	0	0	0	0
	• ES delegacijose	0	0	0	0	0	0
(AC, END – netiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	0	0	0
(AC, END – tiesioginiai moksliniai tyrimai)	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – 4 išlaidų kategorija	0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – neįtraukta į 4 išlaidų kategoriją	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO	17	17	17	17	17	17	17

Prognozuojamas poveikis išlaidoms ir darbuotojų skaičiui 2028 m. ir vėlesniu laikotarpiu pridedamas tik paaiškinimo tikslais, nedarant išankstinių išvadų dėl kitos daugiametės finansinės programos. Finansavimo šaltinis ir Sąjungos finansinio įsipareigojimo apimtis laikotarpiu po 2027 m. ir toliau priklauso nuo tarpinstitucinių derybų dėl 2028–2034 m. DFP rezultatų ir jie bus nustatyti vėliau taikant metinę biudžeto procedūrą. Visi asignavimai ir darbuotojų skaičius nuo 2028 m. yra orientaciniai.

Pasiūlymui įgyvendinti reikalingi darbuotojai (etato ekvivalentais):

	Bus pasitelkiami dabartiniai Komisijos tarnybų darbuotojai.	Papildomi darbuotojai išskirtinėmis aplinkybėmis*		
		bus finansuojami pagal 4 išlaidų kategoriją arba iš mokslinių tyrimų	bus finansuojami iš BA eilutės	bus finansuojami iš mokesčių
Etatų plano etatai	5	7	nėra duomenų	
Išorės darbuotojai (CA, SNE, INT)	2	3		

Vykdytinų užduočių aprašymas, kai užduotis vykdo:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Kai kurias užduotis galima atlikti perskirstant darbuotojus, šiuo metu atliekančius
--------------------------------------	---

	panašias užduotis, pvz., susijusias su programos priežiūra, ryšių su suinteresuotaisiais subjektais palaikymu ir ataskaitų dėl mokslinių tyrimų ir plėtros bei gebėjimų stiprinimo veiklos pagal I ramstį teikimu. Papildomi darbuotojai turėtų atlikti papildomas užduotis pagal pasiūlymą, pvz., strateginių projektų nustatymą ir priežiūrą, įskaitant tarpinių reikšmių ir rezultatų stebėseną; atitikties patikras (valstybės pagalba, viešieji pirkimai); tarpvalstybinį koordinavimą su valstybėmis narėmis; didžiųjų uždavinių apibrėžimą ir jų įgyvendinimo priežiūrą; administracinės (nefiskalinės) priežiūros koordinavimą; regioninių investicijų planų vertinimą; vietos įmonių nuosavybės ir kontrolės vertinimą; konsultacijas su Europos puslaidininkių taryba dėl strateginių projektų, vietos įmonių rekomendacijas dėl lustų vykdant viešuosius pirkimus, konsultacijas su Aljansu siekiant nustatyti bendrą puslaidininkių technologijų strategiją, konsultacijas dėl rizikingų sektorių; strateginės partnerystės su trečiosiomis šalimis užmezgimą; gaires valstybėms narėms ir perkančiosioms organizacijoms dėl viešųjų pirkimų; metodinių rekomendacijų dėl tiekimo saugumo rizikos vertinimų atlikimo teikimą; pasirengimo krizėms pratybų vykdymą; paklausos forumų steigimą ir palankesnių sąlygų jiems sudarymą; puslaidininkių gamintojų ir tolesnių pramonės naudotojų bendro projektavimo veiklos rėmimą; techninių ir teisinių gairių dėl sistemų, apimančių novatorišką puslaidininkių projektavimą ir sprendimus, viešųjų pirkimų teikimą; Iniciatyvos 2.0 ir nacionalinių ir (arba) regioninių strategijų suderinamumo užtikrinimą; organizavimo ir ataskaitų teikimo Tarybai ir (arba) Parlamentui priežiūrą. Be to, pasiūlyme numatytos papildomos užduotys, susijusios su B2B puslaidininkių tiekimo grandinių platforma, pvz., puslaidininkių tiekimo grandinių stebėseną; analizės ir pasirengimo krizėms funkcijos; prašymų pateikti informaciją teikimas bei tvarkymas ir duomenų tikrinimas bei apibendrinimas prieškriziniu laikotarpiu ir tarpsektorinis koordinavimas su pramonės suinteresuotaisiais subjektais. Didelę dalį pirmiau minėtų papildomų užduočių galima įgyvendinti perskirstant esamus darbuotojus.
Išorės darbuotojai	Taip pat

3.2.5. Numatomo poveikio su skaitmeninėmis technologijomis susijusioms investicijoms apžvalga

Privaloma: su skaitmeninėmis technologijomis susijusių investicijų pagal pasiūlymą (iniciatyvą) geriausias įvertis turėtų būti pateiktas tolesnėje lentelėje.

Išimties tvarka, kai tai reikalinga pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti, asignavimai pagal 4 išlaidų kategoriją turėtų būti pateikti tam skirtoje eilutėje.

Asignavimai pagal 1–3 išlaidų kategorijas turėtų būti nurodyti kaip „Politikos priemonių IT išlaidos veiklos programoms“. Šios išlaidos parodo veiklos biudžetą, naudojamą su iniciatyvos įgyvendinimu tiesiogiai susijusioms IT platformoms ar priemonėms pakartotinai naudoti, pirkti ir (arba) sukurti ir susijusioms investicijoms (pvz., licencijoms, tyrimams, duomenų saugojimui ir kt.). Šioje lentelėje pateikta informacija turėtų atitikti 4 skirsnyje „Skaitmeniniai aspektai“ pateiktus duomenis.

IŠ VISO skaitmeninių ir IT asignavimų	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	IŠ VISO DFP 2028– 2034
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
IT išlaidos (organizacijos)	0	0	0	0	0	0	0	0

4 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0	0	0	0	0	0	0	0
Neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Politikos priemonių IT išlaidos veiklos programoms	0	0	0	0	0	0	0	0
Tarpinė suma, neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	0	0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.6. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Pasiūlymas (iniciatyva)

- ☒ Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.
- ☐ reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente
- ☐ reikia persvarstyti DFP.

Prognozuojamas poveikis išlaidoms ir darbuotojų skaičiui 2028 m. ir vėlesniu laikotarpiu pridedamas tik paaiškinimo tikslais, nedarant išankstinių išvadų dėl kitos daugiametės finansinės programos. Finansavimo šaltinis ir Sąjungos finansinio įsipareigojimo apimtis laikotarpiu po 2027 m. ir toliau priklauso nuo tarpinstitucinių derybų dėl 2028–2034 m. DFP rezultatų ir jie bus nustatyti vėliau taikant metinę biudžeto procedūrą. Visi asignavimai ir darbuotojų skaičius nuo 2028 m. yra orientaciniai.

3.2.7. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

- ☒ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- ☐ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034	Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								

IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - ☐ nuosaviems ištekliams
 - ☐ kitoms pajamoms
 - ☐ nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto eilutė:	pajamų	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁸⁴						
			Metai 2028	Metai 2029	Metai 2030	Metai 2031	Metai 2032	Metai 2033	Metai 2034
.....	straipsnis								

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

--

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

--

4. SKAITMENINIAI ASPEKTAI

Šiame skirsnyje nagrinėjamos visos Europos skaitmeninės viešosios paslaugos ir jų tarpvalstybinio sąveikumo reikalavimai.

4.1. Skaitmeninės svarbos reikalavimai

Skaitmeninės svarbos reikalavimų ir susijusių kategorijų (duomenų, procesų skaitmenizavimo ir automatizavimo, skaitmeninių sprendimų ir (arba) skaitmeninių viešųjų paslaugų) suvestinis aprašas

⁸⁴ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 20 % surinkimo sąnaudų.

Reikalavimo nuoroda	Reikalavimo aprašymas	Subjektas (-ai), kuriems reikalavimas daro poveikį arba kuriam (-iems) jis taikomas	Suvestiniai procesai	Kategorijos
15 straipsnis	Paraiška dėl Europos puslaidininkų technologijos iniciatyvos statuso suteikimo	Europos Komisija	Paraiškų teikimas	Duomenys
22 straipsnis	Valstybės narės nustato bendrą leidimų išdavimo procedūrą, grindžiamą viena paraiška visoms Europos puslaidininkų technologijų iniciatyvoms ir strateginiams projektams reikalingiems leidimams gauti	Valstybės narės Nacionalinės kompetentingos institucijos	Leidimo išdavimas	Duomenys Skaitmeninis sprendimas Proceso skaitmenizavimas ir automatizavimas
24 straipsnis	Valstybės narės nacionaliniu lygmeniu sukuria bendrą prieigos portalą, kad būtų galima pateikti vieną paraišką dėl Europos puslaidininkų technologijų įrenginių ir strateginių projektų leidimo	Valstybės narės Nacionalinės kompetentingos institucijos	Leidimo išdavimas	Proceso skaitmenizavimas ir automatizavimas
33 straipsnis	Strateginė Sąjungos puslaidininkų sektoriaus analizė	Europos Komisija	Stebėsena	Duomenys
34 straipsnis	B2B puslaidininkų tiekimo grandinės platformos sukūrimas	Privatūs veiklos vykdytojai	Dalijimasis duomenimis	Skaitmeninis sprendimas Duomenys
35 straipsnis	Komisija,	Europos	Stebėsena	Duomenys

Reikalavimo nuoroda	Reikalavimo aprašymas	Subjektas (-ai), kuriems reikalavimas daro poveikį arba kuriam (-iems) jis taikomas	Suvestiniai procesai	Kategorijos
	pasikonsultavusi su Europos puslaidininkų taryba, reguliariai stebi puslaidininkų vertės kūrimo grandinę, kad nustatytų veiksnius, kurie gali sutrikdyti puslaidininkų tiekimą ar prekybą puslaidininkiais, sukelti šiam tiekimui ar prekybai pavojų arba padaryti jiems neigiamą poveikį.	Komisija		
38 straipsnis	Prevencinis informacijos rinkimas	Europos Komisija	Ataskaitų teikimas	Duomenys
41 straipsnis	Informacijos rinkimas krizės etapu	Europos Komisija	Ataskaitų teikimas	Duomenys

4.2. Duomenys

I taikymo sritį patenkančių duomenų suvestinis aprašas

Duomenų rūšis	Reikalavimo (-ų) nuoroda	Standartas ir (arba) specifikacija (jei taikoma)
Duomenys, susiję su paraiška dėl Europos puslaidininkų technologijos iniciatyvos statuso suteikimo	15 straipsnis	Netaikoma
Leidimų išdavimo taikmenos	22 straipsnis	Netaikoma
Duomenys, reikalingi strateginei Sąjungos puslaidininkų sektoriaus analizei atlikti	33 straipsnis	Netaikoma
B2B puslaidininkų tiekimo grandinės platformos duomenys	34 straipsnis	Netaikoma
Duomenys, reikalingi puslaidininkų vertės kūrimo grandinei stebėti	35 straipsnis	Netaikoma

Prevenčinis informacijos rinkimas	38 straipsnis	Netaikoma
Informacijos rinkimas krizės etapu	41 straipsnis	Netaikoma

Duomenų srautai

Duomenų srautų suvestinis aprašas

Duomenų rūšis	Dokumento nuoroda (-os)	Duomenis pateikiantys subjektai	Duomenis gaunantys subjektai	Keitimosi duomenimis priežastis	Dažnumas (jei taikoma)
Duomenys, susiję su paraiška dėl Europos puslaidininkų technologijos iniciatyvos statuso suteikimo	15 straipsnis	Pramonė	Europos Komisija	Netaikoma	Netaikoma
Leidimų išdavimo paraiškos	22 straipsnis	Pramonė	Valstybės narės	Netaikoma	Netaikoma
Duomenys, reikalingi strateginei Sąjungos puslaidininkų sektoriaus analizei atlikti	33 straipsnis	Pramonė	Europos Komisija	Netaikoma	Netaikoma
B2B puslaidininkų tiekimo grandinės platformos duomenys	34 straipsnis	Pramonė	Europos Komisija	Netaikoma	Netaikoma
Duomenys, reikalingi puslaidininkų vertės kūrimo grandinei stebėti	35 straipsnis	Pramonė	Europos Komisija	Netaikoma	Netaikoma
Prevenčinis informacijos rinkimas	38 straipsnis	Pramonė	Europos Komisija	Prieškrizinis laikotarpis	Netaikoma

Informacijos rinkimas krizės etapu	41 straipsnis	Pramonė	Europos Komisija	Krizės padėtis	Netaikoma
------------------------------------	---------------	---------	------------------	----------------	-----------

Derėjimas su Europos duomenų strategija

Paaiškinimas, kaip reikalavimas (-ai) dera su Europos duomenų strategija

Ši teisėkūros iniciatyva dera su valdžios institucijų (verslo dalijimosi duomenimis su valdžios sektoriumi (B2G)) privačiai saugomų duomenų naudojimu siekiant užtikrinti įrodymais grindžiamus politikos sprendimus. Skaitmeninė leidimų išdavimo sistema sukuriamą taip, kad būtų užtikrintas kompetentingų institucijų sąveikumas ir automatinis keitimasis duomenimis, valdžios institucijų jau turimų duomenų ir dokumentų pakartotinis naudojimas, aukšto lygio kibernetinis saugumas ir informacijos vientisumas, taip pat leidimų išdavimo procedūros skaidrumas ir atskaitomybė.

Derėjimas su vienkartinio duomenų pateikimo principu

22 straipsnyje numatytas bendros leidimų išdavimo procedūros, grindžiamos viena paraiška visoms Europos puslaidininkių technologijų iniciatyvoms ir strateginiams projektams reikalingiems leidimams gauti, sukūrimas.

4.3. Skaitmeniniai sprendimai

Dėl kiekvieno skaitmeninio sprendimo pateikite nuorodą į su juo susijusį (-ius) skaitmeninės svarbos reikalavimą (-us), nurodykite skaitmeninio sprendimo privalomos funkcijos aprašymą, už jį atsakingą instituciją ir kitus svarbius aspektus, pvz., dėl pakartotinio naudojimo ir prieinamumo. Taip pat paaiškinkite, ar diegiant skaitmeninius sprendimus ketinama naudoti DI technologijas.

Skaitmeninis sprendimas	Reikalavimas (-ų) nuoroda	Pagrindinės privalomos funkcijos	Atsakinga institucija	Kaip užtikrinamas prieinamumas?	Kaip atsižvelgiama į pakartotinio naudojimo galimybes?	Dirbtinio intelekto technologijų naudojimas
Skaitmeninė leidimų išdavimo sistema	22 straipsnis ir 24 straipsnis	Leidimų išdavimo procedūros vykdomos visiškai skaitmeninėmis priemonėmis	Valstybės narės Nacionalinės kompetentingos institucijos	Skaitmeninė leidimų išdavimo sistema turėtų būti sukurta taip, kad būtų užtikrintas	Skaitmeninė leidimų išdavimo sistema turėtų būti sukurta taip, kad būtų	//

Skaitmeninis sprendimas	Reikalavimų (-ų) nuoroda	Pagrindinės privalomos funkcijos	Atsakinga institucija	Kaip užtikrinamas prieinamumas?	Kaip atsižvelgiama į pakartotinio naudojimo galimybes?	Dirbtinio intelekto technologijų naudojimas
		is. Sistemoje turi būti viena naudotojo sąsaja, sudaranti sąlygas sąveikai su atitinkamomis viešosiomis paslaugomis. Skaitmeninė leidimų išdavimo sistema sudaro sąlygas pateikti prašymus išduoti leidimus, sekti procedūrą ir priimti sprendimus nenaudojant popierinių dokumentų.		patogumas naudoti ir prieinamumas visiems pareiškėjams, įskaitant asmenis su negalia	užtikrintas pakartotinis valdžios institucijų jau turimų duomenų ir dokumentų naudojimas	
B2B puslaidininkių tiekimo grandinės platforma	34 straipsnis	Platformoje turėtų būti renkami dalyvaujančių įmonių duomenys, kad būtų padidintas	Privatūs veiklos vykdytojai	Platforma turėtų būti sukurta taip, kad būtų užtikrintas patogumas naudoti ir prieinamumas		//

Skaitmeninis sprendimas	Reikalavimų (-ų) nuoroda	Pagrindinės privalomos funkcijos	Atsakinga institucija	Kaip užtikrinamas prieinamumas?	Kaip atsižvelgiama į pakartotinio naudojimo galimybes?	Dirbtinio intelekto technologijų naudojimas
		puslaidininkų tiekimo grandinės skaidrumas ir atsparumas		as visiems pareiškėjams, įskaitant asmenis su negalia.		

Skaitmeninė leidimų išdavimo sistema

Skaitmeninė ir (arba) sektorių politika (kai taikoma)	Derėjimo paaiškinimas
ES kibernetinio saugumo sistema	Nacionalinė skaitmeninė leidimų išdavimo sistema sukuriamą taip, kad būtų užtikrinta aukšto lygio duomenų apsauga, kibernetinis saugumas ir informacijos vientisumas.
Europos verslo dėklės	Nacionalinės skaitmeninės leidimų sistemos bendro prieigos punkto tikslais naudojamos Europos verslo dėklės.

B2B puslaidininkų tiekimo grandinės platforma

Skaitmeninė ir (arba) sektorių politika (kai taikoma)	Derėjimo paaiškinimas
ES kibernetinio saugumo sistema	B2B puslaidininkų tiekimo grandinės platforma turėtų būti sukurta taip, kad būtų užtikrinta aukšto lygio duomenų apsauga, kibernetinis saugumas ir informacijos vientisumas.

4.4. Sąveikumo vertinimas

Netaikoma

4.5. Skaitmeninio įgyvendinimo rėmimo priemonės

Netaikoma